

ÁPRILIS 23., CSÜTÖRTÖK

ELNÖKÖL: McMILLAN-SCOTT ÚR

alelnök

1. Az ülés megnyitása

(Az ülést 9.00-kor megnyitják.)

2. Dokumentumok benyújtása: lásd a jegyzőkönyvet

3. A határokon átnyúló egészségügyi ellátásra vonatkozó betegjogok (vita)

Elnök. – A következő napirendi pont a John Bowis által a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság nevében a határokon átnyúló egészségügyi ellátásra vonatkozó betegjogok érvényesítéséről szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvjavaslatról beterjesztett jelentés (COM(2008)0414 – C6-0257/2008 – 2008/0142(COD)) (A6-0233/2009).

Miként azt Önök közül sokan tudják, John Bowis nemrégiben Brüsszelben megbetegedett, és kórházba került. Sikeresen megoperálták, most épp lábadozik, így ő a határokon átnyúló egészségügyi ellátás élő példája. Helyette ma barátom és képviselőtársam, Philip Bushill-Matthews szólal fel.

Philip Bushill-Matthews, előadó. – Elnök úr, egyszerre felettébb nehéz és felettébb könnyű a feladatom. Felettébb nehéz, mert nagyon bonyolult és érzékeny ügyről van szó, olyan kérdésről, melyen személy szerint igen keveset dolgoztam. Ugyanakkor felettébb könnyű is a feladatom, hiszen a jelentést tisztelt képviselőtársam, John Bowis állította össze, aki – miként Ön említette – egy néhány héttel ezelőtt lezajlott súlyos brüsszeli szívműtét után most van gyógyulófélben.

John Bowis az ügy mai sikeres lezárását előmozdítva, ragyogó munkát végzett azzal, hogy még 2005 júniusi, eredeti jelentésében lefektette a sikeres betegmobilitás alapjait. Meggyőződésem, ő is azt kívánná, hogy személyesen megköszönjem Biztos asszony támogatását, valamint az árnyékelőadóknak, képviselőcsoportunk titkárságának és kutatással megbízott saját személyi asszisztensének azokat a hatalmas erőfeszítéseket, melyeket mindannyian kifejtettek annak érdekében, hogy az oly sok vitás kérdéssel kapcsolatban széles körű egyetértés szülessék. Az ő segítségükkel John igyekezett megvilágítani ezt az igen homályos területet, és tisztázni a korábban csak bizonytalanul kezelhető kérdéseket. Mindezt következetesen arra a kettős alapelvre építette, miszerint az első mindig a beteg, valamint hogy a beteg választását a szükségleteknek, nem pedig az anyagi eszközöknek kell meghatározniuk.

Az elmúlt 10 évre visszatekintve látjuk, hogy az európai polgárok rendszeresen rákényszerülnek, hogy a bírósághoz forduljanak egy másik tagállamban való kezeltetéshez kapcsolódó jogaik érvényesítése érdekében. Egyértelmű, hogy a betegek igénylik ezt a jogot, megérdemlik ezt a jogot, és jogosultak erre. E jog érvényesítéséhez nem kellene bíróságra járniuk. Az előttünk fekvő javaslat esélyt ad számunkra, hogy ezt megvalósítsuk. Eljött az idő, hogy miután a bírák megelőztek bennünket, mi, politikusok, felelősségteljesen cselekedve felváltssuk őket, és saját magunk teremtsük meg a jogbiztonságot.

A legtöbbben mindig otthonukhoz közel akarják majd kezeltetni magukat. Ugyanakkor mindig lesznek olyan betegek, akik ilyen vagy olyan okból kifolyólag egy másik tagállamban szeretnék gyógykezeltetni magukat. Amennyiben a betegek utóbbi lehetőséget választják, biztosítanunk kell számukra gyógykezelésük feltételeinek átláthatóságát és tisztességét. Biztosítanunk kell, hogy megtudják, mennyibe fog ez kerülni nekik, milyen minőségi és biztonsági normákat várhatnak el, és ha valami rosszul sül el, mire lesz joguk. A jelentés sorra veszi mindezeket a témákat.

Hadd fogalmazzak egyértelműen: a betegeknek ezen joga semmiképp sem csorbíthatja a tagállamok azon képességét, hogy minden polgáruknak minőségi egészségügyi ellátást nyújtsanak. A jelentés nem írja elő a tagállamok számára, hogy saját egészségügyi rendszerüket miként szervezzék meg. Azt sem írja elő, hogy milyen színvonalú ellátást kell nyújtaniuk. A jelentés helyett biztosítékokat épít be annak érdekében, hogy a tagállamoknak segítséget nyújtson saját nemzeti egészségügyi rendszerük védelmére, például azzal, hogy bizonyos körülmények között előzetes engedélyezési rendszert alakíthatnak ki.

Az előzetes engedélyezés azonban nem használható fel a betegek választási jogának korlátozására. A határokon átnyúló egészségügyi ellátás fokozott rendelkezésre állásának ugyanis a másik oldalról hozzá kell járulnia annak ösztönzéséhez, hogy a nemzeti rendszerek saját maguk is folyamatosan javuló színvonalú egészségügyi ellátást nyújtsanak.

Várakozással tekintek a most következő vita folyamán képviselőtársaim részéről elhangzó hozzászólások elé.

Daniela Filipiová, a Tanács soros elnöke. – (CS) Hölgyeim és uraim, nagy megtiszteltetés számomra, hogy ma itt lehetek Önökkel, és részt vehetek a most napirenden szereplő, a közegészségügyi ellátással összefüggő fontos kérdések vitájában. Ezek között szerepel a határokon átnyúló egészségügyi ellátásra vonatkozó betegjogok érvényesítése, a betegek biztonsága, valamint a ritka betegségekkel szembeni együttes uniós fellépés témája.

Azzal kezdeném, hogy a cseh elnökség mindhárom témát prioritásai között tartja számon, és azok a Foglalkoztatási, Szociálpolitikai, Egészségügyi és Fogyasztóvédelmi Tanács 2009. június 7-i luxembourgi ülésének napirendjén is szerepelnek. Ezért melegen üdvözljük a sorra kerülő vitát.

A cseh elnökség teljes mértékben tudatában van annak, milyen jelentős szerepet játszik az Európai Parlament a közegészségügyet érintő jogalkotási folyamatban, és mennyire meghatározó a Tanács és a Parlament szoros együttműködése. Az e három témáról szóló jelentéseik tehát a legjobbkor érkeznek.

Most hadd ejtsek néhány szót – a Tanács álláspontját tükröztetve – a határokon átnyúló egészségügyi ellátásra vonatkozó betegjogok érvényesítéséről szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvjavaslatról.

A cseh elnökség tökéletesen tudatában van annak, hogy a más tagállamban egészségügyi ellátásban részesülő betegek számára meg kell teremteni a jogbiztonságot, és tevékenysége során a francia elnökség e téren végzett munkájának eredményeire is épít. Célunk ennek a szövegnek az elfogadtatása, egy olyan szövegé, mely világos és érthető lesz az európai polgárok számára, mely tiszteletben tartja az elsődleges jogot – ideértve a szubszidiaritás elvét is –, és amely megfelel annak a nyilvánított célkitűzésnek, melynek értelmében a határokon átnyúló egészségügyi ellátásban részesülő európai polgárok számára jogaik érvényesítésével összefüggésben jogbiztonságot kell teremteni. Ezzel egyidejűleg azonban alaposan át kell gondolni azt is, hogy a javaslat végrehajtása milyen hatásokkal járhat az EU tagállamai egészségügyi rendszereinek stabilitására.

A javaslat kiemelkedő jelentőségére tekintettel a Tanács jogi egységein belül igen intenzív egyeztetések folytak, és még ma is folynak. Ezért ebben a pillanatban még nem tudom megmondani, hogy a cseh elnökség lejártával, tehát az EPSCO Tanács júniusi ülésén a Tanács politikai megállapodásra jut-e. Néhány általános következtetést azonban már most levonhatok. A majdani irányelvnek kodifikálnia kell az áruk és szolgáltatások közegészségügy területén való szabad mozgása elvének megvalósítására vonatkozó teljes európai bírósági esetjogot, továbbá azt ki kell egészítenie a szociális rendszerek összehangolására vonatkozó rendelettel, s végül a tagállamoknak meg kell adni a lehetőséget, hogy egy másik tagállamban való egészségügyi ellátást előzetes engedélyhez, avagy a „kapus” rendszer alkalmazásához kössenek.

Ezek az elvek visszatükröződnek az irányelvjavaslatról szóló John Bowis-jelentésben, melynek vitájára mindjárt sor kerül. Egyéb, az Európai Parlament és a Tanács számára közös témák is beazonosíthatók: ilyenek például, a határokon átnyúló egészségügyi ellátással összefüggő lehetőségekről szóló teljes és korrekt betegtájékoztató fontossága, vagy az ellátás-szolgáltatás magas színvonala és biztonsága szavatolásának hangsúlyozása.

A cseh elnökség nagyra értékeli a Parlament által igen gondosan összeállított jelentést, melynek megszövegezésére egy sor illetékes bizottságban lezajlott számos nehéz, ámde gyümölcsöző vitát követően kerülhetett sor. Jól tudom, hogy a jelentés megfogalmazása a különböző képviselőcsoportok között született kompromisszumok eredménye, és ezeket egyáltalán nem volt könnyű kialakítani. Ezért szeretnék köszönetet mondani mindazoknak, akik részt vettek a jelentés összeállításában, és az előadónak, John Bowisnak, akinek természetesen valamennyien mihamarabbi felépülést kívánunk. A jelentés olyan értékes hozzájárulás, mely lehetővé teszi az irányelvjavaslat jogszabályalkotási folyamatának továbbvitelét. A Tanács részletesen áttekinti a jelentést, az összes módosítási javaslatot is, és a második olvasatbeli megállapodás elérését előmozdítandó, gondosan mérlegelni fogja ezeknek a Tanács közös álláspontjába történő beépítését.

Elnök úr, hölgyeim és uraim, miként előzőleg is említettem, még túl korai volna megjósolni, hogy a júniusi EPSCO Tanácsülésen kialakul-e politikai egyetértés az irányelvjavaslattal kapcsolatban, hiszen a cseh elnökség által benyújtott kompromisszumos javaslaton alapuló tárgyalások még nem fejeződtek be. A Tanács

mindenesetre – az Európai Parlament által jóváhagyott jelentés figyelembevételével – folytatja e téma megtárgyalását.

Elnök. – Bizonyos vagyok abban, hogy Filipiová asszony nem veszi zokon, ha tájékoztatom a Tisztelt Házat arról, hogy ő maga is kerekesszékekhez kötött.

Androulla Vassiliou, a Bizottság tagja. – Elnök úr, mielőtt a határokon átnyúló egészségügyi ellátásra vonatkozó betegjogokról szólnék, hadd tisztelegjek az előadó, John Bowis úr előtt, aki ma sajnos nem lehet velünk, de akinek ebben az ügyben oly sokat köszönhetünk. Mihamarabbi felgyógyulást, jó egészséget és boldogságot kívánok neki az európai polgárok oly sok évi kiváló szolgálata után.

(Taps)

Szeretnék valamennyi árnyékelőadónak is köszönetet mondani konstruktív munkájukért, és természetesen a ma Bowis úr nevében felszólaló Bushill-Matthews úrnak is.

Tegnap itt, Strasbourgban az Európai Betegjogi Napot ünnepeltük. Így ismertük el a betegeknek az egészségügyi ellátásban játszott növekvő szerepét, valamint azt, milyen nagy jelentősége is van annak, hogy az ellátásban részesülő betegek bízzanak e szolgáltatásban, és arról megfelelő ismereteik legyenek.

Ebben az összefüggésben a központi kérdés az, hogy mit tud az Európai Unió tenni a betegekért? Ma délelőtt lehetőségünk nyílik arra, hogy jelentős lépést tegyünk előre a betegek, az Önök, a tisztelt képviselők által képviselt minden egyes polgár érdekében munkálkodó Európa építése felé.

Először is hadd szögezzem le: igen nagyra értékelem a rövidesen az Önök elé szavazásra bocsátandó, a határokon átnyúló egészségügyi ellátásra vonatkozó betegjogokról szóló irányelvjavaslat vizsgálatával kapcsolatos kemény parlamenti munkát. Hadd köszönjem meg mindannyiuknak az érdekes, és sokszor kihívásokat támaztó vitákat, valamint a felettébb hatékony jogalkotási folyamatot, melyekhez gratulálok.

Hadd idézzem fel röviden az irányelvjavaslat mögött megbúvó indokokat, főbb célkitűzéseket, és alapelveket. A javaslat eredete az Európai Bíróság évtizedes joggyakorlatához köthető, mely kimondta, hogy a betegeknek még akkor is joguk van a külföldön igénybe vett egészségügyi ellátás költségeinek megtérítésére, ha az egészségügyi ellátást otthon is igénybe vehették volna.

Ez fontos elem. Olyan jog, melyet a Szerződés közvetlenül garantál az Európai Unió polgárainak. Ugyanakkor, jóllehet a bírósági döntések egyértelműek voltak az érintett személyek számára, nem volt világos, hogy ezek miként érvényesülnek egyéb esetekben. Kiderült tehát, hogy szükség van egy olyan jogi keretre, mely az összes uniós beteg számára lehetővé teszi, hogy élhessen a határokon átnyúló egészségügyi ellátás költségei megtérítésének jogával.

Ezt a jogot nem csupán azon betegek számára kell biztosítani, akik hozzáférnek a nyilvánosan nem elérhető információkhoz, és megengedhetik maguknak ügyvéd közbeiktatását. Ez indokolta, hogy a Bizottság – alapos megfontolást és széles körű konzultációt követően – múlt év július 2-án elfogadta az irányelvjavaslatot.

Mindenekelőtt is, az irányelvjavaslat általános célja az, hogy minden európai beteg számára jobb lehetőségeket, az egészségügyi ellátáshoz való jobb hozzáférést biztosítsa. E törvénytervezet középpontjában a betegek állnak, és maga a szöveg teljes mértékben tiszteletben tartja az egyes európai egészségügyi rendszerek különbözőségeit. Hogy teljesen világosan fogalmazzak: tudom, hogy sok félelem fogalmazódott meg ezzel kapcsolatban, de ez a jogszabály nem fog kötelező szervezeti és finanszírozási változtatásokat előírni a nemzeti egészségügyi ellátó rendszerek számára.

Az irányelvjavaslat hármas célt követ: először is tisztázza azokat a feltételeket, amelyek mellett a betegeknek a határokon átnyúló egészségügyi ellátással összefüggő költségeit saját országuk díjtételei szerint megtérítik; másodsorban biztosítékokat kíván meghatározni a tagállamokban nyújtott ellátás színvonalára és biztonságára vonatkozóan; harmadsorban pedig elő kívánja mozdítani az európai egészségügyi ellátó rendszerek közötti együttműködést.

E három pillér mentén sokat lehet tenni polgárainkért, elsősorban azokért, akik a határokon átnyúló egészségügyi ellátásban kívánnak részesülni, de ezen túlmenően is, valamennyi európai betegért. Várakozással tekintek a parlamenti vita elé.

Iles Braghetto, a Foglalkoztatási és Szociális Bizottság véleményének előadója. – (IT) Elnök úr, hölgyeim és uraim, hogyan tudnánk meghatározni ezt az irányelvet? Az irányelv lehetőséget nyújt a betegeknek ahhoz, hogy megfelelő gyógykezelést választhassanak, és gyorsan hozzájuthassanak e szolgáltatásokhoz; lehetőséget

teremt a regionális egészségügyi ellátó rendszerek számára egészségügyi szolgáltatásaik színvonalának és hatékonyságának javításához; valamint lehetővé teszi a személyi gondoskodás szolgáltatási szektorának erősebb európai integrációját. Az európai referenciahálózatok, a technológiai szabványok, valamint a távorvoslás fejlődése meg fogja szilárdítani a már kialakulófélben lévő, határokon átnyúló együttműködést.

Ehhez megfelelő információs rendszerre, az egészségügyi ellátó intézmények színvonalának és hatékonyságának ellenőrzésére, az egészségügyi személyzet szakmai etikájának szavatolására, valamint a határokon átnyúló mobilitást szabályozó bürokrácia mentes eljárásokra van szükség. Az irányelv mindezen követelményekre alaposan kidolgozott választ kínál.

Françoise Grossetête, az Ipari, Kutatási és Energiaügyi Bizottság véleményének előadója. – (FR) Elnök úr, Vassiliou asszony, jóllehet képviselőtársunk, Bowis úr, most nincs körünkben, én először mégis neki szeretnék gratulálni. Annál is inkább sajnálom, hogy most nem lehet jelen, mert annyira szívügyének tekintette ezt a betegjogokról szóló jelentést, hogy igazán megérdemelte volna, hogy ma itt legyen.

Egyértelmű, hogy egyáltalán nem egy új szolgáltatási irányelvvel van dolgunk. Arról van szó, hogy elutasítjuk azt, hogy a politikusok helyett a Bíróság formálja az európai törvényeket. Ez elfogadhatatlan!

Az európai polgároknak joguk van ahhoz, hogy bizonyos feltételek esetén egy másik tagállamban kezeltesék magukat. Szeretném megnyugtadni azokat a tagállamokat, melyek aggódnak az esetleges jövőbeli visszaélések miatt: az irányelv tökéletesen tiszteletben tartja a tagállamoknak az egészségügyi ellátó rendszereikkel kapcsolatos szuverenitását. Az irányelvet ellenzők egy másik érveléssel ellentétben, a szöveg valamennyi beteghez szól, és a nagyobb igazságosság és méltányosság visszaállítását célozza. Ugyanis mostanáig a határokon átnyúló egészségügyi ellátáshoz csak a leggyazdagabbak jutottak hozzá.

Az irányelvnek köszönhetően minden polgár kaphat ilyen egészségügyi ellátást, feltéve, hogy kórházi gyógykezelés esetén erre előzetesen engedélyt szerez be a biztosítás helye szerinti tagállamtól, ami lehetővé teszi a költségeknek a származási tagállamban érvényben lévő díjtételek alapján történő megtérítését.

Amennyiben mindent megteszünk a gyógyturizmus kizárására, magam az irányelvjavaslatot csakis előremutónak tarthatom. Nagy lépés lenne egy olyan Európa irányában, ahol az egészség érvényesül. A kialakult helyzet igazságosabb, polgártársainknak több információt ad a rendelkezésre álló gyógykezelésekről, valamint erősíti az együttműködést az új egészségügyi technológiák terén.

Bernadette Vergnaud, a Belső Piaci és Fogyasztóvédelmi Bizottság véleményének előadója. – (FR) Elnök úr, Vassiliou asszony, hölgyeim és uraim, rövidesen egy olyan szövegről nyilvánítunk véleményt, amelynek megszületésében – különösen az egészségügyi szolgáltatásoknak a szolgáltatási irányelvből való kizárásának hatásáról szóló jelentésem fényében – hosszú ideje teljes szívemből reménykedem.

Mégis attól tartok, hogy a rövidesen lezajló szavazás után keserű szájjal távozom. A Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottságban, a szocialisták kivételével, a legtöbb képviselőcsoport támogatása mellett elfogadott jelentés ugyanis, valójában csak a Bíróság határozataira adott, némileg feljavított válasz. Nemcsak hogy nem válaszol az Unió egészségügyi szakpolitikáinak főbb kihívásaira, de nem oldja meg a betegek jogbizonytalanságának kérdését sem, viszont szentesíti az egészségügyi ellátás piacszerpontú megközelítését.

A jogbizonytalansággal kapcsolatosan számomra nyilvánvalónak tűnik, hogy az a homály, amely jelen irányelv alkalmazási feltételeit és a 1408/1971/EGK rendelet, valamint a tegnap elfogadott 883/2004/EK rendelet alkalmazási feltételeit fedi, csak újabb bírósági ítéleteket eredményez.

Ami a piac-orientált megközelítést illeti, a jelentés szelleme – tömörítve – felfedezhető annak jogalapjában, nevezetesen a belső piaci szabályokat meghatározó 95. cikkben. Az egészség ezzel ugyanolyan áruvá lenne, mint bármely más termék, és melyet a kereslet–kínálat ugyanazon törvényei szabályoznának.

Ez csak a gondoskodáshoz való egyenlőtlen hozzáférést eredményezné, mikor is a jómódú és jól értesült polgároknak megadatna a lehetőség az EU-ban rendelkezésre álló legjobb ellátás kiválasztására, míg a többieknek be kellene érniük a sok tagállamban már eleve gyengébb lábakon álló szolgáltatásokkal, melyeknek javítására ez az irányelv a legkevésbé sem törekszik.

Ugyanebben a szellemben, a 67. módosítás a nemzeti közegészségügyi rendszerek közötti verseny bevezetésével egyenértékű, mivel – természetesen fizetés ellenében – mindenki szabadon választhatná meg, hogy melyik uniós rendszerhez tartozzon.

Végül szeretném felvetni a kórházi gyógykezelés előzetes engedélyezésének kérdését, melynek bevezetését a tagállamok számára számos megszorításhoz kötik, jóllehet ez az elv lehetővé teszi a szociális ellátó rendszerek egyensúlyának kézben tartását, egyúttal pedig biztosítékot jelent a betegek számára a visszatérítés feltételeire.

Mindezen okok miatt, és mivel a csodálatos egyhangúság láttán kevés illúzióm van a mai szavazás kimenetelét illetően,...

(Az elnök félbeszakítja a felszólalót)

Diana Wallis, a Jogi Bizottság véleményének előadója. – Elnök úr, a Jogi és Belső Piaci Bizottság nevében üdvözlönni szeretnénk a javaslatot, és hangsúlyozni szeretnénk, milyen nagy – és üdvözlendő – előrelépést jelent az a jogbiztonság terén, valamint a betegek választási lehetőségei hangsúlyozása tekintetében. Ugyanakkor, bizottságként, arra az álláspontra is helyezkedtünk – és ezt, véleményem szerint, a ma délelőtti kifejtett aggályok ismeretében fontos kiemelni –, hogy az irányelv igenis tiszteletben tartja a szubszidiaritást, tehát igenis tiszteletben tartja a nemzeti egészségügyi rendszerek sérthetetlenségét is.

Az egyetlen terület, ahol az elsődleges jelentéstől talán eltér a véleményünk, az, hogy szeretnénk volna, ha a jogszabály többet tenne azon betegekért, akiknek sajnálatos módon rosszra fordul helyzete. Úgy véljük, hogy az alkalmazandó törvényi szabályozás és a felállított joghatósági szabályok nem eléggé egyértelműek: ezek még inkább betegközpontúak lehetnek volna annak érdekében, hogy – miként ezt más területeken is megtettük – a betegek az állandó lakóhelyük szerinti államban indíthassanak jogi eljárást, és az állandó lakóhelyük szerinti állam törvényei szerint kaphassanak kártérítést. Jó lenne, ha ezt még egyszer megvizsgálnák!

Anna Záborská, a Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság véleményének előadója. – (SK) A Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság véleményének előadójaként szeretném megköszönni Bowis úrnak a jelentés kidolgozása során tapasztalt szoros együttműködést és a számos egyeztetést. Én is a legjobbakat kívánom neki.

A jelentés közvetlenül a betegjogokhoz kapcsolódik, és a jelenlévő európai jogalkotóknak biztosítaniuk kell, hogy az egészségügyi ellátás nyújtása során a nők és a férfiak következetesen egyenlő elbírálásban részesüljenek. Az egészségügyi ellátó intézmények, biztosítók vagy hivatalos személyek által alkalmazott nemi alapú megkülönböztetés bármely formája elfogadhatatlan. A javasolt rendszer azzal a veszéllyel jár, hogy a határokon átnyúló egészségügyi ellátást, mely a kivételezett ellátás egyfajta formáját rejt magában, elsősorban a módosabb polgárok veszik majd igénybe.

E helyzet megoldásának egyik módját a régióközi együttműködés lehetőségében fedezhetjük fel. A pénzügyi intézmények és az egészségügyi ellátó intézmények közötti regionális, határokon átnyúló megállapodások hozzájárulhatnak a betegek elvárásainak, az államháztartások stabilitásának közelítéséhez, és különösen az államok azon prioritásának harmonizációjához, hogy polgáraik számára szavatolják az egészség feltételeit.

Avril Doyle, a PPE-DE képviselőcsoport nevében. – Elnök úr, az Európai Bíróság 1998 óta folyamatosan olyan értelmű határozatokat hoz, miszerint a betegeknek joguk van az egy másik tagállamban igénybe vett egészségügyi ellátás költségeinek megtérítésére. A jelentés a Biztos javaslattervezetére támaszkodva tisztázza, hogy az ezen bírósági ügyekben lefektetett alapelvek miként alkalmazandók.

Üdvözlöm John Bowis kitűnő jelentését, valamint azt, hogy milyen ügyesen oldotta fel az eredeti javaslattervezetben felvetett számos, jogos aggályt. A jelentés a betegek szükségleteire, és nem a betegek anyagi eszközeire épít. A kórházi ellátás és az előzetes engedélyezés fogalma megbeszélés tárgyát képezte, és ha jól tudom, a Tanáccsal és a Bizottsággal egyeztetve került kialakításra. A minőségi normák továbbra is tagállami hatáskörben maradnak, míg a biztonsági normák európai szintű hatáskörbe kerülnek. Az egyablakossal egyenértékű beteg tájékoztatási források alapvető fontosságúak lesznek minden egyes tagállamban, és azt célozzák majd, hogy a betegek megalapozottan tudjanak választani, a vények kölcsönös elismerésére vonatkozó rendelkezés pedig – véleményem szerint – e jogszabály kiemelkedő jelentőségű pontja lesz, melynek mihamarabb érvényt kell szerezni.

Miközben a Bolkestein-féle határokon átnyúló szolgáltatási irányelv javaslattervezetében eredetileg benne voltak az egészségügyi szolgáltatások, hamarosan kiderült, hogy ebben a kiemelkedően fontos egészségügyi kérdésben – melynek 27 tagállamunkban az egészségügyi ellátás valamennyi területére kiterjedő elágazásai vannak – önálló irányelvre van szükség. A betegek mindig is az otthonukhoz közeli egészségügyi ellátást fogják előnyben részesíteni. Ne felejtjük el, hogy költségvetéseinknek jelenleg mindössze egy százalékát költjük határokon átnyúló egészségügyi ellátásra.

A körülmények nyomására viszont néha előnyös lehet, ha a beteg egy másik uniós országban kap egészségügyi ellátást – konkrétan a határmenti régiókban, ahol például a legközelebbi egészségügyi intézmény egy másik országban lehet, vagy ahol – például ritka betegségek esetében – nagyobb az igénybe vehető szaktudás, vagy például akkor, ha egy adott ellátáshoz vagy kezeléshez egy másik országban gyorsabban hozzájuthat a beteg. Egyértelműen el kell ismernem, hogy az egészségpolitika és az egészségpolitika finanszírozása tekintetében az általános hatáskör továbbra is tagállami szinten marad, és a jövőben is ott lesz.

A Trakatellis-jelentéssel kapcsolatban egyetlen dolgot szeretnék megjegyezni. A 15. módosítással összefüggésben sok aggály és félreértés látott napvilágot, és örülök a megosztott szavazás lehetőségének, mely lehetővé teszi a ritka betegségek „kiküszöböléséhez” kapcsolódó, sok aggályt felvetető elképzelés elleni szavazást. A módosítás többi részét azonban támogatni fogom, miként támogatom a képviselőtársam, Antonios Trakatellis professzor által a ritka betegségekről készített kitűnő munkát is.

Dagmar Roth-Behrendt, a PSE képviselőcsoport nevében. – (DE) Elnök úr, képviselőcsoportom nevében először is mihamarabbi gyógyulást szeretnék kívánni Bowis úrnak. Tudom, hogy az utolsó szavazási napig keményen dolgozott a bizottságban, és most remélem, hogy az operáció után visszanyeri egészségét, és nemsokára jól lesz, és a nyári törvénykezési szünet előtt újra találkozunk itt vele.

Hadd kezdjem azzal, hogy képviselőcsoportom szerint ez egy nagyon jó jelentés. Látható, hogy a bizottsági javaslaton a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság számos módosítással jelentősen javított, és az általunk közösen elért kompromisszumok szintén erősítették a dokumentumot. Vassiliou biztos asszony, Ön és csapata jó munkát végzett, de maradt még tere a javításoknak, és ezt sikerült is elérnünk.

Sikerült biztosítanunk azt, hogy mostantól fogva a betegek tudják: az Európai Unióban ugyanúgy, ahogy mindenki másnak, nekik is vannak jogaik. Ők is szabadon mozoghatnak, miként ez már magától értetődő a munkavállalók, a diákok, az áruk, szolgáltatások és más dolgok esetében. A belső piacon a betegeknek is meg kell kapniuk az őket megillető jogokat. A jogszabály ezt fekteti le, és ezért üdvözljük azt fenntartások nélkül.

Ki kell azonban emelnünk, hogy a jelentésnek melyek voltak azon részei, amelyekkel különösen egyet értettünk. Ezek között található például, hogy a betegek számára szavatolni kell a nem kórházi ellátási célból történő szabad mozgást. Ugyanakkor úgy is gondoljuk, hogy a tagállamoknak meg kell tartaniuk a saját egészségügyi ellátó rendszereik feletti hatáskört. A tagállamoknak készen kell állniuk a kórházi ellátás és a szakorvosi ellátás megtervezésére, és az adott tagállamban történő beruházásoknak finanszírozhatónak kell lenniük. Mi nem kívánjuk elvonni a tagállamoktól ezt a hatáskört, ezt a jogkört. Amint teljesen megnyomorítani sem akarjuk őket. Ezért jogos, hogy bizonyos típusú gyógykezelésekhez előzetes engedélyre legyen szükség. Ez is olyan pont, amelyhez képviselőcsoportom örömmel adja teljes támogatását. Erre a témára a végén még visszatérek. Ez jó, a teljes jelentést jellemző megközelítés.

Magam külön is üdvözlöm, hogy végre-valahára referencia-hálózatok kialakítására kerül majd sor. Mióta követeljük már, hogy derüljön végre ki, hol alkalmazták a legjobb gyakorlatot az Európai Unión belül? Hol kezelik leghatékonyabban a betegeket? Hol a legsikeresebbek a kezelések? Melyik tagállam melyik kórházának melyik csapata tud felmutatni új eredményeket? Jelenleg mindez még véletlenszerűen történik. A tudományos közösségnek talán egy kis része tud róla, de a helyi doktorok nem. Ha e helyzetben képesek vagyunk a referencia-hálózatok felállítására révén javítani, nos, ez óriási eredmény. Ezen információforrások minden egyes tagállam minden egyes polgára számára lehetővé teszik, hogy beugorjanak, vagy betelefonáljanak, és megkérdezzék: „Mik a jogaim?” Saját nyelvükön választ kapnak arra, hogy mik a jogaik, és ha problémájuk van, arra is választ kapnak majd, melyek a kedvező fejlemények.

Minthogy felszólalási időm lassan végére jár, azokról a témákról is szólnom kell, melyeket képviselőcsoportom többsége sajnálatosnak tart. Képviselőcsoportom elsőprő többsége számára két olyan kérdés van itt, melyek bírálatunkat váltják ki és hatást gyakorolnak a mai szavazás folyamán tanúsítandó hozzáállásunkra is. Az első az, hogy ragaszkodunk a kettős jogalaphoz. Az egészségügyről szóló 152. cikket fel kell használnunk annak szavatolására, hogy eljusson a címzetthez a világnak szánt üzenetünk, miszerint itt egyszerre egészségpolitikai kérdéssről, és a szabad mozgás kérdéséről van szó. Mi ezt igényeljük, és támogatásunknak ez a feltétele.

Ezen túlmenően meggyőződésünk, hogy a 8(3) cikkben megfogalmazott előzetes engedély nem pontosan definiált. Amennyiben ebben a tekintetben a beterjesztett módosításokkal nem sikerül előrelépni, képviselőcsoportom legnagyobb sajnálatára nem tudja megszavazni a jelentést. Ezt, személyesen, sajnálom,

de lehet, hogy ha ma nem lépünk megfelelően előre, ez arra sarkall majd mindenkit, hogy második olvasatban sikeresebbek legyünk.

Jules Maaten, az ALDE képviselőcsoport nevében. – (NL) Az irányelv a betegekről szól. Ezt nem tudom eléggé hangsúlyozni, hiszen a határokon átnyúló egészségügyi ellátással összefüggésben természetesen egy csomó egyéb dolog is felmerült, például az orvosi szolgáltatások szabad mozgása, és az is, milyen teendők jelentkeznek az egészségügyi piacon. Mindezek kifejezetten olyan kérdések, amelyekről ma nem esik szó.

Itt pragmatikus megközelítésről beszélhetünk. Miként alakítsuk a rendszert annak érdekében, hogy a betegek számára előnyös legyen? És ha mi nem tesszük ezt meg, akkor ki fogja? A betegek felettébb gyenge helyzetben vannak. Nem akarhatjuk, hogy beteg emberek kénytelenek legyenek nyársat nyelt egészségügyi bürokratákkal csatázni, akik a táblázatkezelőjükön, a számítógépükben tárolt adatokon és statisztikákon keresztül szemlélik az egészségügyi ellátást. Ennek nem szabad megtörténnie.

Az irányelv éppen ezért egyben szociális irányelv is. A határokon átnyúló egészségügyi ellátás természetesen már régóta lehetőség bárki számára, aki meg bírja fizetni, de azok érdekében is tenni kell valamit, akik nem képesek fizetni. Itt és ma éppen erről beszélünk, Elnök úr.

Képviselőcsoportunk ezért is tulajdonít nagy jelentőséget az előzetes engedélyezésnek, amely természetesen a szöveg kulcsfontosságú eleme, Filipiová asszony. Egyébiránt nagyra értékelem, hogy a Tanács ma képviselteti itt magát. Az előzetes engedélyezést nem azért kell bevezetni, hogy ellehetetlenítsük a határokon átnyúló egészségügyi ellátást – egyáltalán nem ezért –, hanem hogy elkerüljük a nemzeti rendszerek súlyos veszélyeztetését. Mi egyetértünk ezzel, és e téren tovább megyünk, mint talán egyébként tennénk. Ezért kompromisszumra van szükség. Úgy ítéljük meg, hogy a ritka betegségek vagy a várólistán lévő életveszélyes állapotú betegek esetében kivételt kell tenni. Szeretnénk európai szinten – és nem csak külön-külön minden egyes tagállam szintjén – meghatározni a kórházi ellátás fogalmát, egészen egyszerűen azért, hogy garantáljuk a betegek számára a jogbiztonságot, és szavatoljuk a nemzeti rendszereken belüli biztonságot is.

Ezen túlmenően az a véleményünk, hogy a súlyos betegeket probléma esetén nem szabad hosszas jogi procedúrákba belekényszeríteni, ehelyett európai betegjogi ombudsmani rendszert kellene felállítani.

A Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottságban persze nem volt egyetértés e kérdésben. Most felszólítom az összes baloldali képviselőt, hogy félretéve ideológiai megfontolásait tegyék lehetővé – a betegek érdekében – megfelelő irányelv elfogadását, a kérdés pragmatikus kezelését. Ebben a tekintetben nagy tisztelettel hallgattam Roth-Behrendt asszonynak a témához való, iménti hozzászólását.

Végezetül hálás köszönetemet fejezem ki az előadónak, Bowis úrnak. Bámulatos munkát végzett, és őszintén remélem, hogy hamarosan jobban lesz.

Salvatore Tatarella, az UEN képviselőcsoport nevében. – (IT) Elnök úr, hölgyeim és uraim, ma egy kiemelkedő jelentőségű irányelvet fogadunk el, egy olyan irányelvet, amely – miként már elhangzott – a betegeket és az összes európai polgárt érinti. Az európai választások küszöbén minden európai polgár láthatja, hogy a Parlament miként gyakorolhat kedvező hatást mindannyiuk életére.

Az Európai Unió Alapjogi Chartája kimondja az egészségügyi ellátáshoz való jogot, és ezzel az irányelvvel most e jogot tartalommal töltjük meg. Olyan kérdés ez, mely a polgárok hatalmas tömegeit érinti: az Eurobarométer egy nemrég készített felméréséből kiderül, hogy ma az európai polgárok 50%-a hajlandó egy másik országba utazni külföldi gyógykezelésre annak reményében, hogy ott jobb és gyorsabb kezelést kap a betegségére, valamint a polgárok 74%-a véli úgy, hogy a külföldi gyógykezelés költségeit saját országának meg kellene térítenie.

Ez a terület jelenleg nemzeti jogi szabályozás alá esik, és a polgárok a külföldi lehetőségekről, gyógykezelésekről, valamint a költségtérítésről csak igen gyér információkkal rendelkeznek. Ezért aztán az európai polgároknak ma csupán 4%-a részesül külföldi gyógykezelésben. Az Európai Unió csak az európai egészségbiztosítási kártyára vonatkozó rendelet alapján külföldön kapott sürgősségi betegellátás tekintetében rendelkezik egységes szabályozással.

Ma a Parlament az európai polgároknak az egészségvédelemre vonatkozó kérését teljesíti, arra készül, hogy az egészségügyi ellátás területén Európa eltörölje a határokat, továbbá lehetővé tegye valamennyi beteg számára a gyógykezeltetés helyének szabad megválasztását.

Claude Turmes, *a Verts/ALE képviselőcsoport nevében.* – (FR) Elnök úr, a ma tárgyalt irányelvet elsősorban a tagállamok, és ezek társadalombiztosítási rendszerei között három évtizede fennálló együttműködés kiegészítésének kell tekinteni.

Az én hazámban, Luxemburgban, az egészségügyi ellátásnak ma már több mint 30%-a a határokon túl valósul meg. Bowis úr esete, akinek mihamarabbi felépülést kívánok, egyébként a létező szabályozás jó működésének tökéletes példája, hiszen Johnt Brüsszelben részesítették sürgősségi ellátásban. Bowis úr jó kezelést kapott, és noha brit állampolgár, semmi gondja sincs költségeinek megtérítésével.

Az irányelvnek tehát min kell javítania? Először is a polgárok tájékoztatásán: a kínált szolgáltatásokra vonatkozó információkon, a Roth-Behrendt asszony által említett kiválósági központokra, de mindenképp az ellátás színvonalára vonatkozó tájékoztatáson. Azt hiszem, hogy sok tagállamnak, közöttük az enyémnek is, még sokat kell tennie az ellátások minőségi kritériumaival és az ellátás színvonalára vonatkozó tájékoztatással összefüggésben. És persze ha külföldön vagyok, és megeshet a baj, kell lennie olyan helynek, ahová fordulhatok.

A jelenlegi szöveg mindezt jól szabályozza, ám meglátásunk szerint három tekintetben van még javítanivaló. Először is úgy gondoljuk, hogy a kórházi ellátáshoz megkövetelt előzetes engedély kettős előnnyel jár: egyrészt nagy előnyt jelent az európai polgár számára, hiszen pontosan tudni fogja, mikor térítik vissza a költségeit, melyeket ezen kívül még meg is előlegeznek neki, másrészt pedig lehetővé teszi a nagy kórházi infrastruktúrák tervezését: a jó egészségügyi rendszert ugyanis nem a piac láthatatlan keze fogja létrehozni. Ehhez tervezésre van szükség.

A Zöldek/ az Európai Szabad Szövetség Képviselőcsoportja második kérése a kettős jogalapra vonatkozik, ugyanis nem akarjuk, hogy az egészségügyi ellátás piaci alapokra helyeződjék. Teljesen világossá kell tenni, hogy a rendszer szervezett, és elsősorban a tagállamok szervezik.

A harmadik dolog a ritka betegségekkel kapcsolatos: külön szabályozást akarunk, mert túl fontos kérdésről van szó, és ha az európai polgároknak azt mondjuk: „találjatok valamit Európában, aztán majd megtérítjük a költségeket”, ez csak ámtás. Mi külön szabályozást akarunk. Tehát nem kérünk egy Bolkenstein II irányelvet, hanem olyan szöveget akarunk, amely szavatolja a jogbiztonságot, és az európai polgárok többségét szolgálja.

Kartika Tamara Liotard, *a GUE/NGL képviselőcsoport nevében.* – (NL) Én is őszinte köszönetemet szeretném kifejezni Bowis úrnak. Rengeteget dolgozott ezen a jelentésen, és remélem, hogy nemsokára jobban lesz.

Mégis el kell mondanom, hogy az Európai Bizottság a félrevezető „betegjogok” kifejezés örvén Európa-szerte piaci elveket igyekszik bevezetni az egészségügyi szolgáltatásba. Magától értetődik, hogy képviselőcsoportom a betegek több jogáért és a határmenti régiók betegmobilitásáért küzd, de mi magunk ennél sokkal tovább is megyünk. Úgy véljük, hogy mindenkinek, legyen gazdag avagy szegény, joga van hozzájutni a színvonalas egészségügyi ellátáshoz.

Nekem komoly gondot okoz, hogy a javaslat a belső piacra vonatkozó cikken alapul. Ez már önmagában jelzi, hogy a piaci érdekek megelőzik a betegek érdekeit. Ezenfelül a javaslat fölösleges, a költségek visszatérítésének kérdése ugyanis már rendezett. Arra kell jobban odafigyelni, hogy egyes biztosítók és tagállamok nem tartják be ezeket a megállapodásokat.

A javaslat ugyancsak nem kiegyensúlyozottan kezeli azt – a tagállamok hatáskörébe tartozó – kérdést, melynek következtében a vastagabb pénztárcájúak jobb ellátásban részesülnek. A javasolt kompenzációs- és költségrendszer a származási ország szabályaival összhangban olyan betegmobilitási formát vezet be, mely ellentétes az egészségügyi ellátáshoz való egyenlő hozzájutás elvével. A javaslat egy további komoly veszélyt is magában rejt, mégpedig azt, hogy hamarosan nem a betegnek lesz joga külföldön kezeltetnie magát, hanem majd a biztosítók vagy a tagállamok kényszeríthetik arra a betegeket, hogy a legolcsóbb szolgáltatóhoz forduljanak. A betegjog így válik majd kényszerzé.

Tekintettel arra, hogy 27 tagországunk van 27 különböző egészségügyi ellátó rendszerrel, a kizárólag a 95. cikken, a híres-nevezetes harmonizációs cikken alapuló bizottsági javaslat a nemzeti egészségügyi ellátó rendszerek felszámolásához, ezzel pedig a tagállamok felelősségének elvonásához vezet. Mi amellet szállunk síkra, hogy a kiinduló pont a betegek egyenlő hozzáférése legyen, nem pedig az egészségügyi ellátásban való nagyobb piaci részesedés.

Hanne Dahl, *az IND/DEM képviselőcsoport nevében.* – (DA) Elnök úr, a betegjogi irányelvnek jelenlegi formájában az egészségügyi ellátó ágazatra gyakorolt egyik lehetséges következménye az lehet, hogy igen megnehezítheti a közkiadások ellenőrzését. Ezért azt kérném, hogy szavazzuk meg az előzetes engedélyezéssel

foglalkozó 122. módosítást! Úgy gondolom, valamennyi polgárnak feltétlenül szabad és egyenlő hozzáférést kell biztosítani a megfelelő időben történő és a szükségleteiknek megfelelő gyógykezeléshez. Ami annyit jelent, hogy egyedül az orvosoknak kellene eldönteniük, ki milyen kezelést kapjon, és mikor.

Ez az irányelv sajnálatos módon nagyon világosan azt a trendet vázolja fel, mi szerint polgárokból mindannyian fogyasztóvá alakulunk át. Ahelyett, hogy a kölcsönös kötelezettség elvén alapuló társadalom polgárai lennénk, már régóta egy hatalmas belső piac fogyasztói vagyunk. Polgárnak lenni azonban annyit tesz, mint embernek lenni, és valamennyien ugyanannyira polgárok vagyunk, mint amennyire emberek is. Fogyasztóként viszont egy marketing hadjárat tárgyaivá silányítanak bennünket. Ami annyit tesz, hogy a rendszernek inkább már tárgyai, mintsem alanyai vagyunk. Márpedig a betegeknek alanyoknak, nem pedig egy marketing kampány tárgyainak kell lenniük.

Jim Allister (NI). - Elnök úr, a magam részéről is a legjobbakat kívánom előadónknak, gyors felépülést és visszatérést kívánva neki.

Bizonyos vagyok abban, hogy mindannyiunk érdeke, hogy választóink számára a legjobb szolgáltatást érjük el. Számomra azonban döntő fontosságú, hogy ez az irányelv teremtsen meg a kívánt egyensúlyt a mozgás szabadsága, valamint a betegek biztonsága és az elszámoltathatóság között. Nem érdekem az gyógyturizmus reklámozása, következésképp meggyőződésem, hogy meg kell védeni a szabályozási módszerekhez kapcsolódó nemzeti autonómiát, és a normaközelítést a lehető legkisebb közös nevezőben kell meghatározni. Óvakodnunk kell a helyi szolgáltatásokra a szűkölködő betegek rovására nehezedő nyomástól is, mely a legkeresettebb szakszolgáltatások esetében különösen súlyos lehet.

Ezenkívül a külföldi gyógykezelést követő utókezelés kérdésével is megfelelően foglalkozni kell, ugyanis tartok attól, hogy az olyan szolgáltatásokra, mint például a fizioterápiára és másokra, az utókezelési igények okán különösen nagy teher nehezedhet.

Colm Burke (PPE-DE). - Elnök úr, melegen üdvözlöm nagyrabecsült képviselőtársam, Bowis úr jelentését a határokon átnyúló egészségügyi ellátáshoz való betegjogokról. Sajnálom, hogy Bowis úr nincs ma velünk itt a Tisztelt Házban, és betegségéből gyors felépülést kívánok neki.

Megtiszteltetés számomra, hogy én is szerepet vállalhattam a határokon átnyúló egészségügyi ellátáshoz való betegjogok javítását célzó munkában. Jómagam is élvezem a határokon átnyúló egészségügyi ellátás előnyeit. Olyan szerencsés voltam, hogy anyagilag megengedhettem magamnak, hogy fizessek érte. Most pedig azt szeretném, hogy a nálam kevésbé szerencsések is részesülhessenek a külföldi gyógykezelésben való részvétel jogából anélkül, hogy aggódniuk kellene a költségek miatt, továbbá teljes körű tájékoztatást kapjanak jogaikról, valamint az ellátás általuk elvárható színvonaláról.

A határokon átnyúló egészségügyi ellátáshoz való betegjogok témája az elmúlt néhány évben az Európai Bíróság révén vita és ítélezés tárgyát képezte. Ennélfogva időszerű és helyénvaló, hogy mi, az emberek képviselői, világosan és egyértelműen meghatározzuk, hogy a betegeknek anyagi eszközeiktől vagy földrajzi hollétüktől függetlenül elvitathatatlan joguk a színvonalas egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés.

Legyen jogunk arra is, hogy a minőségi egészségügyi ellátáshoz otthonunkhoz közel jussunk hozzá. Tény, ez nem mindig lehetséges, és különösen nem az ritka betegségek esetében, amikor elképzelhető, hogy a gyógykezelésre a beteg biztosítása szerinti tagállamban nincs mód.

Ha egészségügyi ellátás céljából külföldre utazunk, nem szabad semmilyen értelemben sem bizonytalanságban lennünk azt illetően, hogy ki tudjuk-e majd fizetni a gyakran költséges gyógykezelést. Ezért rendkívül örülök annak, hogy ez a bizonytalanság és homály egyszer s mindenkorra eloszlik. Ha a beteg egyszer már rendes körülmények között megkapta az előzetes engedélyt, csak a kezelési költség azon részét követelhetik tőle, mely az otthoni ugyanolyan vagy hasonló gyógykezelés költségén felül és túl jelentkezik.

A más tagállamokban nyújtott ellátás minőségére és normáira vonatkozó tájékoztatás egy további fontos tényező azok számára, akiknek esetleg külföldi gyógykezelésre kell utazniuk. Keményen megdolgoztunk azért, hogy ezt a tájékoztatást a betegek megkapják akkor, ha netalán gyógykezelésre kellene utazniuk, vagy így döntenének. Az előttünk lévő anyagban javasolt nemzeti kapcsolattartó pontok ezért kulcsfontosságú újításnak számítanak, és óriási szerepet játszanak majd a betegmobilitás elősegítésében és megkönnyítésében. Üdvözlöm a jelentést, és remélem, hogy ma az elfogadásra kerül.

Guido Sacconi (PSE). – (IT) Elnök úr, hölgyeim és uraim, Roth-Behrendt asszony kitűnő munkát végzett képviselőcsoportunk álláspontjának kifejtésével. Különösen nagyszerűen sikerült körvonalaznia, hogy miért értékeljük igen nagyra azt, hogy ilyen sok területen sikerült javítani a szövegen. Egyben azt is világossá tette,

mennyire fontos az utolsó kilométerek megtétele is: nevezetesen ki kell alakítani a kettős jogalapot, valamint világosabb és erősebb törvényi felhatalmazást kell adni a tagállamoknak a kórházi gyógykezelés előzetes engedélyeztetéséhez.

Ezért, hogy rövid legyek, ne húzzuk tovább a megbeszéléseket, hiszen miután hónapok óta erről az irányelvről tárgyalunk, jól ismerjük azt. Mivel eljött a döntéshozás ideje, szeretnék két kifejezetten politikai jellegű kérdést feltenni. Az első kérdést Vassiliou biztoshoz intézem: pontosan mi a Bizottság véleménye a kettős jogalapról? Másodsorban – és sajnálom, hogy barátom, John Bowis nem lehet itt, mivel ezen parlamenti ciklus alatt vele, mint a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság főbb csoportjainak koordinátorával, számos kérdést megoldottunk, és én is természetesen gyors felépülést kívánok neki – most itt elsődlegesen az Európai Néppárt (Kereszténydemokraták) és az Európai Demokraták Képviselőcsoportjához fordulok, a PPE-DE képviselőcsoportot és a Liberálisok és Demokraták Szövetsége Európáért Képviselőcsoportot is megkérdezném: jobbnak tartják-e, ha az Európai Parlament Szocialista Képviselőcsoportjának szavazata, tehát nagy többség nélkül jutunk el a második olvasatig?

Ezért felszólítom Önöket, hogy alaposan gondolják át a kettős jogalapra vonatkozó 116. és 125. módosítást, valamint az előzetes engedélyről szóló 156. és 118. módosítást. Ha ezekre a javaslatokra igent mondanak, mi igennel szavazunk, ellenkező esetben ezt nem tehetjük meg. Most Önökön a sor, hogy végiggondolják és meghatározzák, melyiket tartják jobb végkimenetelnek!

Karin Riis-Jørgensen (ALDE). - (DA) Elnök úr, az európai választási kampány kellős közepén vagyunk – egy olyan választási kampány közepén, melynek során az európai polgárokkal szorosabb kapcsolatot kell kialakítanunk. Előttünk pedig pont egy olyan jogszabály fekszik, mely szorosabb kapcsolatot épít ki az európai polgárokkal. Ragadjuk meg ezt a törvényt, és állítsuk a beteget a figyelem középpontjába. A Liberálisok és Demokraták Szövetsége Európáért Képviselőcsoport egyik előadójaként célszemélyem egy olyan ember, akire Önök közül valamennyien ráismernének a választóik közül. Olyan országból jövök, ahol valahányszor elmegyek a boltba, mindannyiszor ott látok egy motorkerékpárost, mopedje hátulján egy fadobozzal. Ő az, aki a betegmobilitás középpontjában áll, hiszen mindenkinek, aki kívánja, meg kellene adni a lehetőséget arra, hogy jövedelemszintjétől vagy megtakarításaitól függetlenül külföldön gyógykezeltesse magát. Az utazni óhajtó betegek száma ugyanis igen csekély, csak a kétségbeesett betegek utaznak külföldre.

Azonban az, hogy a motorosomnak megvan a lehetősége az utazásra, még nem jelenti azt is, hogy az utazásra a saját pénzét kellene költenie. Szerencsére széles körű egyetértés van a Tisztelt Házban abban a tekintetben, hogy az egyes betegeknek nem a saját zsebükből kellene fizetniük az utat. Ez valódi előrelépés a bizottsági javaslatához képest. Az ALDE Képviselőcsoport által javasolt központi módosítás egy európai betegjogi ombudsman kinevezését célozta. Köszönöm, hogy ezt jóváhagyták. A betegjogi ombudsman pontos szerepe annak garantálása lesz, hogy az európai polgárok, a betegek gyakorolhassák az ezen jogszabály által nekik biztosított jogot. A labda most a Tanács, a miniszterek térfelén pattog, akiktől folyamatosan azt halljuk, hogy szorosabb kapcsolatokat kell ápolnunk az európai polgárokkal. Én viszont azt mondom, hogy az EU-nak kell kapcsolatokat ápolnia az európai polgárokkal. Itt van a nagy alkalom, melyet tálcán kínálnak Önöknek. Ragadják meg! Ne szalasszuk el a ragyogó alkalmat!

Ewa Tomaszewska (UEN). - (PL) Elnök úr, a határokon átnyúló egészségügyi ellátáshoz kapcsolódó betegjogok meghatározása sürgős feladat. A betegeknek joguk van megtudni, milyen alapon kapnak orvosi segítséget, függetlenül attól, hogy éppen úton vannak és eközben lesz váratlanul szükségük segítségre, vagy mivel saját országukban nehezen jutnának hozzá szakorvosi szolgáltatásokhoz, úgy döntenek, hogy egy másik európai uniós ország egészségügyi ellátó intézményéhez fordulnak.

Tájékoztatást kell kapniuk az általuk fizetendő lehetséges költségekről, és a költségmegtérítés lehetőségeiről is. Ezen kívül az ajánlott egészségügyi ellátó intézményekben biztosított szolgáltatások színvonalára vonatkozó megbízható információkhoz való hozzáférésüket is szavatolni kell. Itt a referencia-hálózatokra és az információs pontokra gondolok. Biztosítani kell a betegek tájékoztatását a nem megfelelő kezeléssel eredő károkozásra, valamint a vények kölcsönös elismerésére vonatkozóan is. A határokon átnyúló egészségügyi ellátás ellenőrzése hasznos lesz az e területen fennálló helyzet értékeléséhez. Végül szeretnék Bowis úrnak mihamarabbi felépülést kívánni.

Margrete Auken (Verts/ALE). - (DA) Elnök úr, szeretnék köszönetet mondani Bowis úrnak az egyáltalán nem oly könnyű tárgyalások lebonyolítása során végzett kitűnő munkájáért. Az egyik nehéz kérdés a ritka betegségben szenvedő betegeknek nyújtandó segítség volt: ezt a témát a délelőtti ülés folyamán tárgyaljuk majd. Mi mindannyian a legjobb gyógykezelési lehetőségeket kívánjuk biztosítani ezeknek a betegeknek, és természetesen látjuk, hogy az e téren való szoros európai együttműködés hatalmas előnyökkel jár számunkra.

De semmire se megyünk azzal, ha pusztán lehetővé tesszük a betegek számára az Európában való szabad helyváltoztatást, és közben nem ruházzuk fel származási országukat az ilyen utazások orvosi és pénzügyi szempontú ellenőrzésének jogkörével. Ha a szöveget jelenlegi formájában fogadjuk el, valamennyi ritka betegségben szenvedő beteg lehetőséget kap a külföldre történő utazásra és akármilyen kezelésre, melyet azután származási országuknak finanszíroznia kell majd. De miként ellenőrizzük a kiadásokat, és miként szavatoljuk, hogy a betegek ne téves vagy túlzott kezelést kapjanak? Hiszen végeredményben ki vannak szolgáltatva a választott egészségügyi szolgáltatóknak. Ott van azután az a veszély, hogy komoly ellentétbe kerülnek származási országukkal, mely megtagadhatja a költségtérítést azzal az indokkal, hogy a betegség, melyben a beteg szenved, nem eléggé ritka. Még semmilyen megállapodás nem született arról, hogy miként határozzuk meg a betegpopuláció e szegmensét. Ezen a területen sokkal inkább külön jogszabályt részesítenénk előnyben, mellyel lehetőségünk nyílna a lehető legjobb módon segíteni a ritka betegségben szenvedőket.

Adamos Adamou (GUE/NGL). - (EL) Elnök úr, én is gyors felépülést és minden jót kívánok barátunknak, John Bowisnak, egyúttal meg szeretném köszönni fáradságos munkáját.

Előjáróban szeretném leszögezni, hogy semmilyen ellenvetésünk sincs a határokon átnyúló egészségügyi ellátást illetően. Épp ellenkezőleg, elismerjük, hogy a tagállamoknak használniuk kell az Európai Unióról szóló szerződés 152. cikke értelmében rájuk ruházott jogköröket. Ez az irányelv sajnos a 95. cikken alapul, és várom, hogy a biztos felvilágosítson bennünket a jogalapról.

Nem kérünk egy olyan politika alkalmazásából, mely az alsóbb társadalmi rétegek rovására az anyagilag kedvező helyzetben lévő betegeket részesíti előnyben. Maaten úr nincs itt, de nem hiszem, hogy „ideológiai merevség” lenne azt állítani, hogy a folyamat az út végén kétsebességes egészségügyi ellátásba torkolthat.

Célkitűzésünk az egyenlőségen alapuló egészségügyi ellátás nyújtása legyen, anélkül, hogy az Európai Unió beavatkozna a szociális biztonsági rendszerekbe, és anélkül, hogy az egészségügyi ágazat elpiacosítására törekednénk.

Urszula Krupa (IND/DEM). - (PL) Elnök úr, az Európai Unió más tagállamaiban való gyógykezelés igénybevételi lehetőségeit szabályozó rendelet, mely a határokon átnyúló egészségügyi ellátásra vonatkozó betegjogok érvényesítéséről szóló irányelv elfogadását követően lép hatályba, az előző rendelkezések megsértésével a Közösségnek az egészségügyi ellátó rendszerekbe történő beavatkozását fogja eredményezni. Ráadásul főként a jómódú betegek számára jönnek majd létre gyógykezelési lehetőségek, miközben a szegény tagállamokban az egészségügyi ellátáshoz való hozzájutás akadályokba ütközik majd. A jelenlegi lengyel liberális kormány a felső tízezernek külön kiváltságokat biztosító stratégiát folytat, melynek értelmében a kiváltságosok színvonalas egészségügyi ellátást vehetnek igénybe, ami az állami egészségügyi ellátó intézmények magánosításával jár, és a társadalom nagyobb részét megfosztja a gyógykezelés lehetőségétől. A Bíróság véleményétől függetlenül az emberi egészség nem lehet piaci áru, hanem olyan elidegeníthetetlen jog, melyet az élet és az egészség tiszteletben tartásának és védelmének elvével, valamint minden egyes emberi lény elidegeníthetetlen értékével összhangban az állami egészségügyi szolgáltatásoknak garantálniuk kell.

Andreas Mölzer (NI). - (DE) Elnök úr, nyugdíjigények, munkanélküli biztosítás és betegbiztosítás – majdnem 25 év telt el a Schengeni Egyezmény létrejöttétől óta, de a szociális gondoskodással még mindig csak lemaradva kullogunk. A nyaralókat sokszor szemérmetlenül kizsákmányolják, és helyben csillagászati számlákat kell kifizetniük, majd uniós hazájukba visszatérve költségeiket csak részben, vagy egyáltalán nem térítik meg.

Az európai egészségbiztosítási kártyát sajnos gyakran nem fogadják el, és a tagállamok közötti fizetési elszámolás nem igazán működik. Pedig főként az ínséges költségvetési időkben, az egészségügyi ellátás középpontjába mindinkább a beteget kell állítani. Emiatt természetesen erősíteni kell a betegjogokat. Erősen kétlem azonban, hogy rendkívüli egészségügyi helyzetben egy beteg képes előzetes engedélyt beszerezni a kórházi gyógykezelés költségeinek megtérítéséhez. Ha a költségmegszorítások hatására állandóan az egészségügyi személyzetet spórolunk, akkor álláspontom szerint egészségügyi rendszerünk rossz irányban halad. A szorosabb együttműködésnek több értelme lenne, és egyáltalán nem szabad hagynunk, hogy az együttműködés bürokratikus akadályfutásba torkollik.

Péter Olajos (PPE-DE). - (HU) „Akinek kalapács van a kezében, annak mindenről a szög jut az eszébe” – mondják. Így vagyok én is a jelenlegi válsággal, mindenről a kibontakozás és a fellendülés jut az eszembe.

Azt gondolom, hogy ezzel a jogszabállyal a lehetőségek tárháza nyílik meg előttünk. Az egészségügy forradalmasítása mellett a munkahelyteremtés és a gazdaságfejlesztés is új lendületet kaphat. A betegek mobilitásának megteremtése nem csak az egészségügyre lesz hatással. Jótékonyan hathat a fogadó ország

kulturális kínálatára, de a gasztronómiára, a vendéglátás területén is munkahelyek ezreit hozhatja létre. A bevételnövekedés nemcsak, sőt nem elsősorban az egészségügyben jelentkezne, hanem a kapcsolódó szolgáltatások területén.

Ugyancsak fejlődés elé néz a pénzügyi szolgáltatási szektor is, hiszen elszámolóházak, egészségügyi brókerek, tanácsadók, biztosítási szakemberek, tolmácsok, fordítók szintén nagy számban kellenek az új rendszer üzemeltetéséhez. A rehabilitáció ideje alatt a gyógyturizmus egész vertikuma részesedne az áldásból. A jogszabály erénye, hogy nincsenek vesztesei, hiszen, ha egy tagállam nem szeretné, hogy állampolgárai éljenek az új lehetőséggel, javítani fog a saját egészségügyi színvonalán, és a várakozási időközön. Ha egy tagállam betegeket vonz külföldről, akkor pénzt is hoz az országba és az egészségügybe, ennek pedig a hazai betegellátás színvonal növekedése lesz az eredménye.

Magyarországi képviselőként rendkívüli lehetőséget látok az európai betegmobilitásra alapozott gyógyturizmusban. Már most is számos külföldi beteg jön gyógyulni hozzánk, azonban ennek eddig a biztosítási háttere meglehetősen zavaros volt, nagyban függött a küldő ország éppen aktuális szabályozásától. Biztos vagyok benne, hogy ez a jogszabály valamennyiünk életében minőségi változást fog hozni. Bovis úrnak mielőbbi gyógyulást kívánok – egyébként ő is korábban hosszán kezelte magát Magyarországon. És gratulálok a jogszabályhoz, egy kiváló anyag lesz, amit nagy örömmel fogok támogatni.

Anne Van Lancker (PSE). – (NL) Tisztelt képviselőtársaim, a jó egészségügyi politika legfontosabb eleme az, hogy mindenkinek legyen módja az otthonához lehetőleg közeli, jó és megfizethető egészségügyi ellátást igénybe venni. Az, hogy a betegeknek csak 1%-a megy külföldre gyógykezeltetni magát, ez teljes mértékben a színvonalnak és a térítéssel kapcsolatos bizonytalanságnak tudható be.

Pontosan emiatt jelent jó hírt ez az irányelv mindenekelőtt a határmenti régiókban élő betegek, a hosszú várólistán lévő betegek, valamint az olyan betegek számára, akiknek állapotára külföldön jobb gyógykezelés áll rendelkezésre. A betegek külföldi gyógykezeltetésének joga azonban nem veszélyeztetheti a tagállamok azon lehetőségét, hogy saját egészségügyi ellátó rendszerüket megfelelően megszervezzék és finanszírozzák, mivel ez szükséges a mindenki számára biztosítandó egészségügyi ellátáshoz. A Parlament ezért helyesen jár el, amikor bizonyos korlátokat állít fel. Ezek közül hárommal foglalkozom.

Először is, az irányelv helyesen csak a betegmobilitást szabályozza, az egészségügyi ellátó személyzet mozgását nem. A cél ugyanis nem lehet az egészségügyi szolgáltatások piacának megteremtése. Ebben a tekintetben a jelentés teljesen rendben van.

Másodszorban, a tagállamoknak módot kell adni arra, hogy saját maguk határozzák meg azt, milyen egészségügyi ellátásokat nyújtanak, valamint milyen térítésekkel számolnak. Ezt nagyon jól kezeli az irányelv.

Harmadszorban az ambuláns ellátás térítését egyszerűsíteni kell, míg a kórházi és a szakellátás esetében a tagállamoknak meg kell adni az előzetes engedélyhez kötés lehetőségét, hiszen ezek az ellátások nagyon sokba kerülnek. Az olyan országnak, amely mindenki számára garantálni kívánja az egészségügyi ellátást, képesnek kell lennie arra, hogy az ellátást ilyen módon tervezze meg. Ebben a vonatkozásban viszont, Bushill-Matthews úr, a jelentés kívánnivalót hagy maga után: még mindig túl sok feltételt szab az előzetes jóváhagyáshoz, ami a tagállamok számára megnehezíti a folyamatot. Szeretném támogatni azokat a képviselőtársaimat, akik világossá tették, hogy ez képviselőcsoportom számára valóban kardinális kérdés, melytől a frakció az irányelv jóváhagyását teszi függővé.

Végezetül a kettős jogalap mellett szeretném felemleni a szavam, mivel az egészségügyi ellátás valóban a tagállamok felelőssége polgáraik iránt, következésképp itt nem lehet egyszerűen a szabad piacra hagyatkozni. Remélem, hogy ez a két tilalomfa meghozza a maga gyümölcsét.

Elizabeth Lynne (ALDE). - Elnök úr, egy betegnek miért kellene elvesztenie a látását, miközben az Egyesült Királyságban például szürkehályog műtétre vár, amikor egy másik tagállamban könnyedén elvégezhetnék a beavatkozást? Miért kellene valakinek rettenetes kínok között csípőprotézis műtétre várnia, és miért ne használhatná ki a más tagállamokban nem létező várólisták előnyeit, ráadásul néha a származási országánál kisebb költségért? És egyes szívbetegeknek miért kell hiába várniuk hónapokat egy koronaér műtétre? Ha egy kórházi orvos valamilyen gyógykezelést javall, és ezt otthon nem kaphatja meg a beteg, akkor igenis jogi keretre van szükségünk annak biztosításához, hogy a betegek ezt máshol igénybe vehessék.

Túlságosan gyakran megtörténik – miként ez az előzőekben már elhangzott –, hogy az egészségügyi ellátáshoz való hozzájutásban a diszkrimináció és az egyenlőtlenség a legszegényebbeket sújtja. Ezért igen örülök

annak, hogy az előadó elfogadta azon módosítási javaslatomat, miszerint tegyük egyértelművé: a tagállamok felelősséggel tartoznak a más országban igénybe vett gyógykezelés engedélyezése és térítése tekintetében.

A határokon átnyúló egészségügyi ellátást nem korlátozhatjuk csak azokra, akik ezt anyagilag megengedhetik maguknak. És a fogyatékkal élő embereket sem rekeszthatjuk ki belőle, ezért igen örömdetes, hogy az ezzel összefüggő módosításaim közül sok elfogadásra került. Az elsődleges szempontnak a betegek jogainak és biztonságának kell lennie. Ezért újfent örömmel fejezem ki, hogy az előadó támogatta az egészségügyi szakemberekre vonatkozó szabályozásról szóló módosítási javaslataimat. Szeretném a Tisztelt Ház tagjait emlékeztetni arra, hogy e javaslatok az európai polgároknak az Európai Bíróság néhány évvel ezelőtti ítéletével már szentesített jogához kötnek biztosítékokat.

Végül mihamarabbi gyógyulást szeretnék kívánni John Bowisnak. Története az uniós tagállamok közötti együttműködés jelentőségének ékes bizonyítéka.

Jean Lambert (Verts/ALE). - Elnök úr, egészen sokáig problémám volt ezzel az irányelvvel, mivel a cím nem igazán tükrözi az irányelv tartalmát. A munkahelyteremtési elképzelésekkel foglalkozó néhány mai felszólalás csak megerősíti az aggályaimat. Az ezzel összefüggő kérdések jó része, mint tudjuk, a választás lehetőségéről és a pénzről szól, ezért az egész kérdés épp annyira érinti a szociális biztonságot, mint az egészségügyi ellátást.

E héten felfrissítettük rendszerünknek az együttműködést biztosító rendeletét, mely egyben szavatolja, hogy sürgősségi esetben egy másik tagállam nem tagadhatja meg az egészségügyi ellátást. Ösztönözném tisztelt képviselőtársaimat arra, hogy olvassák el, mit is mond ez a naprakész rendelet!

A jelen irányelv a választásról szól, valamint a betegek választásából következő pénzről. Kérem, hogy ne keverjük össze a két különböző rendszert, miként ez némely módosítási javaslatban előtűnik! Véleményem szerint, mivel két különböző filozófiával állunk szemben, ezért kettős jogalapra is szükségünk van.

Jens Holm (GUE/NGL). - (SV) Elnök úr, e jelentés alapján hibádzik, ugyanis a Szerződés 95. cikkén alapul, amely a piac szabadságát garantálja, következésképpen nem a közegészségügyre vagy a betegekre vonatkozik. A valamennyi tagállamban nyújtandó megfelelő egészségügyi ellátáshoz való jognak kiemelt prioritásnak kellene lennie, ehelyett a Bizottság egy olyan piacból indul ki, ahol az egészségügyi ellátást bármely más áruval azonos módon kezelik. Az irányelv elsőbbséget biztosít azon betegeknek, akik képesek hatalmas pénzösszegeket áldozni az utazásra és a szállásra, és kiismerik magukat az egészségügyi bürokrácia útvesztőiben, melyen belül ráadásul jó összeköttetésekkel is rendelkeznek. Az irányelv a magas keresetűeket és a magasan iskolázottakat szolgálja, nem pedig a legnagyobb bajban lévőket.

Egyesek úgy gondolhatják, hogy jó a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság által annak érdekében beterjesztett módosítás, hogy a tagállamoknak legyen módjuk a gyógykezelés megtörténtét megelőző engedélyezésre. A probléma csak az, hogy a módosítás tele van korlátozásokkal, és azokból következően hatalmas bizonyítási teher nehezedik a tagállamokra. A központi tervezés nehézkessé válik, és fennáll a nemzeti egészségügyi ellátó rendszerek kiszíngelésének a veszélye.

Végso soron a Bizottság és a Bíróság dönti majd el, hogy a tagállamok előzetes engedélyei arányosak-e. Amennyiben az irányelv a piaccal kapcsolatos 95. cikkén alapul, az uralkodó tényező a piac, nem pedig a megfelelő egészségügyi ellátás lesz.

Johannes Blokland (IND/DEM). - (NL) Az elmúlt hónapok folyamán a határokon átnyúló egészségügyi ellátásra vonatkozó betegjogokról szóló jelentés sok munkát felemésztett. Köszönetemet fejezem ki az előadónak, Bowis úrnak, az elvégzett munkáért, és mihamarabbi gyógyulást kívánok neki.

A határokon átnyúló egészségügyi ellátás tény, és a betegek erre irányuló jogait védeni kell. Vigyáznunk kell azonban arra, hogy ne lőjünk túl a célon. Az egészségügyi ellátás kezelését meg kell hagyni a tagállamoknak. Az uniós szintű együttműködés nem mehet az ellátás színvonalának vagy a tagállamok elvi jelentőségű etikai döntéseinek a rovására. Az etikai sokféleséget meg kell őrizni, ezért örülök, hogy a jelentés felvetette ezt a kérdést.

A jogalap kérdését igen kényesnek tartom. Szerencsétlen dolog, hogy ehhez a 95. cikkre esett a választás. A Jogi Bizottság is ugyanezt a felvetést tette. Meglátásom szerint ez a jogalap az egészségügyi szakpolitikában a szubszidiaritás ellenében hat, és a tagállamok számára megnehezíti a Bíróság közbeavatkozása nélküli önálló döntést.

Lydia Schenardi (NI). – (FR) Elnök úr, 2008. július 2-án a Bizottság a létező korlátok megszüntetését célzó irányelvtervezetet mutatott be a határokon átnyúló egészségügyi ellátásra vonatkozó betegjogok érvényesítéséről.

E kérdés minden tagállam számára prioritás. Nem mindegyikük rendelkezik azonban megfelelő forrásokkal ahhoz, hogy a betegeknek adott színvonalat és védelmet szavatoljon, legyen szó az ellátás minőségének vagy akár a gyakorló egészségügyi személyzet szakmai színvonalának szintjéről. Ezért szükségesnek látszik a tagállamok e téren fennálló felelősségének a meghatározása is.

Tudván azt, hogy az Unión belüli ellátó rendszereket szervezetileg a legkülönbébb módszerek mentén alakították ki, nem szabad szem elől tévesztenünk, hogy az egészségügynek továbbra is alapvetően nemzeti hatáskörben kell maradnia, és hogy minden tagállam a jövőben is szabadon határozhatja meg saját egészségügyi politikáját.

Ugyanakkor az európai munkavállalók mobilitását figyelembe véve – jóllehet ez csak a polgárok 3-4%-át érinti, és évente 10 milliárd eurónál kevesebbet jelent – továbbra is jelentős a bizonytalanság az ellátás színvonalával és biztonságával, a betegek jogaival, az adatvédelemmel, valamint károkozás esetén a jogorvoslati eszközökkel kapcsolatban.

Sajnos mégis a harmonizáció elkerülhetetlen lazulása irányában haladunk, és emiatt – polgártársaink szerzett szociális jogainak hatásosabb védelme érdekében – a jelentés támogatása során továbbra is rendkívül óvatosak leszünk.

Pilar Ayuso (PPE-DE). – (ES) Elnök úr, először is szeretném kifejezni, mennyire nagyra értékelem Bowis úr igyekezetét, hogy e kérdésben széles körű egyetértés szülessék, és legjobb kívánságainkat küldöm neki gyors felépüléséhez.

A szavazásra bocsátott dokumentumtervezet jelentős előrelépés lesz, miután a tagállamok közös egészségügyi ellátó projektbe kezdenek. Az anyag igen összetett kérdéssel foglalkozik, tekintettel arra, hogy az Európai Unióban az egészség olyan téma, amely hatáskörileg szorosan kötődik a szubszidiaritás elvéhez. A dokumentumtervezettel azonban túlléptünk ezen a korláton, de erre a betegellátáshoz kapcsolódó igények miatt vállalkoztunk.

Valódi nagy eredmény ez, tekintve, hogy – a jogalapra vonatkozó megfontolásokba való elmélyedést mellőzve – az irányelv elismeri a betegek megkérdőjelezhetetlen jogait, és egész sor új lehetőséget nyit meg előttük a jobb kezeléshez való hozzáférés előtt.

Az irányelv a betegeket szolgálja, és a betegekről szól.

Igen bonyolult irányelv ez, melyet egyes országok, mint az enyém is, bizalmatlanul szemlélnek. Olyan irányelv ez, melyben több mint egy millió közösségi polgárt érintő általános egészségügyi rendszerrel foglalkozunk.

Ebben a tekintetben, a miénkhez hasonló egészségügyi rendszerek igen határozottan megkövetelik annak elismerését, hogy egy látogató betegnek ne lehessen több joga, mint azon tagállam hazai betegének, ahol a gyógykezelés zajlik.

Ezért javasoltunk az irányelvjavaslatba beépíteni egy olyan módosítást, mely hangsúlyozza, hogy a más tagállamokból érkező betegeknek be kell tartaniuk – elsősorban az orvos- vagy a kórházválasztást illetően – a gyógykezelés helye szerinti tagállamban érvényes szabályokat és szabályozásokat.

Ily módon tudnánk megnyugtatóan szavatolni azt, hogy ha más tagállamokból érkeznek betegek, ez nem vezethet a gyógykezelés helye szerinti tagállam polgáiraival szembeni hátrányos megkülönböztetéshez.

A korlátlan helyváltoztatás jogát sem garantálhatjuk a betegek számára.

Támogatjuk továbbá azt a javaslatot, hogy az irányelv hatálya ne terjedjen ki a szervátültetésre.

Összefoglalásképpen, álláspontom az, hogy jelentős lépést tettünk előre, és az Európai Néppárt (Kereszténydemokraták) és az Európai Demokraták Képviselőcsoportja ezért támogatja az irányelvet, jóllehet határozottan úgy gondoljuk, hogy az irányelv kicsit messzebbre is mehetett volna, különösen a más tagállamokban állandó lakóhellyel rendelkező, krónikus bántalmakban szenvedő európai polgárok helyzete tekintetében.

Edite Estrela (PSE). – (PT) Elnök úr, tisztelt képviselőtársaim, Roth-Behrendt asszony és Sacconi úr már nagyon világosan kifejtették képviselőcsoportunk álláspontját. Ennek megfelelően alapvetőnek tartjuk a jogalap megváltoztatását.

Biztos asszony, az egészségügyi ellátás nem árucikk. Következésképp nem értjük, hogy a Bizottság miért nem építette abba az EK Szerződés 152. cikkét. A kórházi és szakellátás során való előzetes engedélyeztetés követelménye a betegek védelmében is alapvető jelentőségű. Biztonságos és színvonalas ellátás csak előzetes engedélykötelelem esetén garantálható.

Végül, mihamarabbi gyógyulást kívánok Bowis úrnak. Az ő esete a bizonyíték arra, hogy a határokon átnyúló szolgáltatások már ezen irányelv nélkül is működnek.

Siiri Oviir (ALDE). – (ET) Elnök úr, hölgyeim és uraim, az ügyvédek körében az a mondás járja, hogy két ügyvéd három véleményt képvisel. Nem kívánom kétségbe vonni az Európai Bíróság határozatait, de nem tudok egyetérteni azzal, hogy mostanáig ügyvédek döntöttek a betegmobilitási politikáról. Az egészségügyi segítségnyújtás minden formája, megkülönböztető jegyeitől függetlenül, az Európai Uniót létrehozó szerződés alkalmazási körébe esik.

Az általunk a múlt évben jóváhagyott szociális intézkedési program célkitűzését ugyanis csak akkor tudjuk megvalósítani, ha annak jelentős részét – jelen esetben a határokon átnyúló egészségügyi ellátásra vonatkozó betegjogokat – elfogadjuk. Választott képviselőkként kötelességünk ezen a nagyon fontos területen a jog- és a politikai biztonságot megteremteni. A most tárgyalt irányelv nem fogja egy csapásra megszüntetni a tagállamok egészségügyi ellátásában megmutatkozó egyenlőtlenségeket, de nagy lépést jelent a betegek iránti méltányosságnak és a betegek egyenlő jogainak szavatolása irányába.

Elfogadhatatlan, hogy elméletben rábólintunk a méltányosságra, gyakorlatban viszont hazai pénzügyi megkötöttségek miatt mellőzzük azt. A pénzügyi megkötöttségek bármennyire indokoltak legyenek is, nem képezhetnek jogalapot a betegek jogainak mellőzésére vagy ezek veszélyeztetésére. Végezetül szeretném megköszönni az előadónak, Bowis úrnak felelősségteljes és felettébb hozzáértő munkáját.

Roberto Musacchio (GUE/NGL). – (IT) Elnök úr, hölgyeim és uraim, először is a legőszintébb és legjobb kívánságaimat szeretném tolmácsolni John Bowisnak. Ennek az irányelvnek a próbaköve a jogalap.

Ha arról beszélünk, hogy mindenkinek szavatolni kell azt, hogy mindenütt a legjobb gyógykezelést kapja, akkor a piaci jogalaprak mindehhez mi köze van? A jogalaprak az egészséghez való jognak kell lennie! Sőt mi több, az egészséghez való jognak mindenekelőtt azt a jogot kellene jelentenie, hogy mindenki a saját országában részesülhessen a legjobb gyógykezelésben, ami már az európai minőségi normák kérdése, és nem rejtethető a szubszidiaritás elve mögé.

Amennyiben viszont a jogalapot a piac képezi, akkor még azt is gondolhatnánk, hogy az irányelv az egészség bolkensteinizálását célozza, és a biztosító társaságok, valamint az egészségügyből hasznot húzni akarók érdekeit szolgálja.

Ezért mindenen túltesz az, hogy még a jogalapra, mint kulcsfontosságú kérdésre irányuló parlamenti módosításokat is az elutasítás veszélye fenyegeti. Ez a pont még a Tisztelt Házban lezajló szavazás előtt feltétlenül tisztázásra vár, többek között a Biztos részéről.

Kathy Sinnott (IND/DEM). – Elnök úr, sok munkába került annak szavatolása, hogy a betegségben szenvedők, akárhol és akárhonnan legyenek is, a számukra szükséges gyógykezeléshez jussanak.

Sajnos azonban nem kevés energia fordítódott arra is, hogy ne kapják meg ezt a segítséget. Ebben az irányelvben az orvosi diagnózis helyébe az egészségügyi hatóságok által kiadandó előzetes engedély lép, amely megnyirbálja a betegek jogait. Ez oda vet minket vissza, ahonnan elindultunk. A betegek mindenekelőtt az előzetes engedélyezés miatt fordultak az Európai Bírósághoz, mi pedig ma a Bíróság ítéletei miatt foglalkozunk ezzel az irányelvvel.

Most ugyanott vagyunk, ahonnan elindultunk: továbbra is érvényesül a halál földrajzi determináltsága. Az egészségügyi hatóságok, mint például hazám, Írország hatóságai, ezen irányelv értelmében továbbra is megtagadhatják a külföldi gyógykezelés engedélyezését, miként ezt – az erőfeszítéseink tárgyát képező – hatályos E112 értelmében teszik.

Ria Oomen-Ruijten (PPE-DE). – (NL) Elnök úr, legelőször is legjobb kívánságaimat szeretném tolmácsolni Bowis úrnak. Ennek az irányelvnek a középpontjában a beteg áll, a saját érdekét érvényesítő beteg, aki a

legjobb, lehetőleg otthonához közeli gyógykezelés mellett teheti és akarja letenni a voksát, de ha csak távolabb tud ehhez hozzájutni, akkor távolabbra is hajlandó elmenni érte.

E jogszabályért az Európai Unió azon derék és bátor polgárait illeti köszönet, akik a Bírósághoz fordultak, hogy – amikor a saját hazájuk cserbenhagyta őket – egy másik tagállamban kaphassanak megfelelő kezelést és ellátást. A Bíróság nekik adott igazat. Ma törvénybe foglaljuk a Bírósági joggyakorlatát, és megfogalmazzuk azokat a konkrét feltételeket is, melyek fennállta esetén az érdekérvényesítő betegnek a határokon átnyúló egészségügyi ellátáshoz való joga testet ölthet.

Elnök úr, az irányelv fantasztikusan jó hír a határmenti régiókban élő betegek, fantasztikusan jó hír a ritka betegségben szenvedők, fantasztikusan jó hír a várólistán lévők számára, akiknek a csípője szeptemberre teljesen tönkremegy. Ezeknek az embereknek most már lesz választási lehetőségük!

Jobb rendelkezéseket alkottunk a tájékoztatásról, pontosabban meghatároztuk a költségtérítés szabályait, és felállítottuk az ellátás színvonalának javítását biztosító európai referencia-hálózatokat. Noha más lehetőségek is nyíltak, rendelkezünk a jogvitáknak az ombudsmanon keresztül történő megoldásáról. Szeretnék az egészségügyi ellátásban keletkezett jogviták nemrég érvényesített holland modelljére utalni. Lehetőségünk nyílik kísérleti régiók felhasználására, és mi szűkebb hazámban, a limburgi határmenti régióban örömmel vennénk részt ebben a projektben. Azt is észrevételeztük, hogy a tagállami egészségügyi ellátó rendszerekhez nem nyúlunk. A polgároknak megadatik a választás joga, és én úgy vélem, hogy a választás szabadsága nagyon fontos dolog.

María Sornosa Martínez (PSE). - (ES) Elnök úr, Biztos asszony, hölgyeim és uraim, először köszönetemet szeretném nyilvánítani Bowis úrnak és az árnyékelőadóknak az elvégzett munkáért, Bowis úrnak pedig gyors felépülést szeretnék kívánni.

Úgy gondolom, hogy ez az irányelv a jelenlegi szabályozásnál szélesebb jogi keret kialakítására tett kísérlet; a jelenleg érvényben lévő rendeletek az Európai Bíróság esetjogának beépítésével már védik a polgároknak a más tagállamban való egészségügyi ellátás igénybevételéhez való jogát. Az irányelv azonban nem éri el a kitűzött célt, ugyanis a két, egymást kölcsönösen nem kizáró csatorna, a rendeletek és az irányelv révén komoly jogbizonytalanságot teremt a betegmobilitás terén. Sőt mivel az olyan alapvető jogok, mint a szolgáltatási portfólió, a társadalombiztosítási juttatások vagy a szükséges, sőt elengedhetetlen előzetes engedélyeztetés nincsenek világosan definiálva, az irányelvnek csak egyetlen jogalapja marad, a belső piac.

Hölgyeim és uraim, elfogadhatatlan, hogy egy olyan egyetemes alapjog, mint az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés lehetősége, kizárólag a belső piac szabályai mentén kerüljön kialakításra. Ez sok tagállam egészségügyi ellátó rendszerének stabilitását alááshatja, ráadásul erről a mindenkit megillető alapjogról nem adunk érdemi eligazítást polgárainknak.

Holger Krahmer (ALDE). – (DE) Elnök úr, hölgyeim és uraim, az Európai Bíróság azzal az ítélkezési gyakorlatával, melynek értelmében a betegeknek joguk van a külföldi gyógykezelés költségeinek megtérítésére, világos feladatot jelölt ki számunkra. Vassiliou asszony, a Bizottság javaslata ebben a tekintetben kitűnő. Ezért a javaslatért érdemes kiállni. Sajnálom azt, ami ezzel az irányelvvel összefüggésben a Tisztelt Házban az elmúlt néhány hét óta történik. A piac rémét idézték fel, és képtelen összefüggéseket kreáltak a szolgáltatási irányelvvel összefüggésben. A módosítások némelyikétől – és ezt olyan valaki vetette fel, aki a volt Német Demokratikus Köztársaságban nőtt fel – szabályosan elhűltem. Az egyik például meghatározza, hogy a tagállamok megfelelő intézkedéseket hozhatnak a betegáradat megfékezésére. Milyen fából faragták ezeket az embereket? Az ember már-már azt hinné, hogy új vasfüggöny ereszkedik le. Ez annál is figyelemreméltóbb, mivel az ilyen javaslatok szerzőit a Zöldek/ az Európai Szabad Szövetség Képviselőcsoportjában találjuk.

Szociális Európáról beszélünk, olyasmiről, amiről rengeteg szó esik mostanában – különösen az Európai Parlament Szocialista Képviselőcsoportjának tagjai szeretik ezt hangoztatni. Ma délben elválhat a vér a víztől, és kiderülhet, hogy a betegek jogai mellett törünk-e lándzsát, avagy a nemzeti egészségügyi bürokrácia csőltetését részesítjük-e előnyben.

Frieda Brepoels (PPE-DE). - (NL) Az egészség egyre fontosabb lesz Európában, és úgy gondolom, hogy a betegek egyértelműen fokozottabb biztonságot, de egyben korrekt és hiteles tájékoztatást is elvárnak jogaik tekintetében. Ezért a betegmobilitásra vonatkozó irányelvjavaslat egyáltalán nem jött túl korán, mindannyian régóta várunk már arra. Ezért különösen sajnálom, hogy az, aki szakmai életének jelentős részét ennek az ügynek szentelte, most egészségi okokból személyesen nem lehet közöttünk. Teljes szívemből csatlakozom a Johnnak mihamarabbi felépülést kívánókhoz!

Hozzászólásomban mindenekelőtt a betegek érdekét szolgáló pozitív elemekre kívánok összpontosítani. A betegek saját országában működő kapcsolattartási pont létrehozása, ahová a betegek mindenféle típusú tájékoztatásért fordulhatnak, a betegjogi ombudsmani hivatal felállítása, valamint a tagállamok közötti, várhatóan szorosabbá váló együttműködésnek köszönhető mennyiségnövekedés határozottan hozzáadott értéket képvisel a betegek, s főként a ritka betegségekben szenvedők szempontjából.

Úgy gondolom, hogy a kórházi kezelés előzetes jóváhagyásának kényes kérdésében igen jó –mind a betegek, mind az egészségbiztosítók számára előnyös – kompromisszum született. Eközben az ellentétes hatású jelenség – az általam képviselt flandriai régió számára fontos kérdés – nevezetesen a beteginvázio kezelése tekintetében a jelentés egyértelműen megállapítja, hogy egyetlen kórház sem kötelezhető külföldi betegek fogadására akkor, ha emiatt saját betegei várólistára kényszerülnének.

Flandria, Hollandia, Németország és Vallónia határmenti régiós lakójaként nagyon örülök a Bizottsághoz intézett azon kérésnek, hogy a határokon átnyúló egészségügyi ellátással kapcsolatos innovatív projektek számára egyes határmenti régiókat kísérleti terepként jelöljenek ki. Véleményem szerint egy ilyen kísérlet eredményei sok információval szolgálhatnak majd más régiók számára is. Remélem, hogy ebben a tekintetben az európai régiók mintaként szolgálhatnak majd!

Dorette Corbey (PSE). - (NL) Először is, köszönetemet fejezem ki Bowis úrnak a közegészségügy és a betegmobilitás ügyében tett igen energikus és önfeláldozó erőfeszítéseiről, és mihamarabbi gyógyulást kívánok neki.

Jóllehet az egészségügyi ellátás nemzeti hatáskör, mégis vannak kapcsolódási pontjai Európával. A betegek tudnak a más országokban létező gyógykezelési lehetőségekről, és igénybe kívánják venni más országok szolgáltatásait. Bizonyosan ez a helyzet a határmenti régiókban, vagy ahol a saját országban hosszú várólisták vannak.

Nincs semmi baj azzal, ha valaki más országokban kíván ellátást és kezelést igénybe venni, a gyakorlatot azonban igenis megfelelően szabályozni kell. Először is nem szabad kényszer- gyógyturizmusnak kialakulnia. Nem megengedhető, hogy biztosítók arra kényszerítsék egyes betegeiket, hogy olcsó ellátás igénybevétele céljából máshová menjenek.

Másodszorban, bizonyos minimális minőségi garanciákat kell előírni. Akinek külföldön kezelt betege van, lássa el megfelelő tájékoztatással betegét, győződjön meg arról, hogy az ellátás kellő színvonalú.

Harmadszorban – és ez igen fontos – a tagállamoknak fenn kell tartaniuk maguk számára az előzetes engedélyhez kötés lehetőségét. Az egészség nem szabadpiaci áru. Szolgáltatásaink fenntartása érdekében szükség van a tervezésre, és a kórházaknak tudniuk kell, mekkora betegtömeget számíthatnak.

Ami engem illet, a legfontosabbnak azt tartom, hogy ez az irányelv hozzájárul majd annak biztosításához, hogy a határokon elsősorban gyógykezelési módszerek lépjenek át. A tagállamok között óriási egyenlőtlenségek vannak, de ezt nem a betegek határon túlra küldésével, hanem a gyógyászati módszerek kicserélésével lehet feloldani. Az irányelv ugyancsak hozzájárulhat ehhez.

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Miniszter úr, hölgyeim és uraim, évek óta bírálom azt, hogy a betegek külföldi költségei megtérítésére vonatkozó jogát az Európai Bíróság mondja ki. A Bíróság garantálja, hogy a polgároknak ne kelljen várniuk egészségbiztosítójuk engedélyére, hogy szükség esetén közvetlenül fordulhassanak orvoshoz, és hogy joguk legyen legalább az otthoni gyógykezelés költségeivel megegyező költségek térítésére, mivel ennek nem szabad a személyek szabad mozgása akadályává válnia. Ez benne foglaltatik a Szerződésben, de a szocialisták immáron öt éve harcolnak a jogszabály ellen. A kormányok időközben még több ügyet veszítettek el polgáraik ellenében. Lobbistáktól milliószor hallottunk a biztosítótársaságok összeomlásának veszélyéről. Attól félnek, hogy a betegek olyan országokba fognak utazni, ahol hazájuktól eltérően nem kell hónapokat vagy éveket várniuk egy-egy beavatkozásra. A betegeknek ezért előzetesen engedélyt kell beszerezniük egészségbiztosítójuktól, mielőtt megkaphatják a költséges kezelést. Az Unióban azonban a betegeknek és az orvosoknak egyszerű szabályra van szükségük arra vonatkozóan, hogy mikor kell engedélyt kérniük. Ezért nem támogatom azt a javaslatot, hogy ebből a célból a különleges és a költséges szakellátásra vonatkozóan 27 külön meghatározást fogadjunk el. Ez álszent magatartás, hiszen így az a költség szint kerülne meghatározásra, amelyet a biztosítók hajlandók lennének a polgárok külföldi gyógykezeléséért fizetni. Ha ezt tesszük, miért nem határozzuk meg ezt egyből euróban?

Jó ideje támogatom az egészségügyi ellátás színvonalának és biztonságának növelését célzó rendszer kialakítására, valamint az egészségügyi ellátó intézmények objektív minőségértékeléseinek nyilvánosságra

hozatalára vonatkozó javaslatokat. Beleértve ebbe a kórházak nemzeti vagy nemzetközi akkreditálását is. Lehet, hogy a felvetett kompromisszumos javaslat túl általános, mégis számottevő ösztönzőt jelent azon országok számára, melyekben ilyen rendszerek még nincsenek. Bízom abban, hogy nemsokára valamennyi kórház megszerzi a minőségi ellenőrzéseket is magába foglaló önkéntes nemzeti vagy európai akkreditációt. A Cseh Köztársaságban a kórházak számára ez már kötelező. Úgy hiszem, hogy a Bizottságnak nem kijelölnie, hanem csak összehangolnia kell a határmenti régiókat mint olyan kísérleti területeket, ahol határokon átnyúló egészségügyi ellátó projekteket próbálnak majd ki. Sajnálom, hogy a szocialisták továbbra is képmutatóan és hamis ürüggyel küzdenek az uniós betegek jogainak rendezése ellen!

Genowefa Grabowska (PSE). – (PL) Elnök úr, nem jó, ha a betegek jogairól az Európai Bíróság dönt, de nagyon rossz az is, ha a helyzet oly formában ismétlődik meg sorozatosan, hogy a Parlament, valamint a Tanács helyett rendszeresen az Európai Bíróság kénytelen eljárni. Ezért üdvözlöm a Bowis-jelentést, szerzőjének pedig egészsége mihamarabbi visszanyerését kívánom! A jelentésben lehetőséget látok az egészségügyi ellátási normáknak saját hazámban, Lengyelországban való javulására.

Emellett azonban szeretném felhívni a figyelmet a jelentés három fontos mozzanatára. Először is, úgy gondolom, hogy hiba az egészségügyi ellátást kizárólag piaci szolgáltatásként kezelni. A polgárok egészségügyi ellátáshoz való jogát nemzeti alkotmányuk és az uniós jogszabályok egyaránt garantálják. A jogalapot ezért meg kell változtatni. Másodszorban, a határokon átnyúló egészségügyi ellátásnak a beteg megalapozott választásán, nem pedig kényszeren kell alapulnia. Harmadszorban, a más tagállamban való kezelésre vonatkozó döntésnek a tényleges szükséglettől, nem pedig a beteg pénztárcájának vastagságától kell függenie.

Meggyőződésem, hogy az egészséges európai polgárok számára nyitott térnek az olyan polgárok számára is nyitva kell állnia, akik betegek és egy másik tagállamban várhatnak segítséget!

Christofer Fjellner (PPE-DE). – (SV) Elnök úr, az Európai Parlamentben született döntések közül a mai egyike azoknak, melyekre a legbüszkébb vagyok. A döntés Európa kinyitásáról és a mozgásszabadság biztosításáról szól azok számára, akik betegek és egészségügyi ellátásra szorulnak, azok számára, akiknek a mozgás szabadsága esetleg élet-halál kérdése. Olyan döntés ez, mely szerint mindenki lehetőséggel bír, hogy maga döntsön saját egészségügyi ellátásáról, és ez az esély nem csak a jól tájékozottak vagy a tehetősek kiváltsága lesz, mert mi mindenki számára lehetővé tesszük majd, hogy ott kezeltesse magát, ahol csak akarja.

Önök, szociáldemokraták, rá akarják kényszeríteni az emberekre az előzetes engedélyeztetést. Egyszerűbben megfogalmazva ez azt jelenti, hogy a betegeket arra akarják kötelezni, hogy mielőtt orvoshoz mennek – legalábbis ha egy másik uniós tagállamban mennek orvoshoz – engedélyt kérjenek erre. Miért akarják ezt? Természetesen azért, hogy azután nemet mondhassanak! Azt akarják, hogy ellenőrizhessenek, szabályozhassanak és tervezhessenek – hogy a jogkört elvehessék a betegektől. De nekünk nincs szükségünk az Önök előzetes engedélyére ahhoz, hogy az embereknek ne kelljen kezelésükért fizetniük. Ha én ma Stockholmban orvoshoz megyek, nincs szükségem engedélyre, és nem kell fizetnem. Az igazság az, hogy Önök kezdettől fogva elleneztek ezt a javaslatot. Önök megpróbálták korlátozni, megakadályozni és aláásni. Most pedig ugyanezt teszik.

Amikor Svédországban erről a kérdéstről vitáztunk, Önök arra törekedtek, hogy az emberek Svédországban ne vehessék szabadon igénybe az egészségügyi ellátást. Most azon iparkodnak, nehogy az emberek Európában ne vehessék szabadon az egészségügyi ellátást. Azt állítják, hogy támogatják a javaslatot, de amikor a bizottságban szavazásra bocsátottuk azt, Önök tartózkodtak. Van-e ennél gyávább magatartás? Önök még azt sem tudják, hogy ma miként fognak szavazni. Még azt sem tudják, hogy mire fognak szavazni.

Ma mindannyian választás előtt állunk. Aközött kell választanunk, hogy kiállunk-e a betegek jogaiért, vagy a hivatalnokok és a politikusok döntéshozatali és szabályozási joga mellett törünk lándzsát. Én tudom, melyik oldal mellett fogok voksolni. Amellett fogok szavazni, hogy a betegeket állítsuk a középpontba. Úgy gondolom, a Tisztelet Házban mindenkinek ezt kellene tennie, ha ma tiszta lelkiismerettel akar aludni!

Åsa Westlund (PSE). – (SV) Elnök úr, amikor arra rászorulnak, valamennyi betegnek szavatolni kell az egészségügyi ellátáshoz való jogot. Nekünk, szociáldemokratáknak meggyőződésünk, hogy fontos, hogy az emberek külföldön gyógykezeltezhessék magukat, például akkor, ha saját hazájukban túl hosszúak a várólisták. Az e területre vonatkozó irányelvet ezért is kezdeményezte a svéd szociáldemokrata kormány. Ugyanakkor nem szabad, hogy a pénztárca tömörsége határozza meg azt, hogy ki mikor vehet igénybe egészségügyi ellátást, és az egészségügyi ellátásra vonatkozó döntéseket a betegekhez közel, nem pedig az uniós rendszer hivatalnokai által kell meghozni.

Az Európai Bizottság irányelvjavaslata nagy hatalmat ruház az uniós hivatalnokokra. Ezenfelül nem veszi figyelembe azokat, akik képtelenek hatalmas összegeket kifizetni. Ennek dacára a svéd jobbközép parlamenti képviselők feltétel nélkül elismerően nyilatkoztak a bizottsági javaslatról. Emellett javaslatokkal álltunk elő, és keményen küzdöttünk azért, hogy megkönnyítsük a vékonypénztárcájúak számára a külföldi gyógykezelést. Azért is keményen dolgoztunk, hogy egyértelmű legyen: az egészségügyi ellátás a tagállamok felelőssége, és e téren az uniós bürokratának nincs joguk döntéseket hozni. Nem értünk el annyi eredményt, amennyit szerettünk volna. Ezért szorgalmazom, hogy valamennyi képviselő támogassa a 8(3) cikkhez kapcsolódó, általunk beterjesztett módosítást. Ekkor mi is támogatni tudjuk az irányelvet, és gyors megoldást találhatunk valamennyi európai beteg számára.

Emmanouil Angelakas (PPE-DE). - (EL) Elnök úr, Biztos asszony, Filipiová asszony, először szeretnék gratulálni Vassiliou biztos asszonynak az irányelvjavaslat kezdeményezéséért, valamint az előadónak, Bowis úrnak, kitűnő teljesítményéhez. Magam is csatlakozom az előttem szólókhoz, és jó egészséget kívánok neki.

Tudom, hogy nem könnyű a határokon átnyúló egészségügyi ellátás ügyét előremozdító eredményt felmutatni akkor, ha tekintetbe vesszük először is a tagállamok társadalombiztosítási rendszerei közötti különbségeket, másodszor a tagállamok eltérő gazdasági fejlettségi szintjét, harmadsorban pedig az egyes tagállamokban nyújtott egészségügyi szolgáltatások szintjének különbségeit. Mindezt figyelembe véve is az előadó kiváló munkát végzett.

A ma vita tárgyát képező jelentés a főként a szakosodott egészségügyi központokban ellátandó és kezelendő betegek mobilitásának kérdését veti fel. Ami biztos az az, hogy a gyógyturizmus ettől nem fokozódik, de az európai polgárok számára megteremti annak lehetőségét, hogy – jogaik tudatában – hozzájuthassanak a lehető legjobb egészségügyi ellátáshoz anélkül, hogy költségeik visszatérítésének kellemetlenségét el kelljen viselniük, hiszen a tagállamok addigra kialakítják majd az ilyen költségek előzetes jóváhagyásának világos rendszerét.

Ne felejtjük el, hogy ez a téma az Európai Bíróság számos ítéletének tárgyát képezte. A jelentés fontos kérdéseket taglal. Így az egészségügyi ellátás meghatározása továbbra is tagállami hatáskör marad. A költségeket ugyanolyan szinten térítik, mintha az egészségügyi ellátást a saját tagállamban nyújtották volna. A jelentés tárgyalja a ritka betegségekben szenvedők egészségügyi ellátásának kérdését függetlenül attól, hogy a betegség kezelése a beteg származási országában biztosítva van-e vagy sem. A betegek panaszainak kivizsgálására hivatott európai ombudsmanni hivatal felállítására irányuló javaslattal együtt mindezek a helyes irányban tett lépéseknek minősülnek. Végezetül, a jelentés hangsúlyozza, hogy szükség van a betegeket a jogaikról felvilágosító információs kampányra.

Több kérdés még nyitott maradt. Így például a költségszámítási mechanizmus további kibontást igényel. Másodszor, a rendszer által lefedett gyógyszerek listája. Harmadsorban, a vények elismerése, tekintettel arra, hogy nem minden tagállamban állnak rendelkezésre ugyanazok a gyógyszerek. Negyedszer, az e-egészségügy előmozdítása.

Akárhogy legyen is, összességében jó irányban haladunk, és kár, hogy a szocialisták ma visszavonulót fújtak. Bízom abban, hogy a viták gyors előrelépést eredményeznek, és azon a nézeten vagyok, hogy az Európai Parlament hozzájárulása korunk alapvető követelményére és az európai polgárok igényére adott válasznak tekinthető.

ELNÖKÖL: COCILOVO ÚR

alelnök

Charles Tannock (PPE-DE). - Elnök úr, legtöbb londoni választóm csekély érdeklődést mutat az iránt, vagy édeskeveset tud arról, hogy valójában mit csinál egy parlamenti képviselő, vagy milyen célokat szolgál az Európai Unió. Ezen a héten azonban két olyan jelentést is tárgyalunk a plenáris ülésen, amelyen keresztül lemérhetjük a nagyközönség reagálását a jelentések tartalmára vonatkozóan. Az első a Telekom csomagban a barangolási díjak felső rögzített szintjéhez kapcsolódott. A második pedig a más uniós tagállamban nyújtott szabadon választott orvosi kezeléshez való betegjogok témája.

Én is támogatni szeretném londoni képviselőtársam, John Bowis jelentését. Ma gyenge egészségi állapota miatt sajnálatos módon nem lehet velünk, gyors felépülést kívánok neki, és a következő parlamenti ciklusban természetesen nagyon hiányoljuk majd.

Az Egyesült Királyságban az állami egészségügyi szolgálat által nyújtott kezelésekre más uniós tagállamokkal szemben gyakran sokat kell várni, vagy ezek nagyon sokba kerülnek. Az egészségügyi ellátás terén az ésszerű

engedélyezési biztosítékokat tartalmazó, rugalmasabb uniós piac mind a nagyközönség, mind a tagállamok nemzeti egészségügyi költségvetései számára nyereséget jelent.

Catiuscia Marini (PSE). – (IT) Elnök úr, hölgyeim és uraim, ma egy fontos irányelv fekszik előttünk, mely alapvetően az európai betegek mobilitáshoz való jogát, az egészségügyi ellátáshoz való jognak az Európai Unió országaiiban való érvényesülését hivatott biztosítani.

Az egészségügyi ellátást azonban nem lehet a belső piacon nyújtott bármely más szolgáltatással egyenértékűnek tekinteni, a beteg polgárokat pedig nem lehet a közönséges fogyasztókhoz hasonlítani. Az egészséghez való jog a gyógykezelés és az egészségügyi ellátás igénybevételéhez fűződő jogban ölt testet, mindenekelőtt a beteg származási országában. A betegek mobilitáshoz való joga nem szolgálhat ürügyül egyes tagállamok számára a nemzeti egészségügyi szolgáltatásokba történő beruházások megkerülésére, ami a polgárokat alapvetően a gyógyturizmus, és nem a választás felé hajtja.

Az irányelv jobban tenné, ha a szolgáltatásokhoz való hozzáférés egyenlőtlenségét és ezek színvonalát azokra az országokra vonatkozóan kezelné, ahol a betegek élnek. Az egészségügyi ellátás nem áru, hanem szociális jog. A jogalap kérdése és az előzetes engedélyezés kérdése alapvetően az egészséghez való jog megtagadásának egy módja.

Marios Matsakis (ALDE). – Elnök úr, ez a jelentés az uniós polgároknak nyújtott egészségügyi ellátásban fordulópontot jelent. Egyértelműen és határozottan a betegek egészségét tekinti meghatározónak, és megteremti a hátteret a különböző tagállamok egészségügyi rendszereinek a fejlődésért való egészséges versenyéhez. Ez a jogszabály minden kétséget kizáróan az európai egészségügyi ellátás lényeges javulását eredményezi majd. A betegellátásban egyenlőséget teremt, és minden polgár, legyen gazdag vagy szegény, ismert vagy ismeretlen, szükségletei szerint külföldön jobb kezelésben részesülhet.

A kisebb és szegényebb tagállamok nemzeti rendszereire gyakorolt esetleges káros hatással összefüggő kezdeti aggályaim eloszlottak azután, hogy az előzetes engedélyezésről szóló rendelkezést biztosítékként beépítették a javaslatba. Most bizton kijelenthetem, hogy ez a jogszabály a betegek és a tagállamok egészségügyi ellátó rendszerei számára egyaránt előnyös, és megérdemli teljes és egyhangú támogatásunkat. Csodálkozom azon, hogy szocialista képviselőtársaim ilyen negatívan állnak a jelentéshez.

Elisabeth Schroedter (Verts/ALE). – (DE) Elnök úr, egyáltalán nem értek egyet Matsakis úrral, mivel a bizottsági javaslat valójában nem garantálja a magukat hazájuk határain kívül gyógykezeltető betegek jogbiztonságát. Ráadásul nem sikerül a 883/2004/EK rendelet társadalombiztosítási rendszerei szürke területeinek megvilágítását sem elérnie. A betegek költségeinek megtérítését csak a drága gyógykezelések eseteire vonatkozó világos előzetes engedélyeztetési rendszer garantálhatná.

Az irányelv a jogalapot illetően is homályos, amennyiben – miként ezt más képviselőtársaim már kifejtették – a tagállamok és az Unió közötti hatáskörmegosztással összefüggő kérdéseket vizsgáljuk. A tagállamok egészségügyi ellátó rendszerei olyan szolidaritási rendszerek, melyek a betegek pénztárcájától vagy lakóhelyétől függetlenül mindenki számára ugyanolyan hozzáférést biztosítanak. Az uniós jogi szabályozásnak nem szabad ezeket a szolidaritáson alapuló rendszereket veszélybe sodornia. A Bizottság javaslata ebben a tekintetben sem kielégítő, ezért csak akkor tudjuk megszavaznia a javaslatot, ha módosításainkat elfogadják.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL). – (PT) Elnök úr, elfogadhatatlan, hogy a betegjogoknak az egészségügyben való alkalmazására hivatkozva az Európai Bizottság és a parlamenti többség lényegében a nemzeti és közegészségügyi ellátást akarja megkérdőjelezni, miként ezt Portugália esetében is látjuk.

Azzal, hogy az EK Szerződésnek a belső piac harmonizációjáról rendelkező 95. cikke alapján érvelnek az irányelvjavaslat elfogadása mellett, a valóságban az ágazat liberalizációját próbálják megvalósítani. Ez elfogadhatatlan. Olyan területről van szó, melyen nem kerülhet előtérbe a gazdasági és pénzügyi csoportok érdekében működő piaci logika és profitérdek. Az egészség nem lehet üzlet. A Bizottság javaslatát ezért kívánjuk elutasítani.

Már léteznek a határokon átnyúló egészségügyi ellátás nyújtásáról szóló rendeletek és megállapodások, és ezeken lehet javítani anélkül, hogy megkérdőjeleznénk a tagállamok saját nemzeti egészségügyi szolgáltatásaik fölötti tulajdonával és igazgatásával összefüggő kötelezettségeket és jogokat. Véleményünk szerint a nemzeti egészségügyi szolgálatoknak államinak, egyetemesnek és mindenki számára hozzáférhetőnek kell lenniük.

Christel Schaldemose (PSE). – (DA) Elnök úr, egész délelőtt arról vitáztunk, milyen hihetetlenül fontos, hogy ezzel a javaslattal színvonalas egészségügyi ellátást teremtsünk, és a polgárok számára megfelelő biztosítékokat nyújtsunk. El kell ismerni, hogy a javaslat sok jó dolgot tartalmaz. Így például számos, a

betegeknek a tájékoztatáshoz való hozzáférését előmozdító követelményt, és egyéb ilyen kérdéseket. De legyünk teljesen őszinték: a betegek biztonságát csak akkor szavatolhatjuk, ha biztosítjuk, hogy az előzetes engedélyezés már a betegek külföldre utazása előtt megtörténik. Ez nyújt 100%-os garanciát a betegeknek arra nézve, hogy a pénzügyi fedezeteik szerinti gyógykezelésre joguk van, de arra is, hogy a megfelelő helyre kerülnek és a megfelelő kezelésben részesülnek. Számomra ez a fajta garancia a legfőbb. Az előzetes engedélyezés emellett eszközül szolgálhat az egészségügyi hatóságok számára, hogy szavatolhassák a hazájukban maradó betegek biztonságát.

Olle Schmidt (ALDE). - (SV) Elnök úr, Biztos asszony, végre! A Biztos asszony és Bowis úr kitűnő munkát végeztek. Az irányelv elfogadását megelőző heves vita viszont meglep. Az Európai Unió és mi, itt a Tisztelt Házban, rendkívüli lehetőséget kaptunk arra, hogy „újra kapcsolatba kerüljünk az emberekkel”, miként erre – költőien mondva – vágyakozunk, és mint azt ismételtén és hangsúlyosan megfogalmaztuk. Ámde mi történik? Habozunk, és ebben a Parlamentben sokan – a svéd szociáldemokratákat is ideértve – meg akarják nehezíteni a betegek dolgát, és akadályokat akarnak gördíteni külföldi gyógykezelhetőségük lehetősége elé. Vajon miért? Csak azt tudom elképzelni, hogy emögött a fennálló rendszerek megmentésének, és nem a kezelésre szoruló betegek megmentésének szándéka áll. Biztos asszony, örülök, hogy ilyen messzire eljutottunk. Ön felelősségteljesen járt el. Ebben a Házban most számunkra is adott a lehetőség, hogy felelősségteljesen cselekedjünk! Bárcsak a Tanács is felelősségteljesen cselekedne!

Proinsias De Rossa (PSE). - Elnök úr, a megfizethető és színvonalas egészségügyi ellátás nyújtása és finanszírozása minden egyes tagállam saját felelőssége. Európa szerepe a koordináció. Persze sok mindent lehetne mondani egészségügyi szolgálataink uniós szintű, és különösen a határmenti területeket érintő jobb összehangolásáról, de ez már túlmutatna a jelen irányelv keretein. Az irányelv célja az legyen, hogy biztosítsa a polgároknak egy más tagállambeli egészségügyi ellátáshoz való hozzáférése jogának gondos körülhatárolását, s mindezt oly módon tegye, hogy a tagállamok hazai szolgáltatásainak finanszírozási és szervezési képességét a gyógyturizmus ne rendíthesse meg.

Meg kell mondanom, hogy Sinnott asszony azzal, ahogy ma a Tisztelt Házban a falra festette az ördögöt, szokása szerint téved. Írországban még senki sem halt meg amiatt, mert megtagadták volna tőle a jogot, hogy egy másik tagállamban gyógykezeltesse magát. Az igazság az, hogy külön keret áll azok rendelkezésére, akik ilyen kezelésre szorulnak.

Végül is a lényeg a betegek egészségügyi szükségletei jelentik, és nem valamiféle fogyasztói választás. Az előzetes engedély és a megfelelő jogalap alapvetően fontosak, és amennyiben ezek nem épülnek a javaslatba, az irányelvet nem támogathatom.

Daniela Filipiová, a Tanács soros elnöke. – (CS) Hölgyeim és uraim, szeretném megköszönni valamennyi európai parlamenti képviselő megjegyzéseit, javaslatait és észrevételeit. Elmondhatom, hogy a Tanács és az Európai Parlament véleménye egy sor kérdésben egybeesik, még akkor is, ha maradtak is fenn olyan nyitott témák, melyek további közös egyeztetéseket igényelnek. Bushill-Matthews úr, aki előadóként Bowis urat helyettesíti, bevezetőjében említette, hogy nehéz és érzékeny kérdékről tárgyaltunk. Miként Maaten úr leszögezte, kompromisszumra kell jutni nemcsak az Európai Parlamentben, hanem természetesen a Tanácsban is. Nagyon örülök, hogy a Jogi Bizottság üdvözölte a jogbiztonságot növelő javaslatot. Ugyanígy Braghetto úrral is egyet kell értenem abban, hogy a javaslat kedvező lehetőséget teremt a nemzeti egészségügyi rendszerek számára. Ezzel egyidejűleg a javaslat – amint azt Roth-Behrendt asszony kifejtette – erősíti majd a betegek jogait is. Természetesen meg kell ismételnem, hogy az irányelvnek a gyakorlatban is működőképesnek kell lennie, ezért tükröznie kell az egyes tagállamok pénzügyi, jogalkotási és szervezeti adottságait. Az is világos, hogy a sok módosítási javaslatra tekintettel a Tanácsnak valamennyi módosítás felülvizsgálatához némi időre lesz szüksége. A Tanács és az Európai Parlament közötti egyeztetés folytatódik. Meg kell találni a különböző nézetek és javaslatok közötti egyensúlyt, de meggyőződésem, hogy végül együttműködés révén ez sikerülni fog.

Androulla Vassiliou, a Bizottság tagja. – Elnök úr, ahogy ma megint tapasztaltuk, az e témáról folytatott parlamenti viták tartalmasak és szenvedélyesek voltak. A viták érdemi hozzájárulást jelentenek a Bizottság kezdeményezéséhez, és a szavazásra bocsátandó módosítások szintén igen értékes adalékot jelentenek egy sor kulcsfontosságú vetülethez.

A színvonalas és biztonságos egészségügyi ellátáshoz való betegjogokkal összefüggésben Önök közül sokan megerősítették az egyértelműség és a biztosítékok garantálásának alapvető fontosságát. Ezzel teljesen egyetértek, és nagyon remélem, hogy ez a törekvés megvalósul.

A külföldi gyógykezelés költségei megbecslésének kérdésével kapcsolatban egyértelmű aggályok fogalmazódtak meg abban a tekintetben, hogy a betegek jó része nem engedheti meg anyagiilag a külföldi gyógykezelést. Ez valóban lényeges és igen releváns kérdés. Az európai országok között jelentős jövedelemkülönbségek léteznek, és ez komoly következményekkel jár egy sor alapvető szolgáltatáshoz, köztük az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférést illetően. Ezzel a kérdéssel foglalkoznunk kell! Az egyenlőtlenségek csökkentése azonban komoly kihívás, amelynek kezelése a jelenlegi gazdasági válság közepette még nehezebb, és az Európai Uniótól, valamint a tagállamoktól minden szinten tekintélyes és összehangolt erőfeszítéseket követel.

Sajnos az irányelvben foglaltakat illetően mozgásterünk korlátozott. A bizottsági javaslat nyitva hagyja a lehetőséget, hogy a tagállamok maguk vállalkozhassanak közvetlenül a határon átnyúló gyógykezelés költségeinek felmérésére, például a fizetendő összeg írásos megerősítésének rendszerével. Ha a Parlament a szövegnek ezt a részét egyértelművé kívánja tenni, azt csak üdvözölni tudom. A javasolt irányelv nem szándékozott megkerülni ezt a kérdést, hanem körültekintően tiszteletben tartja az egészségügyi ellátás megszervezésének tagállami felelősségét. Ezért a határokon átnyúló egészségügyi ellátásnak a nemzeti egészségügyi rendszerekre és a betegbiztosítási alapokra gyakorolt hatását óvatosságból keretek közé szorítottuk. A két célkitűzés azonban nem keresztezi egymást. A tagállamok feladata lenne ezek lehető legjobb összeegyeztetése a betegek, és különösen a szerény jövedelemmel rendelkező betegek érdekében.

Ami az irányelvnek a társadalombiztosítási rendelettel való összekapcsolódását illeti, azt hiszem, mindannyian egyetértünk abban, hogy pontosan tisztáznunk kell a helyzetet, ami azt jelentené, hogy amennyiben előzetes engedélyt kér egy beteg, és ha a rendelet feltételei teljesülnek – más szóval, ha indokolatlan késedelem következik be –, akkor a rendeletet kell alkalmazni. Kristálytiszta látnunk kell, hogy ez azt jelenti, a rendelet intézkedései alkalmazandók annak érdekében, hogy a betegek a legelőnyösebb rendszer pozitívumait élvezhessék.

A kórházi gyógykezelés előzetes engedélyeztetésével kapcsolatosan, a javasolt rendelkezések két eltérő megfontoláson alapulnak. Az első az esetjog: a Bíróság úgy ítélkezett, hogy egy ilyen rendszer bizonyos körülmények fennállta esetén indokolt lehet. Ezt foglaltuk jogszabályba a 8(3) cikkben. Másodszorban, nem lenne helyes túllépni e rendelkezéseken egy lazább, sőt voltaképpen feltétel nélküli előzetes engedélyeztetési rendszerrel, amelyet jogilag vagy *de facto* valamennyi tagállamban elterjesztettek. Mindannyian tudjuk, hogy a betegmobilitás a jövőben is a betegek nagyon szűk körét érinti majd. Ami annyit tesz, hogy a költségvetési hatása is korlátozott lesz. Következésképp nem kell a betegek elé fölösleges korlátokat állítani. A kórházi ellátás előzetes engedélyeztetése maradjon továbbra is csak egy, indokolt esetben alkalmazandó biztonsági mechanizmus!

E megfontolások értelmében, az előadó által javasolt előzetes bejelentési rendszerek a betegek közvetett – és fölösleges – ellenőrzését jelentenék, és így a folyamat megkönnyítése helyett annak akadályozásával érnek fel. Értem, hogy a felvetés – eredeti szándéka szerint – nem ezt célozta meg, de úgy gondolom, hogy ez a valóságban korlátozná a Bíróság által meghatározott betegjogok gyakorlását. Az ilyen adminisztratív mechanizmusok egyszerre nehézkesek és önkényesek is lehetnek.

Aggályosnak találom a kórházi gyógykezelés meghatározásával kapcsolatos felvetést. A fogalom meghatározása kulcsjelentőségű a betegjogok szempontjából, hiszen körülhatárolja az előzetes engedélyeztetési rendszert. Azt javasoltuk, hogy a kórházi gyógykezelés fogalmát a technológiák fejlődését figyelembe vevő szakértők közös értelmezésén alapuló közösségi listán keresztül fogalmazzuk meg. Ez lehetővé tenné a kórházi gyógykezelés fogalmának ésszerű és korszerű megközelítését.

Önök közül néhányan az egyes tagállamok által egymástól függetlenül felállított nemzeti listák összeállítását szorgalmazzák, és a legtöbb tagállam szintén ezt pártolja. A nemzeti listákon alapuló meghatározás azonban csak eltérésekhez vezetne a kórházi gyógykezelés mikéntjének megítélésében, és ez a betegjogok jelentős csorbitásának veszélyét rejt magában. Ha erre az útra kellene rálépünk, világosan meghatározott kritériumokon alapuló, felülvizsgálati folyamatok tárgyát képező listákra lenne szükségünk, különben az európai bírák által meghatározott betegjogok csorbát szenvednének.

Valaki úgy fogalmazott, hogy ha elfogadjuk a javasolt irányelvet, ebből csak kevés betegnek származna haszna, és ezek a jól tájékozott betegek igen szűk csoportjába tartoznának. Ezzel szemben én azt gondolom, hogy az irányelvvel lehetőséget és jogot adunk minden egyes betegnek arra, hogy otthonának elhagyása előtt teljes körűen tájékozódhasson, és így megalapozott döntést hozhasson.

Megértem azokat az aggályokat, melyek azzal függnek össze, hogy külföldi gyógykezelés esetén nehéz világos információkat beszerezni az egészségügyi személyzetről. Ez egyszerűen betegbiztonsági kérdés.

Ebben a vonatkozásban egy sor sarkalatos alapelvet tiszteletben tartó, gyakorlati megoldásokban kell megállapodnunk, mint például a személyes adatok védelméhez való jog, és az ártatlanság védelme kérdésében. Bizonyos vagyok abban, hogy előzetes felvetéseik talaján közös nevezőt találhatunk.

Utalás történt a társadalombiztosítási rendszerekbe való tartozás szabályainak lazításáról szóló 67. módosításra, melyet sajnós nem tudunk elfogadni.

A javasolt irányelv jogalapját illetően, sokuk szeretné a 95. cikk mellett ott látni a 152. cikket is. Megértem, hogy ez fontos kérdés egyes képviselőcsoportok számára, ámde az irányelv vizsgálatának jelenlegi szakaszában nehéz ebben határozottan állást foglalni. Fontos, hogy ezt a kérdést a megfelelő jogalap eldöntése végett a szöveg alakulásának függvényében mérlegeljük. Amennyiben a végleges szöveg tartalma ezt indokolja, a 95. cikk 152. cikkel történő kiegészítését bizonyára hajlandók leszünk megfontolni. Továbbra is nyitott vagyok arra, hogy az együttdöntési eljárás bármely szakaszában erre visszatérjünk.

(Taps)

A képviselők közül néhányan felvetették a más tagállamokból esetlegesen beáramló hatalmas betegtömeg kérdését, és azt, hogy a fogadó egészségügyi rendszert miképp lehetne megvédeni. Válaszom ugyanaz, mint amelyet azoknak adnék, akik a kórházi gyógykezelés előzetes engedélyeztetése hiányában túlzott mértékű betegkiáramlástól tartanak, vagyis attól, hogy e javaslat nem a betegmobilitást szándékozik előmozdítani. Miként az előzőekben leszögeztem, a betegmobilitás a betegek nagyon szűk körét érinti majd, és előzetes várakozásaink szerint ez nem is fog változni. Ezért egyszerűen aránytalan lenne szabad utat adni a tagállamoknak ahhoz, hogy a beáramlás ellenőrzése érdekében betegek elutasítására szolgáló intézkedéseket foganatosíthassanak. A tagállamoknak szavatolniuk kell, hogy a más tagállamokból származó betegeket nem éri hátrányos megkülönböztetés. A bejövő betegek ellenőrzésének bármilyen formája abból a szempontból vizsgálandó, hogy ez elfogadható-e kivételként az EU Szerződésben lefektetett, a nemzetiségi alapon való megkülönböztetés tilalmának elvével összefüggésben?

A ritka betegségben szenvedő betegeket illetően: értem, hogy Önök a legjobb megközelítést keresik annak érdekében, hogy ezek a betegek hozzájussanak a számukra szükséges egészségügyi ellátáshoz. A legjobb azonban néha a jó ellensége. Ma szavaznak a Bizottság által nemrégiben kialakított, a ritka betegségeket érintő stratégiáról szóló – és a Tanács ajánlásjavaslatát is magában foglaló – Trakatellis-jelentésről. Amint Önök is tudják, e bántalmak esetében a gyors diagnózis és a kezeléshez való hozzájutás bonyolult dolgok, és nem mindig lehetségesek, vagy nem mindig állnak rendelkezésre a beteg hazájában. Ezért, hogy a ritka betegségben szenvedők is profitálhassanak az európai együttműködésből, a ritka betegségeket tényleg be kell venni a határokon átnyúló egészségügyi ellátásban részesülő betegek jogairól szóló irányelvbe. Úgy gondolom, széles körű egyetértés mutatkozik abban a tekintetben, hogy például a ritka betegségek referenciaközpontjaival kapcsolatban európai együttműködésre van szükség. Ezért arra ösztönözném Önöket, hogy a ritka betegségeket ne vegyék ki az irányelv alkalmazási köréből.

Ami a szervátültetésnek az irányelvből való kizárására vonatkozó javaslatot illeti, ezzel egyszerűen nem tudok egyetérteni. A szervátültetés orvosi eljárás, és nehéz lenne megindokolni, hogy a Bíróság ítéletével ellentétben a betegeknek miért ne lenne joga részesülni belőle a határokon átnyúló egészségügyi ellátás keretén belül. A szerveosztás kérdése azonban már más téma. Fel is kértem bizottsági szakértőket annak tanulmányozására, hogy más megközelítésben miként kezelhető a szerveosztás kérdése.

Ma jelentős lépést tehetünk előre ezen irányelv elfogadása felé. Most, hogy csak néhány hét van hátra a következő európai választásokig, hadd tisztelegjek e Parlament és hivatalai előtt mindazon erőfeszítésekért, melyeket a mai szavazás lehetővé tétele érdekében kifejtettek, ami miatt mindenkinek köszönetet mondok. Hadd köszönjem meg még egyszer Bowis úr és az árnyékelőadók erőfeszítéseit és szívós munkáját, Bowis úrnak pedig mihamarabbi felépülést kívánok. Reméljük, hogy hamarosan viszontlátjuk szokásos feladatainak ellátása során, és élete visszazökken a rendes kerékvágásába.

(Taps)

Philip Bushill-Matthews, az előadót helyettesítve. – Elnök úr, szeretném megköszönni valamennyi képviselőtársamnak – bocsássonak meg a szójátékért – ezt a nagyon egészséges vitát. Külön személy szerint is meg kell köszönnöm a hat bizottság igen értékes véleményeket kifejtő előadóinak ma délelőtti megjegyzéseiket és elemzéseiket, elnézést kérve, hogy az előzőekben nem említettem őket. Köszönöm ezenkívül valamennyi képviselőtársamnak a John Bowishoz intézett úgy a szakmai munkáját, mint egészségi állapotát illető meleg szavakat, és nagy örömmel továbbítom számára a gyors felépülésére vonatkozó jókívánságait.

Mint minden jelentés, ez is kompromisszumokra épül, és mindenki mindennel nem mindig érthet egyet. Elismerem, és tiszteletben tartom, hogy egyes képviselőcsoportok, sőt küldöttségek számára még mindig jelentkeznek nehézségek, ezért a ma délelőtti plenáris ülésen még mindig van egy sor módosítás, melyről döntenünk kell.

A Biztos asszonynak külön meg kell köszönnöm záró megjegyzéseit, melyek remélhetőleg megkönnyítik majd más képviselőcsoportba tartozó egyes képviselőtársainknak, hogy eldöntsék, miként szavazzanak. Őszintén remélem, hogy ezen megjegyzések eredményeként a jelentés egésze széles körben kedvező fogadtatásra talál a képviselőcsoportok között és a képviselőcsoportokon belül is, hiszen – határozott véleményem az –, hogy a betegek szükségleteinek szem előtt tartása pártpolitikai szempontokon túlmutató prioritás.

Elismerem, hogy bármilyen megállapodásra jutunk is ma, már túl késő lesz ahhoz, hogy a cseh elnökség alatt formális első olvasatban történő megállapodást érhessünk el, de úgy tudom, hogy az elnökség elvégzett munkájának köszönhetően a Tanácson belül elvben már kialakult a lényegi politikai egyetértés. Ezért köszönetemet fejezem ki.

Tudom, hogy John inkább hamarabb, mint később szeretné, hogy ez a megállapodás konkrét tettekben fejeződjék ki, és az Európai Unióban sok beteg csatlakozik hozzá, akik már épp eleget vártak. Az előadó nevében felszólítom a Bizottságot, a Tanács következő elnökségét, valamint a következő európai parlamenti ciklusra megválasztandó képviselőket, hogy ez év második felében a második olvasatra a még fennálló nehézségek gyors feloldása érdekében is, mihamarabb kerítsenek sort! Nem akarjuk, hogy megtörjön a lendület! Ez a jelentés nemcsak tényleges előnyöket hoz valódi emberek számára Európa-szerte, de bizonyítja azt is, hogy az uniós szintű együttműködés minden egyes polgár számára kedvező lehet, éljen bárhol, és legyenek bármilyenek is anyagi lehetőségei. A mai szavazás megvilágítja az előttünk álló utat. Menjünk végig együtt ezen az úton, amilyen gyorsan csak erőnktől telik, hiszen – miként az előadó is – képviselőtársaink sem tudhatják, hogy mikor szorulnak hirtelen saját maguk is a határokon átnyúló egészségügyi ellátásra!

Elnök. – A vitát lezárom.

A szavazásra ma déli 12.00-kor kerül sor.

Írásbeli nyilatkozatok (az eljárási szabályzat 142. cikke)

Cristian Silviu Buşoi (ALDE), írásban. – (RO) Szeretném köszönetemet kifejezni a különböző bizottságok előadóinak figyelemre méltó munkájukért. A jelentés fontos előrelépés az Európai Unió belüli betegmobilitás javítása irányában.

Egy olyan Európában, ahol a mozgás szabadsága alapvető érték, a betegmobilitás biztosítása értelemszerű, de egyben életbevágó is annak érdekében, hogy a lehető legszínvonalasabb orvosi segítséget nyújtsunk azoknak, akik ilyen szolgáltatások szorulnak. Ez hosszú távon, a nemzeti egészségügyi ellátó rendszerek bizonyos fokú versenyének köszönhetően, ez utóbbiak javulásához is vezethet.

A számottevő fejlődés dacára azonban még mindig vannak olyan problémák, melyekre ez a javaslat nem kínál megoldást. Úgy gondolom, hogy a költségtérítés feltételeinek vonatkozásában, valamint az adott esetben szükséges előzetes engedélyezési rendszer alapját alkotó szabályozások tekintetében fokozottabb tisztánlátásra van szükség. Azt is sajnálom, hogy az egészségügyi személyzet mobilitása nem került be a javaslatba, mivel a betegmobilitás és az egészségügyi személyzet mobilitása szorosan összekapcsolódik. Ahhoz, hogy hatékony választ adhassunk a betegek szükségleteire, az egészségügyi személyzet mobilitását lehetővé tevő szabályokra is szükségünk van, de ezzel egyidejűleg fenn kell tartani a nemzeti egészségügyi rendszerek egyensúlyi szintjét is, nehogy bármely államban a végén hiány alakuljon ki egészségügyi szakemberekből.

David Martin (PSE), írásban. – A határokon átnyúló egészségügyi ellátó rendszerre vonatkozó javaslattal, először és mindenekelőtt is a betegek jogait tiszteletben tartó rendszert kell létrehoznunk, amely egyszerre alapul a közegészségügyi és a belső piaci elveken, és amely nem tesz különbséget beteg és beteg között az orvosi kezelés finanszírozásának képessége alapján. Az én megítélésemben, az Egyesült Királyság nemzeti egészségügyi szolgálatának meg kell adni a jogot, hogy előzetes engedélyt követeljen a magukat külföldön kezeltetni kívánó betegektől. Azon brit betegeket, akik anyagilag nem engedhetik meg maguknak, hogy orvosi kezelésért külföldre utazzanak, nem szabad, hogy hátrány érje azon betegekkal szemben, akik megengedhetik maguknak az orvosi költségek megelőlegezését, és hogy hazatértük után igényeljék költségeik megtérítését a nemzeti egészségügyi szolgálattól. Utóbbi gyakorlatot inkorrektnek tartom, mivel lehetővé

teszi a betegeknek, hogy a brit egészségügyi rendszerbeli „sorban állást átugorva” külföldön soron kívüli ellátást kapjanak.

Iosif Matula (PPE-DE), írásban. – (RO) Az új lehetőségek, melyeket az európai betegek élhetnek, fontos lépést jelentenek az európai egészségügyi ellátó rendszerek közelítésében, és az összes európai polgárt lefedő színvonalas egészségügyi ellátás biztosításában. Az irányelvjavaslat az összes egészségügyi ellátó rendszerben közös alapelveket erősíti: a modellként szolgáló európai hálózatok felállítását, betegtájékoztató pontok kialakítását minden egyes tagállamban, valamint az e-egészségügyet.

A jelentés minden tagállam, köztük Románia számára is, számottevő előnyöket kínál. Az irányelv jobban kielégíti a betegek szükségleteit, hiszen amennyiben a betegek olyan helyzetbe kerülnek, hogy származási országuk kórházaiban nem jutnak orvosi segítséghez, avagy arra várakozni kell, akkor egy másik tagállamban azt megkaphatják. A költségeket a származási ország állja majd.

Egy másik fontos szempont a bevált gyakorlatok cseréjével és az egészségügyi szakszemélyzet mobilitásával, valamint a határokon átnyúló segítségnyújtással összefüggő beteginformációhoz való szabad hozzáféréssel kapcsolatos. A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a polgárok a szükséges eljárásokat és a támogatási feltételeket, valamint a külföldi egészségügyi központba történő utazás költségeit és annak egészségügyi színvonalát egyaránt jól ismerjék. Éppen ezért, támogatom információs központok felállítását annak érdekében, hogy a betegek mind a gyógykezelés módját, mind annak helyét megválaszthassák.

Mary Lou McDonald (GUE/NGL), írásban. – A tagállamoknak felelősségük van polgáraik felé az egészségügyi ellátás tervezése és nyújtása tekintetében.

Az egészség nem a belső piacon adható-vehető árucikk.

Ez a javaslat szégyenletes. Azt bizonyítja, hogy a Bizottság vakon tovább folytatja hiteltelen és elavult liberalizációs politikáját. Mindent, amit csak tud, privatizálni akar, és a hatalmat még inkább a saját kezében akarja összpontosítani. A gazdag országokban diszkriminálják a kevésbé gazdag embereket, a kevésbé gazdag országokban meg a dúsgazdagok kivételével mindenkit. Az irányelvjavaslat a tagállamok közegészségügyi szolgálatai lerombolásának a chartája.

Az Európai Bizottságnak szégyenkezve le kellene sütnie a szemét, és azonnal vissza kellene vonnia ezt a javaslatot.

Nicolae Vlad Popa (PPE-DE), írásban. – (RO) A határokon átnyúló egészségügyi ellátásra vonatkozó betegjogok érvényesítéséről szóló irányelvjavaslat megkísérel egységes közösségi keretet létrehozni annak érdekében, hogy ezen a területen, melyen eleddig az iránymutatásokat az Európai Bíróság rögzítette, biztonságot nyújtson a betegeknek. Jóllehet a bírósági alapelvek teljes mértékben alkalmazhatók, a fent említett jelentés most némely „szürke” területet jól megvilágított.

Azon európai bírósági ítéleteknek a közösségi jogszabályokba való átültetésének folyamata során, melyek a betegek másik tagállamban való gyógykezelésének jogáról szólnak, az irányelvjavaslat fenntartja a tagállamok közötti felelősségek szükséges egyensúlyát.

Az irányelv rendelkezései az egészségügyi ellátó szolgáltatásokhoz való hozzáférés megkönnyítését is szolgálják azáltal, hogy szorgalmazzák a származási ország finanszírozó szerve és a fogadó kórház közötti közvetlen térítési rendszer létrehozását.

A jelentés egy másik érdekes pontja az orvosi vények kölcsönös elismerésére utal. A szöveg csak ajánlásokat fogalmaz meg arra nézve, hogy a származási ország gyógyszerterárai elfogadhassák egy másik ország orvosa által felírt receptet, és a tagállamoknak meghagyja a lehetőséget, hogy eldöntsék, mely gyógyszerek állnak majd rendelkezésre vényköteles alapon.

Richard Seeber (PPE-DE), írásban. – (DE) A betegmobilitás fokozását célzó sikeres megállapodás mindent egybevetve, jó dolog. A határokon átnyúló egészségügyi ellátó szolgáltatások egyszerűsítése jelentős lépés az emberek valóban szabad mozgása felé. A szakklinikák kapacitásainak jobb kihasználása gazdasági értelemben is előnyökkel jár. Mindezen pozitívumok leszögezése mellett azonban nem szabad eltekintenuünk a nemzeti rendszerek jobb összekapcsolásában rejlő hatalmas kihívásoktól. Mindenekelőtt is, a költségek tekintetében nagyobb biztonságra van szükség. A gyógykezelést végző tagállamot nem érheti hátrány azért, mert nem világos, hogy a beteg vagy a küldő tagállam fizeti-e a számlát.

Az elszámolási szabályrendszert pontosan le kell fektetni, és figyelembe kell venni az eltérő nemzeti adottságokat.

Ezen túlmenően meg kell őrizni az egészségügyi ellátás hazai szolgáltatásának képességét, mert elkerülendő, hogy a hazai egészségügyi ellátás a nagyobb betegmobilitás következtében romoljon. Örülök annak, hogy a szöveg megerősíti ezt. A jövőt illetően, a határokon átnyúló egészségügyi ellátó szolgáltatások nyújtása az európai integráció felé vezető út következő mérföldköve. A megvalósítás során azonban szigorúan ügyelni kell arra, hogy a nagyobb betegmobilitás ne vezessen gyógyturizmushoz.

Esko Seppänen (GUE/NGL), írásban. – (FI) Egy olyan tagállamban, mint Finnország, ahol a földrajzi hovatartozás és a nyelv a szegények számára akadályokat jelent az ország határain kívüli egészségügyi szolgáltatások igénybevételénél, ez az irányelv felerősítheti a szolgáltatásokhoz való hozzáférésben tapasztalható egyenlőtlenségeket. Csak a gazdagok választhatnak más országokban kínált alternatív szolgáltatásokat, és ezzel aláássák a szegények biztonsági hálóját jelentő közegészségügyi ellátó rendszert. A közpénzek a gazdagok által igénybe vett külföldi szolgáltatásokra folynak majd el. Az irányelv elfogadását ezért nem támogathatom. Ráadásul vérlázító, hogy az irányelv jogalapja a betegjogok helyett a belső piac életképessége.

4. A betegek biztonsága (vita)

Elnök. – A következő napirendi pont a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság nevében Sartori asszony által az egészségügyi ellátással összefüggő fertőzések megelőzését és ellenőrzését is magában foglaló betegbiztonságról szóló tanácsi ajánlásra irányuló javaslatról (COM(2008)0837 – C6-0032/2009 – 2009/0003(CNS) előterjesztett jelentés (A6-0239/2009).

Mivel az előadó nem lehet jelen, a bevezetésben Grossetête asszony helyettesíti.

Françoise Grossetête, az előadót helyettesítve. – (FR) Elnök úr, valóban Sartori asszonyt helyettesítem, akit fontos dolgai Olaszországba szólítottak. Szeretném Sartori asszony legőszintébb sajnálatát tolmácsolni Önnek, mert ma különösen szeretett volna itt lenni.

Az orvosi beavatkozásokról lesz ma szó, és főként annak kapcsán, hogy azoknak néha káros következményei lehetnek a betegek egészségére nézve, akár a gyógyszerek nemkívánatos mellékhatásai, akár orvosi műhibák, akár pedig a gyógyító intézményekben szerzett fertőzések okán.

E kockázatok közül különösen a kórházi fertőzéseket kell kiemelni, melyek a kórházi betegek öt százalékát, vagyis évente 4 100 000 személyt érintenek. Egyébként az Európai Bizottságnak erre a témára vonatkozó számadatai igen aggasztóak.

Ártalmas következményekkel az Európai Unió tagállamaiban kórházba kerülő betegek 8-12%-ánál találkozunk. Ez a szám évente közel 7 és 15 millió közötti kórházi beteget jelent, és ehhez adódik még az egészségügyi alapellátást igénybe vevő mintegy 37 millió beteg.

A kórházi fertőzések önmagukban, átlagban, a kórházba kerülő betegek 5%-át érintik, ami évente összesen több mint 4 millió beteget jelent. A kórházi fertőzések Európában összesen közel 37.000 ember halálát okozzák évente.

A kitűzött célnak, tehát annak 2015-re történő elérése érdekében, hogy ezen fertőzések számát évente 900.000 esettel, másképp kifejezve 20%-kal csökkentsük, felszólítjuk a tagállamokat és az európai intézményeket, hogy dolgozzák ki és alkalmazzák az erre szolgáló eszközöket!

A jelentés konkrétan a következő ajánlásokat fogalmazza meg: elő kell mozdítani az egészségügyi személyzet és a paramedikális szakemberek oktatását és képzését, melynek során kiemelt figyelmet kell fordítani a kórházi fertőzésekre és a kórházi fertőzéseket okozó vírusok elleni szerekkel szemben kialakuló rezisztenciára. Erősíteni kell a probléma betegekben való tudatosítását. Fel kell szólítani a Bizottságot, hogy az Egészségügyi Világszervezet (WHO) által 2003-ban, a kórházi fertőzések megelőzésére kidolgozott gyakorlati útmutató alapján dolgozzon ki a betegek részére tájékoztató anyagot. Támogatni kell az e területen folyó kutatásokat, és ennek során kiemelt figyelmet kell fordítani az új technológiákra, a nanotechnológiákra és a nanoanyagokra. Emelni kell az ápolók és fertőzések megfékezésére szakosodott ápolószemélyzet létszámát.

Végezetül, miként ezt a szöveg is hangsúlyozza – és Sartori asszony markánsan kiemelte ezt az elemet – e kérdésben erősíteni kell a betegoktatást.

Elengedhetetlen, hogy felszólítsuk a Bizottságot egy, a kórházi fertőzések megelőzését célzó, a betegeknek szánt anyag kidolgozására, majd azt terjessze a Parlament, valamint a Tanács elé. A Bizottságnak gondoskodnia kell arról is, hogy háromévente sor kerüljön a tagállamok és az Európai Unió e területen elért eredményeinek áttekintésére is.

Egy Franciaországban végzett felmérés például azt mutatja, hogy a megkérdezettek 83%-a hallott már a kórházi fertőzésekről, és hogy ezek a kockázatok a kórházi kezelés tekintetében kiemelten aggasztják a franciákat. A közvélemény másrészt úgy ítéli meg, hogy a kórházi fertőzések okairól és következményeiről nem kap megfelelő tájékoztatást.

Az elkövetkezendő években a kórházi fertőzések leküzdésére irányuló erőfeszítéseknek még inkább az egészségügyi szakemberek és az egész lakosság tájékoztatására kell összpontosítaniuk.

Daniela Filipiová, a Tanács soros elnöke. – (CS) Hölgyeim és uraim, a közegészségügy területén a betegbiztonságot és az egészségügyi ellátás színvonalát a cseh elnökség kiemelt prioritásként kezeli. Tudjuk, hogy a határokon átnyúló egészségügyi ellátással kapcsolatban mennyire fontos a betegbiztonság folyamatos erősítése és az egészségügyi ellátás ezzel összefüggő színvonalának javítása.

A kórházban szerzett fertőzések megelőzését és leküzdését is magában foglaló betegbiztonságról és az egészségügyi ellátás színvonaláról szóló tanácsi javaslattervezet fő célja olyan integrált megközelítés meghatározása, melynek keretében a betegek biztonságosan tudnak olyan színvonalas egészségügyi ellátó központokba utazni, ahol mindezen hatással bíró tényezőket figyelembe vesznek.

Ez a kezdeményezés a káros esetek európai előfordulásának riasztó mérvű növekedése láttán született meg. Ezek kapcsán a kórházban szerzett fertőzéseket a leggyakrabban előforduló nemkívánatos események között tartják számon. Ez felettébb nagy kihívás, amely összekapcsolódik az e téren jelentkező, fokozódó lakossági elvárásokkal, az európai népesség elöregedésével, az orvoslás és általában az orvostudomány folyamatos fejlődésével. A kórházban szerzett fertőzések mind nagyobb figyelmét váltanak ki a média és a politikusok körében.

Ezek voltak azok az okok, amelyek miatt a cseh elnökség április 15-16-án, Prágában, „Kórokozó-veszély az európai betegbiztonságra nézve” címmel miniszeri konferenciát szervezett. A konferencia különösen a kórházi antibiotikum-programokra, az egészségügyi ellátó rendszer jellemzőinek a kórokozó rezisztencia megjelenésére és a kórházban szerzett fertőzésekre gyakorolt hatására, valamint e terület irányítására és feladataira összpontosított.

De térjünk vissza a javaslattervezethez. A cseh elnökség tudatában van annak, hogy az egészségügyi ellátó rendszerek megszervezése teljes mértékben tagállami hatáskör. Véleményem szerint, ez a kezdeményezés természetesen megfelelő ösztönzőt jelent majd a polgárok egészségének és életének fokozott védelmét célzó nemzeti szakpolitikák további fejlesztése szempontjából.

A Tanács általánosságban egyetért azzal, hogy e területen minden szinten, tehát helyi, regionális, nemzeti és uniós szinten is, szorosabb együttműködésre és összehangolásra, valamint a vonatkozó információk megosztására van szükség. Ezért a káros események előfordulását regisztráló rendszer létrehozása fontos intézkedést jelent. A jelentések ösztönzése érdekében a rendszer természetesen védelmet garantál az eseményt bejelentők számára.

A dokumentum az egészségügyi dolgozók betegbiztonság terén való fokozottabb képzését, közös fogalmak és terminológia alkalmazását, valamint az összehasonlítható jelzőértékek létrehozását is kiemelten kezeli, s mindez megkönnyítené a problémák beazonosítását. Ezzel lehetővé válna a betegbiztonság fokozását célzó intézkedések és beavatkozások hatékonyságának későbbi értékelése, valamint könnyebbé válna a tagállamok közötti tapasztalat- és információcsere.

A cseh elnökség jelenleg a Tanács belső szerveiben a javaslattervezet kitárgyalásának utolsó szakaszánál tart, és a dokumentumot megpróbálja az EPSCO Tanács idei júniusi ülésén elfogadtatni. A Tanács pontosan a téma fontossága miatt döntött úgy, hogy az Európai Parlamenttel is konzultál, hiszen a Parlament véleménye számottevően hozzájárul a jelenleg zajló megbeszélésekhez.

Határozott meggyőződése, hogy a Tanács és a Parlament közös célja a betegek biztonságának fokozása az Európai Unióban. A Tanács a javaslattervezetről szóló jelentésben foglalt módosításokat is – ebben a szellemben – gondosan mérlegeli.

Végül újból szeretném köszönetemet kifejezni mindazoknak, akik részt vettek az Európai Parlament jelentésének elkészítésében, de személy szerint a jelentést összeállító Amalia Sartori előadónak is.

Androulla Vassiliou, a Bizottság tagja. – Elnök úr, legelőször is a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottságnak szeretnék köszönetet mondani az anyaggal kapcsolatban végzett munkájáért, és külön megköszönöm az előadónak, Amalia Sartori asszonynak, az egészségügyi ellátás ezen kiemelt fontosságú kérdésében tett erőfeszítéseit.

A betegek biztonságának kérdése az egészségre káros események visszaszorításáról szól, keletkezzenek bár azok bármely egészségüghöz köthető környezeten belül: a kórházakban, az alapellátásban, a tartós gondozásban vagy egy közösségen belül.

A becslések szerint az Európai Unió tagországaiban a kórházba kerülő betegek 8-12%-a szenved az egészségügyi ellátás során szerzett nemkívánatos hatásoktól. Ezek a számadatok elfogadhatatlanul magasak, és a betegek, de családjuk és barátai számára is megrázó képet festenek. Ráadásul a káros események óriási terhet jelentenek az egészségügyi költségvetésekre és a gazdaság egészére nézve is.

Az egészségügyi ellátással összefüggő fertőzések a felettébb gyakori nemkívánatos események egyik sajátos típusát alkotják. Az Európai Unióban a legalább egy egészségügyi ellátással összefüggő fertőzést szerzett kórházi betegek összes száma évente 4,1 millióra rúg, ami a kórházba kerülő betegek 5%-ával egyenlő.

E fertőzések miatt a becslések szerint évente mintegy 37.000 beteg hal meg. Mindebből kitűnik, hogy meg kell próbálnunk ezen a helyzeten erőteljesen változtatni.

Valamennyi tagállam felismerte, hogy a betegek biztonsága terén milyen kihívásokkal kell szembenéznie, és intézkedéseket hozott a probléma kezelésére. De tudjuk azt is, hogy a 27 tagállamban a probléma különböző szinten tudatosult, amint a probléma megoldására a források, valamint a szakértelem is eltérő mértékben áll rendelkezésre.

Valószínű, hogy a jelenlegi kutatási eredmények előnyeit, valamint a bevált gyakorlatok és szaktudás rendszeres cseréjének előnyeit nem minden tagállam betegei élvezhetik. Ezért úgy gondolom, hogy a betegek biztonsága kérdése olyan újabb területet jelent, amelyen az Európai Unió tényleges hozzáadott értéket nyújthat valamennyi európai beteg fokozottabb biztonságának megteremtéséhez, miközben természetesen tiszteletben tartja a tagállamok felelősségét a területükön történő egészségügyi ellátás nyújtása tekintetében.

Az Európai Bizottság ezért terjesztette elő az egészségügyi ellátással összefüggő fertőzések megelőzését és ellenőrzését is magában foglaló betegbiztonságról szóló tanácsi ajánlásra irányuló közleményét és javaslatát. Várakozással tekintek véleményük megismerése elé.

Antonios Trakatellis, a PPE-DE képviselőcsoport nevében. – (EL) Elnök úr, a Grossetête asszony és a Biztos asszony által idézett számadatok valóban nyomasztóak, és azt mutatják, hogy sok beteg van kitéve aggodalomra okot adó váratlan eseményeknek a kórházakban, mely események közül a leggyakoribbak az egészségügyi ellátással összefüggő fertőzések.

A fertőzések számát nyilvánvalóan jelentősen vissza lehetne szorítani: a kórházakban mindenekelőtt szigorúbb fegyveremre van szükség, mert egyrészt ott vannak a kórházban fekvő betegek látogatói, akik állandóan kórokozókat hurcolhatnak be, másrészt a betegeknek és az egészségügyi személyzetnek egyaránt szigorúan be kell tartania a higiéniai előírásokat, az egészségügyben dolgozókat pedig folyamatosan tájékoztatni és képezni kell az egészségügyi ellátással összefüggő fertőzésekről.

Ugyanakkor azt hiszem, a dolog rákfenéje az, hogy pontos adatokat kellene gyűjtenünk, mivel egyik kórháztól a másikig és egyik magánklinikától a másikig, az adatok még egyazon országban is eltérnek: például tudnunk kellene, hogy az egészségügyi ellátással összefüggő fertőzések vajon a sebészeti ellátásban részesülő betegeknél vagy a belgyógyászati klinikákon gyakoribbak-e? Ismernünk kell a kórokozótörzseket, és ezek rezisztenciáját. Mindezen adatok nagyon fontosak ahhoz, hogy képesek legyünk meghatározni az egészségügyi ellátással összefüggő fertőzések okait, és ezen keresztül elérni a fertőzések érdemi visszaszorítását.

Következésképpen az egészségügyi ellátással összefüggő fertőzések kérdésének kezelése végett részletes adatgyűjtésre van szükség.

Linda McAvan, a PSE képviselőcsoport nevében. – Elnök úr, úgy gondolom, hogy ez az ajánlás kitűnő példája annak a hozzáadott értéknek, melyet az Európai Unió az egészségügyi ellátáshoz nyújthat, ahol – jóllehet hatáskörünk korlátozott – a tagállami szakértők egymáshoz kapcsolása tényleges változást hozhat az emberek

életében. Ahogy Trakatellis úr is mondta, megdöbbenőek a Biztos által az orvosi ellátás káros mellékhatásaival és az egészségügyi ellátással összefüggő fertőzésekkel kapcsolatos számadatok. Nem szabadna előfordulnia, hogy valaki kórházba megy, és betegebben jön ki onnan, mint amilyen eredetileg volt. Bizonyára mindenki ismer olyanokat, akiknek ilyen problémájuk akadt. Ez az egész Európai Unió számára probléma, és rendkívül fontos, hogy az egészségügyi ellátással összefüggő fertőzésekről szóló kezdeményezésükben haladást érzünk el.

Úgy gondolom, hogy mindannyian sokat tanulhatunk a másiktól, és bizonyosan sok gondot lehetünk polgáraink válláról, ha e kérdés kezelésében összefogunk, és Európa legkitűnőbb koponyáit egybegyűjtjük.

A második pont, melyről szólni szeretnék, nagyon röviden említést nyert parlamenti jelentésünkben, és ez az injekciós tűk okozta sérülések kérdése. Tudom, hogy a Bizottság már hosszú ideje tanulmányozza ezt a témát, és hogy e kérdésben együttműködés alakult ki a munkáltatók és a szakszervezetek között, de még mindig az a helyzet, hogy Európában becslések szerint közel egy millió egészségügyi szolgáltatásban dolgozó szenved injekciós tűk okozta sérülést. Márpedig ez elkerülhető lenne, ha a jelenleg használatos tűket biztonságosabbakra cserélnék le.

Biztos asszony, remélem, hogy miután visszatér a Bizottságba, a következő parlamenti ülészen javaslatot terjeszt elő az injekciós tűk okozta sérülésekről. Ez nagyon fontos lenne sok egészségügyben dolgozó számára, egészségügyi ellátó rendszerünk számára pedig könnyedén kezelhető problémát jelentene.

Marios Matsakis, az ALDE képviselőcsoport nevében. – Elnök úr, az Európai Unióban kórházba kerülő betegeknek mintegy 10%-a, az alapellátásban részesülő betegeknek pedig közel 15%-a lesz szenvedő alanya valamilyen nemkívánatos eseménynek, melyek súlyossága az enyhe, teljesen visszafordítható állapottól egészen az életveszélyes vagy halálos kimenetelű állapotig terjed. Más szavakkal betegeinknek mintegy egynegyedét éri a kezelésemből, és nem a betegségükből származó kár. Ez a statisztika még drámaibb akkor, ha tekintetbe vesszük, hogy az egészségügyi ellátással összefüggő halálesetek száma Európában a közúti balesetek számának majdnem a kétszerese.

Sartori asszony jelentése sokat tehet a helyzet javítása érdekében, ámde – mint mindig – bármely politika sikere nagymértékben függ annak megvalósításától, és ebben a vonatkozásban a nemzeti kormányokat terheli a felelősség, hogy tetteikkel bizonyítsák, vajon valóban érdekli-e őket polgáraink sorsa. Sok esetben, de főként a 12 újonnan csatlakozott tagországban, az egészségügyi ellátó rendszereknek teljes átalakításra van szükségünk. Ennek során figyelmet kell fordítani a kórház-szerkezet javítására, a felszerelések korszerűsítésére és az egészségügyi személyzet naprakész képzésére. Ilyen horderejű változások mind a pénzügyek, mind a szaktudás tekintetében csak uniós segítséggel kivitelezhetők, és ezt a segítséget a betegek biztonsága érdekében könnyen elérhetővé kell tenni.

Siiri Oviir (ALDE). - (ET) A nyílt egészségügyi ellátás elsődleges alapjuttatás és alapjog. Az egészségügyi ellátás következtében szerzett fertőzések okozta évi 37 000 haláleset túl magas szám, és az Európai Unió polgáiraiként ezt nem engedhetjük meg, és nem fogadhatjuk el. A szubszidiaritás elvének talaján az Európai Unió intézményeinek, és mindenekelőtt a Bizottságnak számottevő szerepet kell vállalnia az információ-áramoltatás és a bevált gyakorlatok terjesztésének az előmozdításában.

Hangsúlyoznom kell a kórházi fertőzések határozott és folyamatos visszaszorítását célzó különleges és gyors megoldások kimunkálásának fontosságát. Ezen a területen támogatom az előadónak a jelentésben megfogalmazott ajánlásait.

Daniela Filipiová, a Tanács soros elnöke. – (CS) Elnök úr, hölgyeim és uraim, szeretném megköszönni valamennyi európai parlamenti képviselő megjegyzéseit, felvetéseit és észrevételeit. Meg kell vallanom, hogy boldog voltam, amikor hallottam, hogy az Európai Parlament és a Tanács véleménye e kérdésben elvben egybeesik. A Tanács természetesen körültekintően mérlegelni fogja az Európai Parlament valamennyi módosítási javaslatát, és ennek talaján értékelni fogja, hogy beleveszi-e ezeket vagy sem a javaslattervezet végleges változatába.

Androulla Vassiliou, a Bizottság tagja. – Elnök úr, a mai vita jól szemlélteti a betegek biztonsága iránti élénk parlamenti érdeklődést és aggodalmat. Ezen kívül a vita jelzésértékkel is bír arra nézve, hogy itt az uniós hozzáadott érték tekintetében nagy tartalékokkal rendelkező területről van szó.

A Bizottság üdvözlözi a javasolt módosítások többségét: például üdvözljük azt a javaslatot, hogy a tagállamok – a különböző állami és helyi közigazgatási szinteken – a betegbiztonság területén illetékes hatóságokat nevezzék ki. Itt visszatükröződik az a tény, hogy egyes tagállamok az egészségügyi ellátó rendszerekkel

különböző szinteken foglalkoznak. Azzal is egyetértünk, hogy az adatgyűjtés mértéke és költsége álljon arányban a várt előnyökkel.

Az egészségügyi ellátással összefüggő fertőzésekre vonatkozó konkrét módosítási javaslatokkal kapcsolatban üdvözljük az egészségügyi személyzet megfelelő védelmét célzó rendelkezést. Támogatjuk az egészségügyi ellátással összefüggő fertőzések megbetegedési és halálozási arányának hangsúlyozását is, valamint a fertőzések ellenőrzése terén nagyobb számú szakképzett ápolószemélyzet foglalkoztatásának szükségességét.

Ugyanakkor a célszámok csökkentésével kapcsolatban némi fenntartást és ellenvetést kell tennem. Egyesek azt javasolták, hogy a tagállamoktól várható el, hogy teremtsék elő azokat az eszközöket, amelyekkel elérhető a károsodást szenvedő személyek számának mintegy 20%-kal történő csökkentése, ami egyébként mindössze évi 900.000 ilyen esettel való mérséklődést jelentene az Európai Unióban. A Bizottság úgy gondolja, hogy nem helyes ilyen célokat uniós szinten kitűzni, mivel a tagállamok eltérő fejlettségi szinteket képviselnek, és rendkívül nehéz lenne olyan helytálló, realisztikus és elérhető célokat kitűzni, melyek valamennyi tagállam számára megfelelőek lennének.

Nagyon gondosan feljegyeztem mindazt, amit McAvan asszony az injekciós tűk okozta sérülésekről elmondott, és elgondolkodom egy külön kezdeményezésre irányuló javaslaton. Filipiová miniszter asszony utalt a tagállamok e tekintetben meglévő felelősségére. A betegek biztonságáról és az egészségügyi ellátással összefüggő fertőzésekről szóló kezdeményezésünk teljes mértékben tiszteletben tartja a tagállamok azon hatáskörét, hogy az egészségügyi szolgáltatások szervezetét úgy finanszírozzák és a szolgáltatásokat úgy nyújtják, ahogy ők jónak látják. Javaslatunk célja az, hogy – az Európai Unióban jelentkező legjobb tapasztalatok és szakértelem egybegyűjtése, valamint az e területen való méretgazdaságossági megtakarítások elérését célzó bizottsági támogatás révén – segítsük a tagállamokat az egészségügyi ellátásban előforduló nemkívánatos eseményeknek, köztük az egészségügyi ellátással összefüggő fertőzéseknek is visszaszorítására vagy elkerülésére szolgáló megfelelő és alkalmas stratégiák kialakításában.

Amint a betegbiztonságról szóló ajánlást elfogadja a Tanács, ez a tagállamok kormányai részéről soha nem tapasztalt politikai kötelezettségvállalást jelent majd arra nézve, hogy közegészségügyi politikájukban a betegek biztonságát elsődlegesnek tekintik. Az összes károsodással járó események, így az összes tagállam bármely egészségügyi szolgáltatásokban érintett környezetében bekövetkezett fertőzések visszaszorítását célzó fellépés mindannyiunk közös érdeke. A javaslat jelentős szerepet játszhat e cél elérésében.

Françoise Grossetête, előadó. – (FR) Elnök úr, először is köszönetet mondok minden képviselőtársamnak, aki felszólalt Sartori asszony jelentése kapcsán. Szeretném megköszönni nekik a felvetett javaslatokat.

A Biztos asszonynak pedig, aki láthatólag nem osztja a Sartori-jelentésben szereplő számszerűsített célkitűzéseket, szeretném elmondani, hogy természetesen figyelembe vesszük a megjegyzését, ámde rendkívül fontos az, hogy a lehető legtöbbet megtegyük a betegek és az egészségügyi személyzet magas szintű biztonságának szavatolása érdekében. Azt is le szeretném szögezni, hogy noha az Európai Unióban nyújtott ellátások különbözőségei miatt nem feltétlenül kívánatos számszerűsített javaslatot előterjeszteni, mégis – úgy gondolom – igen fontos a legtöbbet megtennünk a lehető legnagyobb biztonság garantálására.

Az Európai Unió hozzáadott értékét ez jelenti.

Elnök. – A vitát lezárom.

A szavazásra ma déli 12.00-kor kerül sor.

5. A ritka betegségek területén megvalósítandó európai fellépés (vita)

Elnök. – A következő napirendi pont Trakatellis úr jelentése (A6-0231/2009) a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság nevében a ritka betegségek területén megvalósítandó európai fellépésről szóló tanácsi ajánlásra irányuló javaslatról (COM(2008)0726 – C6-0455/2008 – 2008/0218(CNS)).

Antonios Trakatellis, előadó. – (EL) Elnök úr, ez a tanácsi ajánlás már igen időszerű volt, ugyanis a ritka betegségek területén uniós és nemzeti szinten egyaránt feltétlenül szükség van összehangolt fellépésre.

Habár minden egyes ritka betegség előfordulási aránya igen csekély, az Európai Unióban több millió ember szenved tőlük, mert az egyes betegségek populációja ezekben mérhető. A Parlamenthez továbbított javaslat korábbi formájában nem volt kielégítő, és nem tette lehetővé kivitelezhető program kialakítását. Mindenekelőtt

azért, mert a javaslat – legalábbis általánosságban – nem határozta meg sem a uniós finanszírozás, sem a tagállamok vagy más szervezetek általi társfinanszírozás szükséges mértékét.

Ez kizárja az előrelépést a ritka betegségek bizonyos lényegi területein. Konkrétan gondolok itt a szakértői központok hálózatának létrehozására, a betegségek katalogizálására, az adatgyűjtésre, a szükséges szakkutatásokra, és így tovább. A szöveg azt a felhívást tartalmazza a Bizottság felé, hogy az elfogadás után öt évvel terjesszen elő végrehajtási javaslatot. Ez hosszú idő, melynek során finanszírozás hiányában gyakorlatilag semmit sem lehet tenni.

Ezért előadóként azt javaslom, hogy a Bizottság kapjon felkérést a végrehajtási javaslat legkésőbb 2012 végéig történő összeállítására, mivel addigra a szakértői központokra vonatkozó szükséges adatok, valamint a ritka betegségekkel összefüggő szakmai tudás rendelkezésre áll majd.

A végrehajtási javaslatban külön meg kell említeni az alábbi területek finanszírozását és társfinanszírozását:

Először is, az epidemiológiai adatgyűjtés és a ritka betegségek katalógusának összeállítása, mivel ezek szükségesek ahhoz, hogy tiszta képet kapjunk ezen betegségeknek az Európai Unióban való elterjedtségéről.

Másodszor, a kapcsolódó hálózatok létrehozása.

Harmadszor, a már létező szakértői központok mellett, új központok felállítása olyan tagállamokban, amelyekben ilyenek nincsenek, a meglévő központokban külön tanfolyamok szervezése a szakemberek számára a szükséges szaktudás megszerzése céljából, szakértők és szakemberek mozgósítása a ritka betegségekkel, és különösen a genetikai bántalmakkal kapcsolatos diagnosztikai eljárásokra és vizsgálatokra vonatkozó meglévő tudás, valamint a kutatás előmozdítását szolgáló szükséges feltételek megteremtése érdekében.

A tanácsi ajánlást a ritka betegségek területén célravezető feltételek megteremtésének menetrendjeként kell kezelnünk. Azt is meg kell értenünk, hogy az ajánlásra irányuló javaslat általános jellegű, de még egyszer szeretném hangsúlyozni, hogy ha a javaslatot hatékonyan és eredményesen kívánjuk alkalmazni, akkor azt tovább kell pontosítani, abba konkrét ütemtervet kell illeszteni, valamint rendezni kell a finanszírozás kérdését.

A ritka betegségek elleni küzdelem egyik fontos vetülete a betegmobilitás. Ez a téma a Bowis-jelentésben már vizsgálat tárgyát képezte. Úgy gondolom, hogy a betegmobilitás itt teljes mértékben indokolt felvetés, hiszen nem minden tagállam rendelkezik különleges, szakosodott központokkal, vagy a betegek kezelésére alkalmas szakemberekkel. Tehát ebben a tekintetben létfontosságú a betegmobilitás és a szakember-mobilitás rendezése, hogy utóbbiak közül némelyek megszerezhessék, mások pedig továbbadhassák a szakértelmet és tapasztalatokat.

Végezetül le kell szögezmem, hogy a ritka genetikai betegségekkel összefüggésben – a diagnosztikai eljárások számának növelése céljából is – elengedhetetlenek a kutatások és az innováció.

A jelentés nagy része a kezeléssel, diagnózisokkal, a szakértelem megszerzésével, valamint szakközpontok és hálózatok létrehozásával foglalkozik. Egy pont a megelőzést is tárgyalja. A mesterséges megtermékenyítés és a beültetést megelőző vizsgálatok kombinálásának köszönhetően a genetikai betegségek ma már megelőzhetők. Miután itt ajánlásról van szó, annak jellegéből adódóan mindez nem kötelezi a tagállamokat. A jelentés meg is állapítja, hogy az ajánlást csak azokban a tagállamokban hajtják végre, amelyeknek jogszabályi kerete ezt lehetővé teszi, illetve érvényesülhet még a genetikai tanácsadást megfogadó személyek szabad akaratából és szabad választásának folyamányaként. Ezért magam nem látom, hogy az ajánlás ütközzne a meglévő adatokra vonatkozó szubsidiaritás elvével.

Daniela Filipiová, a Tanács soros elnöke. – (CS) Biztos asszony, hölgyeim és uraim, a ritka betegségek az életet veszélyeztető vagy tartós rokkantságot okozó veszélyes és igen összetett betegségek. Alacsony előfordulási gyakoriságuk dacára az Európai Unióban viszonylag magas az ilyen betegségben szenvedők száma, ezért együttes uniós szintű fellépésre van szükség. A ritka betegségek köre ezért jelent prioritást az uniós egészségügyi stratégián belül.

A cseh elnökség azt a nézetet képviseli, hogy miután a Tanács elfogadja a ritka betegségek területén megvalósítandó európai fellépésről szóló javaslattervezetet, jelentős előrelépés és javulás várható a ritka betegségeknek – e ritka betegségek jellegéből adódóan egyelőre még problematikus – diagnosztizálásában. Javulnak majd az e területen nélkülözhetetlen szakértelem átadásának és a tapasztalatcserének is feltételei.

Előbbi okok miatt is, a cseh elnökség – a francia elnökség munkáját és a 2008 decemberi EPSCO Tanács egyeztetéseit követve – szintén kezdeményezően állt hozzá a tervezet megtárgyalásához.

Úgy vélem, hogy az Európai Parlament és a Tanács álláspontja e témában hasonló. A kezdeményezésre szükség van, mivel szándéka szerint javítana az e betegségekben szenvedők millióinak jelenlegi helyzetén, és javítaná esélyeiket arra, hogy megfelelő kezelést és érthető tájékoztatást kaphassanak.

A célok megvalósítását például a következők révén kellene elérni: a ritka betegségek fogalmának együttes meghatározása, az Orphanet hálózatra épülő uniós tevékenységek továbbfejlesztése, az európai kutatás összehangolása, ideértve a harmadik országokkal történő együttműködést is, szakértői központok felállítása és támogatása, valamint a ritka betegségek európai referencia-hálózatainak kialakítása. A Tanács elismeri a független betegszervezeteknek a ritka betegségek területén a nemzeti szakpolitikák fejlesztésében és megvalósításában játszott kulcsfontosságú szerepét is.

A cseh elnökség jelenleg a Tanács belső szerveiben a javaslattervezetre vonatkozó egyeztetések vége felé jár, és a dokumentumot megpróbálja az EPSCO Tanács júniusi ülésén elfogadtatni. Tekintettel azonban a kérdés fontosságára, a Tanács úgy határozott, hogy ebben az esetben is kikéri az Európai Parlament véleményét, és azt körületekintően mérlegeli majd.

Végül, még egyszer szeretnék köszönetet mondani mindazoknak, akik részt vettek az Európai Parlament jelentésének elkészítésében, és különösen az előadónak, Antonios Trakatellis-nek, a jelentés összeállításában végzett munkájáért.

Androulla Vassiliou, a Bizottság tagja. – (EL) Elnök úr, szeretném köszönetemet tolmácsolni mindazon tisztelt képviselőknek, akik részt vállaltak a ritka betegségek területét érintő tanácsi ajánlásra irányuló javaslattal kapcsolatos parlamenti munkában.

Külön is meg szeretném köszönni az előadónak, Antonios Trakatellis rektor úrnak a tárgyalások koordinálását, és természetesen jelentését is.

A ritka betegségek, melyek egyenként igen csekély számú beteget érintenek, és melyek többsége genetikai betegség, halálhoz vagy tartós rokkantsághoz vezethetnek. Ugyanakkor, jóllehet a ritka betegségek egyenként vett előfordulási gyakorisága igen alacsony lehet, az összes ilyen betegség az Európai Unió összlakosságának mintegy 6%-át sújtja valamilyen formában.

Ami annyit tesz, hogy az Európai Unióban 29-36 millió ember szenved valamilyen ritka betegségben, vagy eshet ilyen áldozatául. Mivel azonban az egyes betegségek ritkán fordulnak elő, minden egyes tagállam nem rendelkezhet a diagnosztizálásukhoz és a betegek kezeléséhez szükséges szakértelemmel. Ezért ez kiváló példa arra, hogy az egészségügyi ágazatban az Európai Unió miképp igazolhat hozzáadott értéket. A Bizottság ezért is hagyta jóvá e stratégiai lépést.

Az európai stratégiát a tagállamokon belüli fellépésről szóló tanácsi ajánlásra irányuló javaslat egészíti ki. Az ajánlástervezet célja a tagállamok megsegítése a ritka betegségek hatékonyabb, hatásosabb és átfogóbb kezelésében. Ennek keretében az egyik fontos cselekvési területet a szakmai tapasztalatok összegyűjtése az európai referencia-hálózatokon keresztül. Ezek a hálózatok még értékesebbé tehetik a tagállamoknak a ritka betegségekkel, de más esetekkel is kapcsolatos munkáját. A hálózatok ugyancsak megkönnyíthetik az ismeret- és tapasztalatcserét, illetve eligazíthatják a betegeket, hogy hová fordulhatnak, ha egyébként e szakismeret nem jut el hozzájuk.

A határokon átnyúló egészségügyi ellátásra vonatkozó betegjogokról szóló bizottsági irányelvjavaslat a betegmobilitást támogató különleges intézkedéseket is tartalmaz, valamint megteremti az európai referencia-hálózatok jogi kereteit.

Ezen kívül is még számos módja van annak, miként támogassuk európai kezdeményezéssel a tagállamokat a ritka betegségek leküzdésében. Ilyen módszer például, a betegségek jobb felismerése és azonosítása, a ritka betegségek kutatásának támogatása, valamint olyan eszköz révén, mint a ritka betegségek gyógyszereinek szabályozása.

Köszönetemet fejezem ki a Parlamentnek, hogy a jelentés által felvetett kérdések széles skáláját támogatja. Nagy érdeklődéssel várom a parlamenti vitát.

Françoise Grossetête, az Ipari, Kutatási és Energiaügyi Bizottság véleményének előadója. – (FR) Elnök úr, a ritka betegségekben szenvedő betegeket gyakran tévesen diagnosztizálják, és sokszor semmilyen kezelésben sem részesülnek.

E betegségek ritka előfordulásuk okán mind tudományos, mind gazdasági szempontból kihívást jelentenek. Márpedig – és ezt tudom, mivel tíz évvel ezelőtt én voltam a ritka betegségek gyógyszereiről szóló rendelet előadója – ezek a betegek túl kevesen vannak ahhoz, hogy helyi vagy regionális szinten figyelmet váltsanak ki, miközben maguknak a betegségeknek a száma túl nagy ahhoz, hogy azokat az egészségügyi szakembereknek oktassák. Kevés tehát az idevágó szakértelem.

A választ szükségszerűen Európán keresztül kaphatjuk meg, és a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság támogatja Trakatellis urat a kutatás és a megelőzés megerősítésére irányuló szándékában. Hogy tagadhatnánk meg például egy harmadik gyermeket óhajtó pártól, akiknek két gyermeke cisztás fibrózisban szenved, hogy részesüljenek a legújabb kutatási eredményekből azért, hogy harmadik gyermekük egészségesen szülessen? Ezért van szükség szorosabb együttműködésre, nagyobb biztonságra és fokozottabb tisztánlátásra a betegek érdekében. Ezek olyan lényeges kérdések, melyek összhangban állnak az európai polgároknak az egészség Európája iránti elvárásainak.

Peter Liese, a PPE-DE képviselőcsoport nevében. – (DE) Elnök úr, Biztos asszony, a ritka betegségekben szenvedő betegek segítségét az Európai Parlament már jó ideje kiemelt kérdésként kezeli. Miként elhangzott, a ritka betegségekben szenvedők európai támogatásra szorulnak. Ezen a területen nem elégségesek a nemzeti erőfeszítések. Minthogy ezek a betegségek olyan ritkák, nincs minden tagállamban az ezek kezelésére alkalmas központ és szakosodott személyzet. Ahhoz, hogy egyáltalán kutatni lehessen az adott betegséget, és új gyógymódokat lehessen kifejleszteni – és ez nagyon fontos – bizonyos számú, az adott betegségekben szenvedő betegre van szükség. Az új gyógyszerek kifejlesztésére ugyanez érvényes. Grossetête asszony beszélt a ritka betegségek gyógyszereiről szóló rendeletről, amely nagy jelentőséggel bír.

Biztos asszony, a Bizottság kezdeményezése is nagyon fontos. Mi, az Európai Néppárt (Kereszténydemokraták) és az Európai Demokraták Képviselőcsoportjában, teljes szívünkből támogatjuk Önt törekvéseiben, és támogatjuk a Trakatellis úr által, jelentésében felvetett számos javító célú javaslatot. Képviselőcsoportom nevében meg kell azonban mondanom, hogy a Trakatellis-jelentésben van egy módosítás, amely ellentétes a betegek megsegítésének alapvető céljával.

A 15. módosítás arról szól, hogy például a genetikai tanácsadáson és az embrióselekción keresztül bizonyos intézkedésekkel miként kellene elkerülni és kiküszöbölni a genetikai betegségeket. Ezen a megfogalmazáson sokan megütözköztek, és nemcsak etikai szakértők és a fogyatékkal élők csoportjainak képviselői, hanem tudósok is. Az Európai Humángenetikai Társaság a 15. módosítás elvetésére szólít fel bennünket, ugyanis párhuzamosságot fedez fel a múlt század első felének eugenikájával.

A politikának nem szabad nyomást gyakorolnia. A genetikai tanácsadást ugyanígy nem uralhatja politikai cél. Ezért a 15. módosítást el kell vetnünk. A jelentést meg kell szavaznunk, mivel ez egy alapos jelentés, feltéve, hogy a 15. módosítás kikerül belőle, máskülönben szavazatunk felettébb problematikus lesz. Segíteniünk kell a ritka betegségekben szenvedő betegeken, és nem azt kell velük éreztetnünk, hogy valójában csak többletterhet jelentenek.

Dorette Corbey, a PSE képviselőcsoport nevében. – (NL) Hálás vagyok Trakatellis úrnak a szép jelentéséért. Ha van terület, ahol az európai együttműködés célravezető, és hozzáadott értéket jelent, akkor az bizonyosan a ritka betegségek területe. A ritka anyagcsere betegségek, az izombetegségek és a ritka rákbetegségek esetében hasznos és célravezető az összefogás a kezelési módokra vonatkozó információcsere és az erők egyesítése érdekében. Mindez nagyon fontos. Az információkat is hozzáférhetővé kell tenni, és a Trakatellis-jelentés érinti mindezeket a témákat.

Három témára szeretném felhívni a figyelmüket. Először is, a betegek jussanak szóhoz Európában! Az elmúlt években egyre jobban szervezett betegcsoportokkal találkoztunk, amelyek Európában és Brüsszelben is ismerik a dolgok csínját-bínját. Ez nagyon fontos és informatív a politikusok számára, hiszen e ritka betegségek közül sokat, logikusan, igen kevesen ismernek. Ezért helyes volna meghatározni, hogy ezek a betegszervezetek miként finanszírozandók: rendkívül fontos, hogy ezek a szervezetek önálló forrásokkal rendelkezzenek, és ne csak a gyógyszeripartól függhjenek. Ezért érvelek amellett, hogy e betegszervezetek forrásokat kapjanak.

Másrészt, a ritka betegségek gyógyszereinek fejlesztése sarkalatos pont. Erre vonatkozóan irányelvekkel rendelkezünk, de figyelmet kellene fordítani arra is, hogy ellenőrizzük, az azokban foglaltak tényleg teljesülnek-e?

Harmadsorban, jelentkezik egy ellentmondásos téma, melyet Liese úr már taglalt. Számos ritka betegség örökletes betegség. A kutatás és az embriószelekció sok szenvedést előzhet meg, de fontos, hogy a tagállamok maguknál tartsák a jogkört az olyan kezelésekre vonatkozó végleges döntések meghozatalára, mint például a beültetés előtti vizsgálatok és az embriószelekció. Támogatjuk a 15. módosítást, de törölni kívánjuk a betegségek kiküszöbölésére való utalást. Ahogy Liese úr is mondta, ez a kifejezés nagyon kellemetlen gondolatársításokat kelt. Azt is fontosnak tartjuk, hogy a kezelések önkéntes alapon történjenek, és a nemzeti kormányok által meghúzott határokon belül folyjanak le. Ha ezek a feltételek teljesülnek, támogatjuk a módosítást, és mindenkit felhívunk ennek támogatására, de a betegségekre való utalást törölni kell. E feltételek mellett teljes mértékben egyet tudunk érteni a jelentéssel, és nagyszerűnek tartjuk a Trakatellis úr által elvégzett munkát. Köszönöm a figyelmüket.

Frédérique Ries, az ALDE képviselőcsoport nevében. – (FR) Elnök úr, szeretnék köszönetet mondani előadónknak, Trakatellis úrnak, és elnézést kérni, hogy késve érkeztem a vitára: ezúton üdvözlöm a csoportot, melynek látogatása kis késésem indokolja.

A múlt évben az Eurordis-szal, az európai betegszervezettel együtt a Parlamentben szervezett egyik meghallgatáson emlékeztettem arra, hogy nekünk, Európának, nagyon magasra kell tenni a mércét azon betegek érdekében, akik minden reményüket a kutatásba helyezik, és előadónk éppen ezt tette, amikor a bizottsági szöveget jelentős mértékben feljavította.

Az érintett betegek országokénti csekély száma, az ismeretek uniós szinten megmutatkozó szétszórtsága a ritka betegségeket annak igazi példájává teszi, hogy van ahol az európai szintű egyeztetett fellépés elengedhetetlen. Egyhangú szándékunk az, hogy jobban megismerjük, jobban diagnosztizáljuk, jobban kezeljük ezeket a betegségeket, valamint jobb ellátást nyújtsunk a betegeknek és családjuknak.

Fennmarad természetesen az ütemterv és a finanszírozás kérdése. Erre különböző lehetőségek kínálkoznak, melyeket magunk vizsgálunk. Az Európai Unió vagy a tagállamok által odaítélt pénzeszközök mellett célravezető más finanszírozási forrásokat is találni. Egy lehetőség, amely sok tagállamban jól működik, a köz- és a magánszféra partnersége.

És nem bocsátanám meg magamnak, ha elfeledkeznék a civil mozgalmak által összegyűjtött jelentős pénzüsszgekkel összefüggésben a franciaországi *Téléthon*-ról, valamint Belgium franciaajkú tartományaiban a *Télévie*-ről. Ez utóbbi nem kevesebbet ér el, mint hogy megduplázta a tudományos kutatási költségvetést, amely mellékesen, a maga évi fejenként tizenhárom euróval igencsak sovány büdzsé a franciaországi ötvenhez vagy a németországi ötvenhéhoz képest, hogy csak e két országgal hasonlítsuk azt össze.

Elnök úr, zárom felszólalásomat. Európában több millió beteg figyel bennünket. A szándék megvan. A mi feladatunk az, hogy túllépünk a jó szándékok felsorolásán. Még csak egy dolog: a liberálisok képviselőcsoportja támogatja a 15. módosítást.

Hiltrud Breyer, a Verts/ALE képviselőcsoport nevében. – (DE) Elnök úr, hölgyeim és uraim, magától értetődően támogatjuk a ritka betegségben szenvedők megsegítését. Ennek előrebocsátása mellett le kell szögeznem, hogy a 15. módosítás etikai szempontból teljességgel elfogadhatatlan.

Európában soha többé nem lehet vita arról, hogy kinek az élete értékes, és kié nem. Európában nem lehet politikai és társadalmi nyomás a szülőkön abban a tekintetben, hogy tudatosan eldöntsék, nem akarnak fogyatékossgal élő gyermeket. Az embriószelekció etikai gátszakadáshoz vezetne. Ezt a módosítást ezért kell elvetnünk. Nem elég csak a „kiküszöbölés” szót kivenni a szövegből, mely – szomorúan kell megállapítani – a fasiszta nyelvhasználat cseng össze. Ellenkező esetben ez azt jelentené, hogy még mindig ott lenne az embriószelekció problémája. Elviselhetetlen volna, ha ez a módosítás és az embriószelekció mögötte megbúvó gondolata új európai etika kezdetévé válna.

Határozottan állást kell foglalnunk a genetikai diszkrimináció ellen, ezért a 15. módosítást teljes egészében el kell vetni, mert különben képviselőcsoportunk sajnos kénytelen lesz a jelentés ellen fellépni, még ha a jelentés többi része igen pozitív is.

Philip Claeys (NI). – (NL) A Trakatellis-jelentés utal a tanácsi ajánlásoknak egy sor hiányosságára, és véleményem szerint ezek az észrevételek helytállóak. Egyébként nekem is meggyőződésem, hogy a ritka betegségek területén szükség van az európai uniós szintű összehangolt fellépésre. Ugyanakkor sem az ajánlás, sem a jelentés nem veti fel a fejlődő világból behurcolt ritka betegségek problémáját.

Így például azt tapasztaljuk, hogy újra megjelent a tuberkulózis, amely betegség egészen a legutóbbi időkig teljesen vagy majdnem teljesen eltűnt Európából, most pedig a tömeges migráció következtében újra felütötte

a fejét. Ezért ezen a téren is sürgős fellépés szükségeltetik a kockázati területek pontos körülhatárolásának, az információcserének, a Közösség külső határainak átlépésekor történő helyszíni ellenőrzéseknek, stb. formájában. Természetesen hatalmas jelentősége van annak, hogy az egészségügyi politika elsőbbséget élvezzen a politikai megfelelési igénnyel szemben.

Christa Kläß (PPE-DE). – (DE) Elnök úr, Biztos asszony, hölgyeim és uraim, célunk együtt dolgozni az egészségügyi ellátás legjobb európai feltételeinek kialakítása végett. A betegmobilitásban való előrelépés, ez az éppen most vitánk témájául szolgáló kérdés, főként az Európai Uniónak a nemzeti határokhoz közeli vidéki területein – mint amilyen az én szülőföldem, a Németország, Belgium, Luxemburg és Franciaország által határolt nagyobb határmenti régió – jelentheti az egészségügyi ellátás javításának és hatékonyabbá tételének különösen fontos építőkövét. De bármit teszünk is, el kell fogadnunk, és magunkévá kell tennünk a tagállamok etikai normáit. Vonatkozik ez a DNS-elemzésre ugyanúgy, mint a mesterséges megtermékenyítésre, vagy a Trakattellis-jelentés tárgyát képező ritka betegségekre. A ritka betegségeknél, a kutatás és a gyógykezelés fejlesztése érdekében, erőteljesebb politikai támogatásra van szükség, hiszen a gazdasági társaságok nagy piacokon szeretnek befektetni.

Az emberek egészségéért folytatott küzdelemben, példának okáért, nem az embrióselekciónak kell megkísérelnünk kiküszöbölni a ritka betegségeket. Hiszen végül is most az emberek gyógyítása szerepel napirenden. Ez az egyetlen pont teljesen félreviszi a jelentést, melyet egyébként helyes megközelítés jellemez, és ez a félresiklás morálisan veszélyes lejtőre visz. A 15. módosításban nem a gyógyításra, hanem a szelekcióra helyeződik a hangsúly. Ki döntheti el, hogy milyen életet érdemes élni? A megelőzésen az élet megelőzését értjük? Nem hiszem. Az én hazámban, és egyébként sok más tagállamban is, a beültetést megelőző diagnózis tiltott, és okkal. Hogy hivatalos európai dokumentumok szemérmetlenül olyan kifejezéseket használhatnak, mint kiküszöbölés és az egészséges embriók szelekciója, megdöbbentőnek találom, és ellentétnek tartom a fogyatékosokkal élők elismerése és társadalmunkba való beilleszkedése általunk kinyilvánított célkitűzésével.

Feltétlenül arra kérem mindannyiukat, hogy ne szavazzák meg a 15. módosítást, azért, hogy Trakattellis úr egyébként helytálló jelentése azután megkaphassa a nagy többséget.

Siiri Oviir (ALDE). – (ET) Úgy gondolom, hogy a ritka betegségek területén az uniós és tagállami szintű összehangolt fellépések kardinális jelentőségűek. Támogatom az előadó azon álláspontját, hogy ez a tanácsi ajánlás és az akcióterv a jelenlegi formájában elégtelen, és ezen az alapon nem lehet az Európai Unióban működő programot kialakítani. A végrehajtásra nincsenek konkrét ajánlások és szigorú határidők.

Ezen a területen az Európai Uniónak és a tagállamoknak erőfeszítései és finanszírozása nélkül egészen biztosan nem lehet majd áttörést elérni. Úgy gondolom, hogy a ritka betegségekre feltétlenül külön figyelmet kell fordítani, és tekintetbe kell vennünk ezen több milliónyi polgár sajátos szükségleteit annak érdekében, hogy a jövőben emberhez méltó életet biztosíthassunk számukra. Nem értek egyet az előttem szóló Claeys úr állításával, aki szerint a tagállamokba a tuberkulózist harmadik országokból hurcolják be. Ezzel nem értek egyet. A tuberkulózis a szegénységből és a hajléktalanságból táplálkozik, és az alacsonyabb életszínvonalú tagállamokban ez a betegség napjainkban is elterjedt.

Daniela Filipiová, a Tanács soros elnöke. – (CS) Hölgyeim és uraim, szeretném megköszönni valamennyi európai parlamenti képviselő megjegyzéseit, felvetéseit és észrevételeit. Örültem, amikor azt hallottam, hogy az Európai Parlament és a Tanács véleménye e kérdéssel elvben egybeesik. Természetesen csak egyetérthetnek az előadó, Trakattellis úr állításával, miszerint a tervezet olyan betegségekre alkalmazandó, melyek lehetnek ugyan ritkák, mégis emberek ezreit érintik. Úgy gondolom, fontos leszögezni, hogy ezen a területen – a szakosodott központoknak köszönhetően – a tagállamok közötti jobb egyeztetés és együttműködés előnnel járhat a betegek számára. Ezekben a központokban, a Vassiliou biztos asszony által épp az előbb említett méretgazdaságossági megtakarítások okán is, a pénzügyi előnyök is növekedhetnek. A Tanács természetesen alaposan átgondolja az Európai Parlament valamennyi módosítási javaslatát, és ebből kiindulva mérlegeli a módosításoknak a javaslattervezet végleges változatába történő beépítését.

Androulla Vassiliou, a Bizottság tagja. – (EL) Elnök úr, hölgyeim és uraim, a mai vita bizonyította a közegészségügy ezen fontos területe iránti magas fokú érdeklődést.

A ritka betegségek területén kifejtett európai fellépés olyan téma, mely valamennyi intézményben általános egyetértést váltott ki, és hálás vagyok, hogy a Parlament támogatja ezt a kezdeményezést.

A ritka betegségek minden kétséget kizáróan a közegészségügy olyan szféráját jelentik, amelyben 27 különböző nemzeti megközelítés érvényesülése kedvezőtlen és alacsony hatékonyságú lenne. Az ajánlás lehetőséget nyújt a ritka betegségekkel kapcsolatos különleges problémákkal való foglalkozásra, és hogy

megpróbáljunk a ritka betegségekben szenvedők életén javítani. A betegeken kívül ez a fellépés rokonaikat és barátait is érinti.

Ezt nagyrészt azzal érzük el, hogy a tagállamoknak javasoljuk a ritka betegségekre vonatkozó tervek és stratégiák kidolgozását, és szorgalmazzuk európai referencia-hálózatok létrehozását.

Ami Trakatellis rektor úr azon javaslatát illeti, hogy 2012 végéig készítsünk és nyújtsunk be jelentést az ajánlás eredményeiről, ez ellen nincs ellenvetésünk, és ezt észben tartjuk.

, a Bizottság tagja. Engedjék meg, hogy a tisztelt képviselők által említett két vagy három utalásra reagáljak. Legelőször is, hadd említsem meg a 15. módosítást, és hadd szögezzem le: hangsúlyozni szeretném, hogy az etikai kérdések az EU hatáskörén kívül esnek. Ez ebben az esetben különösen így van, mindenekelőtt a tagállamoknak a szűréssel kapcsolatos jogi rendelkezéseiben mutatkozó különbségek, valamint a szűrési adatok alapján meghozandó etikai döntések miatt.

Utalás történt a finanszírozás szükségességére. A ritka betegségek gyógykezelésének finanszírozását a tagállamoknak kell mérlegelniük. A Bizottság reméli, hogy ezek a javaslatok segítenek az ilyen jellegű befektetések jelentőségének alátámasztásában, valamint az európai együttműködésen keresztül rendelkezésre álló pénzeszközök lehető legjobb felhasználásának előmozdításában.

A további közösségi finanszírozást illetően, a jelenlegi egészségügyi program korlátai a Parlament és a Tanács által összeállított átfogó pénzügyi tervvel kapcsolhatók össze. Amennyiben a Parlament úgy ítéli meg, hogy a ritka betegségekre jelentősebb közösségi támogatást kell szánni, akkor a Parlamentnek álláspontját a költségvetési eljárásokon keresztül kell érvényesítenie.

Corbey asszony is utalt a betegcsoportoknak nyújtandó segítség kérdésére. A Bizottság egyetért a betegszervezetek fontosságával, azokkal szorosan együttműködünk, és ez különösen igaz az Eurordis-ra. A közelmúltban voltam a védnöke egy olyan könyv bemutatójának, melyben 12.000 beteg számol be élményeiről. A polgárok ilyen irányú elkötelezettsége az e területen kifejtett tevékenység sarkalatos pontja.

, a Bizottság tagja.(EL) Elnök úr, mondanivalóm zárásaképpen szeretném kiemelni, hogy reméljük: a betegeknek a szakosodott egészségügyi ellátáshoz való jobb hozzáférése, a hatékony gyógykezelés kutatásának és fejlesztésének támogatása, valamint a határokon átnyúló együttműködés révén a betegek könnyebben találhatnak rá a számukra szükséges egészségügyi szakszemélyzetre!

Antonios Trakatellis, előadó. – (EL) Elnök úr, igen hálás vagyok képviselőtársaimnak megjegyzéseikért, a Tanácsnak a megjegyzésekért, és Vassiliou biztos asszonynak a hozzászólásáért. A Biztos asszony bebizonyította, hogy igen nyílt látókörű, és legalább azt a módosítást kész elfogadni, melyben felhívjuk a Bizottságot, hogy 2012 végéig nyújtson be javaslatot annak érdekében, hogy Európában gyorsan tudjunk előrehaladni a ritka betegségek területén.

Elnök. – A vitát lezárom.

A szavazásra néhány perc múlva kerül sor.

Írásbeli nyilatkozatok (az eljárási szabályzat 142. cikke)

Carlo Casini (PPE-DE), írásban. – (IT) Bármely betegség, így a ritka betegségek megelőzése és kezelése is a közintézmények legnagyobb elkötelezettségét igényli. A kezelés és a megelőzés azonban nem járhat egyetlen emberi lény felmérhetetlen értékű életének feláldozásával sem, még akkor sem, ha ez mások érdekében történik. Ez alapvetően ütközne az Európai Unió szellemével, amely az emberiség családjának tagjai egyenlő méltóságának elismerésére épül. Az embriók genetikai diagnosztizálása a legjobb és a legegészségesebbek kiválasztása céljából, miközben a többi embriót megöljük, az emberi teremtményekkel szembeni elfogadhatatlan megkülönböztetést jelent. Egyes tagállamokban ez megengedett, az Európai Unió azonban egyáltalán nem ösztönözheti az ezt lehetővé tevő törvényeket vagy gyakorlatokat.

Emiatt és azon rendíthetetlen óhajom dacára, hogy küzdjünk mindenfajta betegség ellen, ellenzek egy olyan szöveget, melynek értékes részei szöges ellentétben állnak a 4. cikknek a 15. módosítással megváltoztatott, markánsan negatív tartalmával.

ELNÖKÖL: VIDAL-QUADRAS ÚR*alelnök***6. Szavazások órája**

Elnök. - Áttérhetünk a szavazásra.

(A szavazások eredménye és egyéb részletei: lásd a jegyzőkönyvet!)

- A szavazás előtt:

Daniel Cohn-Bendit (Verts/ALE). – (FR) Elnök úr, a szavazás előtt, a Casaca-jelentésről szóló szavazásuk előtt az eljárási szabályok 1. sz. mellékletének 1. cikke értelmében a következőkre hívom fel a figyelmet, és itt idézem az 1. sz. melléklet 1. cikkének egy részét: „A vita tárgyában pénzügyileg közvetlenül érdekelt képviselő ezen érdekeltségét az ülésen szóban közli”.

A mentesítésről szóló Casaca-jelentésben az önkéntes nyugdíjpénztárról szavazunk. E Házban több mint 400 képviselő tagja az önkéntes nyugdíjpénztárnak. Felszólítom az elnököt, hogy hívja fel az önkéntes nyugdíjpénztár-tag képviselőt arra, hogy ezt szóban, haladéktalanul közöljék a plenáris üléssel, mivel a megtárgyalandó kérdésben közvetlen érdekeltségük van.

(Taps)

Gary Titley (PSE). - Elnök úr, azért szólok fel, hogy felhívjam a figyelmet eljárási szabályzatunk 28. cikkének (2) bekezdésére, mely kimondja, hogy bármely képviselő jogosult kérdést feltenni a Parlament elnökének, és kérdésére 30 napon belül választ kapni. Én március 19-én kérdést intéztem a Parlament elnökéhez. Ma április 23-a van. Nemcsak, hogy nem kaptam a kérdésemre választ, de ráadásul az Elnöki Hivatal az e-mailjeimre sem volt hajlandó reagálni.

Szeretném, ha megkérdeznék a Parlament elnökétől, vajon miért viseltetik ekkora megvetéssel e Ház szabályai és a képviselők jogai iránt, és szeretném, ha felkérnék az elnököt, hogy a következő 24 órában adjon nekem választ. Ellenkező esetben holnap ismét szót kérek, és újra felteszem ugyanezt a kérdést.

(Taps)

Daniel Cohn-Bendit (Verts/ALE). – (FR) Elnök úr, az eljárás első szakaszában, nyilvánvalóan, az önkéntes nyugdíjpénztár-tag képviselőknek erről nyilatkozniuk kell. Majd ez azzal is jár, hogy tartózkodniuk kell a Casaca-jelentésről folyó szavazásánál, tekintettel arra, hogy e jelentésben olyan elemek vannak, melyek ütköznek saját személyes érdekeikkel.

Kérem tehát, hogy alkalmazza az Európai Parlament eljárási szabályzatát.

Silvana Koch-Mehrin (ALDE). – (DE) Elnök úr, az előttünk fekvő anyag a 0001/2009 írásbeli nyilatkozat, mely megkapta a szükséges többséget. Az írásbeli nyilatkozat szerzőinek nevében szeretnék köszönetet mondani valamennyi parlamenti képviselőtársamnak. Mindennek a szavazatokhoz semmi köze.

Luigi Cocilovo (ALDE). – (IT) Elnök úr, hölgyeim és uraim, csak rá szeretnék mutatni, hogy az eljárási szabályzatnak Cohn-Bendit által sugallt értelmezését teljesen alaptalannak tartom. Ő magán- és személyes érdekekre utal, melyeknek e Parlament szabályainak alkalmazásához egyértelműen semmi köze sincs.

Ezen értelmezésnek megfelelően, amikor a képviselők az Európai Parlament tagjainak új jogállásáról szavaztak, mely minden egyes képviselő parlamenti juttatására vonatkozó utalásokat is tartalmazott, egyetlen képviselő sem vehetett volna részt a szavazáson, ezért kérem, hogy ezt a kérést, mint teljesen alaptalant, vessék el!

Hans-Peter Martin (NI). – (DE) Elnök úr, Cocilovo úr teljesen helytállóan fogalmaz, amikor azt mondja, hogy amikor az önkéntes nyugdíjpénztárakról van szó, valóban magánérdekekkel van dolgunk. Az önkéntes nyugdíjpénztár magánszervezet. Igen erőteljesen szeretném támogatni Cohn-Bendit úr szavait. Minthogy nyilvánvaló, hogy 478 európai parlamenti képviselő túlságosan gyáva ahhoz, hogy bevallja a saját érdekeltségét, szeretnék rámutatni arra, hogy a <http://www.openeurope.org> honlapon megtalálják az összes nevet.

Ez a lista Mölzer úr radiális jobboldali képviselőtől származik, aki a konzervatív Rübig úrtól szerezte; ő pedig Bösch úrtól, a Költségvetési Ellenőrző Bizottság elnökétől kapta.

Martin Schulz (PSE). – (DE) Elnök úr, természetesen folytathatjuk a vitát. Cohn-Bendit úr indítványa végül is átment, és sok megjegyzés hangzott el.

Szeretném megkérni Önöket, hogy arra koncentráljunk, amiről szavaznunk kell, ez pedig Casaca úr jelentése. Függetlenül attól, hogy magán- vagy közalapnak minősül-e a nyugdíjpénztár, a jelentés egy igen konkrét ügyről szól. Nevezetesen arról, hogy a Parlament először is megállapította, nem támaszt jogi igényt saját költségvetése deficitjének ellentételezésére vonatkozóan, másrészt pedig, hogy a veszteségek ellensúlyozására nem fog sor kerülni. Nincs pénz az önkéntes nyugdíjpénztár számára. Ez a sarkalatos pont, és azt szeretném kérni, hogy erről szavazzunk.

Gerard Batten (IND/DEM). – Elnök úr, válaszolhatok Cohn-Bendit úr és Hans-Peter Martin úr felvetésére? Szerintem van egy egyszerű megoldás. Boldogan jelentem ki, hogy 399 képviselőtársammal egyetemben jómagam is tagja vagyok az önkéntes nyugdíjpénztárnak, és én a saját érdekeim ellenében, valamint az adófizetők érdekében kívánok szavazni. A többi 399 képviselőnek is egyszerűen így kellene tennie!

Ewa Tomaszewska (UEN). – (PL) Elnök úr, az önkéntes nyugdíjpénztár egyik tagjaként felszólalva el szeretném mondani, hogy attól függetlenül, hogy én ezt kijelentem, nem képzelem azt, hogy most majd feláll több mint 400 képviselő, és bejelenti nekünk ezt a tényállást, mert ha így lenne, akkor ma mindenféle szavazást teljesen ellehetetlenítenénk. A helyzet megoldására szeretnék a józan észre apellálni: a nyugdíjpénztárnak van egy tagjegyzéke, amit csatolhatnánk, és szerintem ez elegendő lenne.

Elnök. – Nagyon köszönöm. Hölgyeim és uraim, itt rekesszük be a vitát! Folytatjuk az ülést.

Titley úr, panaszát haladéktalanul továbbítjuk az elnöki hivatalhoz azzal a kérésével egyetemben, hogy arra azonnal adjanak választ.

A Cohn-Bendit úr által feltett kérdést illetően, eljárási szabályzatunkkal összhangban a Ház bármely tagja természetesen bármikor jogosult arra, hogy közölje személyes érdekeltségét az itt megtárgyalt bármely ügyben. Ezért ebben az ügyben ezen felül nincs mit mondani, aki akar mondani valamit, az elmondhatja, aki pedig nem, az hallgathat.

Ilyeténképpen az ügyet lezártnak tekintem.

6.1. 2007. évi mentesítés: Európai Parlament (A6-0184/2009, Paulo Casaca)

6.2. 2007. évi mentesítés: Bíróság (A6-0151/2009, Søren Bo Søndergaard)

6.3. 2007. évi mentesítés: Számvevőszék (A6-0152/2009, Søren Bo Søndergaard)

6.4. 2007. évi mentesítés: Európai Ombudsman (A6-0156/2009, Søren Bo Søndergaard)

6.5. 2007. évi mentesítés: Európai Adatvédelmi Biztos (A6-0154/2009, Søren Bo Søndergaard)

6.6. 2007. évi mentesítés: EUROJUST (A6-0161/2009, Christofer Fjellner)

6.7. 2007. évi mentesítés: Európai Gyógyszerügynökség (A6-0162/2009, Christofer Fjellner)

6.8. 2007. évi mentesítés: Európai Repülésbiztonsági Ügynökség (A6-0163/2009, Christofer Fjellner)

6.9. 2007. évi mentesítés: az Európai Unió Tagállamai Külső Határain Való Operatív Együttműködési Igazgatásért Felelős Európai Ügynökség (FRONTEX) (A6-0166/2009, Christofer Fjellner)

6.10. 2007. évi mentesítés: Európai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központ (ECDC) (A6-0170/2009, Christofer Fjellner)

6.11. 2007. évi mentesítés: Kábítószer és Kábítószer-függőség Európai Megfigyelőközpontja (A6-0175/2009, Christofer Fjellner)

6.12. 2007. évi mentesítés: Európai Szakképzés-fejlesztési Központ (CEDEFOP) (A6-0177/2009, Christofer Fjellner)

6.13. 2007. évi mentesítés: az Európai Unió Szerveinek Fordítóközpontja (A6-0178/2009, Christofer Fjellner)

6.14. 2007. évi mentesítés: Tanács (A6-0150/2009, Søren Bo Søndergaard)

6.15. Az európai ügynökségek pénzgazdálkodása és pénzügyi ellenőrzése (A6-0148/2009, Christofer Fjellner)

7. Köszöntés

Elnök. – Most a Parlamentünkben tett látogatása alkalmából szeretnék egy iraki küldöttséget üdvözölni! Parlamentközi találkozóink keretében szeretném nekik is tolmácsolni szívélyes üdvözlétemet.

(Taps)

E küldöttség vezetője Khalid Al Atiyah úr, az Iraki Köztársaság képviselőházának első alelnöke.

Nagy örömmre szolgál, hogy kiemelhetem a biztonság és a jogállamiság terén Irakban elért biztató eredményeket, amire bizonyítékot szolgáltatnak a múlt januári tartományi választások. Reméljük, hogy az ország hamarabb felülkerekedik számtalan problémáján, és túljutnak az elmúlt időszak nehéz évein!

Bizonyosak lehetnek abban, hogy az Európai Unió és Parlamentje mindig mellettük áll, hogy segítse őket a béke, a demokrácia és a stabilitás megszilárdításában, melyekhez Iraknak ugyanúgy joga van, mint bármely más nemzetnek e Földön.

Remélem, hogy a Parlamentünkön belüli találkozók sikeresek lesznek, és itt tartózkodásuk előmozdítja a két Parlamentet összekötő szálak szorosabbra fonását.

(Taps)

8. Szavazások órája (folytatás)

8.1. A távolsági autóbuzos és autóbuzos szolgáltatások piacához való hozzáférés (átdolgozott verzió) (A6-0215/2009, Mathieu Grosch)

8.2. Tiszteletben tartandó feltételek a nemzetközi közúti fuvarozói szakma gyakorlásához (A6-0210/2009, Silvia-Adriana Țicău)

8.3. A Közösségen belüli közúti nemzetközi áru fuvarozási piacra való bejutás (átdolgozás) (A6-0211/2009, Mathieu Grosch)

Michael Gahler (PPE-DE). – (DE) Elnök úr, tekintve, hogy több száz szavazásra kerül sor, esetleg elegendő volna annyit bejelentenie: „elfogadva” vagy „elvetve”, és nincs szükség az egyes számok felolvasására.

Elnök. – Igen, Gahler úr, nagyon szeretnék úgy eljárni, ahogy Ön kívánja, és ahogy a múltban már ténylegesen is eljártam. Ma viszont nem ezt fogom tenni, mivel az Európai Újságírók Egyesülete azt kérte, hogy adjuk meg a szavazások részleteit. Ha nem ezt tesszük, az eredményeket nem lehet rendesen regisztrálni, és ők

joggal állapíthatják meg, hogy ha nem ismerik a szavazás eredményét, a Ház állásfoglalásával kapcsolatban nem tudnak politikai értékelést adni.

8.4. Az épületek energiateljesítménye (átdolgozás) (A6-0254/2009, Silvia-Adriana Țicău)

- A szavazás előtt:

Silvia-Adriana Țicău, előadó. – Elnök úr, azt szeretném jelezni a 7. cikk 57. módosítása szavazási listájával összefüggésben, hogy csak ha az első részt elfogadjuk, akkor esik ki a 106. és a 117. módosítás.

A 9. cikk 102. módosításával kapcsolatban: ha az egészet elfogadjuk, akkor a 60. módosítás kiesik. Ellenkező esetben a 60. módosítás megfelelő részéről szavaznunk kell.

Elnök. – Köszönöm Țicău asszony, jegyeztük az észrevételét.

- A 109. ÉS 124. módosításra vonatkozó szavazás előtt:

Silvia-Adriana Țicău, előadó. – Elnök úr, a 109. és a 124. módosítás megfelelő részéről is szavaznunk kell.

8.5. Hitelminősítő intézetek (A6-0191/2009, Jean-Paul Gauzès)

- A szavazás előtt:

Jean-Paul Gauzès, előadó. – (FR) Elnök úr, csak egy pillanatra: fontos jelentésről van szó, ugyanis a hitelminősítő intézetekre vonatkozó európai szabályozás kialakításáról szól, ami tehát a válságra adott válasz egyik eleme.

Tájékoztatom Önöket, hogy ma délelőtt a COREPER elfogadta az Önök elé most szavazásra kerülő kompromisszumos szöveget. Hogy a Parlament szavazata ezzel összhangba kerüljön, el kell vetniük a módosításokat, kivéve a 172. módosítás megfelelő részeire vonatkozó szavazást. És köszönetet kell mondanom az árnyékelőadóknak, Gianni Pittella és Wolf Klinz uraknak, valamint mindazoknak, akik ezen a fontos anyagon dolgoztak.

8.6. A tengeri és belvízi közlekedést igénybe vevő utasok jogai (A6-0209/2009, Michel Teychenné)

8.7. Az autóbusszal közlekedő utasok jogai (A6-0250/2009, Gabriele Albertini)

- A 81. és a 12. módosítással kapcsolatban:

Georg Jarzembowski (PPE-DE). – (DE) Elnök úr, azt hiszem, hogy a 81. módosítás mögött nagy többségünk sorakozott fel, minek következtében a 12. módosítás kiesik. Meg tudná ezt újra erősíteni?

Elnök. – Igen, Jarzembowski úr, igaza van: a 12. módosítás kiesik.

Eva Lichtenberger (Verts/ALE). – (DE) Elnök úr, ezt a második módosítást teljes mértékben kiegészítő jellegűnek lehet tekinteni. Nincs ellentmondás, a két módosítás nem zárja ki egymást.

(Felzúdulás az ülésteremben)

Elnök. – Az előadó, Albertini úr, kívánja ismertetni a véleményét?

Gabriele Albertini, előadó. – (IT) Elnök úr, hölgyeim és uraim, egyetértek azzal, amit koordinátorunk, Jarzembowski úr mondott: a 12. módosítás kiesik.

8.8. A szerzői jog és egyes szomszédos jogok védelmi ideje (A6-0070/2009, Brian Crowley)

- A szavazás előtt:

Sharon Bowles (ALDE). - Elnök úr, elnézést kérek, hogy egy hosszú szavazási folyamat közepén megzavarom képviselőtársaimat, de a szavazási listára nemrég kiírták, hogy ha a 37. módosítás megszavazásra kerül, az egyik bekezdéshez kapcsolódó 80. módosítás kiesik. A módosítás első része pontosan ugyanaz, és az új szöveg – a második rész – a 80. módosítással koherens. A 81. módosítást, amely a cikknek megfelelő módosítás, nem jelölik kiesőnek, ha a megfelelő cikk módosítás, az 55-dik, elfogadásra kerül. Ezért azt kérném, hogy a 80. módosításról a 37. módosítás kiegészítéseként szavazzunk – már ha a képviselők is így gondolják, ami már más dolog – ugyanúgy, ahogy a 81. módosítással is tesszük!

Elnök. – Köszönöm, Bowles asszony. Helyénvaló, hogy meghallgassuk az előadó, Crowley úr véleményét is.

Brian Crowley, előadó. – Elnök úr, véleményem szerint a 80. módosítás nem tekinthető a 37. módosítás kiegészítésének, a kettőt külön kell választani.

8.9. Az intelligens közlekedési rendszereknek a közúti közlekedés területén történő kiépítésére, valamint a más közlekedési módokhoz való kapcsolódására vonatkozó keret (A6-0226/2009, Anne E. Jensen)

- A szavazás előtt:

Alexander Alvaro (ALDE). - Elnök úr, legnagyobb tisztelem kifejezése mellett szeretném felhívni a figyelmét, hogy nagyot nőne a népszerűsége, és csodálattal adóznának Önnek, ha fel tudná gyorsítani a szavazási eljárást.

(Taps)

Elnök. – Köszönöm a tanácsát, Alvaro úr. Önnek nyilván nincs ebben tapasztalata.

8.10. A Marco Polo II. program (A6-0217/2009, Ulrich Stockmann)

8.11. A versenyképes áru fuvarozást szolgáló európai vasúti hálózat (A6-0220/2009, Petr Duchoň)

8.12. A határokon átnyúló egészségügyi ellátásra vonatkozó betegjogok (A6-0233/2009, John Bowis)

- A szavazás előtt:

Kartika Tamara Liotard (GUE/NGL). – (NL) A 168(2) cikk bekezdésén alapuló házrendi kérdést szeretnék felvetni. Képviselőcsoportunk a jogalap megváltoztatására irányuló módosítást nyújtott be, és több más képviselőcsoport is így tett. A változtatás lényege az, hogy jelenleg csak a belső piacról, azaz a gazdasági érdekekről szóló 95. cikk szerepel jogalként, a közegészségügyről szóló 152. cikk pedig, melyben a kiinduló pont a beteg, hiányzik.

A Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság elvben kikérte a Jogi Bizottság véleményét, de azt kizárólag az eredeti bizottsági javaslat alapján kérték. A Bowis-jelentésből kiderül, hogy változás történt, amennyiben a jelentésben a betegjogok is említésre kerülnek, ezért a jogalap is megváltozott. Ezeket a módosításokat azonban elfogadhatatlannak nyilvánították, következésképpen az alapvető változtatás, melyet a Parlament eszközölni kíván – másképpen kifejezve, elmozdulna egy, kizárólag piacorientált megközelítésből a betegjogokat is magában foglaló megközelítés felé – bajban van. Azt szeretném kérni, hogy a jelentést küldjék vissza a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottságnak.

Elnök. – Liotard asszony, most a 158. módosításról szavazunk, amely elutasítási indítvány, és mihelyt megvan ennek az eredménye, válaszolok észrevételére.

Szeretnék egy javaslatot tenni a jogalappal foglalkozó módosításokkal kapcsolatban: az elnökségnek döntenie kell ezen módosítások, és konkrétan a 159., a 119., a 116. és a 125. módosítás elfogadhatóságáról, a döntés azonban természetesen az irányelv végleges megszövegezésének függvénye, mely a szavazás folyamán változik.

Ezért azt javaslom, hogy az e módosítások elfogadhatóságáról szóló szavazásra a végén kerítsünk sort, figyelemmel arra, hogy az elnökségnek ekkor állnak majd rendelkezésére azok az adatok, melyekre szüksége van ahhoz, hogy eldönthesse, a módosítások elfogadhatóak-e vagy sem. Máskülönben most elégséges információk hiányában kellene döntenünk.

Ezért, ha a tisztelt szónokok is egyetértenek, az e módosításokra vonatkozó szavazásra a végén kerül majd sor.

Philip Bushill-Matthews, előadó. – Elnök úr, egyetértek ezzel a javaslattal, de csak az egyértelműség kedvéért: megismételné azokat a módosításokat, melyekre kiterjed a jogalap. – a 159., a 119. és a többi? Az „és a többinek” a 126. módosítás által leképezett bekezdést is magában kellene foglalnia.

Elnök. – A megfelelő bizottságtól származó 80 módosításról fogunk tehát szavazni, és tudunk arról, hogy Bushill-Matthews úr a 100. módosításhoz egy szóbeli módosítást kíván előterjeszteni.

- A 100. módosításra vonatkozó szavazás előtt

Philip Bushill-Matthews, előadó. – Elnök úr, elnézést kérek képviselőtársaimtól, hogy ezt a módosítást a legutolsó pillanatban terjesztem elő, de pusztán tisztázni akarok valamit.

A 100. módosítás az egészségügyi szakemberekkel szembeni fegyelmi és büntetőügyi eljárások kimenetelével kapcsolatos információk cseréjével összefüggő tagállami felelősségre vonatkozik. Ez teljes mértékben helytálló. Ámde az utolsó pillanatban tudomásomra hozták, hogy ezt úgy is lehetne értelmezni, miszerint ha például az egészségügyi szakemberek bármilyen közlekedési szabálysértést elkövetnek, akkor a tagállamok kötelesek lennének az erre vonatkozó információkat is megosztani. Ez nyilván nem célja a módosításnak, ezért a tisztázás kedvéért a javasolt szöveg a következőképpen hangozna: „A tagállamok azonnal és kezdeményező módon információt cserélnek az egészségügyi szakemberekkel szembeni fegyelmi és büntetőügyi eljárások kimeneteléről, amennyiben azok hatással vannak nyilvántartásba vételükre vagy a szolgáltatásnyújtáshoz való jogukra.” Tehát itt csupán pontosításról van szó.

Elnök. - Az e jelentésről szóló szavazás folyamán eddig a 15., 16. és 17. cikkeket érintő módosításokról szavaztunk. Az említett cikkeket érintő elfogadott módosítások a következők: 102., 103., 104., 105., 106., 107., 108., 109., 110. és 135.

A vita során Vassiliou biztos asszony kijelentette, hogy kész lenne a jogalapot felülvizsgálni, ha úgy érezné, hogy erre lennének indokok, ami az irányelv módosításának függvénye lenne. Döntenünk kell a 159., 119., 116., 125. és 126.1. módosítás elfogadhatóságáról annak biztosítása érdekében, hogy a Parlament által elfogadott végleges szöveg megfeleljen a jogalapnak.

A biztos szavait figyelembe véve, és tekintettel arra, hogy a megfelelő bizottság szavazott ezekről a módosításokról, azaz a megfelelő bizottság és annak elnöke – miután megengedte az ezekről szóló szavazást – ezeket a módosításokat elfogadhatónak ítélte, valamint figyelemmel mindarra, amit ma a 15., 16. és 17. cikkel kapcsolatban megszavaztunk, kinyilvánítom, hogy az irányelv irányt váltott.

Mindezt figyelembe véve az elnökség a módosításokat elfogadhatónak tekinti, ezért most szavazunk azokról.

Philip Bushill-Matthews, előadó. – Elnök úr, elfogadom a döntését, hiszen joga van ilyen döntést hozni. Korábban azonban Liotard asszony kijelentette, hogy kettős jogalapra lesz szükségünk, mivel – ellenkező esetben –, ha csak a belső piac lenne a jogalap, ez azt jelentené, hogy csak gazdasági kérdésekről szavazunk. Anélkül, hogy megpróbálnám újraindítani a vitát, kiigazítanám a szavait azzal, hogy a jelenlegi kizárólagos jogalapunk sem csak gazdasági jellegű, hiszen itt a betegek szabad választáshoz kapcsolódó jogáról is szó van. Ennek következtében képviselőcsoportunk a kettős jogalap ellen szavaz majd, mind az eredeti módosítások, mind az érintett bekezdés esetében. Szeretném arra buzdítani képviselőtársaimat, hogy a betegeket tegyék az első helyre.

Edward McMillan-Scott (PPE-DE). - Elnök úr, nagyon röviden: megpróbálok hasznos lenni, de kezdek éhes lenni. Ezek fontos szavazások, a napirend igen zsúfolt, és teljesen együttérzek Önnel.

Épp az előbb voltam lent a sajtószobában, és azt tapasztaltam, hogy nyolc újságíró hallgatja ténylegesen a szavazást, míg a többiek lehet, hogy a képernyőn nézik, ahol minden egyes szavazást közvetítenek. Ezért úgy gondolom, hogy nem szükséges minden egyes szavazás eredményét felolvasni.

(Taps)

Elnök. – McMillan-Scott úr, mindezidáig figyelemmel voltunk a felszólalókra. Mostantól viszont felgyorsítjuk a dolgokat, és így mindenkinek eleget teszünk.

- A szavazás után:

Philip Bushill-Matthews, előadó. – Elnök úr, valószínűleg a legutolsó, nagyon jó szándékú felszólalás miatt eltért megszokott gyakorlatától, és nem mondott köszönetet az előadónak. Biztos vagyok abban, hogy különösen az előadó távollétében meg szeretné tenni ezt.

Elnök. – Valóban alkalmas a pillanat arra, hogy köszönetet mondjak az előadónak, Bowis úrnak, a munkájáért, és gyors és eredményes felépülést kívánjak neki!

8.13. A betegek biztonsága (A6-0239/2009, Amalia Sartori)

8.14. A ritka betegségek területén megvalósítandó európai fellépés (A6-0231/2009, Antonios Trakatellis)

8.15. 2007. évi mentesítés: Bizottság (A6-0168/2009, Jean-Pierre Audy)

8.16. 2007. évi mentesítés: a hetedik, nyolcadik és kilencedik Európai Fejlesztési Alap (EFA) (A6-0159/2009, Bogusław Liberadzki)

8.17. 2007. évi mentesítés: Gazdasági és Szociális Bizottság (A6-0155/2009, Søren Bo Søndergaard)

8.18. 2007. évi mentesítés: Régiók Bizottsága (A6-0153/2009, Søren Bo Søndergaard)

8.19. 2007. évi mentesítés: Európai Képzési Alapítvány (A6-0157/2009, Christofer Fjellner)

8.20. 2007. évi mentesítés: Európai Hálózat- és Információbiztonsági Ügynökség (ENISA) (A6-0158/2009, Christofer Fjellner)

8.21. 2007. évi mentesítés: Európai Rendőrakadémia (CEPOL) (A6-0160/2009, Christofer Fjellner)

Christofer Fjellner, előadó. – (SV) Elnök úr, miután a Parlament úgy határozott, hogy jómagam és a bizottság ajánlása ellenére megadja a mentességet az Európai Rendőrakadémiának, csak ösztönözni szeretném az Európai Néppárt (Kereszténydemokraták) és az Európai Demokraták Képviselőcsoportjában helyet foglaló képviselőtársaimat, hogy fogadják el az Európai Parlament Szocialista Képviselőcsoportja által beterjesztett módosításokat! Nem lehetne megindokolni, hogy miért döntünk a mentesség megtagadása vagy későbbi megadása mellett most, ha már egyszer azt megadtuk. Az ésszerű magatartás azt kívánja, hogy felvessem: képviselőcsoportunknak, támogassa a szocialista képviselőcsoport javaslatait, és szavazzon a következő négy módosítás mellett!

8.22. 2007. évi mentesítés: Európai GNSS Ellenőrzési Hatóság (A6-0164/2009, Christofer Fjellner)

8.23. 2007. évi mentesítés: Európai Vasúti Ügynökség (A6-0165/2009, Christofer Fjellner)

8.24. 2007. évi mentesítés: Európai Tengerbiztonsági Ügynökség (A6-0167/2009, Christofer Fjellner)

8.25. 2007. évi mentesítés: Európai Újjáépítési Ügynökség (A6-0169/2009, Christofer Fjellner)

8.26. 2007. évi mentesítés: Európai Környezetvédelmi Ügynökség (A6-0171/2009, Christofer Fjellner)

8.27. 2007. évi mentesítés: Európai Élelmiszerbiztonsági Ügynökség (A6-0172/2009, Christofer Fjellner)

8.28. 2007. évi mentesítés: Európai Alapítvány az Élet- és Munkakörülmények Javításáért (A6-0173/2009, Christofer Fjellner)

8.29. 2007. évi mentesítés: Európai Munkahelyi Biztonsági és Egészségvédelmi Ügynökség (A6-0174/2009, Christofer Fjellner)

8.30. 2007. évi mentesítés: az Európai Unió Alapjogi Ügynöksége (A6-0176/2009, Christofer Fjellner)

8.31. 2007. évi mentesítés: Közösségi Halászati Ellenőrző Hivatal (A6-0179/2009, Christofer Fjellner)

8.32. Az erdőirtás és az erdőpusztulás okozta kihívások kezeléséről az éghajlatváltozás és a biodiverzitás csökkenése elleni küzdelemben (B6-0191/2009)

8.33. A városi mobilitásra vonatkozó cselekvési terv (A6-0199/2009, Gilles Savary)

8.34. Az intelligens közlekedési rendszerekre vonatkozó cselekvési terv (A6-0227/2009, Anne E. Jensen)

9. A szavazáshoz fűzött indokolások

Elnök. – Hölgyeim és uraim, lenne egy javaslatom: minthogy Önök közül néhányan több szavazáshoz is kértek indokolási lehetőséget, kérem, hogy amikor megadom Önöknek a szót, egyetlen beszédben, egymás után fejtsek ki valamennyi indokolásukat.

A szavazáshoz fűzött szóbeli indokolások

- Jelentés: Paulo Casaca (A6-0184/2009)

Jim Allister (NI). - Elnök úr, napról napra egyre több választóm tud egyre nehezebben kijönni a jövedelméből. Aztán fogok egy ilyen jelentést, és azt látom, hogy az európai adófizetők pénzéből 1,6 milliárd eurót költöttek az Európai Parlamentnek nevezett építményre, azután kiderül, hogy az Európai Parlament politikai pártjaira 9,3 millió eurót pazaroltak, aztán meg azt látom, hogy 2020-ra a szén-dioxid-kibocsátás 30%-os csökkentésére tett kötelezettségvállalást újra megerősítik, de a legfelháborítóbb kibocsátásról egy szó sem esik – arról, amely az évente 12 alkalommal erre a helyre történő felesleges utazgatás miatt folyik el. Döbbenetes, amit ez a jelentés a Parlament viselkedéséről elénk tár.

Richard Corbett (PSE). - Elnök úr, hadd helyezzem Allister úr megjegyzéseit a megfelelő összefüggésbe: az Európai Parlament minden egyes polgár számára 1,74 GBP-be – Allister úr kedvéért „fontba” – kerül évente. Összehasonlításképp: a Brit Alsóház az Egyesült Királyság minden állampolgára számára évente 5,75 GBP-be kerül, a Lordok Háza pedig 1,77 GBP-be. Másképp kifejezve ennek a Parlamentnek a működése egy főre átszámítva sokkal olcsóbb.

Ez azonban nem jelenti azt, hogy pihenhetnénk a babérjainkon. Természetesen ügyelnünk kell, és természetesen le kell faragnunk a költségekből. Az Allister úr által felvetett kérdés, mármint hogy az évi 12

strasbourgi ülészak rengetegbe kerül, persze helytálló észrevétel. De az erre vonatkozó döntés nem az Európai Parlament kezében, hanem a tagállamok kezében van, amelyek sajnos Edinburgh-ban John Major elnöksége alatt az Európai Parlament számára jogi kötelezettséggé tették, hogy évente 12 alkalommal idejőjön. Felszólítanám a tagállamokat, hogy gondolják át ezt a döntést.

- Jelentés: Søren Bo Søndergaard (A6-0150/2009)

Richard Corbett (PSE). - Elnök úr, a Tanácsnak adott mentesítésről szeretnék szólni. Ez megint a hallgatólagos megállapodás kérdését veti fel, mely még a közvetlen parlamenti választások előttről datálódik, és arról szól, hogy a Parlament és a Tanács, mint a jogalkotó hatóság két ága, megtartja magának a saját belső költségvetése fölötti teljes felelősséget, és nem néz bele egymás belső költségvetésébe, vagy nem bírálja azt.

Úgy vélem, eljött az idő, hogy felülvizsgáljuk ezt a hallgatólagos megállapodást, nem utolsósorban azért, mert a Tanács költségvetése most már nemcsak mint intézmény, mint velünk társ-jogalkotó működési költségvetését foglalja magában, hanem olyan költségvetést is, amely a közös kül- és biztonságpolitika területén egyes végrehajtó funkciók számára nőhet a jövőben.

Márpedig a hallgatólagos megállapodás rendeltetése sohasem az volt, hogy végrehajtó funkciókra alkalmazzák. Sohasem volt az a rendeltetése, hogy ezt elfedje a parlamenti vizsgálat elől, ezért úgy gondolom, épp ideje tárgyalásokat kezdeményeznünk a Tanáccsal a hallgatólagos megállapodás felülvizsgálatáról.

- Jelentés: Paulo Casaca (A6-0184/2009)

Astrid Lulling (PPE-DE). - (FR) Elnök úr, azért tartózkodtam az Európai Parlament 2007-es költségvetése végrehajtására vonatkozó mentesítésről szóló szavazásnál, mert a jelentés egyes bekezdéseit a médiában, és különösen az itt megjelenő médiában, a képviselők önkéntes nyugdíjpénztárával kapcsolatos félretájékoztatás és valótlanságok ihlették.

Cohn-Bendit úr nyugodtan aludhat, mert adófizetőként nem fogják arra kérni, hogy szavatolja a már nyugdíjba vonult önkéntes nyugdíjpénztár-tag képviselők vagy özvegyük vagy eltartottjaik járadékait, sem azon képviselőket, akik július 14-én beszüntetik az itteni munkájukat.

Ha ő úgy gondolja, hogy az önkéntes nyugdíjpénztár-tag képviselőknek nem szabadna részt venniük a mentesítésről szóló szavazáson, jól tenné, ha először a saját portája előtt söprögetne. Mi több, ő nyugodt szívvel vesz részt a saját juttatásainak finanszírozására szolgáló költségvetési hitelkereteinkről szóló szavazáson, pedig ahogy az átláthatóság érdekében ez követelmény, nemrég vált ismeretessé, hogy például öt év alatt csak egyetlenegyszer tette be a lábát egy olyan bizottság ülésére, melynek saját maga is a tagja. A Tisztelt Házban folyó jogalkotási munka iránti legendás buzgósága – mert nem elég ám sületlenségeket világgá kürtölni, meg sajtókonferenciákat tartani – nagyobb önmegtartóztatásra kellene, hogy intse, de mivel ő egy '68-as relikvia, az ember logikusan semmi jobbat nem várhat tőle.

Ezen túlmenően, elnök úr, e Parlament kőbe vésett jogi felelősségének semmilyen vetületét semmilyen nyilatkozat nem változtathatja meg, még ha ez a képviselőcsoport vezetőjétől származik is.

- Jelentés: Christofer Fjellner (A6-0148/2009)

Daniel Hannan (NI). - Elnök úr, az előbb egy csomó európai ügynökség és apparátus finanszírozását szavaztuk meg – a Gyógyszerügynökségét, a Külső Határokon Való Operatív Együttműködési Igazgatásért Felelős Ügynökségét, a Repülésbiztonsági Ügynökségét és így tovább –, és úgy tűnik számomra, hogy ezek három indokkal támadhatók. Ellenük szól az euroszeptikus érv, ellenük szól a jogi érv és a demokratikus érv is.

Az euroszeptikus érv nem hiszem, hogy sok hullámot fog kavarni ebben a Házban. A napnál is világosabb, hogy ezeket a dolgokat nem brüsszeli szinten kell intézni. A jogi évről sem gondolom, hogy sok vizet zavarna: ugyanis az a helyzet, hogy sok ügynökségnek – jöllehet a Lisszaboni Szerződés vagy az európai alkotmány jogerővel ruházta volna fel őket – jelenleg nincs rendes jogalapja. A demokratikus érvnek azonban szerintem lehet némi hitelességi visszhangja még föderalista képviselőtársaim körében is, és ez az érv a következő. Amikor egy ilyen parlament a szakpolitikáinak napi irányítását olyan szervezetekhez szervezi ki, melyeket alig látogatunk, melyekkel szinte sosem találkozunk – évente talán ha egyszer látogat meg bennünket az ad hoc bizottság –, és azt várjuk el tőlük, hogy minden évben a készségesen általunk aláírt csekkel az adott politikát végrehajtsák, nos, akkor csökkentettük a demokráciánkat.

Hayek azt mondta, hogy a hatalom külső ügynökségekre történő átruházása – jóllehet rendszeresen előfordul –, mégis az első lépés, amellyel egy demokrácia megváltik a saját hatalmától. Az itt jelenlévő képviselőtársaimnak, legyenek föderalisták vagy euroszeptikusak, nem szabadna megfélemleniük erről a veszélyről.

- Jelentés: Mathieu Grosch (A6-0215/2009)

Siiri Oviir (ALDE). – (ET) Valóban sok megjegyzésem van. Eddig még soha nem jártam el így, de fontosnak tartottam, hogy ma megtegyem. Először konkrétan Grosch úr jelentéséről szeretnék szólni, melyet megszavaztam, és a közlekedési bizottság ajánlásait is támogattam, mert úgy gondolom, hogy az autóbusz szolgáltatásokra vonatkozó két jelenlegi rendelet helyett egy újrafogalmazott és frissített rendeletet kell elfogadni. Ez a lépés segíteni fog az egyértelműség biztosításában és a bürokrácia visszaszorításában.

- Jelentés: Silvia-Adriana Ticău (A6-0210/2009)

Siiri Oviir (ALDE). – (ET) A következő Silvia-Adriana Ticău jelentése, melyet szintén támogattam, mert szintén lehetővé teszi a közúti fuvarozásról szóló új rendelet még egységesebb végrehajtásának biztosítását. Úgy vélem, hogy e terület nemzetközi jellegére tekintettel és az ügyfeleknek a tisztességtelen verseny ellen való védelme érdekében terveznünk kellene, hogy Európából mindenhol le lehessen kérdezni a nyilvántartásokat.

- Jelentés: Mathieu Grosch (A6-0211/2009)

Siiri Oviir (ALDE). – (ET) Grosch úr jelentését is támogattam, mivel a fuvarozásról szól, és segít javítani a közúti fuvarozás hatékonyságát és belső piacának jogbiztonságát, csökkenteni az adminisztratív költségeket, és lehetővé teszi a tisztességesebb versenyt. Véleményem szerint a közös európai piac integrációjának keretében az elkövetkezendő években a tagállamok belső piacára való bejutást gátló akadályokat is el kell törölnünk.

- Jelentés: Silvia-Adriana Ticău (A6-0254/2009)

Siiri Oviir (ALDE). – (ET) Ticău asszonynak az épületek energiateljesítményéről szóló második jelentése azért nyerte el a támogatásomat, mert segít az Európa előtt az energiaellátás és az energiakereslet területén rejlő kihívások tudatosításában. Azaz a megnövekedett energiahatékonyságon keresztül segít megtakarítani az energiafogyasztás 20%-át. Az energiahatékonyságba történő beruházások segíteni fognak a mai európai gazdaság talpra állításában, ugyanis majdnem ugyanannyi, sőt lehet, hogy még több munkahelyet fognak teremteni, mint a hagyományos infrastruktúrákba való beruházások. Az energiahatékonyság növelése a leghatékonyabb eszköz az Európai Unió számára, hogy megvalósítsa a szén-dioxid-kibocsátással kapcsolatos célkitűzést, munkahelyeket teremtsen, és csökkentse az Európai Unió külső energiaellátóktól való növekvő függőségét.

- Jelentés: Jean-Paul Gauzès (A6-0191/2009)

Siiri Oviir (ALDE). – (ET) Gauzès úr jelentése – nem vagyok biztos benne, hogy jól ejtettem-e a nevét – a hitelminősítő intézetekről szól, és azért támogattam ezt a jelentést, mert a hitelminősítés és a hitelminősítők fölötti felügyelet hiányosságai és tévedései vezettek a jelenlegi pénzügyi válság kirobbanásához. Az, hogy csak néhány hitelminősítő intézet létezik, működési területük világméretű, és székhelyük gyakran az Európai Unión kívül esik, elgondolkodtatott azon, vajon mennyire lehet hatékony az európai jogi szabályozás ezen a területen. Egyetérték azzal, hogy e probléma megoldása érdekében az Európai Unió és a harmadik országok közötti együttműködést erősíteni kell, és hogy ez az egyetlen módja a harmonizált szabályozási alap kialakításának.

- Jelentés: Michel Teychenné (A6-0209/2009)

Siiri Oviir (ALDE). – (ET) A tengeri és belvízi közlekedést igénybe vevő utasok jogaival kapcsolatban: felettebb üdvözlendő az e területre vonatkozó rendelet, mivel ez a lépés hozzájárulhat az említett közlekedési eszközökkel közlekedő európaiak jogainak növeléséhez, és ugyanilyen jogokat garantál fogyasztóinknak akkor is, amikor ezektől eltérő közlekedési eszközöket vesznek igénybe.

- Jelentés: Gabriele Albertini (A6-0250/2009)

Siiri Oviir (ALDE). - (ET) Mr Albertininek az autóbusszal közlekedő utasok jogairól szóló jelentése azért nyerte el a támogatásomat, mert az autóbusszal közlekedő utasokat védő intézkedések segíteni fognak abban, hogy végre megszűnjenek az Európai Unióban jellemző egyenlőtlenségek, és biztosítva legyen a valamennyi utassal való egyenlő bánásmód, ahogy a légi és vasúti közlekedési eszközöket igénybe vevő utasoknál már ez a helyzet. Miután ez a jogszabály a fuvarozókat és az utasokat egyaránt érinti, és számos új kötelezettséget ró a fuvarozókra, célszerű, hogy a végrehajtásra valamivel hosszabb idő álljon rendelkezésre annak érdekében, hogy a szolgáltatók jobb eredményeket tudjanak felmutatni.

- Jelentés: Anne E. Jensen (A6-0226/2009)

Siiri Oviir (ALDE). - (ET) Jensen asszonynak az intelligens közlekedési rendszerekről szóló jelentése kapcsán: bevezetésük bebizonyította e rendszerek hatékonyságát, a közlekedést hatékonyabbá, biztonságosabbá és biztonságosabbá teszik, és hozzájárulnak a közlekedés tisztábbá tétele politikai célkitűzésének a megvalósításához is. Ezen okok miatt szavaztam meg a jelentést.

- Jelentés: Ulrich Stockmann (A6-0217/2009)

Siiri Oviir (ALDE). - (ET) Ulrich Stockmann jelentése a Marco Polo II. programról megérdemli a támogatást, mivel lehetővé teszi az autópályák zsúfoltságának csökkentését, a fuvarozási rendszerek környezetvédelmi módszereinek javítását, valamint a fuvarozási módok kombinálásának népszerűsítését. Ugyanakkor aggaszt, hogy minden évben egyre kevesebb és kevesebb pályázat érkezik be pénzügyi támogatásra, azaz egyre kevesebb, az e program keretében finanszírozható tervezett projekt van.

- Jelentés: Petr Duchoň (A6-0220/2009)

Siiri Oviir (ALDE). - (ET) Azért támogattam Duchoň úr jelentését, mert a vasúti fuvarozás az áru fuvarozás folyamatos csökkenése dacára még ma is rendkívül nagy szerepet játszik az európai áru fuvarozásban. Azért is támogattam a jelentést, mert egyetértettem az előadóval abban, hogy ezt a jogszabályt úgy kell elkészíteni, hogy a jövőben a vasúthálózat minden felhasználó számára hatékony legyen.

- Jelentés: John Bowis (A6-0233/2009)

Siiri Oviir (ALDE). - (ET) Ma délelőtt az egészségügyi ellátási csomagról szóló egyes jelentéseket is megvitattunk, és épp az előbb szavaztunk az egyikről. Azért támogattam a határokon átnyúló egészségügyi ellátásra vonatkozó betegjogok védelmét, mert azon az állásponton vagyok, hogy az Európai Parlamentben helyet foglaló választott képviselők túl hosszú ideje megelégedtek azzal, hogy ezen a területen jogászok hozzák a törvényt – márpedig a törvényt politikusoknak, az európai választók által megválasztott európai parlamenti képviselőknek kell megalkotniuk. Ez az utolsó lehetőség arra, hogy foglalkozzunk ezzel az irányelvvel, és elfogadjuk azt.

- Jelentés: Antonios Trakatellis (A6-0231/2009)

Siiri Oviir (ALDE). - (ET) Trakatellis úrnak a ritka betegségekről szóló jelentése mintha a betegjogokról szóló jelentés kiegészítése lenne, melyet támogattam, jóllehet nem támogattam e jelentés 15. ajánlását, mert az a múlt század maradványa, és a politikusoknak nem szabad befolyásolniuk a genetikai kutatásokat.

- Jelentés: Gilles Savary (A6-0199/2009)

Siiri Oviir (ALDE). - (ET) A városi mobilitásról szóló jelentés és cselekvési terv azért nyerte el a szavazatomat, mert a városi közlekedés nagyon fontos szerepet játszik az uniós áru fuvarozásban és személyszállításban. Ezért teljesen indokolt egy különálló városi közlekedési stratégia kidolgozása.

- Jelentés: Anne Jensen (A6-0227/2009)

Siiri Oviir (ALDE). - (ET) Végezetül szeretném megemlíteni Anne Jensen asszony jelentését az intelligens közlekedési rendszerekre vonatkozó cselekvési tervről, ugyanis ez a cselekvési terv a földrajzi koherenciára összpontosít.

- Jelentés: Jean-Paul Gauzès (A6-0191/2009)

Daniel Hannan (NI). - Ma van mindenki közül a legnagyobb angol, és talán az emberiség legnagyobb drámaírójának és költőjének a születésnapja. Shakespeare életművét az jellemzi, hogy bármilyen tapasztalatot vonatkoztatunk is rá, a művek mindig jobban megvilágítják tapasztalatunkat, mint a tapasztalatok a színműveket. Ma a legjobb, amit tehetek, az, hogy a *II. Richárdból* idézem a haldokló Gaunt János beszédét, amely nemcsak gyönyörűen leírja Nagy-Britannia költségvetési problémáit, hanem a mi itteni, európai helyzetünket is.

Először is a költségvetésről:

„Oly drága lelkek drága, drága honja, [...]

Most bérbeadva – ah e szó megöli!

Mint egy dülöföld, vagy silány major.”

Aztán hallgassák csak a Lisszaboni Szerződés vagy az európai alkotmány leírását:

„Hah! Anglia, mit diadalmas ár

Hijába ví, mert sziklaparti bátran

Visszaverik Neptun irígy ostromát:

Most a gyalázat rabja, tintafoltok

A rossz pergamennek hitvány lánczain.

Hah! Anglia, mely másokat szokott

Hódítani, most silány becsáron, ön

Magát vevé meg!”

Ha van ennél jobb leírás, hadd halljam.

Elnök. – Nem tudtam, hogy ilyen szóközi tehetséggel bír. Nagyon szépen idézte a költőt.

- Jelentés: Silvia-Adriana Ticău (A6-0254/2009)

Syed Kamall (PPE-DE). - Elnök úr, amikor az Európai Parlamentben egyes kérdésekről szavazunk, mindig biztosak kell lennünk abban, hogy az erkölcs talaján állunk.

Teljesen helyénvaló, hogy beszélünk az energiahatékonyságról. Őszintén mondom, hogy sem európai, sem nemzeti vagy helyi szinten nincs ezzel problémám. Úgy gondolom, hogy helyi önkormányzati szinten többet lehet tenni ebben a témában, de a bevált gyakorlatokat és gondolatokat helyes európai és nemzeti szinten megosztani.

Ugyanakkor, ha ebben az irányban mozdulunk el, erkölcsös vezetőknek kell mutatkoznunk. Miként beszélhetünk az épületek energiahatékonyságáról, amikor továbbra is két parlamenti épületet működtetünk, egyet itt Strasbourgban és egy másikat Brüsszelben? A Parlament strasbourgi épülete mennyi szén-dioxidot bocsát ki, amikor évi több tízezer tonna szén-dioxid-kibocsátásáról beszélünk? Ideje véget vetni a kétszínűségnek, felelős vezetőknek mutatkozni, és bezárni a Parlament strasbourgi épületét.

- Jelentés: John Bowis (A6-0233/2009)

Syed Kamall (PPE-DE). - Elnök úr, hadd tisztelegjek először képviselőtársam, John Bowis előtt, és biztos vagyok benne, hogy mindannyian gyors felépülést kívánunk neki. Istennek hála, ő ki tudta használni egy másik ország egészségügyi ellátó rendszerének előnyeit. Ő, a brit állampolgár, élvezhette a kiváló belga egészségügyi szolgálat előnyeit.

Ez néhány, a helyes irányban tett lépés annak érdekében, hogy a polgárok Unió-szerte eldönthessék, hol veszik igénybe az egészségügyi szolgáltatásokat. Ha a betegek megkapják a tájékoztatást, hogy a különböző országokban a különböző betegségeknek milyenek a gyógyulási arányai, és választhatnak, akkor eldönthetik,

hogyan melyik országban gyógyulhatnak meg a legjobban. Az egészségügyi szolgáltatásokból profitálni a jó irányban tett kedvező lépés.

Gyakran bíráltam az e helyütt megvitatott kezdeményezéseket, de úgy vélem, hogy ez pozitív lépés. Várjuk, hogy mikor adhatjuk meg a választás és a nagyobb szolgáltatás lehetőségét az európai uniós betegeknek.

- Jelentés: Brian Crowley (A6-0070/2009)

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Én is szeretném megindokolni a szerzői jogok védelmi idejéről szóló Crowley-jelentésre leadott szavazatomat. A kellően át nem gondolt jelentés ellen szavaztam, amely azonban az elkövetkezendő 45 évben hatással lesz a fogyasztók által a zenéért fizetendő árra. Szeretnék segíteni az egyszerű művészeknek, és ehhez a szerződési feltételeket és a közös irányítást szabályozó jogszabályokra, szociális ellátó rendszer és nyugdíjrendszerek kialakítására, vagy a licencia díjak átalakítására van szükség. A hatásvizsgálatok azt mutatják, hogy az egyszerű művészek csak a bevételek 2%-át kapják, a maradék a lemezártsághoz és a legnagyobb művészekhez vándorol. Az újraelosztás hátrányba hozza az ígéretes kisebb művészeket, miközben a fogyasztók és az adófizetők több száz millió euróval fizetnek többet. A javaslat megbonyolítja a dolgokat a könyvtárak, archívumok, művészeti iskolák és a független filmgyártók számára, miközben a hang- és képiparban érdekelt művészekre nem lesz egyértelmű hatással. Minden joghatóság figyelmeztet a javaslat veszélyeire, ezért ellene szavaztam.

- Jelentés: Anne E. Jensen (A6-0226/2009)

Brigitte Fouré (PPE-DE). – (FR) Elnök úr, Jensen asszony jelentésével kapcsolatban, én megszavaztam ezt a jelentést, vagyis az intelligens közlekedési rendszerek kiépítéséről szóló irányelvjavaslatra vonatkozó jelentést. Az irányelv célja a közlekedési rendszerekben biztosítani az információs és kommunikációs technológiák interoperabilitását.

A közlekedés terén ösztönözni kell az innovációt, különösen akkor, ha ez javíthatja a járművek biztonságát. Az innováció pedig veszít hasznosságából, ha nem szavatoljuk, hogy az egész európai térben alkalmazható.

Az irányelvnek a karambolok veszélyének és a balesetek súlyosságának csökkentésével lehetővé kell tennie, hogy hozzájáruljunk az európai közutakon bekövetkező halálesetek számának visszaszorításához. Emlékeztetném Önöket, hogy az Európai Unió célként tűzte ki maga elé, hogy 2010-re a 2000-es szint felére csökkenti a közúti balesetben elhunytak számát.

Ebben a tekintetben sajnálom, hogy az Európai Unió közlekedési miniszterei még mindig nem fogadták el a közúti biztonság terén való, határokon átnyúló együttműködésről szóló irányelvet, melyet már néhány hónappal ezelőtt megszavaztunk, ugyanis életet menthetnénk meg azáltal is, hogy megkönnyítjük a büntetések végrehajtását azon gépkocsivezetők ellen, akik a gépkocsijuk bejegyzésétől eltérő tagállamban követnek el valamilyen jogsértést.

- Jelentés: Petr Duchoň (A6-0220/2009)

Brigitte Fouré (PPE-DE). – (FR) Duchoň úrnak az áru fuvarozást szolgáló vasúti folyosókról szóló jelentése kapcsán el szeretném mondani, hogy az Európai Parlament épp most fogadta el ezt, a versenyképes áru fuvarozást szolgáló európai vasúti hálózatra vonatkozó jelentést. A jelentés mellett szavaztam, amely a várakozások szerint lehetővé teszi a vasúti áru fuvarozás fokozását és javítását.

Szükség volt európai fellépésre ezen a területen, a vasúti áru fuvarozás jelenlegi működése ugyanis nem kielégítő, mert az áruikat vasúton fuvaroztatni kívánó vállalkozásoknak a menetrend tekintetében túl kevés garanciát kínál.

Márpedig a vasúti áru fuvarozást vonzóbbá kell tennünk a vállalkozások számára, hiszen ha az áru fuvarozás egy része a közútról a vasútra tevődik át, ezzel üvegházhatást okozó gáz kibocsátást takarítunk meg, és a közutakon és autópályákon is kevesebb lesz a dugókban topogó tehergépkocsi.

Remélem tehát, hogy a tagállamok közlekedési miniszterei követik az Európai Parlament által kitaposott utat egy jobban teljesítő európai vasúti áru fuvarozási hálózat kialakítása felé.

- Jelentés: Antonios Trakatellis (A6-0231/2009)

Bernd Posselt (PPE-DE). – (DE) Elnök úr, Trakatellis úr jelentése ellen a botrányos 15. módosítás miatt szavaztam, amely a betegségek gyógyítását összekeveri a meg nem született emberi lények megölésével és

a bűzhödt eugenikával. Egyértelműnek kell lennünk: az emberi lényeknek joguk van az élethez attól a pillanattól fogva, hogy a pete és a spermium egyesültek és természetes módon elhaltak, és ez a módosítás lényegében az élethez való ezen jogot kérdőjelezi meg. Egy meg nem született emberi lénynak, csak azért, mert valamilyen betegségben szenved, többé nem lenne joga az élethez. Ez az orvoslás szöges ellentéte – ez gyilkosság.

Trakatellis úr jelentése ezért elfogadhatatlan, és ez a módosítás botránykő, mely lejárátja Parlamentünket, amely a bioetikát és a meg nem született emberi lény védelmét egyébként újra meg újra jól szolgálta.

Ingeborg Gräßle (PPE-DE). - (DE) Elnök úr, azóta, hogy a Tisztelt Ház tagja lettem, először szavaztam a mentesítésekre való szavazáskor a Bizottság mentesítése ellen, és ki szeretném fejteni az indokaimat: alapvető problémám azzal van, ahogy a Bizottság a két újonnan csatlakozott tagország, Románia és Bulgária csatlakozását kezelte.

Romániában és Bulgáriában rengeteg problémával kell megküzdünk: általános a korrupció, sok pénz, sok európai pénz tűnt el. Az Európai Bizottság ezeket a pénzeket csak 2008-tól kezdte el befagyasztani. 2007-ben rengeteg pénzt veszítettünk, most pedig olyan ellenőrző rendszerekkel kell megküzdünk, melyek alig léteznek, vagy csak hébe-hóba működnek. Romániában a kiterjedt korrupcióval és az igazságszolgáltatás problémáival kell felvinnünk a harcot. Mindezek miatt az előcsatlakozási folyamatot kell kárhozottatni.

Jelzést akarok adni, jelezni akarom az Európai Bizottságnak, hogy a jövőben másképp kell kezelnie a csatlakozásokat. Azt is jelezni szeretném, hogy ha a múltban a Bizottság más országokban megfigyelte volna a csatlakozási folyamatot, akkor most sokkal nagyobb sikereket ért volna el.

Felszólítanám a Bizottságot, hogy segítsen mindkét országnak a pénzügyi ellenőrző rendszer nevet megérdemlő rendszerek kialakításában, és segítsen kiigazítani a két ország rendszerbeli gyengeségeit. Más különben állandó problémánk lesz velük, állandó fejfájást fognak okozni egész Európa számára.

A szavazáshoz fűzött írásbeli indokolások

- Jelentés: Paulo Casaca (A6-0184/2009)

Alexander Alvaro (ALDE), írásban. – (DE) Az Európai Parlament ma szavazott az Európai Parlament 2007-es pénzügyi évre szóló költségvetésének végrehajtására vonatkozó mentesítésről szóló Casaca-jelentésről. A jelentés az Európai Parlament önkéntes nyugdíjpénztárának kérdésével is foglalkozott.

Az Európai Parlament nyugdíjpénztára önkéntes nyugdíjpénztár, mely pénzügyi nehézségeket él át, és veszteséget termelt.

Az Európai Parlament szabaddemokrata pártja ellene van annak, hogy az adójövedelmeket a veszteség fedezésére használják fel. Felelőtlenség azt várni az európai adófizetőktől, hogy ezeket a veszteségeket ők fizessék. Minden ilyen tervet el kell vetni. Az Európai Parlament szabaddemokrata pártja azért szavazott az Európai Parlament költségvetésének végrehajtására vonatkozó mentesítés ellen, mert a veszteség kiegyenlítésére való adójövedelem-felhasználás lehetősége nem volt teljesen kizárva.

Richard James Ashworth (PPE-DE), írásban. – A brit konzervatívok nem tudták megszavazni a 2007-es európai költségvetés I. szakaszára, az Európai Parlamentre vonatkozó mentesítést. Továbbra is szorgalmazzuk, hogy a parlamenti költségvetésnek az európai adófizető számára gazdaságilag előnyösnek kell lennie, ezért az előadó jelentésének nagy részét támogatjuk. Különösen egyetértőleg vesszük tudomásul a parlamenti költségvetés végrehajtásában tapasztalható előrelépést, melyet a Számvevőszék 2007-es jelentése is leszögez. Az előadónak a képviselők önkéntes nyugdíjpénztárával kapcsolatos megjegyzéseit is támogatjuk. Ugyanakkor hagyományos megközelítésünkkel összhangban továbbra is a mentesítés megadása ellen szavazunk mindaddig, amíg valódi előrelépést nem látunk az Európai Számvevőszék korlátozás nélküli megbízhatósági nyilatkozatának kiadása irányában.

Monica Frassoni (Verts/ALE), írásban. – Ma a Zöldek Képviselőcsoportja megszavazta az Európai Parlament 2007-es mentesítéséről szóló Casaca-jelentést.

Hangsúlyozni kívánjuk, hogy a jelentés plenáris ülésen történt elfogadása után a Tisztelt Ház elnökségének felelősen kell eljárnia, és haladéktalanul cselekednie kell az elfogadott szövegnek az önkéntes nyugdíjpénztárra vonatkozó részével kapcsolatosan: világos döntéseket kell hozni azért, hogy az önkéntes nyugdíjpénztárt semmilyen körülmények között ne lehessen se közvetlenül, se közvetetten a parlamenti költségvetésből

elvont plusz pénzekkel kisegíteni, és azért, hogy a pénztártagok listája minden további haladék nélkül nyilvánosságra kerüljön.

Világossá kell tenni, hogy amennyire a Parlamentnek kötelessége a képviselők nyugdíjjogosultságának a garantálása, ugyanannyira kötelessége a pénztár fölötti és a pénztár befektetési politikái fölötti teljes ellenőrzés gyakorlása. Elvárjuk, hogy e döntések meghozatalára 2009. április vége előtt sor kerüljön.

Marian Harkin (ALDE), írásban. – Tartózkodtam a szavazásnál, mivel nyugdíjpénztár-tag vagyok.

Jens Holm és Eva-Britt Svensson (GUE/NGL), írásban. – Az Európai Parlament 2007-es mentesítéséről szóló Casaca-jelentést három ok miatt szavaztuk le. Az első ok az, hogy ellenzünk egy olyan helyzetet, amelyben az európai parlamenti képviselők önkéntes nyugdíjpénztárát az adófizetők pénzéből finanszírozzák. A második ok az, hogy ellenzünk egy olyan helyzetet, amelyben az adófizetők pénzét egy olyan magán nyugdíjalapra költhetik, ahol a tagok és kedvezményezettek listája titkos és nem nyilvános.

A harmadik ok pedig az, hogy teljes mértékben ellenzünk egy olyan helyzetet, amelyben a spekulatív befektetések következtében keletkezett jelenlegi veszteséget még több adófizetői pénzzel akarják eltüntetni. Erőteljesen támogatjuk a Casaca-jelentés 105. és 109. pontját, mely orvosolja az európai parlamenti képviselők önkéntes nyugdíjpénztárával kapcsolatos egyes ellenvetéseinket, de mivel a Casaca-jelentés nem változtatja meg a fennálló helyzetet, az Európai Parlament 2007-es pénzügyi évre szóló költségvetésének végrehajtására vonatkozó mentesítés megadása ellen szavaztunk.

Kartika Tamara Liotard és Erik Meijer (GUE/NGL), írásban. – Az Európai Parlament 2007-es mentesítéséről szóló Casaca-jelentést három okból szavaztuk le. Először azért, mert ellenzünk egy olyan helyzetet, amelyben az európai parlamenti képviselők önkéntes nyugdíjpénztárát az adófizetők pénzéből finanszírozzák. Másodszor azért, mert ellenzünk egy olyan helyzetet, amelyben az adófizetők pénzét egy olyan magán nyugdíjalapra költhetik, ahol a tagok és kedvezményezettek listája titkos és nem nyilvános.

A harmadik ok pedig az, hogy teljes mértékben ellenzünk egy olyan helyzetet, amelyben a spekulatív befektetések következtében keletkezett jelenlegi veszteséget még több adófizetői pénzzel akarják eltüntetni. Támogatjuk a Casaca-jelentés 105. és 109. pontját, mely orvosolja az európai parlamenti képviselők önkéntes nyugdíjpénztárával kapcsolatos egyes ellenvetéseinket, de mivel a Casaca-jelentés nem változtatja meg a fennálló helyzetet, az Európai Parlament 2007-es pénzügyi évre szóló költségvetésének végrehajtására vonatkozó mentesítés megadása ellen szavaztunk.

Toine Manders (ALDE), írásban. – (NL) Sajnos önhibámon kívül lemaradtam a szavazás elejéről, de teljesen osztom a mentesítésről szóló jelentések, és különösen a Casaca-jelentés kapcsán elhangzottak lényegét. Felelőtlenség volna a részünkről, ha különösen ezekben az időkben a nyugdíjalap veszteségét az adófizetők pénzével akarnánk fedezni. Az alap esetleges veszteségtermelése az alap és a tagok ügye, nem pedig az európai adófizetőké.

A parlamenti képviselőknek példát kell mutatniuk, és a közösségi pénzeszközök felhasználásában körültekintőeknek kell lenniük. Vonatkozik ez jövedelmükre, nyugellátásaikra és költségeikre is. Ezért örülök, hogy a Parlament jóváhagyta ezt a jelentést.

Carl Schlyter (Verts/ALE), írásban. – (SV) Nem vagyok hajlandó megadni a mentesítést egy olyan intézménynek, amely kiegészítő nyugdíjbiztosításra több mint 1 milliárd eurót fecsér el, melynek kétharmadát közpénzekből fedezik. Az Európai Parlament azon tagjainak, akik benne vannak ebben a kiegészítő nyugdíjalapban, el kell fogadniuk a luxus nyugdíjuk csökkenését, ugyanúgy, ahogy az alacsony jövedelműek kénytelenek voltak elfogadni a saját nyugdíjuk zsugorodását. A mentesítés 2007-re vonatkozik ugyan, de nem várhatunk még egy évet arra, hogy kifejezzük bírálatunkat a nyugdíjalapba történő kiegészítő befizetésekre vonatkozó 2008-as döntéssel kapcsolatban.

Olle Schmidt (ALDE), írásban. – (SV) Azért tartózkodtam a szavazásnál, mert az önkéntes nyugdíjpénztárból 2009. április 21-én léptem ki, ezért nem akartam befolyásolni a szavazás kimenetelét.

Kathy Sinnott (IND/DEM), írásban. – Mi, európai parlamenti képviselők, azért vagyunk, hogy képviseljük és szolgáljuk az európai embereket. Minden választónk szenved a gazdasági válság következményeitől, és konkrétan nyugellátásaik elvesztésétől és csökkenésétől. Saját választókerületemben, az írországi Munsterben, sok munkavállaló igen bizonytalan öregség elé néz, mivel a nyugdíjalapok, melyekbe eddig befizetéseiket teljesítették, sokat veszítettek az értékükből, vagy egyes esetekben a munkáltatójuk megszűnésével teljesen elvesztették a nyugdíjukat.

A jelentésre való szavazás kapcsán – miként azt a parlamenti szabályok megkövetelik –örömmel jelenthetem, hogy van érdekeltségem, ugyanis nyugdíjpénztár-tag vagyok. Ezt azonban nem tekintem érdekellentétnek.

Véleményem szerint nem tisztességes, ha az európai parlamenti képviselők mentességet várnak el saját maguk számára. Nekünk ugyanúgy kell viselnünk a gazdasági válság terheit, mint másoknak. EP képviselőként a polgárok érdekeit a magaméi elé helyezem.

Søren Bo Søndergaard (GUE/NGL), írásban. – Az Európai Parlament 2007-es mentesítéséről szóló Casaca-jelentést három ok miatt szavaztam le. Az első ok az, hogy ellenzek egy olyan helyzetet, amelyben az európai parlamenti képviselők önkéntes nyugdíjpénztárát az adófizetők pénzéből finanszírozzák. A második ok az, hogy ellenzek egy olyan helyzetet, amelyben az adófizetők pénzét egy olyan magán nyugdíjalapra költhetik, ahol a tagok és kedvezményezettek listája titkos és nem nyilvános.

A harmadik ok pedig az, hogy teljes mértékben ellene vagyok egy olyan helyzetnek, amelyben a spekulatív befektetések következtében keletkezett jelenlegi veszteséget még több adófizetői pénzzel akarják eltüntetni. Erőteljesen támogatom a Casaca-jelentés 105. és 109. pontját, mely orvosolja az európai parlamenti képviselők önkéntes nyugdíjpénztárával kapcsolatos egyes ellenvetéseimet, de mivel a Casaca-jelentés nem változtatja meg a fennálló helyzetet, az Európai Parlament 2007-es pénzügyi évre szóló költségvetésének végrehajtására vonatkozó mentesítés megadása ellen szavaztam.

- Ajánlás második olvasatra: Silvia-Adriana Ticău (A6-0210/2009)

Luís Queiró (PPE-DE), írásban. – (PT) Ez a javaslat a közúti fuvarozói szakma gyakorlására vonatkozó szabályokat pontosítja.

Új szabályokra történik ajánlás azzal a céllal, hogy növekedjék e tevékenység biztonsága és kiválósága, valamint biztosítva legyenek a fuvarozó vállalkozások pénzügyi irányításának közös kritériumai.

A fuvarozó szakma új megközelítésének jelei egyrészt az a kötelezettség, hogy a vállalkozásnak a fuvarozó tevékenység irányításáért felelős képzett vezetővel kell rendelkeznie, másrészt igazolni kell a vállalkozás pénzügyi helyzetét.

A szöveg egyéb fontos elemei a személyes adatok védelmével, egy nyilvános és bizalmas felülettel rendelkező nyilvántartás létrehozásával, valamint az úgynevezett „postaládacégek” megszüntetésével kapcsolatosak.

A szakmához való hozzáférés követelményei, nevezetesen a jó hírnév, a pénzügyi helyzet és a szakmai alkalmasság, a tevékenység pontosítása igényének felelnek meg, amely remélhetőleg lehetővé teszi majd e szakma számára, hogy átláthatóbb módon, valamint az ügyfeleknek fokozottabb védelmet és biztonságot nyújtva prosperáljon.

- Ajánlás második olvasatra: Mathieu Grosch (A6-0211/2009)

Dirk Sterckx (ALDE), írásban. – Ellenzem az előadó és a Tanács között létrejött, a nemzetközi közúti áru fuvarozói szakma gyakorlásához szükséges szabályokra vonatkozó kompromisszumot, mert úgy gondolom, hogy a szállítási ágazatban a kabotázásra vonatkozó új határok és új megszorítások létrehozása nem megoldás azokra a problémákra, melyekkel a közúti fuvarozói ágazat a gazdasági válság következtében szembenéz. Ráadásul környezetvédelmi szempontból sem fogadhatjuk el az olyan korlátozásokat, mint azt a követelményt, melynek értelmében a bejövő nemzetközi áru fuvarozás során szállított árut teljes mértékben le kell szállítani, mielőtt egy kabotázs-műveletre sor kerülhet. Ez teljesen ellentétes a közúti fuvarozás valóságával, és az áru fuvarozás hatékony megszervezésének útjában áll. Az eredmény még több üres kamion lesz.

Ugyanakkor erőteljesen támogatom a közúti fuvarozói szakma gyakorlására vonatkozó igen szigorú megközelítést. Ha a szakma gyakorlását szigorú feltételekhez kötjük, nem kell tartanunk a nyitott európai fuvarozói piactól.

- Jelentés: Silvia-Adriana Ticău (A6-0254/2009)

Martin Callanan (PPE-DE), írásban. – Elfogadom, hogy szükség van az épületek energiahatékonyságának javítására, és meggyőződésem, hogy az Európai Unió pozitív szerepet játszhat ebben a tekintetben. A helyzet viszont az, hogy ez a jelentés szerintem nem tulajdonít elég jelentőséget az épületek energiahatékonyságának az olyan környezeti problémák kezelésének tágabb összefüggésében, mint az éghajlatváltozás.

Az épületek energiahatékonyabbá tétele viszonylag egyszerű, viszonylag olcsó, és viszonylag kedvező hatással bír. Az épületek energiahatékonyabbá tétele az EU szén-dioxid-kibocsátására is óriási pozitív hatással lenne. Az Európai Bizottság azonban a gépkocsigyártás erőteljes támogatásának javára következetesen félreállította az energiahatékonyság zászlóshajó politikáját. Meggyőződésem, hogy a gépkocsigyártókat az éghajlatváltozásért bűnbakká megtenni mélységesen elhibázott, és épp az ellenkező hatást kiváltó politika.

Sajnálatos kell megállapítani, hogy választóközteremben, Észak-kelet Angliában, a Nissan nemrégiben létszámleépítéseket és termelés visszafogást jelentett be. Naivítás volna nem tudomást venni a gépkocsiipart sújtó jelenlegi válságban az uniós szabályozás szerepéről. Kiegyensúlyozottabb uniós környezetvédelmi politikával, mely megfelelő jelentőséget tulajdonított volna az épületek energiahatékonyságának, a válságot nagy ívben elkerülhettük volna.

Călin Cătălin Chiriță (PPE-DE), írásban. – (RO) Țicău asszony jelentése mellett szavaztam, mivel úgy gondolom, hogy az épületek energiahatékonyságának fokozása a környezet védelme és a fogyasztók által fizetett energiaveszteségek csökkentése szempontjából sarkalatos kérdés.

Ezzel együtt az épületek energiahatékonysága javításának teljes költségét nem egyedül az európai polgároknak kell állniuk. Az Európai Uniónak és a tagállamoknak erre a célra tartalékolniuk kell a szükséges pénzügyi forrásokat. 2014-ig létre kell hozniuk a közösségi költségvetésből, valamint az Európai Beruházási Bank (EBB) és a tagállamok által finanszírozott energiahatékonysági alapot: ennek célja az épületek energiahatékonyságának fokozását célzó projektekbe történő magán- és állami beruházások előmozdítása, az energiahatékonysággal és a megújuló energiákkal összefüggő árucikkek és szolgáltatások hozzáadott értékadója (héta) leszállításának megvalósítása, valamint az Európai Regionális Fejlesztési Alapból történő finanszírozás támogathatósági feltételeinek kiterjesztése lenne a nem csak lakóház céljára szolgáló épületek energiahatékonyságának javítására. E célt szolgáló más eszközök között vannak a közvetlen közbeszerzési projektek, a hitelgaranciák és támogatások, valamint a szociális juttatások.

Edite Estrela (PSE), írásban. – (PT) Az energiaellátás ára és megbízhatósága az Európai Unió versenyképességének alapvető tényezői. Az energiahatékonyság fokozása az egyik legköltséghatékonyabb módja annak, hogy az Európai Unió megvalósítsa a szén-dioxid-kibocsátással kapcsolatos céljait, munkahelyeket teremtsen, leszorítsa a vállalkozások költségeit, kezelje az energiaárak növekedésének társadalmi hatásait, valamint csökkentse az Európai Uniónak a külső energiaszállítóktól való egyre nagyobb függőségét.

Az épületek energiahatékonysága jelenleg az energiafogyasztás mintegy 40%-át teszi ki, az irányelv átdolgozásával lehetővé válik a jelenlegi helyzet javítása. Valamennyi érdekelt szereplőnek rá kell ébrednie az energiahatékonyság fokozásának előnyeire, és hozzá kell jutnia a mikéntre vonatkozó információkhoz. Ezért alapvető jelentőségű, hogy az épületek energiahatékonysága javítását támogató pénzügyi eszközök hozzáférhetőek legyenek a helyi és a regionális hatóságok számára.

Peter Skinner (PSE), írásban. – Üdvözlöm az épületek energiahatékonyságának biztosítását célzó kezdeményezést. Egyértelműen egyensúlyra van szükség a szén-dioxid-kibocsátás megtiltására irányuló fellépés szükségessége – ahol csak lehetséges –, valamint a gazdasági bekerülés között. Az épületek energiabizonyítványának gondolata az egyik kulcsfontosságú kérdés, mely a fogyasztást megalapozott módon valamilyen irányba terelheti.

- Jelentés: Jean-Paul Gauzès (A6-0191/2009)

Jens Holm, Kartika Tamara Liotard, Erik Meijer és Eva-Britt Svensson (GUE/NGL), írásban. – Teljes mértékben a pénzügyi tevékenységekre és a hitelminősítő intézetekre vonatkozó szigorúbb szabályozás mellett vagyunk. Ma mégis úgy döntöttünk, hogy nem szavazzuk meg Gauzès úr jelentését: ennek oka az, hogy a jelentés nem kielégítő, és nem emeli ki kellően a helyes kérdéseket. Nagy szükség van állami, nem profitorientált hitelminősítő intézetekre, ugyanis ez az egyetlen módja az érdekeltek elkerülésének a hitelminősítés folyamatában. Márpedig a jelentés ezt a kérdést nem kielégítő módon tárgyalta.

Astrid Lulling (PPE-DE), írásban. – (FR) Habozás nélkül támogatom Gauzès úr jelentését, aki újfent bizonyosságát adta kitűnő tárgyalóképességének. Szerencse, hogy a szöveggel kapcsolatban hamar kompromisszum alakult ki.

Európa azzal, hogy megalkotta a hitelminősítő intézetek szabályozási keretét, előnyre tett szert, és mutatja az utat, míg az Egyesült Államok ezen a téren még nem reagált konkrét intézkedésekkel. A tőkepiacok

hitelességének és a beléjük vetett bizalomnak egy része a hitelminősítő intézetek által összeállított és közzétett minősítésektől függ.

A ma általunk kialakítandó szabályozási keret rendeltetése az, hogy javítsa a minősítések elkészítésének feltételeit akkor, ha a minősítések szabályozott tevékenységek felügyeleti keretében kerülnek felhasználásra.

Ámde fontos volt, hogy a kompromisszum ne csak olyan megoldásokban öltson testet, melyek célja egyszerűen csak a minősítésekre való hivatkozás bármely összefüggésben való megtiltása akkor, ha a minősítések nem e rendelet keretében készülnek el. Egy ilyen megközelítés azon túl, hogy részben alapszabadságokat sért, például a szólás és a kereskedés szabadságát, valószínűleg a nem európai piacoknak kedvezett volna az Európába telepített piacok rovására, valamint a magán és bizalmas pénzügyi műveleteknek a nyilvános és az átláthatóság szabályának alávetett műveletek rovására. A választott megoldás tehát teljes egyetértéssel találkozhat.

Nils Lundgren (IND/DEM), írásban. – (SV) A világgazdaság helyzete még mindig vészes, és nem régebben, mint tegnap, a Nemzetközi Valutaalap bejelentette, hogy a pénzügyi válság még tovább is mélyülhet. Aligha lep meg bárkit is, hogy vidám idők járnak mostanában a szabályozás és az ellenőrzés megszállottjaira.

Ámde szörnyű tévedés nekifogni a pénzügyi piacok működését felügyelő kiterjedt ellenőrző rendszerek felvázolásának azelőtt, hogy a vizsgálatok befejeződtek volna, és az elemzések teljesek lennének. Több fontos piaci szereplő, ideértve a Svéd Központi Bankot is, úgy ítéli meg, hogy a Bizottságnak sikerült nem igazán hihető módon bizonyítania egy olyan piaci kudarcot, mely indokolja a hitelminősítő intézetek további szabályozását.

Ez láthatóan nem igazán izgatja az Európai Uniót. A brüsszeli jogalkotók e helyett a világpiaci viharokra készülődnek, hogy az EU-nak okot szolgáltatassanak saját pozícióinak megerősítéséhez. Ha van ma a világon a szó igazi értelmében vett globális rendszer, akkor ez a pénzügyi piacokra igaz. A hitelminősítő intézetek további ellenőrzését ezért – adott esetben, és ha ezt szükségesnek ítélik – globális szinten kell bevezetni és megtervezni. Márpedig miután a Tisztelt Ház az európai uniós együttműködés keretében próbál megoldásokat találni, úgy döntöttem, hogy a jelentés ellen adom le voksomat.

Mary Lou McDonald (GUE/NGL), írásban. – Teljesen a pénzügyi tevékenységekre és a hitelminősítő intézetekre vonatkozó szigorúbb szabályozás mellett állok.

Ma mégis úgy döntöttem, hogy nem szavazom meg Gauzès úr jelentését: ennek oka az, hogy a jelentés nem kielégítő, és nem emeli ki kellően a helytálló kérdéseket. Nagy szükség van állami, nem profitorientált hitelminősítő intézetekre, ugyanis ez az egyetlen módja az érdekellentétek elkerülésének a hitelminősítés folyamatában. Márpedig a jelentés ezt a kérdést nem kielégítő módon tárgyalta, és ez csak egy példa a jelentés hiányosságaira.

Andreas Mölzer (NI), írásban. – (DE) Most szürke területeket törölünk el a pénzügyi piacokon, és szigorúbb követelményeket állítunk, mindezt nem túl korán. Ez azonban csak tüneti és nem oki kezelés. Az elmúlt években bekövetkezett dereguláció lehetővé tette új – és összetettségüknek köszönhetően homályos – pénzügyi termékek elburjánzását. Ebben az értelemben szavaztam a szigorúbb pénzügyi felügyelet mellett, még akkor is, ha ez egyedül egyáltalán nem elegendő.

Ha a jövőben el akarjuk kerülni, hogy hasonló kártyavarak jöjjenek létre, az egyetlen dolog, amit tehetünk, a kockázatos pénzügyi termékek betiltása. Egy saját felügyeleti hatóság felállítása egészen bizonyosan több bürokráciával járna, és nem járulna hozzá a gazdasági ésszerűség elterjedéséhez, sem a kaszinó-mentalitás felszámolásához.

John Purvis (PPE-DE), írásban. – Bár a hitelminősítő intézetek bizonyos mértékig hibáztathatók a másodlagos jelzálog piac biztonságossá tételének kudarcaiért, ami a pénzügyi válsághoz vezetett, az Egyesült Királyság konzervatív delegációja némi sajnálkozással szavazta meg a Gauzès-jelentésben a hitelminősítő intézetek szabályozására felvázolt tervek elfogadását. A hitelminősítő intézeteket nem szabad bűnbaknak kikiáltani, tekintve, hogy a kockázati stratégiákat a színfalak mögé parancsoló banki és szabályozási kultúra ugyanennyire bűnös a dologban.

Reméljük, hogy az Európai Unió, az Egyesült Államok és a hitelminősítő intézetek együtt tudnak dolgozni egy rendszeren működő rendszer megteremtése érdekében. Hogy ez így legyen, a keménykezű szabályozási megközelítést egy olyannak kell felváltania, amely minden befektetésben elfogadja a kockázati elemet, és amely lehetővé teszi a ma megszavazott hatókörén kívül megvalósuló minősítések bizonyos fokú elfogadását.

Ennek a megközelítésnek mindenekelőtt kellően rugalmasnak kell lennie az új körülményekhez való alkalmazkodáshoz, és ahhoz, hogy hagyja lélegzethez jutni a piacot.

Olle Schmidt (ALDE), írásban. – (SV) Én a hitelminősítő szektorral való különleges kapcsolataim miatt nem vettem részt ezen a szavazáson.

Peter Skinner (PSE), írásban. – A G20-országoknak a pénzügyi szolgáltatási munkacsoport számára megfogalmazott ajánlásai egyértelműen a hitelminősítő intézetek fokozottabb átláthatóságára és szabályozására hívnak fel. E jelentés, mely a G20-aknak adott európai parlamenti válasz, megtalálta a helyes egyensúlyt. Fennmarad azonban még egy hatásköri kérdés, melyet az európai értékpapír-piaci szabályozók bizottságának bizonyítania kell majd, ha ebben a szabályozásban központi szerepet akar játszani.

- Jelentés: Gabriele Albertini (A6-0250/2009)

Alessandro Battilocchio (PSE), írásban. – (IT) Köszönöm, Elnök úr. Én mellette szavaztam.

A 11/1998/EK és a 12/1998/EK tanácsi rendelet megteremtette az autóbusszal közlekedő utasok nemzetközi szállításának egységes piacát. A liberalizáció hozzájárult az ágazatban realizált forgalom nagyságának szüntelen növekedéséhez, amely az 1990-es évektől napjainkig folyamatos bővülést mutat.

Ezt a kedvező tendenciát azonban nem követte az utasok jogainak védelme és fenntartása. Az utasok sok problémát jeleztek, ideértve a járatkimaradásokat, túlfoglalásokat, poggyász elvesztéseket és a késéseket is.

A más közlekedési módokat választó utasoktól eltérően a helyi és távolsági autóbuszokat igénybe vevő felhasználókat a közösségi szabályozásban lévő űr miatt továbbra sem védi semmi.

Ezért üdvözlöm a Közlekedési és Idegenforgalmi Bizottság javaslatát, mely az autóbusszal közlekedő utasok jogait azon dokumentum segítségével igyekszik megteremteni, melyről mindjárt szavazni fogunk. A javaslat azért különösen érdekes, mert a fuvarozókat haláleset vagy sérülés esetén felelőssé teszi, járatkimaradások és késések esetén kártérítést és segítségnyújtást vezet be, elismeri a csökkent mozgásképességű vagy egyéb fogyatékkal élő emberek jogait, valamint létrehozza az ezen rendelet felülvizsgálataért és a panaszok kivizsgálásáért felelős szerveket.

A javaslat fontos lépés minden utas egyenlő jogai felé.

Brian Crowley (UEN), írásban. – Az Európai Unió a tőke, a szolgáltatások és az emberek példa nélküli szabad mozgásával jellemezhető sikeres belső piacot hozott létre. A mozgásszabadság megteremtése azonban önmagában nem elegendő. Uniós utazásuk folyamán védelmet kell nyújtanunk az európai uniós országok polgárainak, és biztosítanunk kell a szállítási szolgáltatásainkhoz való egyenlő hozzáférést.

A légi közlekedési ágazatban láttuk, hogy sikeresek az utashozzáférésre és a kártérítési jogokra vonatkozó uniós politikák, és melegen üdvözlöm, hogy az EU más szállítási szektorokban is hasonló javaslatokkal rukkolt ki. Ugyanakkor fontos, hogy minden egyes szállítási ágazat sajátos jellegét folyamatosan tiszteltben tartsuk. Míg valamennyi szállítási forma esetében ugyanazoknak a jogokra, tisztességes hozzáférésre és megfelelő jogokra vonatkozó elveknek kell érvényeseknek lenniük, minden egyes szállítási forma jellemzőit tekintetbe kell vennünk, máskülönben az utas és a szolgáltató számára egyaránt csalódást okozunk.

Örülök, hogy ebben az utasjogi csomagban, amely lefedi a tengeri, a belvízi, a helyi és a távolsági autóbusszal történő közlekedést is, az Európai Parlament olyan tisztességes és kiegyensúlyozott szabályozást alkotott meg, amely az Európai Unióban utazó utasok jogainak védelmében és előmozdításában rendkívül hatékonynak fog bizonyulni.

Timothy Kirkhope (PPE-DE), írásban. – A konzervatívok üdvözlik az utasjogok javításának, a fogyatékkal élő emberek hozzáféréseinek, valamint a nemzetközi autóbusz használók egyenlő esélyteremtésének általános célkitűzését, és ezért szavazták meg a jelentést. Mégis szeretnénk volna mentességet a regionális szolgáltatások esetében, mivel az Egyesült Királyság olyan piacokat liberalizált, melyek a közszolgáltatási szerződéseken túllépve a nyílt verseny felé mozdultak el. Ezenfelül a javaslat láthatóan nem ismeri el a határmenti területeken működő autóbusz szolgáltatások helyi jellegét. A konzervatívoknak a rendeletjavaslat egyes vetületeivel, és különösen a felelősségről szóló rendelkezés arányosságával is gondjaik vannak, ugyanis a vasúti és légi közlekedési ágazattól eltérően a helyi és távolsági buszközlekedési ágazat jelentős számú, korlátozott forrással bíró kis- és középvállalkozásból áll.

Fernand Le Rachinel (NI), írásban. – (FR) A helyi és távolsági autóbusz szolgáltatásokat igénybe vevő utasoknak a légiutassal vagy a vasúton utazókkal hasonló jogokkal kell rendelkezniük. Ez a jelentés filozófiája.

A jog előtt és elvi okokból ugyanis minden utasnak egyenlőnek kell lennie.

Ugyanakkor számos fenntartást kell megfogalmazni.

Ezek a fenntartások a mikrovállalkozások és a kkv-k által uralt ágazat jellegéből fakadnak. Nem elégedhetünk meg a plenáris ülésen javasolt intézkedésekkel, melyek az utasjogok védelme ürügyén csak a helyi vagy távolsági buszsofőrök által kezelhetetlen megkötéseket, az utasok számára pedig elkerülhetetlen viteldíj-növekedést vezetnek be.

Miért követeljük meg egy buszvezetőtől, akinek az a szakmája, hogy biztonságosan vezesse a járművét, hogy speciális képzésen vegyen részt azért, hogy a csökkent mozgásképességű vagy fogyatékkal élő embereknek képes legyen segítséget nyújtani?

Miért ne mentesítsük egyértelműen az új európai rendelet hatálya alól a közszolgáltatási szerződések hatálya alá eső rendszeres városi, elővárosi és regionális szállítási szolgáltatásokat?

Miért kellene a viteldíj 200%-át elérő kártérítési jogokat megteremteni, ha túlfoglalás esetén az utast nem engedik fel a járműre?

Franciaországban a *Fédération nationale des transporteurs de voyageurs* (Utasfuvarozók Országos Szövetsége) mindezekre a problémákra pragmatikus megoldásokat javasolt. Egyes megoldások meghallgatásra találtak, mások nem. Kár.

Luís Queiró (PPE-DE), írásban. – (PT) Albertini úr jelentésének célja hozzájárulni egy világosabb keret feltételeinek megteremtéséhez a helyi és távolsági autóbusz szolgáltatások használata és működtetése számára. A csökkent mozgásképességű személyek jogaival összefüggő kérdések megoldásával, az utasok halálával vagy sérülésével, illetve a poggyászok elvesztésével vagy károsodásával kapcsolatos világosabb szabályok lefektetésével a jelentés segít mind az utasok, mind a vállalkozások biztonságának a fokozásában. A szöveg ezen túlmenően járatkimaradás, késés vagy útmegszakítás esetére kártérítési és segítségnyújtási megoldásokra is javaslatot tesz.

Így megteremtődnek a feltételek az utasoknak az utazás előtt, alatt és után nyújtandó jobb tájékoztatáshoz. A szöveg az utasjogokat is pontosítja, valamint a szolgáltatók versenyképessé és biztonságosabbá tétele érdekében a szolgáltatók felelősségét is tisztázza.

- Jelentés: Brian Crowley (A6-0070/2009)

Edite Estrela (PSE), írásban. – (PT) Azért szavaztam meg Brian Crowley-nak a szerzői jog és egyes szomszédos jogok védelmi idejéről szóló jelentését, mert előmozdítja az európai előadóművészek és az európai zene ügyét.

Az Európai Parlament javaslata az USA-beli helyzettel azonosan, valamint a kreativitást és a kultúrát felértékelő európai alapelvekkel összhangban bővíti az előadóművészeknek juttatott előnyöket, akik teljes életük során védelemben fognak részesülni.

Úgy vélem, hogy a védelmi időnek 50 évről 70 évre történő emelése ösztönözni fogja a zenei innovációba való befektetést, és a fogyasztók számára nagyobb választékhoz fog vezetni, ami lehetővé teszi Európa számára, hogy a legnagyobb zenei világpiacokkal versenyképes maradjon.

Vasco Graça Moura (PPE-DE), írásban. – (PT) Az ebben az ágazatban működő portugál menedzserek az európai és a portugál zeneipar számára rendkívül fontos kérdésnek tartják ezt. Megerősítik, hogy a bizottsági javaslat, mely az előadóművészek és a hangfelvétel-előállítók számára a felvételek védelmi idejének meghosszabbítását irányozza elő, létező igényt fog kielégíteni, és lehetővé teszi Európa számára, hogy a legnagyobb zenei világpiacokkal versenyképes maradjon.

Az előadóművészek és a hangfelvétel-előállítók részéről egyértelmű a támogatás, hiszen közel 40 000 előadóművész és zenész írta alá azt a petíciót, amely felszólítja az Európai Uniót, hogy csökkentse a más országokkal szemben fennálló eltérést, mely országokban már hosszabb védelmi idők vannak életben.

A remény az, hogy a védelmi idő meghosszabbítása ösztönözni fogja az új zene nagyon széles skálájába történő újrabefektetést, ami nagyobb választékkal fog járni a fogyasztók számára. Az is megjegyzendő, hogy a hanglemezipar óriási mértékben hozzájárul a foglalkoztatáshoz és az adóbevételekhez, és a szellemi tulajdon legnagyobb exportőre.

A fent említett menedzserek által hivatkozott okok miatt szavaztam ma a szavazásra bocsátott kompromisszumos szövegre. Ez a jóváhagyás lehetővé teszi majd a Parlament és a Tanács közötti konszenzus kialakítását, és meg fogja könnyíteni az irányelvnek a Tanács általi elfogadását.

Tunne Kelam (PPE-DE), írásban. – A 79. módosítást azért szavaztam meg, hogy a hangfelvételekre vonatkozó szerzői jog védelmi idejének 50 éven túl történő meghosszabbításáról szóló javaslat visszakerüljön a parlamenti bizottsághoz.

Véleményem szerint a Bizottság tervezetét jobban elő kell készíteni, a Parlamentnek pedig több időt kell hagyni a döntés meghozatalához. Jelenlegi változatában a bizottsági tervezet mintha a kulturális alkotások területén objektív teret kínálna mesterséges monopóliumok kialakulásához.

Teljesen egyetértek azzal, hogy sok művész túl kevés hasznót húz a saját munkájából. A megoldás azonban nem az, hogy még jobban elkényeztetjük a produkciós társaságokat, hanem az, hogy a hasznót a társaságoktól ténylegesen a művészekhez és az előadókhoz irányítjuk át.

Arlene McCarthy (PSE), írásban. – Nem korrekt, hogy a dalszerzők vagy a CD-k grafikai tervezőinek szerzői joga 70 évre és annál tovább, azaz egész életükre kiterjed, míg az előadóművészek szerzői joga jelenleg csak a megjelenéstől számított 50 évig tart. A védelmi idő nem tartott lépést az élettartam növekedésével, minek következtében a zenészek nyugdíjba vonulásukkor elveszítik munkájuk gyümölcsét, márpedig legtöbbjüknek szüksége van erre a jövedelemre. A jelenlegi rendszer előnytelen helyzetbe hozza a tehetséges zenészeket. 38 000 előadóművész kérte támogatásunkat a jelenlegi hátrányos megkülönböztetés kiigazításához. A javaslat arról szól, hogy a közönséges zenészek másokkal egyenlő jogokkal rendelkezzenek.

Sajnálom, hogy ezzel a jogszabállyal kapcsolatban sok hamis állítás látott napvilágot. A gazdasági hanyatlás időszakában támogatnunk kell kreatív ágazatainkat és azokat a művészeket, akik hozzájárulnak tagállamaink GDP-jének növekedéséhez, munkahelyek teremtéséhez, valamint a világméretű exporthoz. Ez a törvény sokat fog tenni a szegénységben élő zenészek megsegítéséért, akik megérdemlik, hogy másokkal egyenlő elbánásban részesüljenek. Remélem, hogy a Tanács és a Bizottság el tudják fogadni a parlamenti szavazás eredményét annak érdekében, hogy ez a törvény még a jelenlegi parlamenti ciklus lejárta előtt életbe léphessen.

Ieke van den Burg (PSE), írásban. – (NL) A Holland Munkáspárt (az Európai Parlament Szocialista Képviselőcsoportja) támogatja a módosított javaslatot, mert jelentős számú pozitív elemet tartalmaz a művészek számára: ilyen például a művészi alkotás sértetlenségének védelme, valamint a kísérő zenészek javára szolgáló alap létrehozása is. Megszavaztuk azon módosításokat, melyek célja, hogy a védelmi idő meghosszabbításából származó jövedelem 100%-a a művészekhez kerüljön. A kialakított kompromisszum a jó irányban tett lépés, azonban még határozottan nem a legjobb változat.

A Holland Munkáspártnak komoly aggályai vannak a kisebb művészek helyzetével kapcsolatban, akik egy felvételért cserében kénytelenek lemondani a felvételért kapott előleget bármilyen mértékben meghaladó jövedelemről. Ezért azt reméljük, hogy a Bizottság hamarosan előáll a művészeknek a hangfelvétel-előállító társaságokkal szembeni helyzetét javító javaslatokkal, ideértve a szomszédos jogok első 50 évre vonatkozó szerződéseket is.

Thomas Wise (NI), írásban. – Jóllehet erőteljesen támogatom a szerzői jogok meghosszabbításának gondolatát, ez a javaslat a mostanra kialakult formájában nem felel meg a célnak. Az Európai Unió bebizonyította, hogy képtelen logikusan és hatékonyan kezelni a problémát, ezért az elvetése mellett tettem le a voksomat.

- Jelentés: Ulrich Stockmann (A6-0217/2009)

Luís Queiró (PPE-DE), írásban. – (PT) A második Marco Polo program létrehozása jelentős lépés, ugyanis biztosítja az áru fuvarozási rendszer környezetvédelmi teljesítményének növelését és javítását célzó intézkedésekhez szükséges pénzügyi támogatást.

Ez a javaslat az első Marco Polo program hatékonyságának értékelését követően keletkezett, amelynek az volt a végkövetkeztetése, hogy mostanáig a forgalomátterelés célkitűzésének csak 64%-át értük el, ami messze elmarad az elképzelésektől.

Reméljük, hogy az új Marco Polo program a kitűzött célok elérése érdekében jobb pénzügyi feltételeket élvez majd, amely célok között most már ott látjuk a tengeri gyorsforgalmi utakkal kapcsolatos projekteket, valamint a közutak túlterheltségének csökkentését célzó intézkedéseket is magukban foglaló projekteket is.

Úgy gondolom, hogy ennek a programnak, mely ösztönzi és támogatja a közúti árufuvarozást a tengeri, vasúti és belvízi közlekedési útvonalakra áttérő projekteket, maximálisan képesnek kell lennie arra, hogy segítsen a közutak túlszűfolttságának és a környezetszennyezésnek a csökkentésében, valamint a hatékonyabb és környezetbarátabb fenntartható szállítási módok népszerűsítésében.

- Jelentés: Petr Duchoň (A6-0220/2009)

Elisabeth Jeggle (PPE-DE), írásban. – (DE) A Közlekedési és Idegenforgalmi Bizottság jelentése nem veszi kellőképpen figyelembe a vasúti szállítás rendelkezésre álló kapacitásainak jobb kihasználásában rejlő valódi lehetőségeket.

Az infrastruktúra üzemeltetőket a tervek szerint kötelezik arra, hogy éves hálózati menetrendjeikben képezzenek tartalékkapacitást az alkalmi forgalomra. Márpedig ez az előzetes követelmény nem engedi, hogy az infrastruktúra üzemeltetők valós időben rugalmasan hozhassanak ilyen döntéseket. A Bizottság eredeti javaslatán még szigorítottak is, mivel a tartalékkapacitásoknak a könnyített nemzetközi árufuvarozási folyosók számára garantálniuk kell a megfelelő minőséget.

Hogy a vasúttársaságok milyen mértékben használják valójában a folyosókérelmeket, tervezési célokra nem lehet még közelítőleg sem megbecsülni. E kapacitásokat eleve kiveszik a menetrend-tervezési folyamatból, ami azt eredményezi, hogy más, későbbi útvonalkérelmeket nem lehet kielégíteni. Ha a már eleve elhanyagolható hálózati kapacitásokat az árufuvarozó társaságok nem veszik igénybe, ezek végezetül törlésre kerülnek, kárt okozva ezzel a többi felhasználónak. A rendelet így tényleges céljának – a rendelkezésre álló kapacitások jobb kihasználásának – épp az ellenkezőjét fogja elérni.

A rövid távon igényelt személyforgalomra és áruforgalomra gyakorolt negatív hatás korlátozása érdekében olyan rendeletre van szükség, amely lehetővé teszi az infrastruktúra üzemeltetők számára annak eldöntését, hogy – a vasúti személyforgalom iránti kereslet vagy a vasúti árufuvarozás igényeinek a figyelembevételével – egy ilyen intézkedés megfelel-e a célnak.

Erik Meijer (GUE/NGL), írásban. – (NL) A határokon átnyúló távolsági áruszállítás egyre nagyobb része terelődik át napjainkban a vasútról a közútra. Ennek fontos okaiként kell megemlíteni, hogy egyre több autópálya épül, a gazdasági vállalkozásokig vezető közvetlen vasúti szárnyvonalakat megszüntetik, és a közúti fuvarozás fokozatosan viszonylag olcsóbbá válik. Ezekről az okokról általában megelégedünk, miközben teljes figyelmünket két másik okra összpontosítjuk. Az egyik ok az, hogy a tagállamok vasúttársaságai közötti koordináció nem kielégítő, minek következtében tehervagonoknak sokszor szükségtelenül hosszú ideig kell a vasúti pályán vesztegelniük, míg végre hozzájuk kapcsolnak egy mozdonyt, amely tovább vontatja őket. Most már van megoldás erre a problémára, mégpedig a rögzített menetrend szerint közlekedő szerelvények formájában.

A másik kritikus pont az, hogy ez a fajta fuvarozás lassú, mivel a szerelvényeknek meg kell várniuk az elsőbbséget élvező személyvonatok áthaladását. Márpedig a Duchoň-jelentés rendeltetése a személyszállítás elsőbbségének eltörlése lett volna. A forgalmas napszakokban ez azt jelentheti, hogy a kötelező uniós előírás miatt számos járatot kihagyva felül kell írni a hivatalos menetrendet. A szavazók csakhamar rá fognak jönni arra, hogy a szolgáltatás minőségének e romlását Európának köszönhetik. A személyszállítás korlátozása helyett a szűk keresztmetszetű vasúti kapacitás és a vasúti kapacitáshiány kezelésére alkalmas megoldást kell találni. Üdvözlendő, hogy a szöveget ebben a tekintetben enyhítették.

Andreas Mölzer (NI), írásban. – (DE) Jelenleg az áruforgalom elsősorban a közutakra koncentrálódik, a vasúton, vízi úton vagy légi úton történő áruszállítás aránya pedig zsugorodik. Az állandóan szűkülő árterek és a rendkívül éles verseny korában a halálfáradt kamionsofőrök által túlterhelt kamionokkal végrehajtott előzési manőverek végzetes veszélyforrást jelentenek. A baleseti kockázatokon túl a hanyatló színvonalú árufuvarozás a közutak zsúfoltága, a zaj és a környezetszennyezés miatt is tarthatatlan.

Épp ideje, hogy az áruszállítást a vasútra tereljük át, de evégett jobb koordinációs és szervezeti hálózátépítő műszaki megoldásokra és logisztika modellekre lesz szükségünk. A jelentés a megfelelő irányban tett lépés, és ezért szavaztam meg.

Luís Queiró (PPE-DE), írásban. – (PT) A valódi belső vasúti piac kialakítása rettenetesen fontos a fenntartható európai szállítási szakpolitikai célkitűzések szempontjából, vagy másképp kifejezve Európa és szállítási ágazata szempontjából. Fontos abban a tekintetben is, hogy lehetővé váljon ezen ágazat számára, hogy szerves részévé váljon a lisszaboni stratégia sikeréhez vezető intézkedéseknek.

A vasúti árufuvarozás a szállítás működtetése különböző területeinek is nagyon lényeges tényezője.

Az európai áruszállítási hálózat létrehozása, ahol a vonatok simán és könnyedén haladnak át egyik nemzeti hálózatról a másikra, remélhetőleg lehetővé teszi, hogy az árufuvarozási infrastruktúrák kihasználása javuljon, és megkönnyíti majd a versenyképesebb árufuvarozás kialakulását.

Úgy gondolom, hogy feltétlenül támogatni kell a vasúti árufuvarozási szektor helyzetének javítását célzó intézkedéseket, mely azt a perspektívát kínálja, hogy ez az ágazat az egész jövőbeli európai szállítójáratot teljesen integrált, szerves része lesz majd.

Brian Simpson (PSE), írásban. – Gratulálok az előadónak és az Európai Bizottságnak a bátorságukhoz, hogy az Európai Unióban zajló vasúti áruszállítást megkísérlik az első helyre tenni.

Személy szerint én radikálisabb javaslatot szerettem volna, olyan javaslatot, amely bizonyos útvonalakon elsőbbségi folyosókat tartalmazó stratégiát állított volna fel, és amelyben a vasúti ipar többi szegmense elismerte volna, hogy a vasúti áruszállítás fontos, fejlesztésre és támogatásra szorul.

A vasúti áruszállítást Európában két dolog fojtogatja. Az első a valódi interoperabilitás hiánya, különösen a jelzőrendszerek tekintetében, a másik pedig maga a vasúti ágazat – különösen a személyszállítók és az infrastruktúra üzemeltetők, akik összejátszanak egymással azért, hogy a vasúti áruszállítás a legutolsó helyre kerüljön, amikor a folyosó-kiosztás és a menetrend összeállítás történik.

Ez a jelentés legalább megtöri ezt a meglévő kényelmes érdekházasságot, és a vasúti árufuvarozóknak legalább esélyt nyújt vállalkozásuk fejlesztéséhez.

Ha hagyjuk, hogy megmaradjon a jelenlegi helyzet, húsz éven belül eltűnik a vasúti áruszállítás. Most kell cselekednünk azért, hogy a vasúti áruszállítást életképessé, vonzóvá és versenyképessé tegyük, másképp soha nem leszünk képesek az árufuvarozást leterelni a közutakról.

- Jelentés: John Bowis (A6-0233/2009)

Martin Callanan (PPE-DE), írásban. – Kitűnőnek tartom a képviselőtársam, John Bowis, által a témában végzett munkát, mely mérföldkövet jelent a betegek jogainak területén. A konzervatívok támogatják az Európai Unió belüli betegmobilitást, melyet a közegészségügyi ellátások nyújtása erősítésének tekintenek.

Talán nem minden tanulság nélkül való, hogy a téma először az Egyesült Királyság Nemzeti Egészségbiztosítójában történt egyik eset miatt került az érdeklődés középpontjába. Egy hölgy, aki – miután a helyi egészségügyi hatóság túl sokáig várakoztatta egy csípőprotézis műtétre –, úgy döntött, hogy a beavatkozásra Franciaországba utazik, ám hazatérte után megtagadták tőle a költségek megtérítését. Nem hagyta annyiban, az ügyet az Európai Bíróság elé vitte, amely fontos alapelvet mondott ki, nevezetesen azt, hogy a betegeknek joguk van gyógykezelésre egy másik uniós tagállamba utazni, utána pedig nemzeti közegészségügyi szolgálatuktól joguk van a kezelés költségeinek megtérítését igényelni.

Nem rajongok az Európai Bíróságért, amely fő tényező abban, hogy az Európai Unió állandóan újabb és újabb jogköröket ragad magához, ez az ítélet azonban hatalmas jelentőséggel bír. Remélem, hogy sok választóm, akiket a munkáspárti kormány által rosszul igazgatott Nemzeti Egészségbiztosító rútol cserbenhagyott, hasznot húznak majd a jelentésben szereplő gondolatokból.

Anne Ferreira (PSE), írásban. – (FR) Azért szavaztam a határokon átnyúló egészségügyi ellátásról szóló jelentés ellen, mert nem felel meg sem a Szerződés 152. cikkével összhangban kitűzött magas szintű egészségügyi ellátás uniós célkitűzésének, sem az európai polgárok azon igényének, hogy otthonukhoz közel részesülhessenek színvonalas és biztonságos egészségügyi ellátásban.

Ahhoz, hogy valaki az Európai Unió egy másik tagországában kezeltethesse magát, a jelentés az előzetes engedélyeztetést nem teszi szabállyá. Márpedig az előzetes engedélyeztetés teszi lehetővé a szociális rendszerek pénzügyi egyensúlyának kézben tartását, a betegek számára a költségtérítési feltételek szavatolását, valamint a külföldi kórházi beavatkozást megelőzően szükséges információk rendelkezésre bocsátását.

Az sem elfogadható, hogy az egészségügyi ellátás színvonalának javítása az egészségügyi szolgáltatók versenyeztetése útján történjék, és az sem, hogy a betegek mobilitását alapvetően rögzítsük: ez ugyanis mindenképp a betegek egészségi állapotától függ.

A megszavazott módosítások túl pontatlanok, és a problémák európai bírósági rendezése előtt nyitják meg az utat.

Ez az irányelv csak fokozza az európai polgárok között egészségügyi téren fennálló egyenlőtlenségeket, hiszen a színvonalas egészségügyi szolgáltatásokat csak azok tudják majd igénybe venni, akik ezeknek a költségeit képesek megelőlegezni.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), írásban. – (PT) Az alapvető probléma az, hogy a jelentést a 95. cikkre, mint jogalapra való hivatkozás megváltoztatása nélkül fogadták el, vagy más szavakkal kifejezve az, hogy a belső piacon az egészséget árucikknek tekintik, ami elfogadhatatlan. Ezért érvelésünknek megfelelően jobb lett volna, ha a bizottsági javaslatot elvetik. De a többség sajnos nem értett egyet a mi álláspontunkkal.

Az eredmény: a határokon átnyúló egészségügyi ellátásra vonatkozó betegjogok nem őrzik meg a tagállamok azzal kapcsolatos kizárólagos hatáskörét, hogy eldönthessék, miként szervezik és finanszírozzák saját egészségügyi ellátó rendszerüket. Ez magában foglalja a tagállamok azon hatáskörét is, hogy a külföldi kórházi gyógykezelés céljából előzetes engedélyeztetési rendszereket alakítsanak ki.

Nincs garantálva a polgárok egészséghez való joga, és az egészségügyi ágazatban dolgozók jogai sincsenek szavatolva. Az Európai Unió különböző tagállamainak társadalombiztosítási rendszerei közötti szolidaritásra és összehangolásra lett volna szükségünk, különösen az egészségügyi szolgáltatások használoi jogainak alkalmazása és erősítése, valamint a szükségletek megfelelőbb kielégítése révén.

Ezért szavaztunk a jelentés ellen.

Christa Kläß (PPE-DE), írásban. – (DE) Azért szavaztam meg a határokon átnyúló egészségügyi ellátásra vonatkozó betegjogokról szóló irányelvet, mert a betegeknek fokozottabb jogbiztonságot kínál. Főként az Európai Unió határközeli területein, amilyen az én szülővárosom, mely a Németország, Belgium, Luxemburg és Franciaország által határolt nagyobb határmenti régióban található, vagy az orvosi szolgáltatások hiányától sújtott vidéki régiókban, a betegmobilitás elősegítése az egészségügyi szolgáltatások hatékonysága javításának és fokozásának lényeges összetevője.

A német egészségügyi szolgáltató ágazat hasznot húz majd a határokon átnyúló betegmobilitásból, ha más uniós tagállamok betegei nagyobb mértékben veszik majd igénybe magas színvonalú egészségügyi szolgáltatásainkat, például a rehabilitáció terén. A tagállamok szuverenitását azonban fenn kell tartani. Az egészségügyi ellátás nyújtásáért és saját egészségügyi rendszerük megszervezéséért maguk a tagállamok felelnek. A szubszidiaritás elvével összhangban az irányelvnek csak a határokon átnyúló betegmobilitással összefüggő területeket kellene szabályoznia. Szigorú minőségi és biztonsági normáink Németországban nem kerülhetnek veszélybe. Az olyan etikai normák, melyeket a tagállamok okkal betartanak, és melyek például a mesterséges megtermékenyítésre, a DNS-elemzésre vagy a segített öngyilkosságra vonatkoznak, nem kérdőjelezhetők meg.

Astrid Lulling (PPE-DE), írásban. – (FR) Örülök e jelentés célkitűzéseinek, melyek a betegeknek a saját tagállamuktól eltérő tagállamban való egészségügyi ellátása megkönnyítésére irányulnak, valamint arra, hogy tisztázzák a gyógykezelést követő költségtérítési eljárásokat, melyek jelenleg hiányoznak az európai jogszabályokból. Az elképzelések szerint tehát a tagállamok közötti együttműködési mechanizmusok segítségével valamennyi európai polgárnak hozzá kell tudnia férni biztonságos, hatékony és színvonalas egészségügyi ellátáshoz.

Ennek dacára nyomatékkal kell leszögezmem, hogy az egészségügyi ellátó rendszerek megszervezésére és finanszírozására kizárólag a tagállamoknak van hatáskörük. A kórházi gyógykezelés előzetes engedélyeztetése ezen irányítási képesség gyakorlásának elengedhetetlen eszköze. Magától értetődik, hogy e jogszabály gyakorlása során tiszteletben kell tartani az arányosság, a szükségesség és a megkülönböztetés-mentesség elvét.

A jogalapot illetően kettős jogalap mellett érvelek azért, hogy a nemzeti hatáskörök tiszteletben tartását biztosítani lehessen. A Bizottság javaslata ugyanis e területre a kiskapun keresztül történő számos behatolási kísérletet tartalmazott.

A végleges szövegnek egészséges egyensúlyt kell megteremtenie a betegjogok és a tagállamok egészségügyi téren fennálló nemzeti hatáskörei között.

Linda McAvan (PSE), írásban. – Az Európai Parlament brit munkáspárti delegációja nevében üdvözlöm a határokon átnyúló egészségügyi ellátásról szóló irányelvjavaslatra vonatkozó parlamenti jelentés számos pozitív vetületét. Különösen azokat a módosításokat támogatjuk, melyek világossá teszik, hogy a nemzeti kormányok továbbra is teljes mértékben felelősek saját nemzeti egészségügyi ellátó rendszerük megszervezéséért és a gyógykezelési szabályok megalkotásáért.

Ugyanakkor továbbra is aggodalmat kelt bennünk, hogy a szabályok jelenlegi megszövegezése nem eléggé egyértelmű. Az egy másik uniós tagállamban magukat kezeltető betegeknek tudniuk kell, hogy megtérítik-e a költségeiket, és meg kell kapniuk az összes szükséges információt arról, hogy a fogadó országban milyen típusú és színvonalú egészségügyi ellátást fognak kapni. Ezért a munkáspárti delegáció arra szólít fel, hogy az irányelv tegye egyértelművé, hogy a tagállamok létrehozhatnak előzetes engedélyeztetési rendszert. Ezenkívül támogatjuk a 152. és a 95. cikken alapuló kettős jogalapot, hogy biztosak legyünk abban, hogy a prioritás az egészség, és nem a belső piaci megfontolások. A munkáspárti delegáció a végszavazáson tartózkodott, mert jelezni kívánta, hogy a második olvasat során e két problémával foglalkozni kell.

Arlene McCarthy (PSE), írásban. – A jelentés szavazásakor azért tartózkodtam, mert a szöveg nem kínál elegendő biztosítékot a brit Nemzeti Egészségbiztosító sértetlenségének védelmére és az Egészségbiztosító finanszírozására, valamint a betegek azon kisebbségének sem nyújt biztonságot vagy egyértelmű válaszokat, akik megengedhetik maguknak, hogy gyógykezelésre egy másik uniós tagállamba távozzanak.

Az Európai Parlament tory képviselőinek azon javaslatukkal, hogy az európai kiskapun keresztül visszacsempésszék hitelt vesztett egészségügyi utalvány-rendszerüket, egyetlen cél lebeg a szemük előtt, mégpedig az, hogy a felső tízezer utalványokat kapjon arra, hogy a Nemzeti Egészségbiztosító pénzét kivigyék az Egyesült Királyságból, és ezért Európában máshol vásároljanak maguknak magán gyógykezelést. Márpedig az adófizetők azt várják el, hogy a pénzüket a Nemzeti Egészségbiztosítóba fektessék, és az otthoni gyógykezelésért fizethessenek, és a pénzt ne más uniós egészségügyi rendszerek felé térítsék el. Semmi meglepő nincs abban, hogy nemrég is Dan Hannan, az Európai Parlament tory képviselője, az egészségügy privatizált megközelítése mellett szállt síkra.

A Nagy-Britannia és Írország közötti határokon átnyúló egészségügyi elszámolásokról szóló, közelmúltban lezajlott vitában Andrew Lansley, a brit konzervatív árnyékkormány egészségügyi minisztere kijelentette, hogy a Nemzeti Egészségbiztosító forrásai mindig értékesek, és megtámadta 180 millió fontnyi egészségbiztosítási összeg Írországnak történő kifizetését. A toryk ugyanakkor nem voltak hajlandók támogatni a világos előzetes engedélyeztetési rendszerre vonatkozó javaslatunkat, mely a Nemzeti Egészségbiztosító értékes forrásainak és szolgáltatásainak védelme szempontjából sarkalatos kérdés.

Dimitrios Papadimoulis (GUE/NGL), írásban. – (EL) A Bowis-jelentés és a Bizottság javaslata ellen szavaztam, mert maga a jogalap bizonyítja, hogy a pénzügyi érdekek és az ellenőrizetlen piac elsőbbséget élveznek a jobb és teljesebb egészségügyi ellátáshoz való betegjogok felett. Ez a javaslat tagadja a szociális és szolidáris Európára vonatkozó jóslatokat, és olyan helyzetekhez fog vezetni, amelyekben az oly sokat reklámozott, határokon átnyúló egészségügyi ellátás eszközhöz csak a legmódosabbak fognak hozzájutni.

Az eredmény a nemzeti egészségügyi ellátó rendszerek felszámolása lesz, és az, hogy a betegek kénytelenek lesznek majd külföldön nézni egészségügyi ellátás után. Az egészségügyi ellátás a tagállamok felelőssége, és annak is kell maradnia. Az egészségügyi ellátás közszolgáltatás helyett piaci áruként való kezelése elfogadhatatlan. Ráadásul az irányelvtervezet a határokon átnyúló egészségügyi ellátás költségeire kompenzációs rendszert javasol, ami fölösleges, tekintve, hogy a társadalombiztosítási rendszerek közötti együttműködésről szóló rendelet értelmében az egészségügyi ellátás költségeinek kompenzációja már 1971-ben be lett vezetve.

Kathy Sinnott (IND/DEM), írásban. – Azért tartózkodtam a jelentés szavazásánál, mert borzasztóan szeretném, ha az emberek megkapnák azt a gyógykezelést, amelyre sürgősen szükségük van. Az előzetes engedély kérdése azonban aggodalommal tölt el. Az előzetes engedélyeztetés ebben az irányelvben a betegjogok tagadásával egyenlő. Annak idején a betegek elsősorban ezért fordultak a bíróságokhoz, és a határokon átnyúló egészségügyi ellátásról ma ezen bírósági ítéletek miatt szavazunk. Az előzetes engedélyeztetésnek az irányelvbe történt beépítésével ugyanoda jutottunk vissza, ahonnan elindultunk. Továbbra is a földrajzi hovatartozástól függő halál fog uralkodni, és a betegek ugyanolyan akadályokkal kerülnek majd szembe, mint ma, amikor külföldön történő gyógykezelésükhöz engedélyért folyamodnak.

Azt is mélységesen sajnálom, hogy a jelentésnek nem sikerült olyan jogalapot találnia, amely a betegek egészségét tenné az első helyre. Az elszalasztott lehetőség következtében a betegek egészsége profittermelő árucikként használtatik fel.

Catherine Stihler (PSE), írásban. – Az előzetes engedélyeztetésre vonatkozó fő módosítások nem érték el céljukat, pedig ezek a módosítások Skóciában és az egész Egyesült Királyságban a Nemzeti Egészségbiztosító megvédése szempontjából alapvetően fontosak lettek volna. Elvesztettük a kettős jogalapról szóló szavazást, amely lehetővé tette volna, hogy az egyedüli jogalap, az egységes piac helyett jogalapként a közegészségügy is bekerüljön. E két kulcsfontosságú terület elvesztése miatt, és amiatt, hogy az első olvasatnál tartunk, csak egy választásom maradt, a tartózkodás.

Marianne Thyssen (PPE-DE), írásban. – (NL) A betegmobilitás tény, de a betegek és az egészségügyben dolgozók számára szükséges jogbiztonság még nincs meg. Ezért a Bizottság irányelvjavaslata üdvözlendő dolog. Ezenkívül nagyra értékelem Bowis úr erőfeszítéseit, hogy ebben a kegyetlenül nehéz témában kompromisszumot alakítson ki. Erőfeszítéseinek köszönhetően a bizottsági javaslaton lényeges pozitív változtatások történtek. Mégsem tudtam támogatni a végleges jelentést, mert nem került bele két pont, mely a tagállamok saját egészségügyi ellátó rendszerük megszervezésére és finanszírozására vonatkozó hatáskörét taglalta volna.

Igényeltük egy olyan jogalap beépítését, amely lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy a külföldi betegeknek a tényleges költségeket számlázzák ki, és kötelezzék őket arra, hogy az országunkban kapott ellátásért saját részt is fizessenek. Ezenkívül mindig amellet voltunk, hogy tegyük lehetővé a tagállamoknak, hogy bizonyos körülmények – például hosszú várólisták – esetén visszautasíthassanak betegeket. Ez különösen fontos Belgiumban, ebbe a kis országba ugyanis viszonylag nagy tömegben érkeznek külföldi betegek.

Márpedig a mai plenáris ülésen elfogadott szöveg ebben a tekintetben nem nyújt elégséges biztosítékokat. A végszavazásnál ezért tartózkodtam.

Georgios Toussas (GUE/NGL), írásban. – (EL) Az Európai Unió és a burzsoá kormányok népellenes politikája rontja a közegészségügyi szolgáltatások színvonalát, mely stresszt okoz a betegeknél, várólistákhoz, különböző szolgáltatások hiányához, súlyos adókhöz, a biztosítással nem rendelkezők és a bevándorlók ellátatlanságához stb. vezet.

A szociális juttatások drámai lefaragása, az egészségügyi rendszerek piacosítása és további privatizációja, valamint a biztosítási jogok elleni támadás könnyebbé teszik a nagy üzleti csoportosulások számára, hogy a jövedelmező egészségügyi ágazatból hatalmas nyereségeket kaszáljanak.

A „betegmobilitásról” szóló irányelv az egységes egészségügyi piacot, a Maastrichti Szerződés szabadságainak érvényesítését, a betegmobilitást és az egészségügyi szakemberek mobilitását az egészség piacosításának megőrzése érdekében mozdítja elő.

A külföldi gyógykezelés költségei egy részének visszafizetése csapda: a nép beleegyezésének megszerzésére szolgál az egészségügyi ellátás piacosításához és a többsebességes egészségügyi ellátás kialakításához, valamint az élethez való jog osztályalapon történő diszkriminációjához.

A betegek jogait csak egy tisztán ingyenes közegészségügyi rendszer keretén belül lehet megőrizni, mely az emberek pénzügyi vagy biztosítási helyzetétől függetlenül a teljes népesség minden egészségügyi (szakorvosi és egyéb) igényét kielégíti. Csak egy ilyen, a néphatalom által a népgazdaság keretében kifejleszthető rendszer szavatolhatja a szolgáltatások mennyiségi megfelelőségét és színvonalának javulását, valamint a dolgozók egészségének és életének hatékony védelmét.

- Jelentés: Amalia Sartori (A6-0239/2009)

Alessandro Battilocchio (PSE), írásban. – (IT) Én megszavaztam a jelentést.

Az ágazati tanulmányok egyértelműen kimutatták, hogy Európában a kórházba kerülő betegeknek – akik azért mennek oda, mert meg akarnak gyógyulni a betegségükből – évente 10-12%-a betegedik meg kórházban szerzett fertőzésekben. Ha a százalékokat számadatokká alakítjuk át, még ijesztőbb képet kapunk: a statisztikák szerint azon betegek száma, akik az Európai Unióban kórházban szerzett fertőzést kaptak, közel 5 millióra tehető.

Képviselőtársam, Sartori asszony beszédéhez visszakanyarodva, az egészségügyi ellátás biztonságán és hatékonyságán úgy lehet javítani, ha mindenekelőtt a következő alapvető pontokat figyelembe vevő programot

állítunk össze: 1) a fertőzések ellenőrzésére szakosodott ápolószemélyzet számának növelése; 2) az egészségügyi és paramedikális dolgozók képzésének megvalósítása; különösen a nozokomiális fertőzésekre és az ezeket okozó vírusok gyógyszerrezisztenciájára való összpontosítás; 3) a kórházi fertőzésekre irányuló kutatások új felfedezéseinek alkalmazása.

Edite Estrela (PSE), írásban. – (PT) Én megszavaztam a betegek biztonságáról szóló javaslatot. Jóllehet Európában az egészségügyi ellátás színvonala az orvostudomány fejlődésének köszönhetően lényegesen javult, a kezelési eljárások néha károsíthatják a betegek egészségét. Egyes nemkívánatos hatások elkerülhető orvosi műhibáknak vagy a kezelés folyamán fellépő fertőzéseknek tudhatók be.

A jelentés a következő fontos javaslatokat tartalmazza: fokozott információgyűjtés helyi és regionális szinten, jobb információnyújtás betegeknek, a fertőzések ellenőrzésére szakosodott nagyobb számú ápolószemélyzet; az egészségügyi dolgozók oktatásának és képzésének ösztönzése, valamint fokozott összpontosítás a kórházban szerzett fertőzésekre. Én teljes mértékben támogatom ezeket az intézkedéseket.

- Jelentés: Antonios Trakatellis (A6-0231/2009)

Liam Aylward (UEN), írásban. – Üdvözlöm a ritka betegségekből szenvedők számára nyújtandó egészségügyi ellátás javítására vonatkozó kezdeményezés-javaslatot. Az olyan betegségek kezelésére, mint a ritka típusú rosszindulatú daganatok, az autoimmun betegségek, a mérgezések és a fertőző betegségek, e betegségek jellegéből fakadóan nincs elégséges rendelkezésre álló szakértelem és forrás, pedig ezek a betegségek 36 millió uniós polgárt sújtanak.

Az európai szakemberek és kutatóközpontok közötti együttműködés erősítése, valamint az információ- és szolgáltatáscsere az Európai Unió számára természetes módja annak, hogy segítsen saját polgárain. Ez az Önök kedvező helyzetbe hozásának egyik közvetlen módja. A javaslat arra sarkallja a tagállamokat, hogy a ritka betegségekre irányuló tudományos források tartálékainak legjobb kihasználása érdekében új központokat állítsanak fel, indítsanak képzéseket, valamint fogják össze a már meglévő kutatóközpontokat és a betegségekre vonatkozó információs hálózatokat. Támogatom ezeket az intézkedéseket, és ösztönzőm a szorosabb tagállami együttműködést, amely a betegek és az Önök, polgárok szolgálatában álló szakemberek nagyobb mobilitását teszi majd lehetővé.

Edite Estrela (PSE), írásban. – (PT) Azért szavaztam meg a ritka betegségekről szóló jelentést, mert úgy gondolom, hogy a ritka betegségek területén feltétlenül szükség van összefogott uniós és nemzeti szintű fellépésre. Jóllehet minden egyes ritka betegség előfordulási gyakorisága nagyon alacsony, mégis ezektől európaiak milliói szenvednek, ugyanis sokféle ritka betegség van.

Úgy gondolom, hogy életbevágóan fontos a független szervezetek támogatása, a ritka betegségekre vonatkozó információkhoz való hozzáférés szavatolása, a különböző tagállamokban szakközpontokat felállítása, a meglévő központokban képzések szervezése, valamint a szakértők és a szakma képviselőinek mozgósítása. A ritka betegségek területén történő haladéktalan fellépéshez megfelelő forrásokat kell biztosítani.

Glyn Ford (PSE), írásban. – Én meg fogom szavazni Trakatellis úr jelentését. Elismerem, hogy sok olyan ritka betegség van, melyet a kutatás mostohaként kezel, mivel az orvosi kutatóintézetek úgymond válogatnak, és nem vesznek tudomást a szokatlan betegségekből szenvedők gyötrelmeiről, ugyanis a közönséges betegségekre vonatkozó kutatás potenciális nyereségességéhez képest a ritka betegségek vajmi csekély profittal kecsegtetnek.

Ez különösen igaz azokra a ritka genetikai betegségekre, melyek örökletesek. Úgy gondolom, hogy e területeken a kutatási költségek egy elemének alátámasztásával ösztönöznünk kell a kutatást. Ennek leszögezése mellett kijelentem, hogy érdekelt vagyok az ügyben, mivel családomon belül van ilyen betegség.

Elisabeth Jeggle (PPE-DE), írásban. – (DE) A 15. módosításban szereplő azon explicit felhívás, miszerint a ritka betegségeket az e betegségeket hordozó szülőknek nyújtott genetikai tanácsadáson keresztül kellene kiszűrni, az egészséges embriókat pedig a beültetés előtti diagnózis révén kellene kiszekeltni, nem csupán a Németországban jelenleg hatályban lévő törvényekkel ellentétes. Különösen a német történelem fényében elvi okok miatt elfogadhatatlan és tűrhetetlen lenne a fogyatékos személyek kiküszöbölését és szelekcióját követelni vagy ajánlani, még akkor is, ha még meg sem születtek.

Ezek a javaslatok és megfogalmazások riasztó módon a minden emberi élet értéke iránti tisztelet teljes hiányáról tanúskodnak, függetlenül attól, hogy beteg vagy egészséges emberekről beszélünk-e. A benyújtott

kiegészítésben a ritka betegségek gyógykezelésére való felhívást a beteg emberek megszületése megelőzésének célkitűzése váltja fel.

Ez nem összeegyeztethető az emberi jogokra vonatkozó európai és nemzetközi nyilatkozatok szellemével és betűjével. Egy meggyőző európai szakpolitika valódi céljának a betegségben szenvedő, vagy a betegség kockázati csoportjába tartozó emberek segítése kell, hogy legyen, nem pedig a minőségi kritériumok alapján történő korai szelekciónak.

A jelentés és az egyes módosítások, különösen a 15. módosítás, nincsenek összhangban az általam vallott keresztény értékekkel. Ezért szavaztam a jelentés ellen.

Mairead McGuinness (PPE-DE), írásban. – Ebben az állásfoglalásban sok olyan kérdés van, amelyet támogatok. Az egész jelentést azonban nem tudtam támogatni, mivel olyan kérdések is szerepelnek benne, melyek véleményem szerint és tényszerűen is a szubszidiaritás kérdéséhez, vagyis az adott tagállam hatásköréhez tartoznak, következésképpen nem olyan kérdések, melyekről az Európai Parlamentnek állást kell foglalnia. Az egyik ilyen kérdés az eugenikus gyakorlatok témája, amely a 15. módosításon keresztül bekerült az állásfoglalásba. Én nem támogattam a 15. módosítást. Ez a téma a szubszidiaritás alá tartozik, és nem az Európai Unió hatásköre, amely eugenikus gyakorlatokról nem alkot jogszabályt, és nem is szabad ilyet alkotnia. Így az egész jelentést nem támogathattam.

- Jelentés: Jean-Pierre Audy (A6-0168/2009)

Richard James Ashworth (PPE-DE), írásban. – A brit konzervatívok nem tudták jóváhagyni a 2007-es európai költségvetés III. szakaszára, a Bizottságra vonatkozó mentesítést. Továbbra is szorgalmazzuk, hogy a parlamenti költségvetésnek az európai adófizető számára gazdaságilag előnyösnek kell lennie, ezért támogatjuk az előadó jelentését. Különösen támogatjuk az előadónak a Bizottság felé kifejezett bírálatát amiatt, hogy a Bizottságnak nem sikerült biztosítani, hogy Bulgária és Románia megfelelő pénzügyi ellenőrzési standardokat alakítson ki. Ugyanakkor ki kell emelnünk, hogy az Európai Számvevőszék tizennégy egymást követő évben képtelen volt korlátozás nélküli megbízhatósági nyilatkozatot kiadni az általános európai pénzügyi beszámolóról. A beszámolóért a végső felelősség az Európai Bizottságot terheli, ezért hagyományos megközelítésünkkel összhangban továbbra is a mentesítés megadása ellen szavazunk mindaddig, amíg valódi előrelépést nem látunk az Európai Számvevőszék korlátozás nélküli megbízhatósági nyilatkozatának kiadása irányában.

Călin Cătălin Chiriță (PPE-DE), írásban. – (RO) Romániának a PPE-DE Képviselőcsoportban helyet foglaló más képviselőivel egyetemben az Európai Unió 2007-es pénzügyi évre szóló általános költségvetésének végrehajtására vonatkozó mentesítésről szóló Audy-jelentés ellen szavaztam, mivel a 13. módosítás nem került elfogadásra. A 2007-es pénzügyi évre vonatkozó ECA-jelentés még mindig kizárólag a 2000-2006-os időszak projektjeire utal, mivel 2007 nagyrészt a 2007-2013-es programok végrehajtásának előkészítő szakasza volt. Következésképpen a 2007. és 2013. közötti programozási időszakra előirányozott új, és a 2006-ig alkalmazott szabályoknál egyszerűbb és szigorúbb szabályozások hatása még nem értékelhető.

Szeretném hangsúlyozni, hogy a strukturális alapok végrehajtási eljárásait, és főként a gazdálkodási és ellenőrzési rendszereket, egyszerűsíteni kell. A tagállamokban tapasztalt szabálytalanságok egyik oka a rendszer bonyolultsága. Azt is szeretném kiemelni, hogy a jelenlegi pénzügyi válságra válaszul szükség van azokra az egyszerűsítési intézkedésekre, melyeket a Bizottság a 2007. és 2013. közötti időszakban a strukturális alapokra alkalmazandó szabályozások felülvizsgálata során javasolt. Ezekre az egyszerűsítési eljárásokra az adminisztratív terhek nemzeti, regionális és helyi szintű csökkentése érdekében feltétlenül szükség van. Fontos biztosítani, hogy ezek az egyszerűsítési eljárások segítsenek a jövőbeli hibaarány csökkentésében.

Jeanine Hennis-Plasschaert, Jules Maaten, Toine Manders és Jan Mulder (ALDE), írásban. – (NL) A Holland Néppárt a Szabadságért és a Demokráciáért (VVD) az Európai Bizottságnak adandó mentesítés ellen szavazott. A VVD azon az állásponton van, hogy a Bizottság túl keveset tett a tagállamokban a nemzeti nyilatkozatok bevezetésének előmozdítása érdekében. A mai napig csak négy ország tette ezt meg, köztük Hollandia. Ezen túlmenően a VVD azon a véleményen van, hogy – miként ez az Európai Számvevőszék ellenőrzéseiből kiderült – az EU tagállamai még mindig túl sok hibát követnek el az európai pénzek elosztásánál. Az Európai Számvevőszék elutasító ellenőrzési véleményt bocsátott ki, többek között a vidékpolitika, a kohéziós és a strukturális politika vonatkozásában. A VVD úgy ítéli meg, hogy ezeken a területeken javítani kell az ellenőrzési rendszereket, ugyanis az elmúlt öt évben e téren túl kevés fejlődés volt tapasztalható.

Rumiana Jeleva (PPE-DE), írásban. – (BG) Elnök úr, én megszavaztam a Bizottság mentesítését a 2007-es uniós költségvetés végrehajtása kapcsán.

Ezzel egyidejűleg meg kell említenem, hogy a jelentés bizonyos szövegrészei ellen szavaztam, melyek célja különösen Bulgária és Románia esetében a strukturális alapokból és a Kohéziós Alapból származó forrásokkal való gazdálkodásról szóló negyedéves jelentések összeállításának bevezetése. Azért szavaztam e szövegrészek ellen, mert határozott meggyőződésem, hogy amikor szorosabb ellenőrzést követelünk, jó lenne ezt minden tagállamban egyszerre és egyforma mértékben bevezetni, nem csak egy vagy két tagországban. A Parlament és az előadó azon aggályát is osztom, hogy a Bulgáriának szánt, az Európai Bizottság által befagyasztott vagy megvont források majdnem 1 milliárd euróra rúgnak.

Miként a jelentés megállapítja, a megvont és befagyasztott forrásokat sújtó szankciókat alapvetően és többek között a tenderfelhívások és a kiadások támogathatósága terén tapasztalt szabálytalanságok, a beruházási összegeknek az eredeti céltól eltérő felhasználása, valamint az igazgatási képesség hiánya indokolta. Végezetül meg szeretném osztani Önökkel arra vonatkozó aggodalmamat, hogy a bolgár polgárok meg lesznek fosztva az európai szolidaritást előmozdító eszközöktől, és meg nem érdemelten kormányuk hibáit ők fogják megfizetni.

Mairead McGuinness (PPE-DE), írásban. – Megszavaztam az Európai Bizottság 2007-es mentesítését, de ezt bizonyos fenntartásokkal tettem.

Öt évvel ezelőtt Barroso elnök úr azt ígérte, hogy megbízatásának lejárta előtt költségvetési ellenőrzés és formális megbízhatósági nyilatkozat tekintetében tiszta zárójelentést fog produkálni. Némi előrelépéstől eltekintve ebben a folyamatban még úr tátong.

Mindezidáig 22 ország nyújtotta be éves összefoglalóját, melyek megfelelnek ugyan a költségvetési rendelet minimumkövetelményeinek, de nem mindegyikük kielégítő. Csak 8 ország ütötte meg a mércét azzal, hogy formálisabb elemzést vagy megbízhatósági nyilatkozatot nyújtott be, és Írország sajnálatos módon nincs ezek között. Biztosítanunk kell, hogy amikor a 2008-as költségvetési mentesítésekre kerül a sor, addigra lényegesen nagyobb előrelépés történik.

Alexandru Nazare (PPE-DE), írásban. – (RO) A Román Liberális Demokrata Pártnak (PD-L) a PPE-DE Képviselőcsoportban helyet foglaló képviselői az Európai Unió 2007-es pénzügyi évre szóló általános költségvetésének végrehajtására vonatkozó mentesítésről szóló jelentés ellen szavaztak, amely utal az európai alapokkal való romániai és bulgáriai gazdálkodásra.

A mentesítésről szóló jelentés, amely olyan szabálytalanságokat említ, melyek között vannak PHARE-forrásokhoz való 2007. előtti hozzáférések is, megtartotta azt a rendelkezést, hogy készüljön külön jelentés a közösségi pénzek romániai kezeléséről, valamint a korrupció elleni küzdelemben fogatosított intézkedésekről. Az Európai Parlament PD-L frakciója ezért leszavazta a jelentést.

A külön jelentést semmi nem indokolja, figyelemmel arra, hogy már létezik egy, az Európai Tanács 2006. decemberi ülése által jóváhagyott együttműködési és ellenőrzési mechanizmus. Újabb jelentés összeállítása csak gyengítené a már működő együttműködési és ellenőrzési mechanizmus hitelességét. Voltaképpen még az Európai Bizottság reagálása szövivőjén, Mark Gray-en, keresztül is megerősíti egy ilyen intézkedés hiábavalóságát, miután a közösségi alapok kezelésében bekövetkező bármilyen szabálytalanság felfedésére már vannak kipróbált és bevált mechanizmusok.

- Jelentés: Søren Bo Søndergaard (A6-0153/2009)

Philip Claeys (NI), írásban. – (NL) A mentesítés megadása ellen szavaztam, mivel a Régiók Bizottságát jelenlegi formájában senki sem veheti komolyan. Többek között a régió terminus homályos meghatározása okán a Régiók Bizottsága egy rendkívül heterogén valami, melyben az európai nemzeteken kívül például várostömörülések is képviseltetik magukat. Az is felettébb furcsa, hogy a régiók legújabbban képviselőcsoportokba szerveződtek anélkül, hogy erre a szavazóktól bármilyen demokratikus felhatalmazást kaptak volna.

- Jelentés: Christofer Fjellner (A6-0176/2009)

Martin Callanan (PPE-DE), írásban. – A brit konzervatívok ellenzik az Európai Unió Alapjogi Chartáját. Vitatom azt az elképzelést, hogy az EU alapjogokat adományozhatna és szabályozhatna. Azért is vagyok különösen ellene az Alapjogi Chartának, mert az EU annak ellenére fogadta el, hogy a Charta végrehajtására szolgáló egyik eszközt sem – az alkotmányt és a Lisszaboni Szerződést sem – ratifikálták.

Az Alapjogi Chartát felügyelő ügynökség felállítása az adófizetők pénzének ablakon való kidobálása és a hiúság vására. Tulajdonképpen ugyanez mondható el sok európai uniós ügynökségről is, melyek a nemzeti szinten elvégzett munkát végzik el újra, és szemérmetlenül reklámozzák az Európai Unió föderalista elképzelését. Választókerületemben sokan az erre az ügynökségre és más ügynökségekre kidobott pénzt arcucsapásként élik meg, főként a gazdasági válság időszakában, amikor jövedelmük egyre nagyobb részét kell adók formájában az uniós léhűtők pénzelésére befizetniük.

Philip Claeys (NI), írásban. – (NL) A mentesítés megadása ellen szavaztam, mivel az Európai Unió Alapjogi Ügynöksége fölösleges intézmény, amely ráadásul ellenségesen viseltetik a szólásszabadsággal mint alapjoggal szemben.

- Állásfoglalásra irányuló indítvány (B6-0191/2009)

Edite Estrela (PSE), írásban. – (PT) Azért szavaztam meg az erdőirtás és az erdőpusztulás okozta kihívások kezeléséről szóló állásfoglalásra irányuló indítványt, mert úgy gondolom, hogy az erdőirtás igen komoly, szinte helyreállíthatatlan környezeti károkat okoz, mint például a hidrológiai viszonyok tartós megzavarása, sivatagosodás, éghajlatváltozás és a biológiai sokféleség csökkenése.

Fokozott koherenciára van szükség az erdők megőrzése, a fenntartható gazdálkodási politikák, valamint az EU egyéb belső és külső politikái között. Ezért szükségünk van az uniós energiapolitika (különösen a bioüzemanyagok), a mezőgazdasági politika és a kereskedelmi politika erdőkre kifejtett hatásának értékelésére.

Azt is gondolom, hogy a fejlődő országoknak nyújtandó pénzügyi támogatás létfontosságú a trópusi erdőirtás megállításához. Az erdőirtás visszaszorítása igen jelentős szerepet fog játszani az éghajlatváltozás mérséklésében és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásban.

- Jelentés: Gilles Savary (A6-0199/2009)

Alessandro Battilocchio (PSE), írásban. – (IT) Mellette szavaztam.

A közlekedésnek a polgárok igényei és elvárásai alapján történő irányítása az Európai Unió szakpolitikájának megtárgyalása során az egyik alapvető pont. A városi közlekedés széleskörű elterjesztésének előmozdítását célzó, 2002-ben kihirdetett CIVITAS program révén, valamint a 2001-ben kihirdetett „Európai közlekedéspolitika 2010-re: eljött a döntés ideje” című fehér könyvön keresztül, amely egy optimálisabb városi közlekedési rendszer létrehozását javasolta, a Bizottság már javaslatot tett az európai közlekedés színvonalának optimalizálását célzó igazi cselekvési tervre. A Bizottság olyan rendszert tervezett meg, amely a környezetszennyezés többé-kevésbé hatékony kézbe tartása végett és az európai termelési rendszer ezzel egyidejű védelme mellett fokozatosan leválasztja a mobilitás iránti kereslet növekedését a gazdasági növekedésről. Miután a Bizottság felismerte a helyzetet, nekilát, hogy valamennyi közösségi polgár számára hatékony és egyúttal rendkívül biztonságos közlekedési hálózatot biztosítson.

Figyelmünket öt pontra kell majd fókuszálnunk: 1) az utasok jogainak és kötelességeinek védelme; 2) a közúti biztonság javítása; 3) a biztonság ösztönzése; 4) a közúti szállítás korlátozása a szárazföldi szállítási útvonalak túlszűfoltosságának megállítása érdekében.

Luís Queiró (PPE-DE), írásban. – (PT) A városok jelenlegi gyors növekedése, melyhez járul az európai népesség várostömörülésekben való koncentrációja, tények, melyeket az európai parlamenti jelentés megkísérel elemezni azért, hogy hozzájáruljon az e területen elvégzendő hatalmas munkához.

A jelentés a szubszidiaritás és az arányosság elveinek betartása mellett olyan javaslatokat tartalmaz, melyeket fontosnak tartok.

A Parlament által elfoglalt álláspont egyik legjelentősebb pontja az, hogy a figyelmet az intézkedések szétaprózódására tereli, ami inkoherenciát eredményezhet nemcsak a jogszabályok együttesében, hanem különösen ezek végrehajtása terén.

Egyetértek a koherens megközelítés szükségességével, amely a várostömörülésekben a várostervezés javítása révén ösztönzi a különböző közlekedési módok optimális használatát. Ezen túlmenően támogatom az erre a konkrét területre irányuló folyamatos kutatást és innovációt, valamint a Bizottságnak a tagállamokkal való együttműködését, mely ahol szükséges, hozzájárul a különböző országokban alkalmazandó bevált gyakorlatokra vonatkozó információk cseréjéhez. Végül szeretném aláhúzni, hogy az európai ipar jelentős szerepet játszik azon technológiák fejlesztésében, melyek javíthatják az európai városokban a városi közlekedés irányítását, biztonságát és energiahatékonyságát.

- Jelentés: Anne E. Jensen (A6-0227/2009)

Alessandro Battilocchio (PSE), írásban. – (IT) Köszönöm, elnök úr. Én megszavaztam a Jensen-jelentést, mely átfogó politikai keretet nyújt, és fellépéseket határoz meg az összehangolt intelligens közlekedési rendszerek (ITS) európai szintű elterjesztéséhez.

A jelentés az európai közlekedés leküzdendő főbb kihívásait a közutak túlterheltségében, a megnövekedett szén-dioxid-kibocsátásban, valamint a halálos közúti balesetekben határozta meg. Úgy gondolom, hogy az ITS kulcsfontosságú eszköz a közlekedés hatékonyabbá, biztonságosabbá és veszélytelenebbé, illetve környezetbarátabbá tételében, így járulva hozzá a polgárok és a gazdaság fenntartható mobilitásának kialakításához.

Egyetértek azzal, hogy az ITS-ek javíthatják az európai polgárok életkörülményeit, és a fokozottabb közúti biztonsághoz, a károsanyag-kibocsátás és a környezetszennyezés csökkentéséhez is hozzájárulnak majd. Szilárd meggyőződésem, hogy az intelligens közlekedési rendszerek növelni fogják a közlekedés hatékonyságát, és így csökkenteni fogják a forgalmat.

Jóllehet a különböző közlekedési módokra (vasúti, tengeri és légi közlekedés) több alkalmazást is kifejlesztettek vagy bevezettek már, a közúti közlekedésre nem létezik hasonló összefüggő európai keret.

10. Szavazathelyesbítések és szavazási szándékok: lásd a jegyzőkönyvet

(Az ülést 14.55-kor felfüggesztik, és 15.00-kor újra megnyitják)

ELNÖKÖL: PÖTTERING ÚR

elnök

11. Az éghajlati és energiacsomag, valamint a tengeri szállítási csomag (jogi aktusok aláírása)

Elnök. – Nečas miniszterelnök-helyettes úr, az Európai Unió elnökségének képviselője, Rehn biztos úr, tisztelt előadók és bizottsági elnökök, hölgyeim és uraim.

Ma abban az örömben van részünk, hogy együttesen két fontos csomagot írhatunk alá: az éghajlati és energiacsomagot, valamint az Európai Unió integrált tengerpolitikájára vonatkozó csomagot. Ez a Tanáccsal és a Bizottsággal közösen folytatott következetes munka fénypontja. E két jogszabály-projekt elfogadásával az Európai Unió bebizonyítja, hogy képes határozottan fellépni az olyan központi ágazatokban, mint a fenntartható fejlődés, a környezetvédelem és a tengeri biztonság, jelentkező kihívások együttes leküzdése érdekében. Ez a nyilvános aláírás hozzájárul az európai jogszabályalkotás jelentőségének hangsúlyozásához az európai polgárok szemében.

Az éghajlati és energiacsomagban a Parlament és a Tanács lefektették az alapjait annak, hogy az Európai Unió miként érheti el 2020-ra az éghajlatváltozással összefüggő céljait, és miként játszhat továbbra is vezető szerepet az éghajlatváltozás elleni küzdelemben. Az éghajlati csomag olyan jelentős jogi kereteket tartalmaz, melyek lehetővé teszik például a kibocsátáskereskedelmi rendszer javítását vagy az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentését célzó tagállami erőfeszítések fokozását, valamint a megújuló energiák vagy szén-dioxid-tárolási technikák népszerűsítését. Az előadók, Doyle asszony és Hassi asszony is itt vannak velünk, vagy legalábbis azt hittem, mindenestre Hassi asszonyt itt látom.

Ez a csomag kellő hitelességet kölcsönöz az Európai Uniónak a decemberben Koppenhágában esedékes nemzetközi konferencia finisében, valamint az átfogó és kötelező erejű megállapodás megkötésére irányuló tárgyalások folyamán.

A tengeri szállítást illetően a Parlament és a Tanács az egyeztetés folyamán nyolc dokumentumcsomagról érték el megállapodást. Ez egy több mint három évig folyt intenzív munka gyümölcse.

Ez az eredmény egyúttal bizonyíték arra az erős nyomásra is, melyet az Európai Parlament gyakorolt annak érdekében, hogy a tengeri biztonság javítása révén a jövőben elkerülhetők legyenek az olyan katasztrófák, mint az Erika 1999-es és a Prestige 2002-es balesete.

Ma láthatjuk, hogy az Európai Parlament által felállított bizottságnak, a tengerbiztonság megerősítése ideiglenes bizottságának számos javaslatából törvény lett. Az előírásoknak, a hajók felügyeletének és ellenőrzésének köszönhetően javult a tengeri hajózás felügyelete, és javultak a hajótulajdonosok biztosítási viszonyai, bevezetésre került a kötelező biztosítás, és baleset esetére megszigorították a vizsgálati előírásokat és a felelősséget.

Örülök, hogy Doyle asszony előadó is megérkezett.

Végezetül engedjék meg, hogy köszönetemet fejezzem ki a cseh elnökségnek, a Bizottságnak, a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság, az Ipari, Kutatási és Energiaügyi Bizottság, valamint a Közlekedési és Idegenforgalmi Bizottság tagjainak, és mindenekelőtt e bizottságok elnökeinek és előadóinak, akik valamennyien rengeteget dolgoztak ezeken a fontos jogalkotási aktusokon. Külön köszönetemet fejezem ki a tisztelt képviselőknek, akik ma itt vannak e jelentős jogalkotási projektek aláírásán. Különösen örülök annak, hogy ma délben két képviselőcsoport vezetője megtisztelt bennünket a jelenlétével. Ezért külön köszönet jár nekik.

Most felkérem a Tanács soros elnökét beszéde megtartására.

Petr Nečas, a Tanács soros elnöke. – (CS) Elnök úr, biztos úr, hölgyeim és uraim, szeretnék köszönetet mondani Önöknek, hogy meghívtak a kulcsjelentőségű éghajlati és energiacsomag, valamint a tengeri szállítási csomag ünnepélyes aláírási aktusára az Európai Parlamentbe, melyekben a tagállamok a Bizottság, a Parlament és más partnerek segítségével megállapodásra jutottak. Először is az Európai Tanács nevében az éghajlati és energiacsomagról szeretnék néhány szót ejteni.

A csomag megerősíti az Európai Unió vezető szerepét az éghajlatváltozás elleni világméretű küzdelemben, miközben tiszteletben tartja minden egyes tagállam tényleges lehetőségeit és gazdasági körülményeit. Az éghajlati és energiacsomagnak számottevő jelképes értéke van, mivel azt szemlélteti, hogy félmilliárdnyi polgár, 500 millió ember képviselőinek ezen fontos és érzékeny pont tekintetében a mai nehéz gazdasági körülmények ellenére sikerült megegyezniük néhány igen konkrét fellépésben, stratégiában és célban. A csomag a világon más partnereink számára is pozitív példa értékével bír. Szeretném megragadni ezt az alkalmat arra, hogy külön megköszönjem mind a négy előadónak a konkrét intézkedéscsomag előkészítését, letárgyalását és összeállítását, valamint az egész Parlament tevékeny és pozitív hozzájárulását, a Bizottságnak a jóváhagyási folyamat során végig nyújtott támogatását és az előkészítést, a francia elnökségnek pedig a kivételes mértékű elkötelezettségét. A csomag előkészíti a talajt számunkra, európaiak számára, hogy az éghajlatváltozási stratégiáról világméretű megállapodásokat kössünk, melynek aláírására a tervek szerint idén decemberben a koppenhágai konferencián kerülne sor. Az Európai Unió vezető szerepet játszik az éghajlat védelmének területén, és ezt a hosszú távú elsőséget nem szabadna elherdálni, hanem inkább egy másfajta minőségbe kellene átfordítani.

Hölgyeim és uraim, most pedig a harmadik tengeri biztonsági csomag jelentőségére térnék át, amely a Tanács és az Európai Parlament közötti együttműködés újabb és ugyanolyan fontos gyümölcse. Az európai közvélemény megrettent, amikor az *Erika* nevű olajszállító tartályhajó 20 000 tonna nyersolajjal a gyomrában 1999-ben Bretagne partjai mellett hatalmas környezeti károkat okozva kettétört, és amikor három évvel később a *Prestige* nevű olajszállító hajóból 120 tonna nyersolaj szivárgott ki Spanyolország galíciai partjaira. Mindannyian emlékszünk a médiából ismert tragikus képekre, melyeken a katasztrófasújtotta tengerparti részeken több ezernyi önkéntes próbálta az olajfoltot eltávolítani, és tehetetlenül nézte az olajtól összeragadt szárnyú madarak és egyéb tengeri élőlények vergődését és pusztulását. A hasonló súlyú természeti katasztrófák megismétlődésének megelőzésére határozottan meg kellett tennünk minden tőlünk telhetőt. Határozottan együtt kellett fellépniük. Az Európai Uniónak határozott jelzést kellett küldenie, hogy a siralmas állapotban lévő, nem biztosított és a legalapvetőbb biztonsági előírásokat sem betartó hajók nemkívánatos jövevények az európai partokon. 2005 novemberében az Európai Bizottság egy nyolc nagyszabású jogszabály-javaslatot tartalmazó csomag, az úgynevezett harmadik tengeri biztonsági csomag előterjesztésével válaszolt. A csomag a tengeri balesetek jobb megelőzése, a gyakoribb ellenőrzések, valamint a hajóüzemeltetőkre koncentrált egyértelmű felelősségmegosztás formájában kézzelfogható eredményeket fog hozni Európa számára. A környezetre, mindannyiunk vagyona, gyakorolt jelentős hatás mellett ennek az európai jogszabálynak az eredményeit nemcsak a tengermenti országok polgárai és az ott működő cégek fogják nagyra értékelni – miként ez logikusan várható is –, hanem az exportorientált szárazföldi országok is, mint például az enyém, melyek exportjának jelentős része tengeri úton jut el Európán kívülre. A szárazföldi országoknak is létérdeke annak garantálása, hogy az olyan olajszállító hajók, mint az *Erika* vagy a *Prestige* többé ne hajózhassanak Európa partjai mentén, és hogy a tengeri szállítás hatékonyan, biztonságosan és környezettudatosan folyjék.

Elnök úr, hölgyeim és uraim, felszólalásomat az Európai Parlament előadói, a francia elnökség és a Bizottság felé kifejezett köszönetemmel szeretném zárni a tengeri csomaggal kapcsolatban végzett szívós munkájukért. Az ő erőfeszítésük és elkötelezettségük nélkül nem lett volna lehetséges ez a sikeres kimenetel, mely határozott előnyökkel jár az európai polgárok, vállalkozások és a környezet számára.

Elnök. – Köszönöm, miniszter úr. Most szeretném felkérni Önt, Rehn biztos urat, valamint az előadókat, hogy jöjjenek ki az asztalhoz, ahol én és Nečas miniszter úr az Önök jelenlétében aláírjuk az okmányokat.

(Az okmányok aláírása)

12. Az előző ülés jegyzőkönyvének elfogadása: lásd a jegyzőkönyvet

13. A G20 csúcs következtetései (vita)

Elnök. – A következő napirendi pont a G20 csúcs következtetéseire vonatkozó tanácsi és bizottsági nyilatkozatok.

Petr Nečas, a Tanács soro elnöke. – (CS) Elnök úr, hölgyeim és uraim, 2009. április 2-án került sor Londonban a G20-országok állam-és kormányfőinek találkozójára, melynek témája a világgazdaság talpra állítására és a hasonló súlyú válságok jövőbeni megelőzésére teendő további lépések megvitatása volt. Találkozójukon az állam-és kormányfők ígéretet tettek, hogy minden szükséges intézkedést megtesznek a bizalom helyreállítására, a gazdasági növekedés és a munkahelyteremtés támogatására, a hitelezés újraindítása céljából a pénzügyi rendszer javítására, a pénzügyi szabályozások szigorítására, a piacba vetett bizalom visszaállítására, valamint nemzetközi pénzügyi intézményeink finanszírozására és megreformálására annak érdekében, hogy képessé tegyünk őket hatékony segítség nyújtására a jelenlegi válság kezelésében, és képessé tegyünk őket a jövőbeli válságok elkerülésére. Ezzel egyidejűleg az állam-és kormányfők kötelezettséget vállaltak arra, hogy a jólét serkentése érdekében elő fogják mozdítani a világkereskedelem és a beruházások ügyét, elutasítják a protekcionizmust, valamint a gazdaságot előkészítik a szegények számára is kedvező, környezetbarát és fenntartható fejlődésre és talpra állásra.

Az Európai Unió javaslatai és hozzáállása révén igen jelentős szerepet játszott ezen a találkozón. Az Európai Unió és a G20-ak európai tagjai sok területen, sőt talán a legtöbb területen az előkészítő csoportok munkájának első számú mozgatórugói voltak, vagy ezek között voltak, és jelentős mértékben befolyásolták a kialakított konszenzus kiterjedését és az elfogadott javaslatok végső formáját. Érvényes ez a pénzügyi piaci szabályozásra és felügyeletre, a pénzügyi rendszer teljes átláthatóságára, a protekcionizmus elvetésére, a dohai fejlesztési menetrend befejezésére irányuló nyomásra, a gazdasági talpra állás megközelítésére, ideértve annak nyomatékosságát is, hogy a pénzügyi szektort meg kell tisztítani az értékvesztett eszközöktől, és meg kell vetni egy jövőbeni fenntartható világgazdaság alapját. Végül, de nem utolsósorban, az európai országok kötelezettséget vállaltak az IMF feltőkésítésére, ami nemcsak befolyásolta más országok hajlandóságát hasonló kötelezettségek vállalására, hanem fontos, ha nem kulcsfontosságú, szerepet játszott a magukon segíteni nem tudó gazdaságok stabilizálására vonatkozó döntésben. Ezt nem *ad hoc* megoldásokkal és kétoldalú segítségnyújtással kell elérni, hanem az erre a célra létesített nemzetközi intézmények rendszeres felhasználása révén. Ilyeténképpen pénzügyileg megerősítjük ezeket az intézményeket, és tekintélyüket is helyreállítjuk.

Ezért vissza szeretnék tekinteni arra, hogy a londoni G20 csúcs mit jelenthet a világgazdaság számára általában, és az Európai Unió számára különösen.

Egy 1933-ra való visszatekintéssel kezdeném. 1933 júniusában 66 ország képviselői találkoztak Londonban abból a célból, hogy egy hatalmas gazdasági válság kellős közepén megpróbáljanak közös tervet kidolgozni a világgazdaság talpra állítására. A Londoni Pénzügyi és Gazdasági Konferenciát, melynek célkitűzése a világkereskedelem élénkítése, az árak stabilizálása és az aranystandardnak a pénzügyi rendszer alapjaként való visszaállítása volt, a Népszövetség szervezte, és a maihoz hasonló világgazdasági helyzetben ült össze. A konferencia azonban egy hónapon belül sikertelenül zárult, aminek következménye bizalomvesztés, további gazdasági összeomlás és a nemzeti valuták sorozatos leértékelődése volt, amelyen keresztül az egyes országok mások rovására megkísérelték megerősíteni saját gazdaságukat. Az európai államok magukba zárkóztak, az amerikai gazdaság pedig olyan elszigeteltségbe vonult, mely ezután még sok évig fennállt. Ahogy a recesszió mély gazdasági depresszióba fordult, nőtt a munkanélküliség és a társadalmi feszültség, és a feszültség politikai következményei a második világháborúhoz vezettek. A 2009-es londoni csúcs előtti hetekben nehéz volt nem felfedezni párhuzamokat az 1933-as londoni csúccsal. Szerencsére úgy tűnik, hogy – legalábbis egyelőre – a világ tanult a saját kárából.

Sok hónapnyi be nem vált remény és várakozások, a piacokba vetett bizalom hanyatlása és a mélyülő recesszió után politikailag szinte kötelező volt, hogy a G20-ak találkozója sikeresen végződjék. Rémálomba illő feladat volt ez a különböző csoportok és országok rendkívül eltérő várakozásait figyelembe véve, és figyelembe véve azt, hogy egyes várakozások nem mindig álltak teljesen a valóság talaján. Hölgyeim és uraim, még túl korai lenne kijelenteni, hogy a G20-ak találkozója sikeres volt. Mindazonáltal a csúcs óta eltelt hetek óvatos optimizmusra adnak okot abban a tekintetben, hogy ez az esemény a világméretű recesszióban tényleg fordulópontot jelentett, és hogy a világméretű gazdasági együttműködésben szintén történelmi jelentőségű eseménnyé válhat. Még az idő próbáját is kiállhatja, és lehet, hogy az 1944-es Bretton Woods-i konferenciához hasonló történelmi jelentőségre tesz szert, amely egy negyedszázadra meghatározta a világgazdasági együttműködés formáját, és még 60 év eltelté után is hatással van erre.

A G20-ak találkozásán felvetett gondolatok történelmi jelentősége azonban csak akkor válik egyértelművé, ha az ott vállalt valamennyi kötelezettség megvalósul, ha egyáltalán valaha is megvalósul. Ezen szükséges óvatosság dacára négy ok van, melyek miatt a G20-ak londoni találkozója a gazdasági talpra állás, valamint a világgazdaság és a világgazdasági döntéshozatal új és fenntarthatóbb formája sikeres kezdetének tekinthető.

Az első ok az, hogy a G20-ak találkozója ténylegesen élénkítette a gazdaságba és a piacokba vetett bizalmat. A bizalomjavulás mindeddig nem volt igazán látványos, de a teljes bizalom visszanyerése természetesen időbe kerül. A legfontosabb dolog a bizalom élénkítése szempontjából a G20-on résztvevők *viselkedésének mikéntje volt. Az elmélyült világgazdasági összeomlással szemben fenntartották az egységet, és széles körű konszenzusra jutottak.*

A jelenlegi bizonytalan időszakban az is létfontosságú volt, hogy a G20 résztvevői megerősítettek néhány alapvető gazdasági paradigmát: a világgazdaság helyreállítására vonatkozó tervünk magjának vagy szívének a munkahelyteremtésnek kell lennie, azon emberek igényeinek és érdekeinek, akik nem félnek a munkától, és ez az egész világra érvényes, nemcsak a gazdag, hanem a szegény országokra is. A világgazdaság helyreállítására vonatkozó tervünk középpontjába nemcsak a ma élő emberek igényeit és érdekeit kell helyezni, hanem a jövő generációkét is. A helyreállítást nem szabad gyermekeink vagy unokáink rovására megvalósítani. A fenntartható globalizáció és növekvő jólét egyedüli megbízható alapja a piaci elvekre épülő nyitott világgazdaság, a hatékony szabályozás és az erős globális intézmények.

A G20-ak találkozója másodsorban igen erős jelzést küldött – 60 év óta egyértelműen a legerősebbet –, mégpedig azt, hogy a világ a világméretű következményekkel járó ügyekben a gazdasági döntéshozatalban visszatér a többoldalúság elvéhez. A csúcs következtetéseiben az állam- és kormányfők újra megerősítették azon meggyőződésüket, hogy a jólét oszthatatlan, és ha fennmarad a gazdasági növekedés, akkor az országoknak ezt meg kell osztaniuk egymás között. Ha van tanulság a jelenlegi világgazdasági válságból, akkor ez az, hogy gazdasági tekintetben mindannyiunknak ugyanaz a sorsunk. Valamennyien, nagy és kis országok, nyitott és magukba zárkózó országok, ugyanabban a hajóban evezünk. Gazdaságaink egymástól való függősége főként az elmúlt 10-15 évben óriási előnyökkel járt, egy hosszú, nagyobb konfliktusoktól mentes időszak, valamint egy példa nélküli gazdasági virágzás és az emberi történelem során a leggyorsabb világgazdasági növekedés formájában, valamint emberek százmilliói számára a mélyszegénységből való szabadulás lehetőségének alakjában. Termelőink számára a piacok bővülésével, valamint alacsony inflációval és alacsony munkanélküli rátával járt. Ezekről az előnyökről a világ minden kincséért sem szabad lemondanunk. Ezért politikáinkat jó és rossz időkben egyaránt feltétlenül össze kell hangolnunk, és a G20 csúcs csak megerősítette ezt.

Harmadsorban az állam- és kormányfők olyan témákban is konszenzusra jutottak, melyekben egy évvel, sőt még kilenc hónappal ezelőtt is majdnem elképzelhetetlennek látszott. A londoni kötelezettségvállalások három hónapnyi intenzív munkamegbeszéléseket tetőztek be, és valódi áttörést jelentettek. Ha teljesülnek, és a gyakorlatban megvalósulnak, akkor határozottan jó alapot teremtenek a megelőzéshez, és így a következő évtizedekben el tudjuk majd kerülni a hasonló romboló válságok újbóli bekövetkeztét.

A csúcs megváltoztatta a világméretű gazdasági együttműködés terének formáját is, és új hatalommegosztáshoz vezetett. A legnagyobb feltörekvő gazdaságok teljes mértékben felismerték a világgazdaságban játszott szerepüket. A fejlett országok és a gyorsan fejlődő gazdaságok is közösen felismerték, hogy a szegény országok stabilitása és jóléte, valamint a világ bármely táján élő legkiszolgáltatottabb társadalmi csoportok jóléte mindenki közös érdeke. Ez stratégiai jelentős változást hozott. Azt jelenti, hogy Európának új szemlélettel és kifinomult politikákkal kell majd küzdenie azért, hogy megtarthassa a globális gazdasági döntéshozatalban elfoglalt helyzetét. Az európai gazdaság mérete és a múlt öröksége a jövőben már önmagában nem lesz elegendő arra, hogy Európa megtarthassa fontos stratégiai szerepét a globális gazdasági döntéshozatalban.

A londoni csúcs eredményei mindazonáltal európai uniós szemszögből kétségtelen sikernek minősülnek. A csúcs támogatásáról biztosította az Európai Tanács 2009. március 19-20-i következtetéseiben az Európai Unió tagállamainak vezetői által elfogadott valamennyi prioritást. A G20-ak londoni találkozója elutasította a protekcionizmust, kötelezettséget vállalt egy felelős és fenntartható gazdaságpolitika iránt, támogatta a többoldalúságot, és támogatásáról biztosította a pénzügyi szektor szabályozását érintő valamennyi olyan kiemelt feladatot, melyet az uniós tagállamok közösen alapvetően fontosként határoztak meg. Miként már említettem, az EU tagállamai a G20-ak tárgyalásain egy sor kérdésben az első számú mozgatórugók voltak, vagy ezek között voltak. Ugyanakkor még a G20 csúcs után is nyitva maradt számos kérdés.

Először is a pénzügyi szabályozás és felügyelet területén az elmúlt hónapok hatalmas előrelépései ellenére számos kérdés megoldatlan maradt, melyeken az illetékesek még mindig dolgoznak. Az Európai Unió szintjén természetesen a következő két hónapra van világos menetrend és ütemterv, és megvan a szereposztás az Európai Bizottság, az Európai Központi Bank, az Európai Pénzügyi Bizottság, az ECOFIN és a júniusi Európai Tanács között. A program többek között szigorú intézkedések fogantatásának azonnali feladatát tartalmazza a számviteli standardok terén, ami lehetővé tenné az európai bankok számára, hogy az amerikai bankokéval összevethető versenyfeltételek mellett működjenek.

Másodszorban a világkereskedelem területén a G20-ak vezetői Londonban megerősítették a washingtoni találkozón tett korábbi azon kötelezettségvállalásukat, hogy nem támasztanak újabb kereskedelmi korlátokat. A G20 csúcs azt a kötelezettségvállalást is megerősítette, hogy „ambiciózus és kiegyensúlyozott eredménnyel” kiteljesítik a dohai fejlesztési menetrendet. Ezt a kötelezettségvállalást azonban már a múlt év novemberi G20-as találkozón elfogadták, ahol az állam- és kormányfők még azt is megígérték, hogy a dohai fejlesztési menetrenddel kapcsolatban 2008 végére megállapodásra jutnak. Ezért majd meglátjuk, hogy ez alkalommal mennyire komoly ez az elkötelezettség. A G20-ak vezetői mindemellett Londonban újabb nyilatkozatot adtak ki, mely szerint mostantól személyesen követik figyelemmel a dohai fejlesztési menetrendet, és biztosítottak arról, hogy minden elkövetkezendő, ebből a szempontból releváns nemzetközi találkozón politikai figyelem fog irányulni Dohára. Ezen megállapodások kiteljesedésének szorgalmazása az Európai Unió egyik kulcsprioritása kell, hogy legyen.

Harmadrészt a G20 csúcs résztvevői kötelezettséget vállaltak arra, hogy az IMF-en és multilaterális fejlesztési bankokon keresztül 1,1 billió amerikai dollárt nyújtanak a hitelezés visszaállítására, a gazdasági növekedés és a munkahelyteremtés serkentésére a világ gazdaságban. E kötelezettségvállalás részleteit még tisztázni kell, és meg kell rólok állapodni. A kötelezettségvállalás rövid távú, középtávú és hosszú távú szakaszokra szól; rövid távon az uniós országok 75 milliárd eurót ígértek az IMF-nek ahhoz, hogy a végszükségben lévő országok fizetési mérlegének stabilitását helyreállítsa. E kötelezettségvállalás részleteit még szintén ki kell dolgozni, és országaink pénzügyminisztereinek tovább kell dolgozniuk e kötelezettségvállalás formáján és mechanizmusain.

A többoldalú intézmények megerősítésére szolgáló rövid távú és hosszú távú kötelezettségvállalásokkal kapcsolatban ott van az, melynek értelmében az IMF-nek példa nélküli nagyságú, 500 milliárd dolláros többoldalú keretet folyósítanak. Emellett a londoni csúcs kötelezettséget vállalt arra is, hogy a G20-ak támogatni fognak egy új különleges lehívási jogok (SDR) kibocsátást, más szóval az IMF saját valutájában történő kibocsátást, melyet az IMF-tag országok egymás közötti elszámolásaiknál használhatnak. A kötelezettségvállalás 250 milliárd SDR-ről szól. A többoldalú hitelekhez hasonlóan egy SDR-kibocsátás viszonylag bonyolult szakmai megállapodásokkal jár, ideértve az IMF hivatalos szerveinek jóváhagyását, a részt vevő országokkal való tárgyalásokat, valamint a megállapodásoknak a tagországok nemzeti parlamentjei általi ratifikálását is. Mindez több évet vehet igénybe, ezért elvárásainkban továbbra is határozottnak, de realitásnak kell maradnunk.

A fenti kötelezettségvállalások egy olyan értelmű megállapodást is tartalmaztak, hogy a G20-ak minden tőlük telhetőt megtesznek az IMF döntéshozatali szervei megreformálására hozott 2008 áprilisi határozat gyors végrehajtása érdekében, mely reformok a nemzeti parlamentek általi lassú ratifikálás miatt jelenleg késésben vannak. A G20-országok azt is kérték az IMF-től, hogy gyorsítsa fel a tagi részvények és a szavazati jogok reformjának következő fordulóját, hogy ez 2011 januárjára megvalósuljon. Az uniós országoknak megfelelő figyelmet kell fordítaniuk erre a közeljövőbeli reformra, mivel ez azt eredményezheti, hogy sok uniós tagállam, legyen az kicsi vagy nagy, elveszíti azt a lehetőséget, hogy nemzeti képviselői közvetlen és közvetett úton részt vehessenek az IMF döntéshozatalában, és elveszíti az információhoz való közvetlen hozzáférést is. Sor kerül majd egy olyan reformra is, mely a világ gazdasági döntéshozatali mechanizmusban játszott IMF-szerep erősítését célozza. Sok uniós tagállamban ez a kérdés eddig csekély érdeklődést váltott ki, de a következő hónapokban ezt lankadatlan, feszült figyelemmel kell kísérniük.

Van még egy terület, amely komoly és körültekintő megbeszéléseket és megoldást igényel, ez pedig a világméretű egyenlőtlenség és az egész globális valutarendszer jövőbeni sorsa. Ezek a kérdések szándékosan nem szerepeltek a londoni csúcs napirendjén, ezért továbbra is a jövőben kezelendő területek listáját gyarapítják. Ebben az összefüggésben érdemes megemlíteni, hogy az 1933-as londoni csúcs éppen azon bukott el, hogy a résztvevők képtelenek voltak egy globális valutarendszerben megegyezni. Ez a kérdés ma sem egyszerűbb, mint annak idején. Az Európai Uniónak megfelelő figyelmet kell szentelnie erre, mivel e kérdés megoldása továbbra is a fenntartható gazdaságélénkítés és a pusztító világméretű válságok elkerülésének fontos összetevője.

Hölgyeim és uraim, végezetül köszönetet szeretnék mondani Nagy-Britanniának, a G20-országok elnökségét vendégül látó országnak, a csúcs megrendezéséért, és mindenekelőtt a csúcs előtti hetekben és hónapokban az egész megbeszélési és tárgyalási folyamat munkatálalkozóinak megszervezéséért. A szervezők kiváló munkát végeztek, és megérdemlik elismerésünket, mivel jelentősen hozzájárultak a megtett előrelépéshez, valamint a végső konszenzus nagyságához.

Fennáll a remény, hogy a G20-ak londoni csúcstalálkozója a világméretű gazdasági együttműködés új és sikeres korszakának a nyitánya. Szilárd meggyőződésem, hogy erre komoly esély van. A G20-ak csúcstalálkozásának következtetéseai kitűnő kiindulópontot jelentenek ahhoz, hogy a világméretű gazdasági válságnak a lehető leghamarabb véget vessünk. Esély nyílt az összefonódó jövőbeli világ gazdaság formájának megváltoztatására is annak érdekében, hogy a hosszú távú fenntartható termelésre és az összehangolt döntéshozatalra ez jobban felkészült legyen. Sok kérdés lezáratlan maradt, és számos kötelezettségvállalásnak kell megvalósulnia. Az elkövetkező hónapok és évek megmutatják majd, hogy a londoni csúcs mennyire kap helyet a történelemkönyvekben. Mindenesetre a G20-ak csúcstalálkozója a stratégiai pozíciók elmozdulásához vezetett a világ gazdaságában. Fontos, hogy az Európai Unió világos és realista képpel lépjen be ebbe az új korszakba, és olyan politikákkal, melyek biztosítják, hogy Európa a jövőben is megtartsa ugyanazt a stratégiai szerepét, mint a múltban, és amely stratégiai szerepet 500 millió polgára megérdemel.

ELNÖKÖL: ONESTA ÚR

alelnök

Pervenche Berès (PSE). – (FR) Elnök úr, jól tudom, hogy a Tanács ellen nincs mit tenni, de mégis, munkánk jelentős késedelmet szenvedett.

Fontos megbeszélésekkel telezsúfolt napirendünk van. A Tanács számára öt perc van fenntartva, és húsz percig beszél. Véleményem szerint ez tiszteletlenség az európai parlamenti képviselőkkel szemben.

Elnök. – Ön ugyanolyan jól ismeri eljárási szabályzatunkat, mint én, Berès asszony. Minden képviselőtől megvonhatom a szót, a Bizottság és a Tanács képviselőjét azonban csak megkérhetem a tömörségre, miként Ön is olyan figyelemreméltóan az volt.

Biztos úr, kérem. Nincs időhöz kötve, ám kérem, ne felejtse el, hogy itt van előttem egy papír, melyre az van írva, hogy öt perc lenne az elfogadható.

Olli Rehn, a Bizottság tagja. – Elnök úr, a londoni G20 csúcs lényeges eredményekkel zárult. Ezek világos üzenetet tartalmaznak arra nézve, hogy világméreteken egységesen kell dolgozni azért, hogy a világ gazdaságát kihúzzuk a jelenlegi válságból, és visszaállítsuk a gazdasági növekedés és a munkahelyteremtés pályájára.

A G20-ak három főbb cselekvési vonalra összpontosítottak, és ma itt kollégámat, Joaquín Almunia-t helyettesítem, aki most épp Washingtonban, egy jelentős IMF-találkozón fejleszti tovább ezeket a cselekvési vonalakat, és ezért nem tud részt venni a Parlament ezen ülésén.

Hadd osszam meg Önökkel röviden, hogy a Bizottság miként értékelte a csúcstalálkozó kimenetelét, és milyen további fellépéseket irányozott elő az említett három főbb cselekvési vonallal kapcsolatban.

Először is világos, hogy a vezetők megállapodtak abban, hogy bármit megtesznek a növekedés helyreállítása érdekében; márpedig a jelen pillanatban a legelső és mindent megelőző prioritás a hitelezési csatornák helyreállítása. Ebben a vonatkozásban foglalkozni kell az értékvészített, „mérgező” eszközökkel, megerősítve ezáltal a G20-ak pénzügyminiszterei által márciusban elfogadott elveket, melyek teljes mértékben összhangban vannak az Európai Unió által elfogadott megközelítéssel.

Arról is megegyezés született, hogy haladéktalanul végre kell hajtani a bejelentett gazdaságélénkítő intézkedéseket; a GDP-hez viszonyított, összehangolt több mint 3%-os – talán 4%-hoz közelebb – uniós fiskális ösztönzés sokat jelent magának Európának, és kulcsfontosságú hozzájárulást jelent a G20-aknak a válságra adott rövid távú makrogazdasági válaszához.

A G20-ak csúcstalálkozója kimenetelének megfelelő egyensúlyt kell biztosítani a rövid távú – természetesen szükséges – adóelővétel, valamint az adóbevételek hosszú távú fenntarthatósága között, ami, ha eljön az idő, az ösztönző rendezett visszavonását követeli meg. A középtávú adófennntarthatóság védelmére vonatkozó európai konszenzus itt is hozzájárult a Londonban elfogadott kiegyensúlyozott állásponthoz.

A kereskedelmi protekcionizmus minden világméretű visszaesés idején lehetséges veszély. Ezért fontos volt, hogy a G20-ak megerősítsék elkötelezettségüket, hogy a kereskedelmet és a befektetéseket nyitva hagyják, és elkerülnek mindenfajta protekcionizmust.

A második cselekvési vonal a globális pénzügyi szabályozás átalakításának nagyszabású terve, és megállapodás született arról, hogy a jövőben a szabályozóknak minden egyes bankra, mindenhol és mindenkor érvényeseknek kell lenniük. A G20-ak jelentős lépést tettek a globális szabályozási konvergencia felé, melyre Európa már régóta törekszik.

Sikerült elérnünk a következő célkitűzéseket: szigorúbb követelmények a bankok tőketartaléka és likviditási tartaléka tekintetében, tőkeáttételt korlátozó intézkedések; a fedezeti alapokra és a magántőke társaságokra vonatkozó szabályozás; a másodlagos hitelpiacok jobb szabályozására és felügyeletére vonatkozó megállapodás; a hitelminősítő intézetekre vonatkozó ambiciózusabb szabályozás; minden határokon átnyúló nagybank esetében globális felügyeleti testületek felállítása; valamint a pénzügyi intézmények vezetőinek fizetésére és prémiumaira vonatkozó új, pénzügyi stabilitási tanácsi alapelvek jóváhagyása. A vezetők határozott fellépésről állapodtak meg az együttműködni nem hajlandó offshore adóparadicsomokkal kapcsolatban is. A jövőben így nem maradhat több rejtékhely az adóelkerülők számára. Különösen üdvözljük a bankitok megszüntetésére való utalást.

Ezenkívül üdvözljük, hogy több ország nemrég bejelentette: az adócélokból történő információcsere tekintetében az OECD normák felé kíván elmozdulni. Mindent összevéve a pénzügyi szabályozás terén most több előrelépés történt, mint az egész elmúlt évtizedben.

Harmadsorban a globális gazdaság számára erős intézmények biztosítása, valamint a feltörekvő és a fejlődő országok megfelelő képviselőinek szavaztatása érdekében megegyezés született a nemzetközi pénzügyi intézmények megreformálásáról. A vezetők megállapodtak az IMF forrásainak tetemes megnöveléséről, és ebben a tekintetben az Európai Unió és tagállamai irányítják a folyamatot, és mutatják az utat. Egyes országok követték az élenjáró Európai Uniót és Japánt az IMF-nek szánt forrásokra vállalt ígéretekben, de még több ígéretre van szükség, különösen az Egyesült Államok és Kína részéről.

A következőkben a lényeg az, hogy a G20-országok által hozott döntések gyorsan megvalósuljanak. Szem előtt kell tartanunk, hogy kiegyensúlyozottabb világ gazdaságot kell kiépítenünk, és el kell kerülnünk a múltbeli tévedéseket. Ahhoz, hogy a világ gazdaság fenntartható növekedési pályára kerüljön vissza, a globális növekedési modell alapvető kiigazítására lehet szükség – a hatalmas méretűre duzzadt amerikai költségvetési hiányra és a nagy kínai kereskedelmi többletre gondolok.

A vezetők megegyeztek abban, hogy még ez év vége előtt, valószínűleg szeptemberben, újra találkoznak. Hatékony koordinációra lesz szükség ahhoz, hogy Európa továbbra is irányíthassa a G20-as folyamatot; folyamatos célkitűzésünknek ennek kell lennie.

Összefoglalásképpen: a jelenlegi válság kezelése egyrészt hatékony és összehangolt fiskális ösztönzést, másrészt a pénzügyi szabályozás és a nemzetközi intézmények megreformálását követeli meg.

Ne feledjük, hogy ez a válság a pénzügyi piacok kilengéseiből és mohóságából, különösen a Wall Street-éből eredt. Európa számára a lényeg az, hogy visszatérjen az európai modell alapértékeihez, amely a vállalkozói kezdeményezőkészség, az alkotó munka iránti tisztelet és a szolidaritásra való törekvés ötvöztetését igényli. Más szóval a közös kihívás most az, hogy az európai szociális piacgazdaságot megmentjük a pénzügyi kapitalizmus rendszerszintű eltévelyedéseitől.

Joseph Daul, a PPE-DE képviselőcsoport nevében. – (FR) Elnök úr, Nečas úr, Rehn úr, hölgyeim és uraim, az első világméretű gazdasági visszaeséstől szenvedünk. Ez a recesszió nemzetközi szintű összehangolt választ követel. Csak így tudunk mindannyian kilábalni belőle.

A G20-országok csúcsértekezletén elért megállapodás segíteni fog megtalálnunk a növekedés és a foglalkoztatottság felé vezető utat. Londonban a világ vezetői megháromszorozták az IMF-nek juttatott pénzeszközöket, többelhiteket szavaztak meg a fejlesztési bankoknak, és újra megerősítették a nemzetközi szabad kereskedelem iránti támogatásukat. Ennek a hitelezés, a növekedés és a foglalkoztatottság helyreállítását célzó programnak a tervek szerint elegendő időt kell adnia számunkra a piacok stabilizálásához, és főként a világgazdaságba vetett bizalom helyreállításához.

Ébereknek kell azonban lennünk, és nem szabad engednünk a könnyebb megoldás csábításának. Nagy ívben el kell kerülnünk a maximalizmus kísértését. Ha lezáránánk határainkat a kereskedelem előtt, csak az elődeink által az 1929-es válság alatt elkövetett hibákat követnénk el újra.

Ma inkább, mint bármikor, több kereskedelemre, és nem kevesebb kereskedelemre van szükségünk. Így ha az Egyesült Államokkal, legfőbb kereskedelmi partnerünkkel, valódi, korlátok nélküli tengerentúli gazdaságot tudnánk megteremteni, már ezzel 3,5%-kal nagyobb növekedést generálnánk. Ezen kell dolgoznunk.

Ösztönöznünk kell a növekedést, nemcsak a meglévő munkahelyek védelme érdekében, hanem azért is, és elsősorban azért, hogy új munkahelyeket teremtsünk. Baloldali képviselőtársaim több szociális kiadást és nagyobb szociális biztonságot követelnek. Gazdaságaink bezárásával akarják úgymond megvédeni a munkahelyeket. Egy átlátható gazdaság, amely mindenki számára lehetővé teszi tehetségének a kibontakoztatását, újító és fenntartható gazdaság. Nekünk egy ilyen szociális piacgazdaság kell.

Le kell vonnunk a tanulságokat az elmúlt hónapok tévedéseiből; a pénzügyi szektor egyik legfőbb problémája a pénzügyi szabályozás és felügyelet hiánya volt. Márpedig polgártársainknak a gazdaságba vetett bizalmát addig nem bírjuk helyreállítani, amíg helyre nem állítottuk a pénzügyi rendszerbe vetett bizalmukat.

Ennek érdekében a szabályozást és a felügyeletet minden pénzügyi intézményre és minden eszközre ki kell terjesztenünk, a fedezeti alapokat is beleértve. Harcolnunk kell az adóparadicsomok ellen, fel kell számolnunk a banktitkot, fokoznunk kell a hitelminősítő intézetek felügyeletét.

A globális gazdaságban, ahol a piacok sohasem alszanak, egyedüli védekező eszközünk az átláthatóság. A befektetőknek tudniuk kell, hogy a világ különböző részein ugyanazok a normák és ugyanazok az előírások érvényesek.

Végül felelősséggel tartozunk a fejlődő országok iránt is. A válságnak nem szabad tönkretennie azokat az erőfeszítéseinket, amelyeket ebbe az ügybe évek óta fektettünk. Ezért továbbra is nyomást kell gyakorolnunk annak érdekében, hogy a Kereskedelmi Világszervezet gyorsan alkalmazkodjon a XXI. századhoz és az új szabályokhoz.

Erre szükség van ahhoz, hogy a világ legszegényebb nemzeteit hozzásegítsük, hogy a világgazdaság valódi szereplőivé váljanak, aminek köszönhetően a világgazdaság évi 150 millió dollárral növekedhet. És e pénz nagy részét a fejlődő országok kapják majd.

Ezért támogatjuk a G20-ak kötelezettségvállalását, hogy 850 milliárdnyi többletforrást juttatnak a feltörekvő piacok és a fejlődő országok növekedésének támogatására.

Hölgyeim és uraim, a gazdasági és pénzügyi válságból csak a változás révén tudunk kilábalni, a nemzetközi kormányzás változása révén, valamint toleráns hozzáállásunk változása révén azok iránt, akik nem tartják be a szabályokat.

Poul Nyrup Rasmussen, a PSE képviselőcsoport nevében. – Elnök úr, a lényeges kérdés természetesen az, hogy mi a teendő most. Addigra, amikor idén szeptemberben ismét összeülnek a G20-ak, mit kell Európának felmutatnia?

Itt van előttem az IMF legutóbbi előrejelzése. Sajnálattal kell tájékoztatnom Rehn biztos urat, hogy ebben az áll, miszerint még azzal együtt is, amit megvalósítottunk, az euroövezet gazdasági fejlődése idén -4,2% lesz, és csak Németországot tekintve a zsugorodás -5,6%-ot ér majd el. Ezt makrogazdasági számításainkba áttettük, és meg kell mondanom, tisztelt képviselőtársaim, hogy ez azt jelenti, hogy 2010 tavaszán az Európai Unióban 27 millió munkanélkülivel kell számolnunk. Ami lényegében annyit tesz, hogy az Európai Unióban addigra 10 millió megszűnt munkahellyel kevesebb, és ugyanennyivel több munkanélküli lesz.

Tehát gyorsan kell cselekednünk, összehangoltan és hatékonyan, pontosan úgy, ahogy Olli Rehn mondta. A G20-ak londoni találkozójának végkövetkeztetése az volt, hogy ha többet kell tenni, akkor egyezség van abban, hogy többet teszünk. Nem tudok semmi mást sem mondani, mint megismételni a 27 milliónyi munkanélküli számát. Kell-e további érv ahhoz, hogy többet tegyünk?

A G20-országok szeptemberi találkozójának előkészítéseként négy dolgot kellene meglépnünk: az első, hogy új, összehangolt erőfeszítést kellene előkészítenünk ezen tömeges munkanélküliség veszélyének a csökkentésére; másodsorban követni kellene a de Larosiére-csoport két ajánlását – fel kellene állítani az úgynevezett vállalati szociális felelősség (CSR) szervezetek felügyelő bizottságát, és ezeket több hatáskörrel kellene felruházni; harmadsorban hatékony pénzügyi szabályozást kellene bevezetni, amely a fedezeti alapokra és a magántőkére is kiterjed; végül pedig Európát fel kellene készíteni, hogy játsszon szerepet egy új globális gazdasági irányzat („new global deal”) előmozdításában, melybe beletartoznának azon fejlődő országok is, melyeket ez a gazdasági válság a legkeményebben sújtott.

Biztos úr, kérem, nem akarom még egyszer hallani Öntől, hogy 4%-os pénzügyi ösztönzöt vezetett be, az automatikus stabilizátorokat is beleértve. Legközelebb már 5% lesz, miközben a munkanélküliség 27 millió munkanélkültre fog rúgni. Legyünk korrektek, és teremtsük meg a munkahelyeket. Erre együtt képesek vagyunk.

Margarita Starkevičiūtė, az ALDE képviselőcsoport nevében. – (LT) Én is szeretném üdvözlölni a Londonban elért megállapodást, ugyanakkor azt is szeretném aláhúzni, hogy a globális gazdaság globális irányítást igényel. Az Európai Unió ezt a vezető szerepet két ok miatt vállalhatja fel, ugyanis a háború és a szovjet tömb összeomlása után egyaránt képes volt gazdaságát rövid időn belül szerkezetileg átalakítani. Azaz jelentős tapasztalattal bírnak ilyen bonyolult folyamatok irányításában.

A gazdaságoknak szerkezeti reformokra kell épülniük. Teret kell engednünk az új kezdeményezéseknek. Ha most figyelmünket a technikai részletekre, a szabályozás javítására összpontosítjuk – amelyre persze határozottan szükség van –, akkor elvész a kezdeményezés és a mozgástér. A mozgás és az új munkahelyek akkor jelennek meg, ha strukturális változások zajlanak. Az Európai Unió milyen strukturális változásokat kínálhat a világnak?

Mindenekelőtt az irányítást kell korszerűsíteni, modernizálnunk kell az Európai Unió pénzügyi piacait, közös európai piacunk erősségére kell támaszkodnunk, és nem szabad a magunk kis nemzeti sarkába behúzódnunk, és bezárkózni. Ha képesek vagyunk együtt dolgozni az európai közös piacon, ez kitűnő példa lesz a világ számára, hogy nem kell protekcionizmushoz folyamodnunk, kitűnő példa lesz arra, hogy a stabilitás fenntartását és a gazdaság élénkítését éppen a közös megállapodásokon alapuló nyitottság, együttműködés, tőkemozgás és makrogazdasági egyensúlyok segítik. Európa e területen szerzett tapasztalata felbecsülhetetlen értékkel bír.

Mindig nehezen értem meg, hogy miért nem így teszünk. Talán azért, mert túl sok figyelmet fordítunk azokra a fránya fedezeti alapokra, és túl keveset az emberek életére.

Roberts Zīle, az UEN képviselőcsoport nevében. – (LV) Köszönöm, elnök úr. A G20-ak találkozóján kiadott állásfoglalás-tervezetünkben az áll, hogy először is, különböző európai uniós országok kaptak támogatást a Nemzetközi Valutaalaptól fizetési egyensúlyi problémáik megoldásához, másodsorban pedig, hogy az euroövezet különböző országai közvetlenül az eurónak köszönhetően képesek voltak elkerülni ebben a helyzetben az árfolyam-nyomást. Az új európai uniós országok azonban sajnos nem tudják lecsökkenteni az árfolyam-nyomás kockázatát, mivel nem léphetnek be az euroövezetbe. Ezzel egyidejűleg több új uniós tagállamban a gazdaság felpörgött, ami annak közvetlen következménye volt, hogy számos európai bank hatalmas pénzügyi injekciót kapott a gazdaságba, hogy így hasítson ki magának piaci részesedést ezekben az országokban. Itt a teljes árfolyam-kockázat a hitelfelvevőkre hárult. Ezért felszólítanám saját magunkat, hogy fontoljuk meg, különösen azokban az új európai uniós tagállamokban, melyek csatlakoztak az átváltási árfolyam-mechanizmushoz, és kötött átváltási árfolyamot alkalmaznak, amely lehetővé teszi e hitelek nagy részének az európai bankok számára történő visszafizetését, hogy tehát ezeket az országokat nem kellene-e az euro gyorsabb bevezetésével megsegítenünk? Ez különösen azért sarkalatos pont, mert a szolidaritás nehéz időkben rendkívül fontos. Valójában mindannyian ugyanabban a hajóban evezünk – főként most, amikor – hogy őszinték legyünk – 10%-ot meghaladó költségvetési hiányukkal még az euroövezetbe tartozó országok sem tudnak megfelelni a maastrichti kritériumoknak. Miután mindannyian ugyanabban a hajóban evezünk, gondolkodjunk ugyanúgy! Köszönöm.

Caroline Lucas, a Verts/ALE képviselőcsoport nevében. – Elnök úr, a G20-ak találkozója a környezeti válság és gazdasági válság egyidejű kezelésének hatalmasan elszalasztott alkalma volt – más szóval elmulasztották az alkalmat a „zöld new deal” bevezetésére. Ez a találkozó lett volna a legjobb alkalom például a megújuló energiákba és az energiahatékonyságba történő nagyméretű befektetésekre, és nemcsak azért, mert sürgősen kezelniük kell az éghajlatváltozás kihívását, hanem azért is, mert a zöld technológiákba való beruházás az egyik legjobb módja annak, hogy az embereknek újra munkát adjunk.

A zöld energia például sokkal több munkahelyet teremt, mint a hagyományos vállalkozásokba történő befektetés, és mégis, a G20-ak által elfogadott csomag a világot valójában egy szénzabáló gazdaságba zárja vissza épp akkor, amikor egy nagyon különböző, alacsony szén-dioxid-kibocsátású, fenntartható gazdaság felé kellene elmozdulnunk. Euro milliárdok találtak az IMF és a Világbank számára, de a zöld gazdaság irányában való létfontosságú váltáshoz nem voltak komoly pénzek bedobva, csak bizonytalan óhajok – csak duma a dumáról.

A sajtóközleménynek az éghajlatváltozásról és az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaságról szóló részei mindössze két bekezdést tettek ki a közlemény végén, minden konkrét kötelezettségvállalás nélkül. Tragikus, hogy épp akkor, amikor a gazdasági rendszer és a globális környezet összeomlóban van, elveszett ez az életbevágó lehetőség az irányváltásra és arra, hogy mindkét válságot biztosan kezelni tudjuk, és az embereket visszavezethessük a munka világába.

Francis Wurtz, a GUE/NGL képviselőcsoport nevében. – (FR) Elnök úr, a G20 csúcs eredményeinek értékelése, melyet az imént hallottunk – sikertörténet, a válság fordulópontja, hatalmas siker az Európai Unió számára stb. – véleményem szerint két kérdést vet fel.

Az első a pénzügyi világrendszer jelenlegi helyzetének elemzésével függ össze, melyhez – miként láttuk – Európa szorosan kötődik. Ne takargassuk: a G20-országok vezetőinek szándéka, hogy kerüljön bármibe, a piacnak, sőt a népek, megnyugtató üzenetet küldjenek, odavezetett, hogy felettébb lebecsülték a fennálló helyzetet.

A valóság ezzel szemben az, hogy a bankok feltételezett, de még mindig nagy mértékben rejtett veszteségeire vonatkozó előrejelzések hónapról hónapra riasztóbb képet festenek. A legrosszabb nem mögöttünk, hanem előttünk van. Három hónappal ezelőtt kétezer milliárd dollár veszteségről beszéltek, ami már csillagászati összeg, ma pedig az IMF már négyezer milliárd dollárra becsüli ezt az értéket.

A Bizottság a maga részéről nemrég háromezer milliárd euróra tette a különböző címeken a tagállamok által a bankok megmentésére mozgósított pénzeszközöket, ami a tagállamok GDP-jének egynegyede. Íme a profitért folytatott eszelős pénzhajszó és a pénzért folytatott eszelős profithajszó eredménye.

Ez a komor valóság kiemeli második kérdésem jelentőségét. Mi a londoni G20-találkozón szabályozási téren elért előrelépések tényleges tartalma?

Amikor Joseph Stiglitznek, akit – miként Önök is tudják – az Egyesült Nemzetek Szervezete nevezett ki egy, a pénzügyi válsággal foglalkozó független szakértői bizottság élére, feltették a következő kérdést: „Egyetért-e Simon Johnson közgazdással abban, hogy a G20 csúcs szabályozási vetülete nullához közelít?”, Stiglitz úr így válaszolt: „Igen, egyetérték.”

A londoni nyilatkozaton még meg sem száradt a tinta, amikor a G20-ak legfőbb tagja, az Egyesült Államok, az adóparadicsomokban kényelmesen heverő spekulatív pénzekhez nyúlt, hogy potom áron felvásárolja az amerikai bankok mérlegét fojtogató értékvesztett eszközöket. A kapitalizmus moralizációjának kellős közepén úszkálunk.

A G20 csúcs valójában semmiben sem tartóztatta föl a liberális globalizációt. Nem vett tudomást a nemzetközi pénzügyi rendszer újjászervezésének kulcskérdéséről. Az IMF-et anélkül tolta előtérbe, hogy tervbe vette volna ennek átalakítását. A szőnyeg alá söpörte a válság által keltett óriási társadalmi kihívásokat. Homeopátiás gyógyszereket javallt ott, ahol egyértelműen életmentő műtétre van szükség.

Európának, úgy gondolom, jóval túl kell lépnie a G20 csúcs kimenetelén. Ég a ház! Hallják a társadalmainkból feltörő dühös kiáltásokat? Nem csillapító szavakat, hanem erős és konkrét tetteket követelnek, és azonnal!

Jana Bobošíková (NI). – (CS) Hölgyeim és uraim, a G20 csúcs azon döntése, hogy az IMF-be dollár milliárdokat injekciónak a válság leküzdésére, véleményem szerint kártékony, és a kitűzött cél ellenében hat. Ennek három közvetlen oka van. Az első: ez a kötelezettségvállalás a hitelező országokat arra kényszeríti, hogy vagy külföldi devizatartalékaikhoz nyúljanak, vagy eladósodjanak.

Másodszorban a kötelezettségvállalás még azokat az államokat is, melyek az IMF inkompetens elemzései miatt tartós károkat szenvedtek, arra kényszeríti, hogy hozzájáruljanak az alaphoz. A Cseh Köztársaság, amelynek polgárait itt képviselem, egy példa erre. Jóllehet az IMF hazámra vonatkozó előrejelzéseinek a valósághoz semmi köze, a cseh polgárok 1,4 milliárd dollárral járulnak hozzá az alaphoz.

Harmadrészt az IMF az eddigieknél sokkal lazább szabályok szerint működő országoknak fog hitelezni, és nem fogja verni az asztalt, hogy a hiteleket az adós gazdasági problémáinak megoldását szolgáló realista intézkedések fogantatásához kösse.

Hölgyeim és uraim, határozott meggyőződésem, hogy ez a nemzetközi hitelpiac torzulásához fog vezetni az adófizetők kárára.

Othmar Karas (PPE-DE). - (DE) Elnök úr, soros elnök úr, hölgyeim és uraim, a csúcs politikai siker volt, és fontos üzenetet küldött, mégpedig azt, hogy a világ összezárja sorait, és megvan a politikai akarat arra, hogy együttesen globális válaszokat találjunk és alkalmazzunk a válságokra és a kihívásokra. Mindazonáltal nagyon világosan szeretném leszögezni, hogy nem szabad eltúloznunk a csúcscok forgatókönyveinek a jelentőségét. A csúcscok csupán szándéknyilatkozatokat tesznek, a csúcscokon nem születnek döntések, a csúcscok nem jogalkotók, és a csúcscoknak nincs jogalapjuk.

Az Európai Unió felé több irányból érkezik felkérés. Meg kell lennie bennünk az ambíciónak ahhoz, hogy felvállaljuk az előrs szerepét a globális pénzügyi és gazdasági rend építésében. Az előrs szerepét azonban csak akkor tudjuk felvállalni, ha vannak európai szabályaink, és modelleket tudunk felkínálni. Jó úton járunk szociális piacgazdasági modellünkkel, a letéti garanciákkal, valamint a ma megszavazott hitelminősítő intézetekre vonatkozó szabályozással. Ugyanakkor meglátásom szerint a csúcs eredményeiből hiányzik a meglévő szabályozások prociklikus hatásainak európai és globális szintű kiküszöbölésére irányuló világos megállapodás; a kulcsszó: Bázeli II.

Még rengeteg teendőnk van, hogy csak néhányat említsek: fedezeti alapok, vezetői fizetések, a bankirányelv és az európai felügyelet stb. A Bizottságon keresztül mi a kontinens szószólói vagyunk, ám a nemzetállamok is képviseltetik magukat. Világszinten a közösségi érdekek a nemzeti érdekekkel párhuzamosak. Ez lehet erősség, de lehet gyenge pont is. Az összehangolás ezért különösen fontos. Ha képviselőink nem mindannyian ugyanabban az irányban húzzák a szekeret, világszinten meggyengülünk.

Utolsó megjegyzésem: sikerünket a politikai szándéknyilatkozatok jogi végrehajtása, ezek megvalósítása, valamint a globális végrehajtás időben és érdemben történő összehangolása fogja meghatározni. A csúcs csak az utat jelöli ki. Az eredmény még várat magára.

Elisa Ferreira (PSE). - (PT) Elnök úr, a G20 csúcs fontos esemény volt, különösen azért, mert többoldalú párbeszédhez teremtett teret, és rádöbentette az embereket, hogy a többoldalúság nélkül a válságra nincs megoldás. A csúcs azonban csak a kiindulópont, és nem a végpont. Az Európai Unió ebben játszott szerepét erősíteni és pontosítani kell, és az Európai Uniónak húzóerőként kell működnie. Márpedig mostanáig nincs jele annak, hogy ez így fog történni.

Van egy rendkívül fontos útmutatónk, nevezetesen a de Larosière-jelentés, de a Bizottság lassan hajtotta végre, és lassan reagált, elég, ha csak például a fedezeti alapokra való reagálást nézzük. Időközben az európai reálgazdaság még mindig semmi jelét nem adja a fellendülésnek, és az eddig követett „majd meglátjuk” politika a rosszabb számokra és egy fokozatosan romló helyzetre való várakozást jelenti. Elég, ha csak a Nemzetközi Valutaalap és az OECD (Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet) legutóbbi becsléseire gondolunk, melyek 27 millió munkanélkülit vetítenek előre, ami óriási probléma.

A Bizottság azzal kapcsolatban is magyarázattal tartozik a Tisztelt Háznak, hogy mit szándékozik tenni, a kezdeményezése valójában mit takar, és hol áll jelenleg a tagállamok kezdeményezéseinek összehangolását célzó politika. Nem szabad tovább várnunk. A tettekre irányuló politikai akaratnak már meg kell lennie.

Rebecca Harms (Verts/ALE). - (DE) Elnök úr, hölgyeim és uraim, a G20-ak valóban az előrevívó utat jelentik, és idővel a G8-nak be kell olvadnia a G20-ba. Ekkor egy csúccsal kevesebbünk lesz. Az európai kudarcot szenvedtek, ugyanis a 27 tagállammal rendelkező Európai Unió az igazi küzdőtér, ahol az új pénzügyi rendet meg kell szervezni.

Mostanáig sok szó esett erről, de hiányzanak a világos állásfoglalások. Rengeteget hallottunk az adóparadicsomok megtisztításáról, a fedezeti alapok ellenőrzéséről és a csalárd pénzügyi termékek végéről. Ha az európai politikai állásfoglalással mentek volna Londonba, ki állhatott volna nekik ellen? Miként tisztelt barátom, Lucas asszony is mondta, dühítőnek tartom, hogy a londoni csúcs egyszerűen elnapolta az éghajlatváltozási válságot és az energiaellátási válságot. Ez nemcsak az éghajlat és az energiaellátás biztonságának kérdéseire mért hatalmas csapást, hanem új munkahelyek ezreinek lehetőségét is eljátszotta.

Hans-Peter Martin (NI). - (DE) Elnök úr, megszakítás nélkül folytathatom ugyanott. Tragédia, hogy ez a kontinens képtelen többségre jutni abban, amire képviselőtársam, Lucas asszony utalt. Ha ez sikerülne,

sokkal jobb pozícióban lennénk, és bátran nézhetnénk a jövő generációk szemébe. A dolgok jelenlegi állása alapján azonban ezt nem tehetjük meg.

A pénzügyi katasztrófára vonatkozó vita alapján véve, és az a mód, ahogy a kibontakozó vagy már kialakult éghajlati katasztrófát félresöprik, engem a második világháború utáni *Bundestag*ra emlékeztet, és ez nekem nem tetszik. Akkoriban sok parlamenti képviselőt és a *Bundestag*ban sok politikust már egyáltalán nem érdekelt az, hogy mi történt 1945-ig. Ezzel lassan szembe kellett nézniük. Ez a kiindulópont: ha nem győződik le a múltat, ha nem vizsgálódik meg a saját tévedéseidet, és nem nézel a jövőbe, nincs előreút. Az Európai Unió, és ami még ennél is fontosabb, a politikai szereplők, tragikusan elbuktak a pénzügyi válságban. Ebből le kell vonniuk a tanulságokat, és először is meg kell tudniuk, hogy mit tettek rosszul.

Jean-Paul Gauzès (PPE-DE). – (FR) Elnök úr, hölgyeim és uraim, a Parlament által holnap megszavazandó állásfoglalásban a Parlament üdvözölni fogja a hitelminősítő intézetekre vonatkozó állásfoglalásokat, melyek célja az átláthatóság fokozása és a nemzeti felügyeleti hatóságok közötti együttműködés erősítése.

Európa épp ma mutatott utat ebben a tekintetben. Ma reggel a COREPER elfogadta a tagállamok, a Bizottság és a Parlament között létrejött kompromisszumot. Ma délben a Parlament is elsöprő többséggel, 569 szavazattal 47 ellenében, jóváhagyta a kompromisszumot. Így a Bizottság által javasolt és a Parlament által módosított rendelet gyorsan hatályba léphet.

Szeretném hangsúlyozni, hogy ez a rendelet a de Larosière-jelentés ajánlásainak szellemében egy európai felügyelet alapjait fekteti le. Az európai értékpapír-piaci szabályozók bizottsága (CESR) lesz a hitelminősítő intézetek bejegyzésének egyetlen beléptetési pontja, és kezdetben a koordinátor szerepét fogja betölteni.

A Bizottság kötelezte magát, hogy a következő hónapokban olyan jogalkotási kezdeményezést fog beterjeszteni, amely lehetővé teszi, hogy elvégezzék a végső simításokat egy valódi európai felügyeleti rendszeren.

Mielőtt befejezném, szeretném kiemelni, hogy a bizalom helyreállítása, amely valamennyi foganatosított intézkedés célja, nyilvánvalóan egy jobb szabályozáson, és konkrétan a pénzügyi rendszer jobb szabályozásán keresztül valósulhat meg.

Ámde polgártársaink félelmeit is figyelembe kell vennünk, és ezekre pozitívan kell válaszolnunk. Realista reményüzeneteket kell hozzájuk intéznünk. Polgártársaink általános közérzetének javítása nélkül nem fogjuk visszaszerezni a fogyasztók bizalmát, amely nélkül a gazdaság fellendítése nem elképzelhető. A polgártársainknak címzett tájékoztatásnak kiegyensúlyozottnak és tisztességesnek kell lennie, nem szabad a kishitűséget előtérbe tolni és elleplezni az előrelépéseket, a sikereket és a gazdaságélénkítő tervek kézzelfogható következményeit, miközben persze nem szabad elfelejteni, hogy idő kell, míg e tervek meghozzák a maguk gyümölcsét.

Pervenche Berès (PSE). – (FR) Elnök úr, el akartam mondani Daul elnök úrnak, de már nincs itt, hogy mégiscsak meglepő, hogy ma a konzervatívok azzal vádolnak bennünket, szocialistákat, hogy növelni akarjuk a szociális kiadásokat, miközben az ő legfőbb érvek a gazdaságélénkítési tervek elutasítására az, hogy Európában itt vannak nekünk ezek a híres-nevezetes automatikus stabilizátorok. Mit védünk foggal-körömmel, ha nem a munkanélküli ellátásokat?

A G20-ak találkozójaival kapcsolatban egy fő bírálatom van, mégpedig az, hogy a Barroso-módszert fogadták el, melynek lényege, hogy már meglévő terveket adnak össze, azután úgy tekintik, hogy ez egy gazdaságélénkítési terv. Ez nem gazdaságélénkítési terv. És ha az OECD tegnapi számait, az IMF mai számait, és a Bizottság holnapi számait nézzük, hogy képzelhetjük, hogy Európa ennyivel megelégedhet?

Valódi európai gazdaságélénkítésre van szükségünk, és ehhez, biztos úr, nincs más eszköze, mint azt egy európai hitellel megfinanszírozni. Ideje, hogy munkához lásson, még akkor is, ha ez az Európai Parlament már nem lesz itt, hogy segítse a feladatában.

Végezetül megállapítom, hogy a G20 csúcsnak volt egy elvégzendő feladata egy üzenet nyomán, melyet a csúcs előestéjén Dominique Strauss-Kahn intézett hozzá: „A rendszer addig nem fog helyreállni, amíg az értékvesztett eszközök kérdése meg nem oldódik.” Ebben a vonatkozásban a G20 csúcs minden jel szerint inkompetens volt. Még az egész munka a nyakunkon van.

Két dolog: a G20 csúcs következtetései a dohai ciklus nyereségét 150 milliárd dollárra becsülik. Honnan vették ezt a számot? Hogyan lehet ezt alátámasztani? Magyarázatot kérünk Öntől, biztos úr.

Végül a felügyeletről: ha Európa a jó úton akar elindulni, sürgősen meg kell valósítania a de Larosière-csoport ajánlásait.

Antolín Sánchez Presedo (PSE). – (ES) Elnök úr, a G20-ak találkozója értékes üzenetet küldött: a jólét oszthatatlan, és az egyetlen fenntartható gazdasági talpra állás csak közösen elképzelhető, és olyan talpra állás, melyből mindenki kiveszi a részét.

Most ezt valósággá kell változtatnunk. Ebben az irányban kell tovább haladnunk. A G20-ak találkozója újra megerősítette a közös prioritásokat, megállapodott a Nemzetközi Valutaalap számára, a fejlesztési bankok számára, valamint a kereskedelem élénkítésére nyújtandó forrásokról. Reformokat valósított meg a globális pénzügyi kormányzás terén, ambiciózus terveket hajtott végre a szabályozás és a felügyelet vonatkozásában, és előrelépett az adóparadicsomok elleni küzdelemben.

A G20 csúcs nélkül a helyzet kétségbeesítő lenne, és a világ gazdaság gyengélkedése krónikussá válhatna.

A legfontosabb azonban, amit tudatosítanunk kell magunkban, az, hogy a G20-ak kezdeményezése nem esemény, hanem folyamat. Az Európai Unió a legjelentősebb, integrált és kiegyensúlyozott gazdasági térség a világon, ezért élen kell járnia, hiszen hatalmas tartalékokkal rendelkezik, és a világ folyását annak a tudatosításával gazdagíthatja, hogy nemcsak egy ciklikus válság kellős közepén vagyunk, hanem valójában egy mélyebben gyökerező válsággal kell szembenéznünk, amely az Európai Unió politikai kezdeményezését követeli meg.

Danutė Budreikaitė (ALDE). – (LT) A Nemzetközi Valutaalap által kiadott nyilatkozatban szereplő egyik intézkedés, amely az Európai Unió közép- és kelet-európai országainak a válságból való gyorsabb kilábalásának lehetőségeire vonatkozik, az euro bevezetése. Ezt az intézkedést olyan országoknak ajánlják, ahol van valutatanács. Litvániában a litast négy évre változatlan árfolyamon az euróhoz horgonyozták, amely időtartam a valutatanács mechanizmus által megkövetelt időszak kétszerese. Az átváltási árfolyam-mechanizmus időszakát az euroövezetbe nem tartozó többi ország esetében pedig egy évre kellene lecsökkentenünk. Az Európai Unióban és az egész világon bekövetkezett gazdasági megtorpanás soha nem látott, villámgyors és kreatív döntéseket és kompromisszumokat igényel, annál is inkább, mert az euro tíz éves fennállása alatt egyetlen euroövezetbe tartozó ország sem teljesítette az euroövezetbe tartozás összes kritériumát és követelményét, a maastrichti kritériumokat.

Bart Staes (Verts/ALE). – (NL) Meg akarom ragadni ezt az alkalmat arra, hogy leleplezzek egy kétszínűséget a G20 csúccsal kapcsolatban. Ezt a csúcst úgy harangozták be, mint történelmi eseményt, mint valami hihetetlen dolgot, mint egy előrelépést például az adócsalás és az adóparadicsomok elleni küzdelemben. Egy fekete, egy szürke és egy fehér lista összeállítására is sor került.

Az Európai Unió kétszínűsége abban rejlik, hogy – csak egy példával élve – alig másfél héttel a G20 csúcs előtt gazdasági partnerségi megállapodást kötöttünk a karibi országokkal. Márpedig a tizennégy országból nyolc adóparadicsom, és mégis szabadkereskedelmi megállapodást írtunk alá ezekkel az országokkal, melynek eredményeképpen intézményesül a pénzügyi szolgáltatások szabad kereskedelme és liberalizációja, ami pedig azzal jár majd, hogy az értékvesztett hitelek és az illegális pénz majd szabadon fog ezekből az adóparadicsomokból az Európai Unióba beáramlani.

Ezért szeretném megragadni ezt az alkalmat, hogy panaszt tegyek a kétszínűség miatt, amiatt, hogy kaptunk egy jó kis médiashowt, a G20 csúcst, amely azt állítja, hogy ellátja az adóparadicsomok baját, azután a gyakorlatban egy olyan politikát kapunk, mely szöges ellentétben áll az elhangzott állításokkal. Ezt akartam elmondani.

Petr Nečas, a Tanács soro elnöke. – (CS) Hölgyeim és uraim, nagyon köszönöm a vitát. Szeretném egyértelműen leszögezni, hogy egyetértünk Daul úrral, aki a protekcionizmus elkerülését kulcsfontosságú tényezőként jelölte meg. A protekcionizmus úgy működik, mint a rák, és teljesen tönkretetheti gazdaságunkat, az Európai Unió polgárai ellen fordulhat, és mélyülő gazdasági válsághoz, valamint az életszínvonal további zuhanásához vezethet. Daul úr azon felhívásával is teljesen egyetértünk, hogy átlátható, hatékony és ésszerű szintű szabályozással rendelkező gazdaságra, valamint természetesen erősebb globális pénzügyi intézményekre van szükség.

Rasmussen úr és Starkevičiūtė asszony a gazdaságba történő pénzinjekcióról beszéltek. Itt hangsúlyoznom kell, hogy nem azért injektózzunk pénzt a gazdaságba, hogy a pénzügyi intézményeket támogassuk. Amennyiben ezt tesszük, a cél a foglalkoztatottság élénkítése és segítség nyújtása az embereknek munkájuk megtartásához, hiszen mindannyian egyetértünk abban, hogy az Európai Unió polgárai számára a megélhetés

biztosításának legméltóbb módja a saját munkájukon keresztül vezet. Ugyanakkor ezen gazdaságélénkítő pénzügyi ösztönző intézkedések megvalósításával egyidejűleg nemcsak magunkra, hanem gyermekeinkre és unokáinkra is kell gondolnunk. Másképpen fogalmazva, ezek az intézkedések hosszú távon nem vezethetnek az államháztartás stabilitásának semmilyen drámai veszélyeztetéséhez. Erőfeszítéseinket a foglalkoztatottság védelmére kell összpontosítanunk, ezért az Európai Bizottság a Tanáccsal karöltve foglalkoztatási csúcsot szervez, melyen a kiemelt prioritást a foglalkoztatás terén foganatosítandó intézkedések alkotják majd.

Szeretnék hangot adni annak, hogy nem értek egyet Lucas asszonnyal. Egyáltalán nem értek egyet azzal, hogy a G20 csúcs elszalasztott lehetőség volt, de mindannyiunkat fel kell szólítanom arra, hogy tanúsítsunk némi politikai valóságérzékletet. A mostani gazdaság beteg. Ápolásra, elsősegélyre, tartós gondozásra és lábadozási időszakra van szüksége. A következő három-négy hónapban nem számíthatunk hirtelen kedvező fejleményre. A globális gazdaság – következőképpen az európai gazdaságot is – sújtó problémák mélyen gyökereznek, és jellegüket tekintve hosszú távúak. Ezért a kezelésnek is hosszú távra kell szólnia, és türelem kell majd hozzá. Szilárd meggyőződése, hogy ebből a szempontból a G20-ak csúcstalálkozója kedvező lépést jelent.

Wurtz úr bírálta a pénzügyi megállapodások felületességét. Egyetértek azzal, hogy az Európai Uniónak sok tekintetben mélyebbre kell mennie, és szilárd meggyőződése, hogy most ez is történik. Nemcsak az állam- és kormányfők által megtett lépéseket kell látnunk, hanem a pénzügyminiszterek által megtett lépéseket is, melyek nagyon gyakran a különböző dokumentumok mellékleteiben kerülnek rögzítésre. Azt is szeretném kiemelni, hogy az Európai Bizottság már ezen a héten további konkrét intézkedésekről folytatott megbeszéléseket. De itt megint realizmusra intenek. A következő három-négy hónapban nem várhatjuk, hogy csodagyógymódokra lelnek. A világ gazdaság bajban van, és a kezelés nagyon hosszú távú lesz. Lényeges aláhúzni azt, hogy még uniós keretben is összehangoltan kell eljárunk. Egyikünk sem elszigetelten létezik. A globális gazdasági válság hatásait csak összehangolt fellépéssel keresztül tudjuk sikeresen kivédeni.

Olli Rehn, a Bizottság tagja. – Elnök úr, szeretnék köszönetet mondani Önnek az igen komoly és konstruktív vitáért. Erről természetesen beszámolok majd a Bizottságnak, Barroso elnöknek, valamint kollégámnak, Joaquín Almuníának.

Két vagy három megjegyzésem van, először az európai gazdaságélénkítési tervről. Poul Nyrup Rasmussenhez hasonlóan természetesen én is gondosan feljegyeztem az IMF legutóbbi előrejelzését, amely valóban nagyon komor képet fest. Ugyanakkor lényeges megjegyezni azt is, hogy mi már igen számottevő és jelentős politikai döntéseket hoztunk az európai gazdaság és a világ gazdaság serkentése céljából. Ez már általánosságban segített a pénzügyi széthullás megállításában. De természetesen igenis, becsületesen be kell vallani, hogy egy ideig még rossz híreket fogunk kapni a reálgazdaságból, különösen, ami a növekvő munkanélküliséget illeti. Ezért nagyon ébernek és elővigyázatosnak kell lennünk. Folyamatosan értékelnünk kell, hogy a gazdaságélénkítő csomag, a fiskális ösztönzők és a pénzügyi reformok miként működnek, és milyen eredményeket hoznak. Szükség esetén az elkövetkezendő hónapokban többet kell tennünk – és jobban.

Több kollégának válaszként üzenem, hogy már készítjük házi feladatunkat a pénzügyi reformról. A Bizottság jövő heti napirendjén szerepel például egy nagyobb jogszabály-csomag a pénzügyi piacokról, és különösen a vezetőik javadalmazásáról, valamint egy ajánlás a pénzügyi szolgáltató ágazatban alkalmazandó javadalmazási politikáról. Ez nagyon fontos része a pénzügyi piacok megreformálásának.

Végezetül, jóllehet a pénzügyi kapitalizmus rendszerhibáinak kiigazítása céljából Európában és a világon mindenütt valóban szükség van a pénzügyi szabályozás megreformálására, ezzel egyidejűleg az is fontos, hogy a fürdővízzel együtt ne öntsük ki a gyereket is, vagyis a piacgazdaságot, mint olyat. Más szavakkal, meg kell őriznünk az egységes piacot – amely a jólét motorja Európában –, és a Kereskedelmi Világszervezet kontextusában egy új világkereskedelmi irányvonal kialakításáért kell munkálkodnunk. Ahogy Daul úr is mondta, több, nem pedig kevesebb kereskedelemre van szükségünk. Ez különösen fontos a fejlődő országok számára, melyeket a jelenlegi recesszió és a világkereskedelem lassulása nagyon súlyosan érint.

A jövő hónapban Louis Michelt fogom helyettesíteni, így portfólió feladataim miatt ebben is érdekelt vagyok. A fejlődő országok ugyanis azok között vannak, melyek a legjobban szenvednek a jelenlegi gazdasági visszaeséstől. Ezért nem szabad elvesztenünk a lendületet, és a dohai fejlesztési fordulót gyorsan és nagyszabású eredménnyel le kell zárunk. A jelenlegi gazdasági légkörben a dohai folyamat lezárásának értéke igen számottevően megugrott. A dohai folyamat lendületet adna a világ gazdaságnak, és megelőzné a protekcionizmus megizmosodását. Ezért minden G20-országnak túl kell néznie saját hazai politikai háza táján, és valódi elkötelezettséget kell mutatnia a dohai fejlesztési forduló haladéktalan előrevitelében. Úgy gondolom, a fejlesztés szempontjából azt is fontos megemlíteni, hogy a G20-ak vezetői egy kettő éves

időszakra szóló, 250 milliárd amerikai dollár értékű kereskedelemfinanszírozási csomagban is megállapodtak a világkereskedelmi mozgások támogatására, amelyhez Európa is számottevően hozzájárul majd.

Elnök. – Jelezném, hogy az eljárási szabályzat 103. cikkének (2) bekezdésével összhangban e vita végén hat, állásfoglalásra irányuló indítványt⁽¹⁾ kaptam, melyet a Parlament hat fő képviselőcsoportja terjesztett elő.

A vitát lezárom.

A szavazásra 2009. április 24-én, pénteken kerül sor.

14. A paralimpiai játékok támogatása az Európai Unióban (írásbeli nyilatkozat): lásd a jegyzőkönyvet

15. A Moldovai Köztársaságbeli helyzet (vita)

Elnök. – A következő napirendi pont a Tanács és a Bizottság nyilatkozata a Moldovai Köztársaságban fennálló helyzetről, de mindenekelőtt azt hiszem, hogy Watson úr fel kívánja hívni a Tisztelt Ház figyelmét kitűnő moldovai közszereplők jelenlétére Parlamentünkben.

Graham Watson (ALDE). – Elnök úr, szeretném képviselőtársaim figyelmét felhívni, hogy a karzaton ma a moldovai parlamentben képviselettel bíró három ellenzéki párt vezetői foglalnak helyet, akik erre a vitára jöttek el: Dorin Chirtoacă, Kisinyov polgármestere és a Moldovai Liberális Párt alelnöke; Vladimir Filat, a Liberális Demokrata Párt elnöke; valamint Serafim Urechean, a „Mi Moldovánk” Szövetség elnöke.

(Taps)

Petr Nečas, a Tanács soro elnöke. – (CS) Elnök úr, biztos úr, hölgyeim és uraim, a Tanács és a Bizottság egyaránt igen rossz érzéssel követi az április 5-i parlamenti választások nyomán Moldovában kibontakozó eseményeket. Közvetlen szomszédságunkban jelentős politikai válság bontakozott ki, amely az Európai Unió moldovai politikájára, és általában az egész térségre nézve súlyos kihívásokat jelent. Ez azért különösen aggasztó, mivel az Európai Unió jelenleg készül a Keleti partnerség elindítására. Minden érdekünk azt kívánja, hogy odahassunk, hogy a moldovai helyzet ne ássa alá a Keleti partnerség megvalósítását. Világos különbséget kell tennünk egyrészt Voronyin elnök és a politikai képviselők nyilatkozatai és tettei, másrészt a moldovai polgárok érdekei között.

A kisinyovi erőszakos tiltakozások április 7-i kitörését követően az Európai Unió azonnal Moldovába küldte különleges képviselőjét, Mizsei Kálmánt. Azóta Mizsei úr szívósan dolgozik azért, hogy a különböző moldovai politikai pártok között politikai tárgyalásokat kezdeményezzen. Az új parlamentben mandátumot nyert pártoknak a demokratikus elveket tisztelő, valóság közeli megoldásra kell jutniuk. A válság egész folyamán a különleges képviselő szoros kapcsolatban állt az elnökséggel és a Főképviselettel, Javier Solanával.

Önök talán tudják, hogy Mirek Topolánek cseh miniszterelnök tegnap szintén Kisinyovba látogatott. Nyomatékosan felszólította a moldovai hatóságokat és az ellenzéket, hogy kezdjenek politikai párbeszédet. Találkozott Voronyin elnökkel, Greceanu miniszterelnökkel, valamint az ellenzék képviselőivel. Az elnökség által tolmácsoltt fő üzenet teljes mértékben egybecsengett Mizsei Kálmán hosszú távú fellépéseivel. A moldovai társadalomban erősíteni kell a polgári jogokat, a kormánynak lehetővé kell tennie a civil társadalom normális működését, valamint szavatolnia kell a szólásszabadságot és más alapvető emberi jogokat. Ezenkívül lényegbevágó, hogy a moldovai ellenzék hozzáférhessen a fő médiumokhoz annak érdekében, hogy véleményét hangoztathassa, és egyenlő esélyekkel induljon a politikai küzdelemben. Másrészről az ellenzék képviselőinek konstruktívan együtt kell működniük a kormányzó párttal, és tisztelőben kell tartaniuk a választások eredményét. Topolánek miniszterelnök az Európai Tanács elnökeként valamennyi fél képviselője előtt hangoztatta az európai kilátások állandó szem előtt tartásának alapvető fontosságát. Moldovának nem szabad letérnie a demokrácia útjáról. Az ország Keleti partnerségbe való bekapcsolásának meg kell erősítenie Moldovát ezen az úton.

Szeretném emlékeztetni Önöket arra, hogy az április 8-án bejelentett hivatalos választási eredmény a Moldovai Kommunista Pártot hozta ki győztesnek, amely a szavazatoknak majdnem 50%-át elnyerte. A fennmaradó szavazatok a három ellenzéki párt között oszlottak meg. Ezen eredmény alapján a kommunisták az új

⁽¹⁾ Lásd a jegyzőkönyvet

parlament 101 mandátumából 60 mandátumot kapnának. A nemzetközi választási megfigyelő küldöttség előzetes értékelése alapján a választás érvényes volt, jóllehet utaltak a kampány alatt történt több problémára.

Az ellenzék és egy sor nem kormányzati szervezet azonban kijelentette, hogy a választásokat csalás árnyékolta be. A múlt héten a központi választási bizottság újraszámálta a szavazatokat, és arra a következtetésre jutott, hogy a kormányzó kommunista párt valóban elnyert a parlament 101 képviselői helyéből 60-at, és így megerősítette az első szavazatszámolás eredményét. Az ellenzék szerint a fő probléma nem a szavazatszámolással, hanem a szavazószelvényekkel van, melyek között állítólag több százezer „holt lélek”, vagyis nem létező személy szavazata található. Az ellenzék most ellenőrzi a szavazószelvényeket, hogy bebizonyítsa állításának igazát. A választási bizottság egy szóvivője szerint az újraszámolás során nem fedeztek fel csalásra utaló jeleket. Az ellenzék arra is rámutatott, hogy a kormányzó párt a választási hadjárat során széles körűen kiaknázza a közigazgatási forrásokat. A nemzetközi választási megfigyelők ebből a szempontból bírálták is a moldovai hatóságokat. Az Európai Unió a választásokat megelőzően több ízben figyelmeztette a moldovai hatóságokat erre a problémára. Nyomatékos utalás történt a sajtószabadság hiányára és az ellenzéknek az elnyomó hatóságok általi üldözésére.

A tiltakozások nyomán fokozódott a független médiára nehezedő nyomás. Újságírók letartóztatására és üldözésére került sor. Néhány külföldi újságíró kiutasítottak az országból, vagy megakadályozták az országba való belépésüket. Van egy további, igen komoly aggodalomra okot adó tényező is. A válság alatt a moldovai hatóságok súlyosan megsértették az emberi jogokat. Az április 7-i heves tiltakozások nyomán a jelentések szerint közel 250 embert tartóztattak le. Közülük sokat, főként fiatalokat, a rendőrök megvertek, embertelen bánásmódnak és kínzásnak vetettek alá, megtagadták tőlük a jogsegélyt, és nem engedték meg, hogy értesítsék a családjukat. Három fiatal tüntető meghalt.

A moldovai hatóságok számára teljesen egyértelművé tettük, hogy az emberi jogok és a médiaszabadságok ilyen megsértése az Európai Unió számára elfogadhatatlan. A Kisinyovban lezajlott erőszakos események nem indokolhatják az állami hatóságok által foganatosított kegyetlen intézkedéseket. Moldova olyan intézkedéseken keresztül, mint az EU–Moldova cselekvési terv, elfogadta az európai normákat és értékeket. Az Európai Unió felszólította a moldovai hatóságokat, hogy sürgősen tegyenek meg mindent az emberi jogok és az alapvető szabadságok alapelveinek betartására.

Április 15-én Vlagyimir Voronyin moldovai elnök egy lépést tett a helyes irányban, amikor – a nyilvántartott bűnözők kivételével – amnesztiát hirdetett a tüntetések alatt letartóztatott minden személy számára. Ugyanő az események átlátható és megfelelő kivizsgálására szólított fel. A kivizsgálásra a vonatkozó európai és nemzetközi intézményekkel együttműködésben kell sort keríteni. Az Európai Unió, az Európa Tanács, az EBESZ és az ENSZ a helyszínen, közvetlen közlőről figyeli az emberi jogok helyzetét. Fontos, hogy ezekre az akciókra összehangolva kerüljön sor. A Moldovában lefolytatott vizsgálatnak nemzetközi részvétellel kell lezajlania, hogy megbízhatónak és korrektnek legyen tekinthető. A moldovai társadalomban az elmúlt hetek alatt uralkodó éles konfliktushelyzetben és bizalmatlanságon csak átlátható folyamattal lehet úrrá lenni.

Létfontosságú, hogy erre a válságra politikai megoldást találjunk. Moldova a globális pénzügyi válságból eredő nagyon súlyos gazdasági problémákkal néz szembe. Ha a politikai felfordulás tovább folytatódik, az ország nem tud megbirkózni ezekkel a gazdasági problémákkal. Sürgősen szükség van működő kormányra. Külső segísége is szükség lesz, ideértve az IMF jelentős beavatkozását is. A mostani helyzetben igen fontos, hogy a jelenlegi válság közvetlen következményein túl a jövőbe tekintsünk, és megfontoljuk, hogy milyennek kell lennie Moldovával kapcsolatos politikáknak. A válság világosan megmutatta, hogy a moldovai demokratikus normák és intézmények megszilárdításához következetes és nagyra törő intézkedésekre van szükség. Az Európai Unió részéről nagyobb segítségnyújtásra lesz szükség, amely a rendőrség és az igazságszolgáltatás reformján keresztül az intézményépítésre, valamint a médiaszabadságok és a pluralizmus szavatolására összpontosít. Az említett területek mindenre kiterjedő megreformálására vonatkozó kötelezettségvállalásnak a moldovai politikai pártok közötti, a jelenlegi válság leküzdésére vonatkozó megállapodás részét kell képeznie.

Hölgyeim és uraim, felszólalásomat annak hangsúlyozásával szeretném zárni, hogy Moldova sok éven keresztül a demokratikus normák megtartására irányuló eltökéltsége és az Európai Unióhoz való közeledési szándéka okán az egyik legelőrehaladottabb kelet-európai ország volt. A mi érdekünk, hogy segítsük Moldovát a jelenlegi válság leküzdésében és az ezen az úton történő továbbhaladásban. A Keleti partnerség új és nagyszabású keretét fog kínálni Moldova és a többi térségbeli ország politikai és gazdasági reformjait célzó európai uniós segítségnyújtás fokozásában. Minden érdekünk azt kívánja, hogy biztosítsuk a moldovai demokrácia megerősödését, és azt, hogy Moldova tovább közeledjék az Európai Unióhoz.

ELNÖKÖL: ROTHE ASSZONY*alelnök*

Olli Rehn, a Bizottság tagja. – Elnök asszony, Watson úr bejelentésére reagálva először hadd köszöntsem melegen moldovai vendégeinket.

A Moldovai Köztársaságban tapasztalható helyzet valóban komoly aggodalomra ad okot. Közelről követjük a fejleményeket, és keressük a módot az ország politikai erői közötti párbeszéd és megbékülés előmozdítására.

A közelmúltban lezajlott választások lebonyolítása kapcsán kollégám, Benita Ferrero-Waldner asszony üdvözölte az EBESZ által vezetett nemzetközi választási megfigyelő küldöttség előzetes értékelését. A küldöttség arra a következtetésre jutott, hogy a választások pluralista környezetben folytak le, világos politikai választási lehetőséget kínáltak a szavazóknak, és a demokratikus választások számos nemzetközi normáját betartották.

Ugyanakkor számottevő hiányosságokra is fény derült, melyek komoly aggodalomra adnak okot, és melyeket a Bizottság jóval a választások előtt szóvá is tett. Ezek a következők: túlzott közigazgatási beavatkozás, a szólásszabadság és valamennyi párt média-hozzáféréseinek nem kellő tiszteletben tartása, valamint a közvélemény általános bizalomhiánya a demokratikus és a választási folyamatban. Ezeket a hiányosságokat sürgősen, az április 7-i események után pedig inkább orvosolni kell.

Ennél sokkal nyugtalanítóbbak azok a jelentések, melyek az emberi jogoknak a választás nyomán kibontakozó tüntetéshullám során történt széles körű megsértéséről számolnak be. Az április 7-i tüntetéseket követő zavargások után a Bizottság határozottan elítélte a túlzott erőbevetést, és minden érdekeltet felszólított a lázító beszédek és az erőszak beszüntetésére.

Ezt az ügyet továbbra is közvetlen közelről figyelemmel kísérjük. Az emberi jogok tiszteletben tartása a Moldovával fennálló kapcsolataink további fejlődésének továbbra is kulcsfontosságú feltétele. Létfontosságú, hogy alaposan és gyorsan kivizsgálják azokat az állításokat, melyek szerint a rendfenntartó erők súlyosan megsértették az emberi jogokat. Ha az állítások megalapozottaknak bizonyulnak, a hatóságoknak cselekedniük kell annak érdekében, hogy a jogsértésekért felelősök valóban bíróság elé kerüljenek.

Üdvözöljük, hogy Voronyin elnök beleegyezett, hogy látogatást tegyen az Európa Tanács emberi jogi biztosánál, Thomas Hammarbergnél, és ezekben a kérdésekben együttműködjön az EU különleges képviselőjével. Hasonlóképpen pozitív Moldova érdeklődése egy esetlegesen odaküldendő európai uniós tényfeltárási küldöttség fogadása iránt.

Jóllehet e küldöttségek nem léphetnek az emberi jogok megsértése kivizsgálásának és üldözésének állami felelőssége helyébe, hozzá kell járulniuk ahhoz, hogy fény derüljön a legutóbbi választásokra és ezek utóhatásaira. A közvélemény bizalmának helyreállítására irányuló politikai párbeszéd megkönnyítése irányában is kell hatniuk.

A mai moldovai helyzet igen törekeny. Az ország folyamatosan kifejezte vágyát az Európai Unióval való kapcsolatok elmélyítésére. A jelenlegi válság Moldova ez irányú eltökéltségének próbaköve lesz.

Üdvözöljük, hogy a vízumkényszer román állampolgárokkal szembeni újra bevezetését követően, és azt követően, hogy a román nagykövetet nemkívánatos személynek nyilvánították, Románia tartózkodott hasonló lépések megtételétől. Valamennyi partnert arra kell buzdítanunk, hogy a legnagyobb körültekintéssel járjon el, és állandóan tartsa szem előtt az ország stabilizálásának minden egyebet maga mögé utasító célját.

A jelenlegi helyzet nagyon aggasztó, de nem szabad elfeledkeznünk a tágabb kitekintésről. A jövőbeni moldovai stabilitás és jólét kulcsa az ország Európai Unióval fennálló kapcsolatainak elmélyítésében rejlik. A Keleti partnerség elindításának előestéjén demonstrálnunk kell, hogy – különösen a feszültségek tompítása, a párbeszéd elősegítése és a közöttünk fennálló kapcsolatok erősítése révén – valóban készen állunk Moldova megsegítésére a jelenlegi nehézségek legyőzésében.

A Moldovai Köztársaság a szomszédunk. Az elmúlt 15 év óta szorosan és a bizalom légkörében együtt dolgozunk a moldovai polgárokkal. Teljes mértékben tudatában vagyunk Moldova európai törekvéseinek. Létfontosságú, hogy ma a moldovai nép iránt továbbra is elkötelezettek maradjunk, és együtt dolgozzunk nemcsak a választási időszakban felmerült kihívások leküzdésében, hanem azon kihívások legyőzésében is, melyeket a világméretű pénzügyi és gazdasági hanyatlás hozott magával. Más szavakkal, érdekel bennünket Moldova, és érdekelnek bennünket a moldovai polgárok.

Marian-Jean Marinescu, a PPE-DE képviselőcsoport nevében. – (RO) A Moldovai Köztársaságnak nemzetközi kötelezettségei és kötelezettségvállalásai vannak, ami annyit tesz, hogy Moldova vállalta a demokrácia, a jogállamiság és az emberi jogok tiszteletben tartását. A közelmúltbeli események azonban súlyos eltávolodást mutattak mindezen kötelezettségvállalásoktól. A véletlenszerű letartóztatások, az emberrablások, az eltűnt emberek, a letartóztatottak jogainak kirívó megsértése, az embertelen és megalázó bánásmód, a polgárok terrorizálása és a fegyverrel fenyegetés olyan sajnálatos cselekmények, melyek veszélyeztetik az ország európai uniós jövőjét.

A tömegtájékoztatói eszközök és az ellenzéki pártok képviselői ellen indított hadjárat, valamint az újságírók letartóztatása és kitoloncolása súlyos, sajnálatos cselekmények. Elítélem a Moldovai Köztársaság kormánya által indított zaklatási hadjáratot, az emberi jogok súlyos megsértését és a törvénysértő cselekedeteket.

A 2007-2010-es időszakra a moldovai demokrácia és a felelősségteljes kormányzás fejlesztésének támogatására előirányzott uniós segítségnyújtás összege több mint 50 millió euróra rúg. Remélem, hogy ezt az összeget nem arra használták fel, hogy a rendőrséget a lakosság erőszakkal való megfélemezésére képezzék ki. Szeretném megkérni a Bizottságot, hogy nyújtson be jelentést az Európai Parlamentnek az összes uniós pénzeszköz Moldovai Köztársaságban történt felhasználásáról.

Románia a Moldovai Köztársaságnak az európai szervezetekbe való integrációját támogató kezdeményező politikát folytat, és fog folytatni a jövőben is. Ennek oka nemcsak a moldovai polgárokkal fennálló történelmi kapcsolatainkban keresendő, hanem konkrétan abban a szilárd meggyőződésben, hogy a Moldovai Köztársaság mint modern, demokratikus, az emberi jogok és alapvető szabadságok tiszteletben tartásán alapuló állam sorsa Európában képzelhető el. A román állam ellen a moldovai hatóságok által felhozott vádak abszurdak. A román állampolgárokkal szemben bevezetett vízumkényszer szintén indokolatlan és elfogadhatatlan tett. Az államfő változik, de a polgárok maradnak.

Hiszem, hogy az Európai Uniónak érdeke, hogy a Moldovai Köztársaság európai utat kövessen, és tartson lépést polgárainak azon törekvéssel, hogy egy szilárd, biztonságos és demokratikus államban élhessenek. A Keleti partnerség ebben a tekintetben a Moldovai Köztársaság polgárai európai törekvéseinek hatékony eszköze és kirakata.

Marianne Mikko, a PSE képviselőcsoport nevében. – (ET) Hölgyeim és uraim, mindig is erősen drukoltam Moldovának, de a mostani válság megdöbönt. Bár Moldova a külföldi segélyektől függő kicsiny ország, mégsem hunyhatunk szemet a jogállamiság elveinek megsértése fölött.

Az Európai Unió és Moldova között fennálló kapcsolatok továbbra is nagy jelentőségűek a számunkra, de azért ne higgye senki, hogy az Európai Unió csupa kékszemű, naiv emberből áll, akik mindent elhisznek, amit csak a moldovai hatóságok igazsággént állítanak be. A közeljövőben felálló Európai Parlament *ad hoc* moldovai küldöttsége óriási jelentőséggel bír. Semmi sem lehet tabutéma. Tudni szeretnénk, hogy a választások utáni időszakban a rendőrség hogyan lépett fel a tüntetőkkel szemben. Az emberi jogok tiszteletben tartása nemcsak a szavak, hanem a tettek szintjén is, az Európai Unió számára, valamint a nép által közvetlenül megválasztott képviselők számára is elsőrendű jelentőségű. Sajnos a Moldovai Köztársaság a Külügyi Bizottság ülésén jelezte, valamint tegnap a moldovai delegáció is utalt rá, hogy Európának Kisinyov részéről monológra kell számítnia. Ezt nem fogadhatjuk el, mert az európai integráció nyílt párbeszédet jelent. A partnerek mindent megbeszélnek egymás között. Hiszek a Keleti partnerségben, és a moldovai demokrácia lehetőségében is. Ezért segítsünk Moldovának.

Graham Watson, az ALDE képviselőcsoport nevében. – Elnök asszony, Moldova állapota a gyászos európai múlt nyomorúságos emlékeit idézi föl: saját magát győztesnek kikiáltó kommunista kormány, megvert és meggyilkolt tüntetők, vádak, hogy a zavargásokat a szomszédok szítják. Ha lenne valódi bizonyíték arra, hogy az erőszakot a román titkosszolgálat gerjesztette, ezt a nemzetközi közösségnek vizsgálat tárgyává kellene tennie.

Az Európai Parlament jövő heti feladata megbizonyosodni a 200 000 illegálisan kinyomtatott szavazócéduláról szóló jelentések megalapozottságáról, azokról az állításokról, hogy a választás napján 400 000 szavazó jelentkezett szabálytalan személyazonosságot igazoló okmánnyal, és azokról a híresztelésekről, hogy a Dnyeszteren túli régióban tömegestül vonták meg a szavazati jogot a szavazóktól. Addig, amíg ez nincs kivizsgálva, amíg az EBESZ nem nyújtja be a jelentését, sokan egyszerűen nem fogják elhinni a választási eredményt, bárhogy határozzanak is a moldovai bíróságok. Elképzelhető, hogy Ferrero-Waldner biztos ösztönös optimizmusa csődöt mond.

Voronyin elnöknek a tiltakozások után véletlenszerűen a tömegből kiemelt fiatalok fogva tartását, fizikai bántalmazását és bírósági ítélet nélküli meggyilkolását is el kell ítélnie. Nem lehet több akadály az ügyvédek vagy a nem kormányzati szervezetek előtt, nem lehet a fogva tartottak nevét és számát tovább eltitkolni. Szeretném, ha a Bizottság megerősítené, hogy a román nagykövetség Moldovából történt kiutasítása és az utazók számára a vízumkényszer bevezetése a Moldovával fennálló uniós megállapodások megszegését jelenti-e. Ha igen, a Bizottság miként fog lépni?

Băsescu elnöknek az útlevelekkel kapcsolatos bejelentése szintén fokozta a feszültséget. Nem szabad érzéketlennek lennünk a kétoldalú kapcsolatok iránt, mindazonáltal ragaszkodnunk kell a megállapodások betartásához.

Mai moldovai látogatóink egy olyan országról számolnak be, ahol a szabadságot és a demokráciát oly sokféle módon megcsúfolják, ahol az internet rejtélyes módon nem úgy működik, ahogy kellene, ahol a televízió csatornák eltűnnek az éterben, és ahol az állami TV csatornák az utcákon zajló erőszakról való tudósítás helyett inkább hastáncot közvetítenek.

Uniónknak, miközben a geopolitikáról sem szabad megfeledkeznie, meg kell értenie a moldovai politikát, egy olyan népet, mely alig várja már, hogy gyakorolhassa a demokráciát és a szabad választást, egy olyan országot, amely intenzív kereskedelmet folytat a tőle nyugatabbra fekvő országokkal, egy olyan földet, melyet az Európai Unió tagállamaihoz földrajz, történelem és kultúra köt. A jövő hónapban a Keleti partnerségi csúcson összeülő vezetőinknek meg kell bizonyosodniuk arról, hogy a partnerséget a demokráciára és az emberi jogokra építik. Voronyin elnöknek és elvtársainak el kell kötelezniük magukat ezen ügy mellett. Uniónknak ezt követelnie kell.

Bastiaan Belder (IND/DEM). – (NL) Az április elején Moldovában lezajlott forrongsokról szóló nemzetközi beszámolók és a forrongsok következményei számos kérdést vetnek fel, olyan kérdéseket, melyeket az európai intézményeknek fel kell tenniük a moldovai és a román hatóságoknak.

Először is, Kisinyov. A moldovai kormány ezentúl rendkívüli helyzet esetén valóban tüzet kíván nyitni a tüntetőkre? Képviselőtársaimat emlékeztetném a miniszterelnök által az állami televízióban tett bejelentésre. A moldovai kormány hogyan magyarázza a nemzeti biztonsági szerveknek a tüntetők és egyéb ellenzékiek iránt tanúsított viselkedésében tapasztalt radikális páfordulást? A vandalizmus, gyújtogatás és a kormányzati épületek kifosztása iránt tanúsított érthetetlen passzivitás egy hirtelen páfordulás nyomán fegyvertelen polgárokkal szembeni brutális fizikai erőszakba csapott át, melynek eredménye három, gyanús körülmények között elhunyt áldozat.

És mindenekelőtt, a Moldovai Köztársaság miként menti fel magát a legalapvetőbb jogok megsértésének felelőssége alól? Erre az utolsó és sarkalatos kérdésre adott válaszként, Elnök asszony, a tegnapi cseh elnökségnek tizennégy moldovai civil jogvédő által átadott és kilenc ajánlást tartalmazó nyílt levelet határozottan figyelembe kell venni. Remélem, hogy az európai intézmények, Rehn biztos és a cseh elnökség tudomásul veszi majd a levelet. A moldovai társadalom kiemelkedő személyiségei magyarázatot kérnek. Szembe kell szállnunk a moldovai hatóságokkal.

Ezenfelül Brüsszelnek legalább magyarázatot kell kérnie Bukaresttől arra a javaslatra vonatkozóan, hogy a román nagyszülőkkal rendelkező moldovai polgárok számára tömeges méretekben megadnák a román állampolgárságot. Határozottan célszerű volna egy ilyen nagyhatású döntés messzemenő következményeire vonatkozó európai konzultációt nyitni.

Adrian Severin (PSE). – Elnök asszony, a Moldovai Köztársaságban lezajlott erőszakos események nem forradalom, hanem lázadás eseményei voltak, amelyek egy megosztott társadalomban, forradalmi légkörben zajlottak le. Ezeket az erőszakos cselekményeket úgy is tekinthetjük, mint amelyeket egy stratégia részeként provokáltak és használtak fel azzal a céllal, hogy az Európai Unió és Eurázsia között újrarajzolják a határokat.

Ezért a megoldandó probléma európai probléma. Nem csupán belső probléma, vagy egyetlen tagállam problémája. Erre a problémára a megoldás azonban nem a visszavágásnak, hanem a Moldovát az európai útra terelő erőfeszítések megsokszorozódásának kell lennie. És a megoldás nem is az, hogy a moldovai elitet külföldi útlevel tulajdonosokként az ország elhagyására készítjük.

Évégett meg kell erősítenünk az Európai Unió moldovai különmegbízottjának küldetését mind célját, mind forrásait illetően, fel kell gyorsítani a vízumkönnyítésekről Moldovával folytatott tárgyalásokat, valamint el kell mélyíteni az együttműködést a közrend és az emberi jogok tiszteletben tartása javításának terén. Együtt kell dolgoznunk a hatóságokkal, az ellenzékkel és a civil társadalommal, de a térségben számottevő jelenléttel

bíró Oroszországgal is. El kell kerülnünk, hogy ezeket az eseményeket ürügyül használják fel a Dnyeszteren túli régió kérdésének egyoldalú megoldásához.

Anna Ibrisagic (PPE-DE). - (SV) Elnök asszony, vannak olyanok, akik úgy gondolják, hogy állásfoglalást kellene kiadnunk Moldováról, és vannak olyanok, akik úgy gondolják, hogy nem. Akik nem akarnak állásfoglalást, gyakran hivatkoznak arra, hogy maga az EBESZ is tulajdonképpen jóváhagyta a választásokat. Ám hadd mondjam el, hogy az EBESZ jelentése nem volt teljesen mentes a kritikától. Épp ellenkezőleg, számos kritikát tartalmazott. Az állásfoglalás azonban nemcsak a választásokról szólt, hanem arról is, ami a választások után történt, és arról, ami már jó ideje Moldovában történik.

Az emberi jogokat tiszteletben kell tartani. A médiának meg kell adni a szabadságot. A békés tüntetők bántalmazása sosem elfogadható. Ennek az állásfoglalásnak a jóváhagyása azt jelentené, hogy erőteljes üzenetet küldenék a moldovai népnek, hogy nincsenek egyedül, hogy látjuk, mi történik arrafelé, és nem fogadjuk el, ami történik. Ezért szorgalmazom, hogy mindannyian támogassák ezt az állásfoglalást.

Victor Boștinăru (PSE). - (RO) A Moldovai Köztársaságban lezajlott események már hosszú ideje a levegőben lógtak. Mondom ezt azért, mert 2008-ban az EU-Moldovai Köztársaság párbeszéd legalább három fő kérdést vetett föl: a) az ellenzék szabad hozzáférését az állami tömegtájékoztatási eszközökhöz, amit a Voronyin-rezsim rendszeresen megtagadott, és intézményesített; b) a Velencei Bizottság azon kérésének nem teljesítése, hogy tartózkodjanak a törvényhozási választásokról szóló törvény módosításától, a kérést a kisinyovi rezsim és kollaboránsai simán visszautasították; c) az ellenzék bevonása az ország politikájáról, és főként az európai integrációs politikáról szóló legfőbb döntésekbe, amely intézkedés ismét lazán visszautasított.

Az, hogy kisinyovi partnereink erről a három fő témáról nem voltak hajlandóak tudomást venni, vagy rendszeresen elutasították, voltaképpen azt jelzi számunkra, hogy amikor a Moldova jövőjével összefüggő alapvető jelentőségű dolgokra terelődött a szó, Moldova az Európai Uniót kerek-perec elutasította. A választások napján történtek csupán egy olyan történet előrelátható végét jelentették, amelyért az Európai Unió és az Európai Parlament talán némiképp mindketten kárhoztathatók.

Maria Petre (PPE-DE). - (RO) Elnök asszony, hölgyeim és uraim, a Moldovai Köztársasággal háromfajta problémánk van, mindhárom komoly probléma, és ezekre alapozva három cselekvési vonalat állíthatunk fel. Az első az emberi jogokkal kapcsolatos. Ott van több száz fiatal, akiket fogva tartottak, néha meg is kínoztak. A következő problémacsoport a sajtószabadsággal kapcsolatos. Ott vannak az újságírók, akiket megfélemlítettek, és fényes nappal elhurcoltak az utcáról. Az utolsó problémacsoport a választások lebonyolításának módjára vonatkozik. Hatalmas mennyiségű konkrét adattal rendelkezünk, melyek arra utalnak, hogy a választásokat meghamisították. Ugyanilyen határozottaknak kell majd lennünk, amikor ezen utolsó vetületről döntést hozunk majd. Az ellenzéki pártok azt hangoztatják, hogy a csalás az eredményt 10-15%-kal másította meg. A Moldovai Köztársaság polgárai még mindig reménnyel telve számítanak a döntésünkre, a válaszukra. Ez az egyetlen kiútunk ebből a tragikus, Európában szinte előzmény nélküli helyzetből, amelyet át kell élniük.

Alexandru Nazare (PPE-DE). - (RO) Elnök asszony, Kisinyovban manapság az embernek joga van hallgatni, joga van azt csinálni, amit mondanak neki, és joga van adót fizetni egy olyan elitnek, amely nem felelős senki előtt, valamint joga van kivándorolni és alkalmazkodni, és szükség esetén parancsszóra gyűlölni. Nincs joga viszont a szólásszabadsághoz, a gyülekezési szabadsághoz, a nyilvános vitához, sőt még ahhoz sincs joga, hogy saját maga döntsön a saját identitásáról. Biztos úr, együtt vannak tehát a feltételek a Moldovai Köztársaság stabilizálásához, de ezek vajmi csekély derűlátásra adnak okot.

Miután erre az útra lépett, Moldovára a legjobb forgatókönyv esetén is csak ugyanaz a sors várhat, mint Fehéroroszországra. A választásokat jóval megelőzően a kommunista pártnak sikerült teljesen ellenőrzése alá vonnia az összes tömegtájékoztatási csatornát, és megszilárdította ezt az ellenőrzést. Ezen intézkedések a demokratikus folyamatot teljesen kiüresítették, és az ország lakosságának egy negyedét arra kényszerítették, hogy kivándoroljon. Ilyen háttérrel a választások nem történhetek volna meg a kétség minden árnyéka nélkül. A kisinyovi megtorlás mára a hatóságok számára a lakossággal való kommunikáció eszközévé vált.

Ezért mostantól fogva az Európai Unió nem engedheti meg magának, hogy elnéző, kétértelmű hozzáállást tanúsítson a kisinyovi rendszer iránt. Mostantól fogva hallgatásunk vagy ezek a kétértelmű nyilatkozatok azt fogják jelezni, hogy cinkos módon jóváhagyjuk az alapvető szabadságok és a demokratikus jogrendszer iránti megvetést, és cinkos módon egyetértünk az erőszakos és megtorló cselekményekkel. Utoljára, de nem utolsósorban, a kisinyovi válság azt szemlélteti, hogy javítanunk kell a választások megfigyelésére és ellenőrzésére használt módszereinken, és újra kell gondolnunk ottani állandó képviselőnk szerepét.

Charles Tannock (PPE-DE). - Elnök asszony, Moldova továbbra is Európa egyik legszegényebb országa, törekény demokráciával, melyet a keményvonalas Homo Sovieticus Voronyin elnök vezet, aki még mindig büszkén vallja magát kommunistának, és aki sajnálatos módon az Európai Unió felé kétértelmű hozzáállást tanúsít még a Keleti partnerség tekintetében is.

Ennek ellenére továbbra is népszerű, főként a vidéki területeken, valamint az ezekben a bizonytalan gazdasági időkben a szovjet idők biztonsága iránt nosztalgiával viseltető idősebb nemzedék körében.

Az EBESZ-trojka, melynek tagja volt saját EP-küldöttségünk is, alapján véve megerősítette Voronyin elnök győzelmét, így nem marad más hátra, mint hogy elfogadjuk ezt a tényállást, még akkor is, ha erőteljesen tiltakoznunk kell az ellenzéki tüntetők ellen bevetett megtorló intézkedések ellen, akik azzal vádolták a kormányt, hogy a választási kampány alatt kisajátította a médiát, idejétmúlt és megbízhatatlan választói névjegyzéket használt, melyben sok elhunytnak tartott személy is szerepelt, valamint a külföldön élő nagy lélekszámú diaszpórát megfosztotta szavazati jogától, akik így nem szavazhattak.

Most haladéktalanul az emberi jogok megsértésére kell összpontosítanunk, amelyet az Európai Unió küldöttségének teljesen ki kell vizsgálnia, ha EU-Atlanti törekvéseinek keretében Moldova továbbra is támogatást remél tőlünk.

Paul Rübig (PPE-DE). - (DE) Elnök asszony, biztos úr, hölgyeim és uraim, felettébb hálás vagyok a mai vitáért, ugyanis azt mutatja, hogy Európa a 27 tagállamával és 500 millió polgárával határozottan kitágította Európa határait. Sok moldovai polgár felismerte, mennyire fontos a hatalommegosztás, mennyire fontos alapvető demokratikus egyetértést kialakítani, és küzdeni ezért.

Ma még nem magától értetődő, hogy az emberek kiállnak a demokráciáért, hogy nyilvánosan megvallhatják a meggyőződésüket, és ezért nem csukják be őket, vagy nem válnak megtorlás áldozatává. Ezért hiszem azt – és ebben a tekintetben teljes mértékben támogatni szeretném a biztost –, hogy nekünk itt Európában minden jelenleg rendelkezésünkre álló eszközt be kell vetnünk az egyes polgárok által a szabadságért, a sajtószabadságért és a szilárd demokráciáért folytatott harcban.

Petr Nečas, a Tanács soros elnöke. – (CS) Elnök asszony, biztos úr, hölgyeim és uraim, a moldovai helyzet még törekény, és az Európai Uniónak további erőteljes erőfeszítéseket kell tennie ahhoz, hogy a feleket tárgyalóasztalhoz ültesse. Együtt kell velük dolgoznia azért is, hogy átfogó, kiegyensúlyozott és realista közös megoldást találjanak, amely hozzájárul majd a moldovai demokratikus folyamat és a demokratikus intézmények erősítéséhez. Teljesen egyetértek Graham Watsonnal abban, hogy Voronyin úrnak alá kell vetnie magát a demokratikus elveknek, és el kell ítélnie a tüntetők ellen elkövetett kínzásokat és erőszakot. Úgy gondolom, hogy mindenkinek el kell ítélnie az újságírók letartóztatását és a szólásszabadság tömeges megsértését. Ebben a vonatkozásban az is fontos, hogy teljes mértékben támogassuk az EU moldovai különleges képviselőjének a munkáját.

Nem lehet kétség afelől, hogy az Európai Uniót és a Tanácsot nagy aggodalommal tölti el az, hogy Moldovában a válság ideje alatt többféle módon megsértették az emberi jogokat. Sürgetjük a moldovai hatóságokat, hogy az illetékes európai és nemzetközi intézményekkel teljes együttműködésben indítsanak el egy átlátható folyamatot, valamint vizsgálják ki és ítélik el az emberi jogok megsértését. A válság bebizonyította, hogy erősíteni kell a további moldovai politikai és gazdasági reformokat célzó uniós segítségnyújtást a demokratikus normák és értékek iránti moldovai elkötelezettség megszilárdítása érdekében, valamint a moldovai szuverenitás és területi sérthetatlenség ügyében nyújtott uniós támogatással összhangban. Az EU kész együttműködni Moldovával, és az országot közelíteni az EU-hoz. Ennek az alapja azonban egy demokratikus Moldova, olyan Moldova, ahol az emberi jogokat tiszteletben tartják, ahol van sajtószabadság, és ahol működnek az alapvető demokratikus intézmények.

Olli Rehn, a Bizottság tagja. – Elnök asszony, felszólalási időmet arra szeretném felhasználni, hogy válaszoljak a mai, véleményem szerint igen felelősségteljes eszmecsere során felvetődött egyes kérdésekre és megjegyzésekre.

Watson úrnak a vízumokkal és az emberi jogokkal kapcsolatos megjegyzéseivel kezdem, de legelőször is a kollégámra, Benita Ferrero-Waldner asszonyra, a Moldovával fennálló kapcsolatainkért felelős biztosra vonatkozó megjegyzéseire szeretnék reagálni. Őn azt mondta, hogy Benita ösztönös optimista. Őt és a Bizottság álláspontját azzal tudom először is megvédeni, hogy leszögezem: a bizottsági álláspont valójában nagyon is realista és kiegyensúlyozott. Másodszorban egy európai biztosnak hivatalból optimistának kell lennie, legalábbis, ha az illető biztos az Európai Unió bővítéséért és a délkelet-európai kapcsolatokat felel.

A vízumkérdést illetően, valóban meg vagyunk döbbenve amiatt, hogy Moldova vízumkényszert vezetett be a román állampolgárokkal szemben. Ez elfogadhatatlan. Épp most vizsgáljuk ennek a lépésnek a jogszerűségét. A témát április 30-án, a május 1-jei munka ünnepe előestéjén fogjuk folytatni a moldovai hatóságokkal a vízumkönnyítésről szóló megállapodás értelmében létrejött Bizottság–Moldova közös irányítóbizottság keretében.

A választásokról, a választások utóhatásáról és az emberi jogok megsértéséről összefoglalóan: a Bizottság erőteljesen elítélte a Kisinyov utcáin április 7-én kirobbant erőszakot, valamint a választások másnapján a bűnüldöző szervek rendfenntartó erői és a beszámolók szerint magán milíciák által tömegesen használt túlzott erőszakot. A fogva tartottak emberi jogainak széles körű megsértéséről és az elhurcolásokról szóló tudósítások komoly aggodalomra adnak okot.

Ha realisták akarunk lenni, látjuk, hogy Moldova számára létfontosságú, hogy fel tudjon nőni európai törekvéseihez, hogy az emberi jogok megsértéséről szóló állításokat alaposan és pártatlanul, valamennyi politikai erő közreműködésével és megfelelő esetben nemzetközi ellenőrzés alatt vizsgálják ki. Akiket azzal gyanúsítanak, hogy bűncselekményeket követtek el, ideértve az emberi jogok ellen elkövetett jogsértéseket is, azok ellen vizsgálatot kell indítani, és ha ilyen cselekményekkel vádolják őket, akkor biztosítani kell számukra a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogot.

Végezetül arról, hogy a választások következményeinek milyen hatásai lehetnek az EU-Moldova kapcsolatokra: előtérbe került a moldovai reformok befejezetlensége, különösen ami a jogállamiságot és az alapvető szabadságok tiszteletben tartását illeti. Valamennyi moldovai érdekelt féltől, a hivatalos hatóságoktól, a politikai ellenzékétől és a civil társadalomtól egyaránt azt várjuk, hogy állapodjanak meg a jelenlegi válság megoldásáról, és mozduljanak el ebben az irányban. Olyan megoldás szükséges, amely a moldovai nép számára több, nem pedig kevesebb demokráciával és szabadsággal jár.

Annak a szerveződésnek a története, amelyből az Európai Unió kibontakozott, konkrét bizonyíték arra, hogy a párbeszéd, az együttműködés és a jogállamiság megteremtheti az alapvető szabadságok tisztelete, a politikai stabilitás és a gazdasági virágzás összefüggő és fenntartható ötvözetét.

Elnök. – A vitát lezárom.

Az állásfoglalásra irányuló indítványokra történő szavazásra a következő ülésen kerül sor.

Írásbeli nyilatkozatok (az eljárási szabályzat 142. cikke)

Corina Crețu (PSE), írásban. – (RO) Akkor, amikor a kisinyovi kommunista hatóságok továbbra is csaláson és kínzásokon keresztül kapaszkodnak a hatalomba, az EU elnökségét adó ország miniszterelnöke megelégszik azzal, hogy az EU határain zajló válságot „aggasztónak” minősítse. Egy európai uniós tagállam elleni terror és erőszakos fellépés egyértelmű bizonyítéka sem váltott ki olyan reakciót, mint egy eltorzított legitim romániai intézkedés, mely azt célozta, hogy gyorsítsák fel a román állampolgárság visszaszerzésének folyamatát azok esetében, akik ezt akarattal ellenére, tragikus történelmi körülmények között veszítették el, amiben a Nyugatot is terheli némi felelősség.

Nem tudom megállni, hogy ne utaljak azon politikusok kétszínűségére, akik most egy millió, a Nyugatot elárasztani készülő moldovaival riogatnak ugyanúgy, ahogy 2007-ig ezt a veszélyt híresztelték a románok inváziójával kapcsolatban.

A demokrácia és az alapvető szabadságok lábbal tiprásával kapcsolatban: a Keleti partnerség elindítása után alkalmunk lesz Lukasenka és Voronyin elnökök részvételével eszmecsere folytatni. Ha ez az együttműködési mechanizmus a meghívott korábbi szovjet államokban nem fogja alátámasztani a demokratikus reformokat, ez azt jelenti, hogy az egész annyit ér, mint halottnak a szenteltvíz.

Ezek után kénytelen vagyok arra a nyers következtetésre jutni, hogy egyes európaiak számára Tibet közelebb van, mint Moldova. Ez valószínűleg akkor van így, ha a Kisinyovba vezető út Moszkván keresztül vezet.

Silvia-Adriana Țicău (PSE), írásban. – (RO) A Moldovai Köztársaságban 2009. április 6-án lezajlott választásokat tüntetések követték. A sajtónak sajnos gondjai támadtak, amikor be akart számolni arról, miként zajlottak le az események. Úgy gondolom, hogy a sajtószabadság, a szólásszabadság, valamint az emberi jogok és a jogállamiság tisztelete olyan elvek, melyeket mindannyian betartunk, előmozdítunk és védünk.

Úgy gondolom, hogy a Moldovai Köztársaságban fennálló helyzet rendkívül súlyos. Én különösen meg vagyok győződve arról, hogy az Európai Uniónak ezt a helyzetet komolyan és diplomatikusan kell kezelnie. Úgy gondolom, hogy a Románia ellen felhozott vádak az Európai Unió ellen is irányulnak. Ugyanakkor a román nagykövet nemkívánatos személynek nyilvánítása Kisinyovban, valamint a Moldovai Köztársaság által a román állampolgárokkal szemben hirtelen és egyoldalúan bevezetett vízumkényszer elfogadhatatlan.

A Moldovai Köztársaság történelme és földrajza okán európai ország, az EU egyik szomszédja, ezért az EU és a Moldovai Köztársaság közötti kapcsolatoknak továbbra is a jószomszédságon kell alapulniuk. A térség, melyből származom, a Moldovai Köztársaság és Ukrajna által határolt vidék. Számos közös fejlesztési programban veszünk részt, és úgy gondolom, hogy Romániának és az Európai Uniónak továbbra is támogatnia kell a Moldovai Köztársaság gazdasági és társadalmi fejlődését a nemcsak a jó együttműködésre épülő, hanem különösen a kölcsönös tiszteletre épülő partnerségen keresztül.

16. A jólét és a stabilitás megszilárdítása a Nyugat-Balkánon - A bosznia-hercegovinai helyzet (vita)

Elnök. – A következő napirendi pont a Nyugat-Balkánról szóló együttes vita, konkrétan Ibrisagic asszonynak a Külügyi Bizottság nevében a nyugat-balkáni stabilitás és jólét megszilárdításáról szóló jelentése (A6-0212/2009), valamint a bosznia-hercegovinai helyzetről szóló tanácsi és bizottsági nyilatkozatok [2008/2200(INI)] vitája.

Anna Ibrisagic, előadó. – (SV) Elnök asszony, majdnem 15 éve annak, hogy a boszniai háborúnak vége, és majdnem pontosan 10 éve, hogy a NATO-bombázások a szerb erőket Koszovó elhagyására kényszerítették. Decemberben lesz 17 éve, hogy én magam háborús menekültként Svédországba jöttem, miután a háború előző hazámat tűzfészekké változtatta, és a bosnyákokból, horvátokból és szerbekből, akik azelőtt szomszédokként éltek egymás mellett, ádáz ellenségeket faragott. Hogy sem Bosznia, sem Koszovó vagy a Nyugat-Balkán egyik országa sem sülyedt vissza a háborúba azóta, teljes mértékben az Európai Uniónak és a NATO-nak tudható be. Azonban bár hallgatnak a fegyverek, a háború öröksége a térség politikájában és társadalmában tovább él. Az ezen országokban élő emberek egyetlen esélye a múlt meghaladására az, ha tovább mennek az európai uniós tagság felé vezető úton. Ezen országok kormányait csak a csatlakozási folyamat mézesmadzagjának és korbácsának együttes alkalmazása készítheti arra, hogy azon munka és reformok véghezvitelére összpontosítsanak, melyek egyszer s mindenkorra megszilárdíthatják a nyugat-balkáni stabilitást és jólétet.

A jelentésben, melyet erről a témáról írtam, és amelyről az Európai Parlament holnap fog szavazni, azokat a különböző kezdeményezéseket és projekteket vizsgálom, melyekbe az EU és tagállamai ilyen vagy olyan módon belefolyanak, és melyek az uniós tagság szigorú követelményeinek megfelelni kész társadalmak fejlesztésére tesznek kísérletet. Itt nincs szándékomban belemenni a jelentés részleteibe, de két dolgot különösen ki szeretnék emelni.

Az első az, hogy alapvető különbség van a bővítési folyamatban jelenleg részt vevő országok, és a 2004-ben vagy 2007-ben csatlakozott országok között. A nyugat-balkáni országokban kevesebb, mint egy évtizede mindenre kiterjedő háború és etnikai tisztogatás dúlt. Szerencsére ugyanez nem mondható el Magyarországról, Észtországról vagy Romániáról. Ez azonban azt jelenti, hogy az EU nem másolhatja le egyszerűen az előző bővítések használati utasítását, és nem alkalmazhatja azt a Balkánra. Egy példa erre, melyet jelentésemben is megemlítek, azon gyanúsítottak kiadatásának a tilalma, akikre más országokban bírósági eljárás vár. Ilyen tilalom van érvényben minden balkáni országban, de az EU jelenleg nem követeli a tilalmak eltörlését. Ennek az az oka, hogy például Szlovákiával vagy Lengyelországgal szemben az EU nem lépett fel hasonló követelésekkel. Magától értetődőnek kellene lennie, hogy ez az analógia miért nem alkalmazható: szerintem azért, mert Szlovákiában valószínűleg rendkívül kevés háborús bűnösök gyanúsított személy bujkál az igazságszolgáltatás elől, de határozottan állítom, hogy Szerbiában és Boszniában sokkal több van ezekből. Az igazság az az alap, amelyre a megbékélés épülhet. A háborús bűnösök büntetlensége teljesen elfogadhatatlan, ezért szeretném sürgetni a Bizottságot és a tagállamokat, hogy újból vessék fel annak lehetőségét, hogy a térségbeli országokat rávegyék az e tilalmak eltörlését célzó összehangolt lépések megtételére.

A második ügy, melyet ki szeretnék emelni, az, hogy a csatlakozási folyamat, miként említettem, igen szigorú és magas követelményeket támaszt – és ennek így is kell lennie. Ha nem támasztunk szigorú követelményeket, és nem szorgalmazzuk ezek teljes betartását, akkor semmilyen valós eredményre nem jutunk. Ha egyszer a követelmények már ilyen szigorúak és nehezen teljesíthetők, amit mindenképpen el kell kerülnünk, az az,

hogy a taggá válni kívánó országok szekerét újabb kerékkötőkkel akasztjuk meg, és a gépezetbe olyan porszemeket dobunk, melyeknek semmi köze ezen országok ahhoz való képességéhez, hogy megfeleljenek az európai uniós tagság kritériumainak.

Azok is eszembe jutnak, akik azt állítják, hogy az EU már teljes, és az előrelátható jövőben nem tud több tagot felvenni. Márpedig – ahogy erre jelentésemben rámutatok – szakmai szempontból tökéletesen lehetséges volna tovább folytatni a bővítési folyamatot, még akkor is, ha a Lisszaboni Szerződés netán nem lép életbe, de ez politikai akaratot igényel, és az én feladatom, valamint parlamenti képviselőtársaim feladata éppen ennek a politikai akaratnak a megteremtése.

Petr Nečas, a Tanács soros elnöke. – (CS) Elnök asszony, hölgyeim és uraim, *hálás vagyok az Európai Parlamentnek e fontos délutáni vita megszervezéséért.* Nagy érdeklődéssel olvastam Anna Ibrisagicnak a Balkán jövőbeli stabilitásáról és jólétéről szóló jelentését, valamint a Doris Pack által Bosznia-Hercegovináról összeállított állásfoglalás-tervezetet. A Tanács a jelentés sok megállapításával egyetért, és osztjuk a bosznia-hercegovinai helyzettel kapcsolatban kifejtett számos véleményt és aggályt is.

Bevezető megjegyzéseimben közvetlenül Bosznia-Hercegovinára szeretnék összpontosítani, mert az ottani stabilitás a Nyugat-Balkán mint egység jövőjére nézve létfontosságú, és azért is, mert a jelenlegi helyzet továbbra is aggodalomra ad okot. A Tanács tevékenyen részt vett a Bosznia-Hercegovina biztonságát és sérthetetlenségét támogató stratégia megfogalmazásában és végrehajtásában, valamint a békés és virágzó jövő biztosításához szükséges reformok támogatásában. Ezért nem tudom elfogadni azt az állítást, miszerint a Tanács nem fordít kellő figyelmet Bosznia-Hercegovinára.

Mindannyian tudjuk, hogy még mindig a '90-es évek tragikus eseményeinek következményeivel élünk együtt, miként erre Ibrisagic asszony is utalt az előzőekben. Bosznia-Hercegovina, amely évtizedekig a nemzetiségek, kultúrák és vallások békés egymás mellett élésének a jelképe volt, pusztító konfliktus színterévé vált. Azóta az EU politikájának lényege az egész balkáni térség számára európai jövő ígéretére épülő, stabilitásra és megbékélésre irányuló munka volt. Ennek dacára még mindig gyakran ádáz nacionalista retorikával szembesülünk, melynek célja a bosznia-hercegovinai *nemzetiségi különbségek fokozása, és a nemzeti megbékélés megakadályozása. Az idő múlása még nem oldotta meg ezeket a konfliktusokat, és nem gyógyította be a Bosznia-Hercegovinát alkotó három nemzetiség sebeit.*

Mindazonáltal meglepő, hogy a nacionalista retorika és a nacionalista állásfoglalások az összes balkáni közösség és politikai képviselőik Bosznia-Hercegovina európai jövőjébe vetett közös érdekével járnak kéz a kézben. Bosznia-Hercegovina lakói egyszerűen csak a biztonságosabb életért és a jólétért küzdenek. Előre akarnak lépni, és országuk európai és más szervezetekbe való integrációját a jövőbeli stabilitás biztosítékának tekintik. Bár a helyi politikai vezetők sokat beszélnek Bosznia-Hercegovina európai uniós jövőjéről, cselekedeteikben nehéz meglátni az e menetrend iránti valós elkötelezettséget. Az európaiabb irányzatban való érdekeltség és a nacionalizmus közötti ellentét azt a valós veszélyt kelti, hogy míg a nyugat-balkáni térség előrehalad, a belső konfliktusai által gúzsba kötött Bosznia-Hercegovina lemarad majd.

A Bosznia-Hercegovinában bekövetkező ilyen jövőbeli fejlemények iránti aggodalmunk miatt az ország továbbra is cselekvési menetrendünk élén, valamint állandó figyelmünk középpontjában áll. Bosznia-Hercegovina a Tanács minden szintjén intenzív tárgyalások tárgya volt, és továbbra is az. A Bizottság és a Tanács Főtitkársága a politikai folyamat továbbvitelének szorgalmazása és annak érdekében, hogy Bosznia-Hercegovinának segítsenek lépést tartani a térség többi részével, fejlesztik az országban lévő partnereikkel fennálló kapcsolatokat. A tagállamok az európai menetrendet kétoldalú szinten saját erőfeszítéseikkel egészítik ki. Igen nagyra értékeljük az Európai Parlament által Bosznia-Hercegovinának szentelt figyelmet is. Szeretném kifejezni hálámat annak a számos európai parlamenti képviselőnek, akik ma támogatták a bosznia-hercegovinai stabilitást és politikai érettséget előmozdító valamennyi fellépést.

Az EU továbbra is elősegíti az egész térség, beleértve Bosznia-Hercegovinát is, európai jövőjét. Az európai uniós tagság kritériumainak teljesítése azonban jelentős erőfeszítéseket követel. Ehhez konszenzusos megközelítés kialakítása szükségeltetik, és az, hogy az ország készen álljon messzemenő változtatások megvalósítására. Ezt egy nap alatt nem lehet véghezvinni. Nem kevesebbet kíván ez meg, mint teljes politikai, gazdasági és társadalmi átalakulást.

Bosznia-Hercegovinának belső szervezeteiben és döntéshozatali folyamataiban számottevő változtatásokat kell végrehajtania. Csalódottak vagyunk amiatt, hogy a boszniai minisztertanácson és országgyűlésen belül nem történt előrelépés. Jelentősen lemaradtak attól, amire szükség lenne. A nemzeti szerveket operatív szinten sürgősen meg kell erősíteni, és javítani kell rajtuk úgy, hogy végre valódi eredményeket mutassanak föl, ideértve az EU-val összefüggő programokban történő lényegi előrehaladást is. Ez nagyon lényeges, az

EU ugyanis Bosznia-Hercegovinával csak mint egységes egésszel tud tárgyalni, az egyes különálló részeivel nem. Az európai partnerség prioritásai szintén világosak. Az Unió mindig hajlandó segíteni, de a bosznia-hercegovinai politikusok feladatát nem tudja, és nem is fogja felvállalni.

A folyamatos nacionalista politikai menetrendek ellenére azt vesszük észre, hogy Bosznia-Hercegovinában lehetséges a kompromisszum és a megegyezés. Erre korábban már láttunk jeleket, például a két rendőrségi törvény elfogadása kapcsán, melyek a stabilizációs és társulási megállapodást készítették elő, vagy a Brcko-ügy megoldása kapcsán, amely a Béke-végrehajtási Tanács által meghatározott egyik legfőbb célkitűzés megvalósulását jelentette. Ugyanakkor még ezekben az esetekben is az előrelépés és a megállapodások aláírása mindig az utolsó pillanatban, és a nemzetközi közösség erős nyomására következett be.

Ennél sokkal érettebb megközelítésre van szükség. Létfontosságú, hogy a helyi politikai vezetők felelősségteljesen lépjenek fel, kezdeményezést mutassanak, és tudatában legyenek annak, hogy Bosznia-Hercegovina valójában kié, és jövőjéért ki tartozik tényleges felelősséggel. Bosznia-Hercegovina lakói az urnákba bedobott szavazataikért ennél jobb eredményt érdemelnek. Ez egy olyan vetület, melynek támogatásában Önök, politikusok, mindenkinél jobban segíthetnek. Egy ilyen fejlemény jelentős előrehaladáshoz vezethetne a nemzetközi közösség bosznia-hercegovinai jelenléte tekintetében. A változás létfontosságú. Oly sok év telt már el a békemegállapodás aláírása óta, és Bosznia-Hercegovinának most már saját lábára kell állnia, fel kell hagynia a „protektorátusi” gondolkodásmóddal, és hiteles, teljes értékű állammá kell válnia. E cél elérése érdekében a nemzetközi közösség nevében tevékenykedő Béke-végrehajtási Tanács egy öt célkitűzésből és két feltételből álló listát állított össze, melyeket Bosznia-Hercegovinának teljesítenie kell, mielőtt bármilyen változás megvalósulhat. Ez az érettség valódi próbája, melyet az EU teljes vállszélességgel támogat.

Az 5+2 lista nem egyszerűen pótlólagos kikötések és feltételek újabb felsorolása, hanem azokat a követelményeket tartalmazó, gondosan összeállított jegyzék, melyek alapvetően fontosak, ha Bosznia-Hercegovina korszerű és teljes értékű állammá akar válni, ami lehetővé tenné, hogy véget érjen a Főképviseelő ottani megbízatása. Minden modern államban szükség van megfelelően működő jogrendszerre, hatékony adóhatóságokra, az állami vagyonnal összefüggő valamennyi kérdés megoldására, valamint arra, hogy minden polgár egyenlően fordulhasson az alkotmánybírósághoz.

Már sokszor üdvözlöttük a múlt év novemberi prudi nyilatkozatot, melyben három bosznia-hercegovinai politikai vezető kötelezte magát arra, hogy Bosznia-Hercegovina fejlődésének támogatására együtt munkálkodik majd. Támogatjuk az elért megállapodásokat, és sürgetjük a politikai képviselőket, hogy folytassák erőfeszítéseiket a Béke-végrehajtási Tanács irányítóbizottságának következő, június végi üléséig. Szilárd meggyőződéseim, hogy az állami vagyonnal kapcsolatos megoldatlan kérdéseket meg lehet oldani, és ezeknek nem szabad a megoldás gátjává válniuk. A politikai szintű kezdeményezések azonban szélesebb támogatást igényelnek. Ezért szeretném az egész bosznia-hercegovinai társadalmat arra buzdítani, hogy legyen részese a reform-erőfeszítéseknek. Különösen a médiának kellene konstruktívabb szerepet betöltenie.

Az EU feladata világos. Rettenetesen fontos, hogy a bosznia-hercegovinai politikai vezetők még szorosabban együttműködjenek a történelmi nézeteltérések meghaladása érdekében, és abból a célból, hogy országukat az Európával való szorosabb integráció felé vezessék. Az EU mindig hajlandó lesz segítséget nyújtani az erre irányuló erőfeszítésekben, amelyek nemcsak Bosznia-Hercegovina, hanem az egész tágabb térség stabilitása és biztonsága szempontjából lényegesek. Tudom, hogy ebben a folyamatban számíthatunk e Parlament tagjainak a támogatására. Hölgyeim és uraim, mindig hálás leszek Önöknek ezért a támogatásért.

Olli Rehn, a Bizottság tagja. – Elnök asszony, örülök, hogy a Nyugat-Balkán ügye ezen a héten újra szerepel az Európai Parlament napirendjén. Az elmúlt években határozott stabilizálódás játszódott le ebben a térségben, nem utolsósorban a térség uniós kilátásainak köszönhetően; a végső cél az uniós tagság, miután minden ország teljesíti a feltételeket. A Horvátországgal folytatott tárgyalások már igen jelentősen előrehaladtak. Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság tagjelölt a tárgyalások megnyitására vár, és stabilizációs és társulási megállapodások hálózatát hoztuk létre. A múlt évi jelentős fejleményeknek köszönhetően fennmaradt a koszovói stabilitás.

Ezeket a sikereket önelégültséggel nem tehetjük kockára, vagy azzal, hogy figyelmünket más – néha talán sürgősebb – ügyek vonják el. A gazdasági válság közepén biztos sokan megkérdőjelezik az EU bővítést, és a következő parlamenti választások közeledtével a viták valószínűleg csak fokozódnak.

Ez érthető, és ha valaki, akkor én átérzem polgáraink jövőjük, munkahelyük és jólétük iránt érzett aggodalmát. Ugyanakkor az EU bővítést ne tegyük meg bűnbaknak valamiért, amiről nem tehet. A bővítést nem tehetjük meg bűnbaknak saját hazai gazdasági és társadalmi problémáinkért. Ezért a megalapozott nyilvános vita

alapvetően lényeges ahhoz, hogy valamennyien elkötelezettek maradjunk a fontos térség iránt, és előrelépünk ebben a térségben.

Felhívások hangzottak el az Európai Unió megszilárdítására. Az elmúlt években pontosan ezt tettük, mióta az Európai Tanács elfogadta, és az Európai Parlament 2006 decemberében megerősítette a bővítésről szóló, megújított konszenzust. A megújított konszenzus kulcsa nem új kötelezettségek vállalása, hanem ragaszkodás a meglévőkhöz, és ezek betartása. Más szavakkal, ha a nyugat-balkáni országok teljesítik a meghatározott feltételeket, elmozdulhatnak az európai uniós tagság irányában.

Ebben az összefüggésben melegen üdvözlöm Ibrisagic asszony jelentését. Helyesen hangsúlyozza ki, mennyire fontos, hogy a Nyugat-Balkánnak európai jövőt kínáljunk. Ez a Nyugat-Balkánon az olyannyira szükséges reformok és a nagyobb stabilitás legfőbb húzóereje. Tíz évvel a szörnyű koszovói események után emlékeztetnünk kell magunkat az európai perspektíva erejére, amely még ma is segít a térségben megszilárdítani a stabilitást és a békét, egy olyan térségben, amely ténylegesen az előkertünk – nem a hátsó udvarunk, hanem az előkertünk.

A kontinens békéjéért és stabilitásáért folytatott munkánk elől nem mehetünk tanulmányi szabadságra. Miközben az Európai Unió tovább viszi saját intézményi reformját, ezzel párhuzamosan tovább kell dolgoznunk a Nyugat-Balkán gondosan irányított és fokozatos csatlakozási folyamatán, mely az ottani intézményeket és a civil társadalmat egyaránt megerősíti.

A Horvátországgal folytatott tárgyalások a legutóbbi időig jól haladtak. A Bizottság 2008 novemberében ezért javasolt indikatív ütemtervet a csatlakozási tárgyalások utolsó szakaszának 2009 végére történő eléréséhez, feltéve, hogy Horvátország teljesíti a feltételeket. Még rengeteg teendő van, és Horvátországnak sok reformot fel kell gyorsítania. A tárgyalások jelenleg sajnos a horvát-szlovén határvita miatt holtpontra jutottak. Ez egy kétoldalú kérdés, mely *de facto* európai problémává nőtte ki magát.

Január óta a cseh elnökséggel, valamint a cseh, a francia és a svéd kormány triójával szorosan együttműködve kezdeményeztem valamilyen megoldás megtalálását az elősegítését. A cél a határkérdés megoldása, hogy Horvátország európai uniós csatlakozási tárgyalásai tovább folyhassanak. Ez a munka még folyamatban van, és hatalmas adag türelemre és eltökéltségre volt szükségünk ahhoz, hogy a lendület és a haladás meg ne törjön. Tegnap egész napos tárgyalásunk volt a szlovén és a horvát külügyminiszterrel, valamint a fent említett három ország diplomáciájának vezetőivel. Szeretném azt hinni, hogy közel vagyunk egy előrevivő megoldáshoz és az akadályok leküzdéséhez, hogy Horvátország európai uniós csatlakozási tárgyalásait rövidesen folytathassuk.

Macedónia Volt Jugoszláv Köztársasággal kapcsolatban üdvözlöm az elnöki és a helyhatósági választások általánosságban kielégítő lebonyolítását. Az elmúlt hónapok során hangsúlyoztuk ezen választásoknak az ország európai jövője szempontjából való jelentőségét. Az ország kedvezően válaszolt az üzenetünkre, megerősítve ezáltal szándékát a csatlakozási folyamatában történő előrelépésre. A kulcsfontosságú reformprioritásokról azonban nem szabad megfeledkezni. Most ugyanis eljött az idő a csatlakozási tárgyalások megnyitásához meghatározott tárgyalási nyitókritériumok teljesítésére irányuló erőfeszítések fokozásához.

Szeretném megköszönni Doris Pack-nek indítványát, és üdvözölni azt a lehetőséget, hogy ma, egy nagyon fontos fordulóponton, lehetőségem nyílik vitát folytatni Önökkel Bosznia-Hercegovina ügyében. A múlt évben Bosznia-Hercegovina különösen a stabilitási és társulási megállapodás aláírása, valamint az ideiglenes megállapodás hatálybalépése révén előrelépett az európai úton. Az elmúlt hónapokban is voltak pozitív fejlemények, közöttük a prudi megállapodás, előrelépés a Brcko-kérdésben és a 2011-es népszámlálás irányában. Az ideiglenes stabilitási és társulási megállapodás végrehajtása is már jócskán úton van.

Miközben határozottaknak kell lennünk az „5+2” feltétel teljesítése tekintetében ahhoz, hogy a főképviselői hivatalt be lehessen zárni, most elképzelhető, hogy az elkövetkező hónapokban ezek a feltételek teljesülnek. Ebben a vonatkozásban kedvezőek az állami vagyonelemtár elkészítése irányában nemrég megtett lépések is.

Ugyanakkor itt sem, mint a térség többi része esetében sincs helye önelégültségnek. A reformok általában véve továbbra is lassan haladnak, még a kiemelt uniós prioritások esetében is, és megmaradtak a kihívások. A nacionalista retorika még mindig nagyon erőteljesen jelen van, és fölösleges politikai feszültségeket kelt. Ennek meg kell változnia, ha Bosznia-Hercegovina folytatni akarja az Európai Unió felé való haladását, és nem akar lemaradni a szomszédjai mögött.

A szerb kormány továbbra is elkötelezett az előrelépés iránt európai menetrendje tekintetében, és a közelmúltban egy sor pozitív fejlemény történt. Alapvetően lényeges azonban, hogy a kulcsfontosságú reformintézkedéseket ne hanyagolják el, ahogy az ország egyre fokozottabban érzi a pénzügyi világválság

negatív hatásait. Folytatódnia kell a szerkezeti kiigazítási folyamatnak, és az országnak végig kell vinnie kötelezettségvállalásait, különösen az igazságszolgáltatás és a jogállamiság vonatkozásában.

Jelenleg kollégámmal, Joaquín Almuníával szorosan együtt dolgozva vizsgáljuk, hogy a pénzügyi válság hatását milyen módokon lehetne enyhíteni. Például tanulmányozzuk előcsatlakozási támogatási eszközünket, amelynek esetében fontolóra vesszük, hogy a 2009-es nemzeti hitelkeret egy részét – többek között nemzetközi pénzügyi intézmények támogatásával – közvetlen költségvetési támogatássá alakítjuk át.

Nagyra értékeljük, hogy a Parlament kitartóan támogatja az Európai Unió Koszovóban kifejtett erőfeszítéseit, ami továbbra is európai prioritás és a térség stabilitásának központi kérdése marad. Az Európai Tanács ismételt megerősítette, hogy Koszovó a Nyugat-Balkán többi részével osztozik az európai kilátásokon. A Tanács felkérte a Bizottságot, hogy használjon közösségi eszközöket a gazdasági és politikai fejlemények előmozdítására, és javasoljon intézkedéseket az ez irányban való elmozdulásra.

Idén ősszel a Bizottság ebből a célból tanulmányt fog előterjeszteni. Ebben meg fogjuk vizsgálni, hogy Koszovó a nagyobb térség részeként miként haladhat a stabilizációs és társulási folyamat keretében az Európai Unióval való integráció felé.

Végezetül, ha 2009-re általánosságban és a Nyugat-Balkánra egységként tekintünk, egészen jó előrelépés történt a vízummentesség terén, ami meglátásom szerint azt bizonyítja, hogy ha az ösztönzők megfelelők, az országok tényleges és hatékony reformokkal válaszolnak. Nagyon valószínű, hogy a nyugat-balkáni egyszerű emberek – az egyszerű polgárok – számára ez az egyetlen uniós politikai terület, amely a legtöbbet számít. Reméljük, hogy a cseh elnökség végére javaslatot terjeszthetünk elő a vízummentes utazásról azon országok esetében, melyek e területen a legelőbbre haladtak, és amelyek teljesítették a megszabott feltételeket. Ez lehetővé tenné a Tanács számára, hogy olyan döntéseket hozzon, melyekkel 2009 végére a legelőrehaladottabb országok esetében megvalósulna a vízummentes utazás.

Kedves barátaim, számítok támogatásukra ebben a lényeges vízumkérdésben, valamint szélesebb értelemben is, a Nyugat-Balkán európai kilátásai tekintetében is.

Bastiaan Belder, a Nemzetközi Kereskedelmi Bizottság véleményének előadója. – (NL) Az Ibrisagic asszony dicséretre méltó jelentéséről írt véleményében a Nemzetközi Kereskedelmi Bizottság kiemeli az európai uniós tagság kézzelfogható kilátásának jelentőségét a nyugat-balkáni államok politikai és gazdasági fejlődése szempontjából.

Tekintettel arra, hogy a térségben a főbb gazdasági ágazatokban monopolisztikus piaci erő figyelhető meg, egy ilyen helyzet kettős akadályt támaszt, főként, ha ez pártpolitikai összefonódásokkal jár kéz a kézben. A belső fejlődés pang, az európai vállalkozások pedig nem jönnek. Kirívó példája ennek a szerbiai Delta Holding akadálytalan előretörése, élén a befolyásos vezérrel, Miroslav Mišković-csal, a „polippal”. A biztos múlt év októberében találkozott vele.

Kérdem a Bizottságot, hogy eddig milyen ellenintézkedéseket fogantatosított Belgráddal szemben? Még 2007 májusában az Egyesült Államok szerbiai nagykövetségéről kiszivárgott jelentés Szerbia saját érdekében és az ország európai integrációja érdekében egyaránt a Delta Holding monopóliumának sürgős megszüntetésére szólított fel. A biztos a fejlődés motorjáról beszélt. Meg kell mondanom, hogy ebbe a szerb motorba egy jó adag homok szorult.

Doris Pack, a PPE-DE képviselőcsoport nevében. – (DE) Elnök asszony, hölgyeim és uraim, múlt év őszén feladtunk minden reményt, hogy a bosznia-hercegovinai három fő párt képviselői között kötött, a számos politikai területen együttes politikai lépések megtételéről szóló úgynevezett prudi megállapodást követően valami tényleg változni fog a politikai életben. Hol tartunk ma? Ezek legnagyobb részben üres ígéretek voltak, melyek közelebbről megnézve eltűntek a nagy semmiben. Bosznia-Hercegovina etnikai megosztottsága tovább mélyült. Nőtt a bizalmatlanság. Az embereket tisztán etnikai kritériumokon alapuló felelőtlen politikákkal manipulálják, ahelyett, hogy a tényleges problémákat kezelnék. Bosznia-Hercegovinában mindenkinek szüksége van a megfelelő oktatásra való esélyre, szüksége van jó igazságszolgáltatási rendszerre, szüksége van munkára; röviden, szüksége van a jobb jövőbe vetett reményre.

Az Európai Unió ezt az országot már évek óta rengeteg pénzzel és élők munkával segíti, de az országnak nyilvánvalóan olyan államigazgatási szervekre is szüksége van, melyek ezt a segítséget fel tudják szívni, és fel tudják használni. Szeretnék három fontos pontot megemlíteni. Meg kell oldani az állami tulajdonlás kérdését. Az alkotmányos reformot széles körű politikai és társadalmi konszenzus alapján kell megvalósítani. Az Európai Unióhoz csak a teljes bosznia-hercegovinai állam csatlakozhat.

Ki kell teljesíteni a vízummentesség útitervét. A polgárok a politikusaikhoz hasonlóan azt akarják, hogy szabadon utazhassanak. Ezért a politikusoknak oda kell hatniuk, hogy ez év végén ez az ügy zöld utat kapjon. Minden polgárnak működő igazságszolgáltatási rendszerre van szüksége, nem olyanra, amely az egyik esetben egyfajta igazságot szolgáltat, a másik esetben pedig másfajta. Mindenfelé terjed a csalódottság. A civil társadalomnak sürgősen szüksége van arra, hogy minden területen erőteljesebben hallathassa a szavát, és emlékeztethesse a politikusokat a feladatukra.

De a lepel alól nehéz kibújni, ugyanis a pártpolitikai hálózat az egész országra kiterjed. Az esetlegesen felkínált kisszámú munkahely a pártok kénye-kedvétől függ. A Főképviselőnek csak a legjobb szerencsét kívánhatjuk a politikusi passzivitás, a nemtörődömség és az ügyeskedés gordiuszi csomójának a kibogozásához, *hogy a béke és a stabilitás végre visszatérhessen, és az emberek jövője rózsaszínűbb legyen, mint jelenleg.*

ELNÖKÖL: DOS SANTOS ÚR

alelnök

Hannes Swoboda, *a PSE képviselőcsoport nevében.* – (DE) Elnök úr, hölgyeim és uraim, először az Európai Parlament Szocialista Képviselőcsoportjának nevében köszönetet szeretnék mondani mindkét előadónak. Újból jó jelentések készültek, melyek széles körű támogatásra fognak találni.

Szeretnék csatlakozni Rehn biztos úr mondanivalójához, mert úgy tűnik számomra, hogy a mai vitában ez volt a legfontosabb üzenet; nevezetesen ahhoz, hogy a délkelet-európai országok integrációjának, közeledésének folyamata nemcsak ezen országok érdekében, hanem a saját érdekünkben sem szakadhat meg. A biztos azt mondta, hogy a Bizottságnak realistának kell lennie. Itt a Parlamentben mi talán kissé idealistábbak lehetnénk, bár végső soron nekünk is realistának kell lennünk. Az út hosszú és göröngyös, és a célt nem fogjuk egy szempillantás alatt elérni. Azok a megjegyzések, melyeket néhányunktól hallok, melyek a „hagyjuk, hogy Horvátország csatlakozzon, aztán egy időre vége az egésznek” hozzáállással csengenek össze, ezért jelentenek rossz jelet. Abból, amire Pack asszony felszólított, és amit jogosan követelt, semmi sem fog megvalósulni, ha az ottani embereknek az lesz az érzésük, hogy történjék bármi, nem szívesen látják őket ebben az Európai Unióban, és csatlakozásuk mindenképpen el fog nyúlni.

A második dolog az, hogy hangosan és egyértelműen ki kell mondanunk, a minket jelenleg érintő kétoldalú problémákat, legalábbis az eljárást, a folyamatot, a kétoldalú kérdések megoldásához hasonlóan kell megoldani; a jövőben ezeket a tárgyalások kezdete előtt kell kezelni, hogy azután ne gátolják az egész tárgyalási folyamatot.

Harmadsorban az is nagyon fontos, amit a miniszter mondott. Mi az ország politikusai és az ottani emberek helyett nem végezhetjük el a dolgukat. A saját feladatukat az országban élő embereknek kell elvégezniük. Miként Doris Pack leszögezte, a saját problémáikat a politikai erőknek kell megoldaniuk. Ez fogja azután megnyitni az utat az Európai Unió felé, és ennek az útnak az adott országok teljesítményétől és nem a mi akaratunktól kell függnie. Az akaratunknak meg kell lennie.

Johannes Lebeck, *az ALDE képviselőcsoport nevében.* – (DA) Elnök úr, Ibrisagic asszony Nyugat-Balkánra vonatkozó állásfoglalásának vezérfonala tökéletesen világos. Ibrisagic asszony hangsúlyozta a térségbeli reformok és az ottani országok uniós csatlakozása valószínűségének az összefüggését. Az Európai Unió legutóbbi nagyszabású bővítése során ezt a dinamikát alkalmaztuk olyan csodálatos eredménnyel. Az állásfoglalás körülhatárol egy sor olyan gyakorlati területet, amelyen ezek az országok javíthatnának teljesítményükön, és meghatározza a térséget gyötrő számos hírhedt problémát is. Számomra azonban ma az is ugyanilyen fontos, hogy tudassuk ezekkel az országokkal, politikusaikkal és az ott élő emberekkel, hogy nekik is ki kell venniük részüket a munka dandárjából. Nekik is tevékeny részt kell vállalniuk a folyamatból, mert nem csak az Európai Uniótól kell várni azt, hogy előrukkoljon minden jóval. Ezenfelül az integrációs folyamatot ezekben az országokban belülről is elő kell mozdítani. Ami annyit tesz, hogy vissza kell szorítaniuk a korrupciót és a bűnözést, valamint erős civil társadalmat és tudásalapú gazdaságot és társadalmat kell kiépíteniük. Egy ilyen folyamat megvalósulását szeretnénk látni azért, hogy abban reménykedhessünk, hogy egy nap valamennyi nyugat-balkáni ország az Európai Unió teljes jogú tagjává válik, ami – Európa azon részében is – a béke, a biztonság és az együttműködés szavatolásának az alapja lesz.

Paul Marie Coûteaux, *az IND/DEM képviselőcsoport nevében.* – (FR) Elnök úr, szó sem lehet arról, hogy jóváhagyjunk egy ilyen jelentést. Először is, a jelentés folyamatos hivatkozásai a Lisszaboni Szerződésre elfogadhatatlanok, miután ezt a szerződést nem ratifikálták, és valószínűleg sosem lesz ratifikálva. Bele kell

törődniük: a Giscard-féle nagy Konvent által nyolc évvel ezelőtt egy tiszta és tökéletes nemzetekfelettség bevezetését célzó vállalkozás szépen elvetélt.

És főként egy olyan jelentés ironikus hangvételét nem tudjuk elfogadni, melynek már maga a címe is: „A nyugat-balkáni stabilitás és jólét megszilárdítása”, elképesztően kétszínű. Valóban elképesztő jelentés ez, mely az új országok, konkrétan Bosznia, az állítólagos Macedónia, Albánia – és miért ne Koszovó? – csatlakozása előkészítésének nyilvánvaló szándékával úgy tesz, mintha a jelenlegi balkáni helyzet stabil lenne, és teljes mértékben elhallgatja két nagyhatalom, az Egyesült Államok és Németország által játszott rettenetes játszmát, melyek aprólékosan részt vettek az egész térség politikai felbomlasztásában.

Emlékeztetnék arra, hogy e bomlasztást betetőzendő, a NATO hadserege még egy európai állam fővárosának, Belgrádnak, a bombázásától sem riadt vissza. E gyászos epizód közelgő tizedik évfordulóját természetesen agyon fogják hallgatni, de én szívügyemnek érzem, hogy emlékeztessenek erre.

Koszovó ezen politikai bomlasztási vállalkozás szimbóluma. Jól látható, hogy ezek a hatalmak milyen hasznot húzhatnak egy ilyen jognélküli, mindenféle illegális kereskedelemre és ügyeskedésre nyitott övezetből, mely szárazföldünk szívében magától értetődően szinte kínálja magát katonai támaszpontok telepítésére.

De Koszovó egy Európát balkanizálni óhajtó politika valódi arcát is felfedi. Ez lenne a német típusú Európa, a régiók vagy nemzetiségek Európája, a száz zászló Európája, amely az államok kiiktatása révén a népek lefegyverzése és a népek mindenféle oligarchának történő kiszolgáltatása céljából lassanként a népakaratot is kiiktatja.

A jelentés minderről hallgat. Európát csöndben, a jó szándékok megszokott halotti leple alatt balkanizálják, és semlegesítik odáig, hogy kiiktatják a Történelemből. Pedig minderről a Történelem fog ítéletet mondani. Addig is, hölgyeim és uraim, hagyom, hadd munkálkodjanak.

Charles Tannock (PPE-DE). - Elnök úr, az Ibrisagic-jelentés természetesen hangsúlyozza, hogy a nyugat-balkáni stabilitás kiemelt prioritásunk. Véleményem szerint az a helyzet, hogy a térségben a békét és a biztonságot az uniós tagság ragasztója tartja össze. Még mindig arra számítunk, hogy az Európai Unióhoz csatlakozó következő ország Horvátország lesz, feltéve, hogy Szlovéniával rendezi a határvitát, hacsak természetesen az apró Izland még be nem fut előtte.

A valóságban azonban a dolgok kissé bonyolultabbak, mivel a daytoni megállapodást követően kialakult Bosznia-Hercegovina még távol áll attól, hogy igazi nemzetté váljon, és mivel Görögország a név miatt még mindig akadályozza Macedónia előrejutását. Mindehhez járul a hitelszűke, valamint az általános német és francia ellenvetések, melyek szerint a Lisszaboni Szerződés ratifikálása nélkül nem lehet szó semmilyen további bővítésről, bár nézetem szerint ez csak ürügy mindenféle bővítés leállítására.

Számos uniós ország és az Egyesült Államok Koszovó független országgént való elismerésére vonatkozó döntése szintén új megosztó vonalakat húzott egy olyan térségben, mely a múltban oly súlyosan megszenvedte a megosztottságot. Most már tudjuk, hogy Koszovó nem csatlakozhat az Európai Unióhoz, mivel egyes tagállamok nem fogják elismerni, és a helyzet hasonló Koszovó ENSZ-tagsága kapcsán is. A szomszédos Szerbia, Montenegró és Macedónia ezzel szemben lassan haladnak az uniós tagság végcélja felé. Koszovóból így a végén elszigetelt enklávé válhat, mely megfosztatik az uniós tagságtól, de amelyet az elkövetkezendő évtizedekben az uniós adófizetőknek kell majd eltartaniuk.

A kísérlet, hogy egy ügyet egyoldalú nemzetközi ukázzal oldjanak meg, különösen magában a térségben több problémát okozott, mint amennyit megoldott. Egy kiegyensúlyozottabb és visszafogottabb intézkedés végső soron lehetővé tehetné volna a koszovói népnek, hogy élvezhesse az uniós tagság előnyeit. A türelem mindenben erény, és különösen a külpolitikában az.

Libor Rouček (PSE). – (CS) Hölgyeim és uraim, az Európai Uniónak még a gazdasági válság idején sem szabad megfeledkeznie a nyugat-balkáni országoknak a jövőbeli uniós bővítéssel kapcsolatban tett saját kötelezettségvállalásáról. Ezért üdvözlöm ezt a vitát és a jövőbeli bővítéssel kapcsolatban tett kötelezettségvállalás egyértelmű megerősítését. Az európai integráció Bosznia-Hercegovina minden lakosának létfontosságú érdeke, azon ország lakosainak, melynek a mai vitában különleges figyelmet szentelünk. Ebben az összefüggésben meg kell állapítani, hogy az uniós tagság ígérete Bosznia-Hercegovina mint egységes ország, és nem alkotórészei irányában hangzott el. Ezért – és ezt itt sokszor elismértük – az Európai Unióba való belépéshez szükséges tényleges reformokat meg kell valósítani. Bosznia-Hercegovina alkotmányos reformjának működő központosított államhoz kell vezetnie, ahol megvannak a megfelelő törvényhozó, költségvetési, végrehajtó és igazságszolgáltatási hatalmi ágak, melyek képessé teszik az országot egy egységes,

működő piac fenntartására, a politikai, gazdasági és társadalmi kohézió kialakítására, valamint az ország érdekeinek külföldön – ideértve egy szép nap az Európai Unió tagjaként – történő védelmére. Végezetül a nyugat-balkáni országokat, a Tanácsot és a Bizottságot szeretném felkérni erőfeszítéseik fokozására a vízumkötelezettség eltörlése érdekében. A vízumkényszerszertől mentes kapcsolatok és a személyek szabad mozgása sokat segítené a nyugat-balkáni országoknak az uniós tagság felé vezető úton.

Jules Maaten (ALDE). – (NL) Csak Bosznia-Hercegovináról szeretnék szólni, valamint Pack asszony állásfoglalás-tervezetéről, melyet holnap nagy örömmel fogunk támogatni.

Boszniairól beszélni mindig lehangoló dolog, és örülök, hogy a biztos a boszniai fejlemények kapcsán néhány pozitív dologról is be tudott számolni. Ezzel együtt az ember néha azon tanakodik, hogy a pohár vajon félig tele van-e, vagy pedig félig üres. Én, ha Boszniára terelődik a szó, néha még azt sem tudom, hogy egyáltalán hol van a pohár.

Swoboda úr az előbb azt mondta, hogy az ottani fejleményekkel az a baj, hogy az embernek az az érzése: bármilyen változás történjék is, az ország akkor sem fog csatlakozni az Unióhoz. Amikor viszont az ottani emberekkel beszélgetek, pontosan az ellenkező benyomásom alakul ki, ugyanis ők azt mondják: „Még ha semmit sem változtatunk, akkor is be fogunk lépni, mert olyan nagyon akarnak ott minket.” Bármelyik téves elképzelésről beszélünk is, mindkettőtől meg kell szabadulnunk.

Ha megvalósulnak az ottani reformok, ha az emberek nekilátnak, hogy tiszteletet kiváltó jogrendszert alakítsanak ki, és visszaszorítsák a bürokráciát, akkor az európai jövőnek van valóságalapja, ha viszont ez nem történik meg, akkor nincs. Ezt az üzenetet kell világosan közvetíteni, és úgy érzem, hogy Pack asszonynak állásfoglalásában gyönyörűen sikerül éppen ezt megvalósítania.

Pierre Pribetich (PSE). – (FR) Elnök úr, stabilitás és jólét a Balkánon, itt van egy célkitűzés, itt van **A** célkitűzés hiszen mind e mögött térségünk békéje húzódik meg.

Igen, a csatlakozási folyamat eszköz, de nem szabad, hogy a csatlakozási folyamat szép lassan Pénelopé leplévé változzék, azaz hogy éjjel felfejtsük azt, amit nappal szőttünk.

A Balkán természetes sorsa az, hogy csatlakozzon az Európai Unióhoz. Ez világos politikai akarat, fénycsóva, mely különösen a népek számára jelzéssel bír.

Nem bővítésre, hanem főként a Balkán e részén fekvő országok és régiók integrációjának előmozdítására van szükség. Követelményeket kell támasztani, demokráciát kell megkövetelni, igazságszolgáltatást kell követelni, igen, de e követelményeket az integráció folytonos elodázására használni véleményem szerint alapvető politikai tévedés. Hogy mást ne mondjak, bizonyíték erre például a kétoldalú konfliktusok problémája. Meg kell egyezni – és ez írva van a jelentésben – a kétoldalú problémák rendezéséről, de úgy, hogy ettől a csatlakozási folyamat még ne álljon le. Ez egy módja az összes balkáni országra kiterjesztett Európai Uniónk építésének és újjáépítésének.

Angelika Beer (Verts/ALE). – (DE) Elnök úr, szeretnék köszönetet mondani Rehn biztos úrnak, hogy ma újra összefoglalta számunkra a nyugat-balkáni helyzetet.

Épp most jövök Macedóniából és Koszovóból, és három témát szeretnék érinteni. Az első az Európai Unió egységének hiánya. Ha ez a közös kül- és biztonságpolitikában tartósan így marad, a Balkánon nem lesz stabilitás, és az etnikai megosztottságot nem tudjuk felszámolni.

Másodszorban a CDU-beli német konzervatívok stratégiája a Balkánra bombaként csapódott be, ugyanis az európai kilátásokat hiteltelenné teszi, és ha az európai választási kampány is ilyen hangnemben folyik, a balkáni ellentétek megint kiújulnak.

Harmadrészt, és ezért kell most cselekednünk, nemcsak az európai perspektíva fenntartása, hanem megvalósíthatósága érdekében is: Görögországnak fel kell oldania a NATO-ban Macedónia tagsága elleni blokádját, és egységesen el kell ismernünk Koszovó függetlenségét, máskülönben ezt EULEX misszióknak fogja megcsinálni.

Erik Meijer (GUE/NGL). – (NL) Bosznia-Hercegovina tény, egy zsebkendőnyi Jugoszlávia, olyan szövetség, melyben a népeknek el kell dönteniük, hogy békében akarnak-e együtt élni, vagy területükön túlra ki akarják-e terjeszteni belső ellentéteiket.

Jugoszlávia 1992-es felbomlása óta voltak kísérletek arra, hogy Bosznia-Hercegovinát egységes állammá tegyék, de ezek kudarcba fulladtak. Arra számítok, hogy ez a közeli vagy távoli jövőben nem lesz lehetséges.

A három nép és politikai vezetők közötti megegyezés a tényleges irányításról csak akkor lehetséges, ha többé már senki sem érzi magát a mások vagy a külvilág által fenyegetve. Kompromisszum csak akkor lehetséges, ha az Európai Unió Főképviseleje és a külföldi katonák kivonultak az országból, de addig továbbra is pangás lesz.

Ezért nem szavazok az országról szóló állásfoglalás-tervezetre, amely csak a védnökség, következésképpen a pangás folytatódásához vezethet. Nem szabad elfelejtenünk, hogy Bosznia-Hercegovinát alapvetően három nép lakja, amelyből egyik sincs többségben az országban, és melyek közül egyesek Szerbiához közelebb érzik magukat, mások Horvátországhoz, míg a többiek egy sajátos bosnyák identitást akarnak hangsúlyozni. Ezzel számolnunk kell.

Marusya Ivanova Lyubcheva (PSE). – (BG) Elnök úr, öröm számomra, hogy részt vehetek az e dokumentumról folyó vitában, amely rávilágít arra, hogy a térség valamennyi országának jövője számára a legjobb alap az, ha az Európai Unió tagállamként teljesen integrálódik az EU-ba.

A Balkán mindig is európai térség volt és lesz. A regionális együttműködés előmozdításának szintén az Európai Unió alapvető politikái egyikének kell lennie. Most arra szeretném ráirányítani a figyelmet, hogy az európai integráció egyik fontos elemeként regionális szinten támogatni kell a parlamentközi párbeszédet.

Az EU térségbeli tagállamai ebben a folyamatban jelentős szerepet tölthetnek be. Különösen fontos a Regionális Együttműködési Központ tevékenységének támogatása, amely sikeresen folytatja tovább és támogatja a Stabilitási Paktum politikáit és elveit azzal a céllal, hogy a nyugat-balkáni térséget a biztonság és a stabilitás térségévé változtassa.

A Nyugat-Balkán integrációja felé tett számottevő lépésként támogatom a vízumkötelezettség eltörlését.

Petr Nečas, a Tanács soros elnöke. – (CS) Elnök úr, hölgyeim és uraim, szeretném megköszönni Önöknek az igen hasznos vitát. Annak is örülök, hogy az EU tagállamai általánosan támogatták a nyugat-balkáni államokkal való vízumkötelezettség eltörlésének gondolatát. Itt szeretném kifejezni, hogy teljes szívemből egyetértek Rouček úr megállapításával, aki igen erőteljes felhívást tett közzé ebből a célból, hiszen a nyugat-balkáni országok és az EU polgárai közötti személyes kapcsolatok erősítése egészen bizonyosan kedvező lépés, amely segít majd legyőzni az elszigeteltség érzését, melyet néhány állam érez, és amely hozzájárul majd egy határok nélküli Európa megteremtéséhez. Arról is szilárdan meg vagyok győződve, hogy a gazdasági válság, melyet ma átélünk, nem válhat ürrüggé a bővítési folyamat lassításához, miként ezt a felszólalók is, például Rouček úr, kifejtették. Épp ellenkezőleg, a térség stabilitása szempontjából különösen fontos, hogy a folyamat ne veszítsen a lendületéből.

Annak is nagyon örülök, hogy haladás történt a Montenegró tagjelöltségével kapcsolatos tárgyalásokon, melyet a Tanács nemrég adott át a Bizottságnak megszövegezésre. Az elnökség úgy tekinti, hogy ez a lépés igen fontos jelzés az egész térség számára. A Horvátországgal folytatott, elakadt csatlakozási tárgyalások újraindítását is fontosnak tartjuk. Úgy ítéljük meg, hogy a bővítési menetrendet nem célszerű kétoldali kérdésekkel terhelni. A Szerbia európai integrációjával kapcsolatos előrelépés továbbra is kihívás marad, és a megfelelő nemzetközi bírósággal való teljes körű együttműködés függvénye, beleértve a fennmaradó, háborús bűnökkel vádolt személyek letartóztatását és átadását is. Az elnökség keményen dolgozik az EU részéről alkalmazandó ideiglenes kereskedelmi megállapodáson és kereskedelmi ügyeken, valamint a múlt évben aláírt stabilizációs és társulási megállapodás ratifikációs folyamatán. A stabilizációs és társulási folyamat jelentősége a szerbiai reformok és a túlnyomórészt Európa-párti kormány támogatása szempontjából vitán felül áll. A Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaságban lezajlott elnök- és helyhatósági választások a szabad és demokratikus választások lebonyolítása legtöbb nemzetközi normájának és általánosan elismert feltételének megfeleltek. Ugyanakkor az is világos, hogy az ország nevével kapcsolatos kétoldali vita megoldása nélkül az ország tagjelölti státushoz vezető útján történő előrelépés továbbra is minimális lesz.

Bosznia-Hercegovinával kapcsolatban, az országnak előre kell lépnie. A nemzetközi közösségtől való függés nem célravezető, hanem rombolja a felelősség elvét, és leveszi a felelősség terhét a helyi politikusok válláról, miként Swoboda úr az imént igen helyesen kifejtette. Szeretném megragadni ezt az alkalmat arra, hogy a bosznia-hercegovinai politikai vezetőket felszólítsam: tevékenyen egyesítsék erőiket azért, hogy országukat szebb jövő felé vezethessék. Sehová nem vezet, ha a nemzeti elveken alapuló politizáláshoz térnek vissza, ahogy Doris Pack olyan helytállóan kifejezte. A főképviseleti hivatal tervezett átalakítása az EU különleges képviselője megerősített hivatalává nem azt jelenti, hogy a nemzetközi közösség vagy az EU kivonul Bosznia-Hercegovinából. Épp ellenkezőleg, az EU ott marad segíteni, és teljes mértékben tudatában van annak, hogy Bosznia-Hercegovina nem csak egy a többi tagjelölt közül, hanem nagyon egyedi eset érzékeny kérdésekkel és problémákkal. Stratégiája részeként az EU békehivatal és békerendőrség felállítását tervezi,

és készen fog állni minden koordinációs tevékenység átvételére a nemzetközi közösségtől Bosznia-Hercegovinában. Ezt azonban csak akkor fogjuk megtenni, ha Bosznia-Hercegovina maga bebizonyítja, hogy készen áll egy ilyen jelentős minőségi változásra. Az első nagyobb lépés Európa felé a stabilizációs és társulási megállapodás aláírása volt, de ez csak a kezdet. Készek vagyunk továbbra is segítséget nyújtani ebben az elkerülhetetlenül hosszú folyamatban.

2009 fontos év, és fordulópont lehet Bosznia-Hercegovina számára. Először is, küszöbön áll a főképviselői hivatal tervezett átalakítása az EU különleges képviselője megerősített hivatalává. Ez számottevő lépést jelent Bosznia-Hercegovina függéstől való eltávolodása irányában. Másodsorban a következő, 2010-es általános választások utáni időszakot teljesen a lényeges reform-menetrend előmozdítására kell felhasználni, ideértve az alkotmányos reformot is, miként ezt Pack asszony helyesen leszögezte. Harmadrészt az egész térség előremegy, ezért egyszerűen nem szabad hagyni, hogy Bosznia-Hercegovina lemaradjon. Elnök úr, hölgyeim és uraim, olyasmivel szeretném zárni szavaimat, amit mindannyian akarunk. Azt akarjuk, hogy Bosznia-Hercegovina előrelépjen. Nagyra értékeljük a támogatást, melyet e cél elérése érdekében az Európai Parlament tisztelt képviselőitől kapunk.

Olli Rehn, a Bizottság tagja. – (FI) Elnök úr, hölgyeim és uraim, szeretnék köszönetet mondani mindenkinek ezért a felelősségteljes vitáért és a Nyugat-Balkán európai kilátásainak támogatásáért. Én is osztom a vita során Pack asszony, valamint Swoboda és Maaten urak által kifejezett aggodalmat Bosznia-Hercegovina politikai fejlődése tekintetében.

Időnként úgy tűnik, mintha Bosznia-Hercegovinának csálthatatlan képessége lenne a politikai feszültségek generálására és újra felélesztésére, jóllehet a józan ész alapján egy másik irányban való elmozdulás felé mutató javuló fejleményeket, valamint a politikai jövőben Bosznia-Hercegovina számára helyet kereső politikai megbékélést várhatnánk.

Egyetértek Maaten úrral abban, hogy valamennyi nyugat-balkáni ország osztozik abban a szemléletben, hogy egy szép napon beléphetnek az Európai Unióba, ha teljesítik a koppenhágai kritériumokon alapuló uniós tagsági feltételeket. Ez Bosznia-Hercegovinára is érvényes; az ezen országokra vonatkozó feltételek esetében nem lesz kerülőút vagy árleszállítás, és ha valaki azt feltételezi, hogy lesz, nos, akkor téved. Nagyon fontos, hogy ez a helyes gondolkodásmód szilárdan meggyökerezze Bosznia-Hercegovina saját politikai közbeszédében, hogy az ország polgárai levonhassák a saját következtetéseiket arról, milyen politikát várhatnak el jogosan az általuk demokratikusan megválasztott politikusoktól.

Bosznia-Hercegovina jövőjét én a következőképpen látom, és álláspontom a Javier Solanával való együttműködésen alapul, akivel közösen több közleményt is kiadtunk az ország jövőjéről és az Európai Unió ottani szerepéről. Először is, célunk a daytoni korszaktól a brüsszeli korszak felé való elmozdulás, azaz a nemzetközi közösség Főképviselőjének korszakától az Európai Unió Bosznia-Hercegovinában megerősített jelenléte felé. Ez valószínűleg az EU különleges képviselőjének és az Európai Bizottság delegációvezetőjének „kétsapkás” rendszerét jelenti majd, azért, hogy az Európai Unió politikai és gazdasági forrásait a lehető legjobban kihasználhassuk.

Egy protektorátus nyilvánvalóan nem pályázhat európai uniós tagságra, ezért ez az átmenet Bosznia-Hercegovinának az Európai Unióval fennálló szorosabb kapcsolatainak szerves része, létfontosságú eleme. Az ország politikusainak és polgárainak különösen ezért áll érdekében az is, hogy a változási folyamat kikötései és feltételei teljesüljenek.

Ennek a kérdésnek politikai jelentősége is van, hiszen, ha az emberek nem akarnak a tükörbe nézni, túl könnyű a nemzetközi közösséget okolni a bosznia-hercegovinai problémákért. Túl könnyű a Főképviselőt kárhóztatni, amikor az embernek saját honfitársaival kellene tárgyalni, és megkísérelni egyezsége jutni. Remélem, hogy a bosznia-hercegovinai politikai kultúra javul, és érettebbé válik ebben a vonatkozásban, és hogy az országban működő média is vállalja a felelősséget, hogy a negatív, nacionalista nyelvezet ne nyerjen több teret, mint ahogy az országra most ez jellemző.

Másodsorban az országnak meg kell reformálnia az alkotmányát azért, hogy képes legyen egy életképes kormányzati rendszert kiépíteni. Bosznia-Hercegovina kormányzati rendszere pillanatnyilag túl sokba kerül, túl kevésbé hatékony, és egyszerűen összeegyeztethetetlen az európai uniós tagsággal. Következésképpen alkotmányreformra van szükség – reformok, és nem forradalom útján –, és örülök, hogy van némi jele annak, hogy a vezető politikusok a dolgokról ezen irányvonalak mentén tárgyalnak.

Harmadsorban és utolsósorban a vízumkötelezettség eltörlése Bosznia-Hercegovina európai jövőjének sarkalatos része, és bizonyos vagyok abban, hogy így felszerelve az ország képes lesz belépni Európa

főáramába, ami nyilvánvalóan magának az országnak, polgárainak és az Európai Uniónak az érdekeit is szolgálja majd.

Anna Ibrisagic, előadó. – (SV) Elnök úr, szeretném köszönetemet kifejezni Nečas úrnak a ma délutáni vitában való felszólalásáért. Rehn úrnak is szeretném megköszönni, hogy megemlítette a kétoldalú nézeteltéréseket, melyek *de facto* európai problémákká nőttek ki magukat, és hogy aláhúzta, mennyire fontos, hogy a bővítést ne áldozzuk fel a pénzügyi válság okán.

A kétoldalú nézeteltérések jelenleg visszavetik Horvátország és Macedónia esélyeit arra, hogy a szükséges reformok végrehajtásával párhuzamosan tovább haladhassanak az uniós tagság felé vezető úton. Jelentéssel az Európai Parlament is beszáll azoknak a kórusába, akik hangsúlyozzák, hogy a kétoldalú nézeteltéréseknek pontosan olyanoknak, azaz kétoldalúaknak, kell maradniuk, és nem szabad őket összerosmosni a csatlakozási folyamattal.

Végül szeretném leszögezni: meggyőződésem, hogy az Európai Unió Nyugat-Balkánra való kibővítése túl fontos saját kontinensünk békéje, szabadsága és jóléte szempontjából ahhoz, hogy azt veszélyeztessük.

Ez az az üzenet, melyet jelentéssel közvetíteni akarok annak az 500 millió európainak, akik hamarosan új Parlamentet választanak, a tagállamok kormányainak, a Bizottságnak, valamint a nyugat-balkáni népeknek és politikusoknak. Ezt az üzenetet különösen fontos tolmácsolni olyan időkben, amikor fennáll a veszély, hogy a gazdasági válság még több európai embert és politikuszt készítet arra, hogy be akarja zárni az ajtót maga mögött, és ne engedjen senki mást, hogy kontinensünkön ott éljen, dolgozzon és kereskedjen, ahol csak akar. Ezért azt is remélem, hogy ezt az üzenetet európai parlamenti képviselőtársaim magukkal viszik a közelgő választási kampányra. Ha Európa hidegebb és magába fordulóbb lett, akkor az e Házban helyet foglalók elsődleges feladata azon dolgozni, hogy újra barátságossá és nyitottá váljék.

Elnök. – Egy állásfoglalásra irányuló indítványt kaptam, melyet az eljárási szabályzat 103. cikkének (2) bekezdésével összhangban terjesztettek be.

A vitát lezárom.

A szavazásra 2009. április 24-én, pénteken kerül sor.

Írásbeli nyilatkozatok (az eljárási szabályzat 142. cikke)

Alexandru Nazare (PPE-DE), írásban. – (RO) A nyugat-balkáni térség különleges eset azon országok között, melyekhez az Európai Unió közel fekszik. Olyan térség, mely számos kihívással néz szembe, és amelynek még sok szakaszon kell keresztül mennie, mielőtt az integrációs folyamat véget ér. Ugyanakkor olyan térség ez, melynek európai uniós csatlakozási kilátásai világosak és egyértelműek.

Képviselőtársaim és én is meg akartunk bizonyosodni arról, hogy ez az állásfoglalás elviekben és részleteiben is megerősíti az Európai Uniónak a térség országaival fennálló viszonyát. Miként módosításaimban is rávilágítottam, aggodalommal tölt el bennünket egy sor kérdés: a vízumrendszer, a polgárok számára az EU-ról nyújtott tájékoztatás folyamata, a nyugat-balkáni államokkal való gazdasági együttműködés, a kisebbségek jogai, a régióbeli fiatalok számára kiírt uniós tanulmányi programok, valamint – még ezen államok európai uniós csatlakozását megelőzően – a parlamentközi párbeszéd erősítése.

Hisszük, hogy az európai egyesítés folyamata a polgárok szintjén folytatódhat, még ha intézményi szinten lelassult is. Arról is meg vagyok győződve, hogy ha a dolgokat ebből a perspektívából nézzük, hagyhatjuk, hogy a térség stabilitására vonatkozó aggodalmunkat retorikai utak vagy történelmi szemszög helyett továbbra is gyakorlati módokon közvetítsék.

Csaba Sándor Tabajdi (PSE), írásban. – Az Európai Unió bővítési politikája a nyugat-balkáni térség stabilitásának, a térségben uralkodó béke megőrzésének legjobb eszköze. Horvátországot reményeink szerint már 2011-ben, a magyar elnökség idején az uniós tagállamok között üdvözölhetjük, ennek azonban feltétele, hogy Horvátország végre megegyezzen Szlovéniával a nemzetközi közvetítéssel zajló kétoldalú tárgyalások megindításáról. A tárgyalások célja a Piráni-öbölben a két ország között fennálló határvita rendezése, amely nélkül Horvátország bizonyosan nem lehet a közösség tagja. További követelmény, hogy Horvátország a háborús bűnösök felkutatása és kiadatása terén továbbra is teljes mértékben működjön együtt a hágai Nemzetközi Törvényszékkel.

17. A nukleáris fegyverek elterjedésének megakadályozásáról és a nukleáris fegyverek elterjedésének megakadályozásáról szóló szerződés (TNP) jövőjéről (vita)

Elnök. – A következő napirendi pont Beer asszony Külügyi Bizottság nevében előterjesztett jelentése (A6-0234/2009), amely a következőt tartalmazza:

a nukleáris fegyverek elterjedésének megakadályozásáról és az atomsorompó-szerződés jövőjéről szóló Tanácshoz benyújtott európai parlamenti ajánlásra irányuló javaslat [2008/2324(INI)].

Angelika Beer, előadó. – (DE) Elnök úr, hölgyeim és uraim, a több ezer nukleáris fegyver létezése a hidegháború legveszélyesebb öröksége. Ezek nem az én szavaim, hanem Obama elnöknek az előttünk álló legnagyobb fenyegetéssel kapcsolatban nemrég Prágában tartott beszédéből származnak. A biztonság szempontjából ez minden más kérdésnél fontosabb a 21. században.

Hallottunk hasonló szavakat az elmúlt években, például amerikai stratégiai szakemberektől, Kissingertől és Sam Nunntól, akik egy nukleáris fegyverek nélküli világhoz vezető konkrét utat határoztak meg. Magas rangú európai politikusok is csatlakoztak, sőt az ENSZ-főtitkár 5 pontos leszerelési tervet határozott meg. Soha nem volt alkalmasabb az idő arra, hogy végre újra beszélni kezdjünk a nukleáris leszerelésről.

Ne feledkezzünk meg arról, hogy az elmúlt években csak visszaesés volt tapasztalható. Az atomsorompó-szerződés felülvizsgálatára vonatkozó konferencián folytatott tárgyalások kudarcba fulladtak. Ez jövőre nem ismétlődhet meg. Nekünk, európaiaknak most kell bebizonyítanunk, hogy komolyan gondoljuk a leszerelést. Ha az EU előrelép, követendő példát teremthet; ezért teljesen értetlenül állok az előtt, hogy e Ház többsége nyilvánvalóan miért nem akarja támogatni ezeket a tömegpusztító nukleáris fegyverek csökkentésével kapcsolatos ambiciózus célokat.

A Külügyi Bizottságon belüli konzervatív csoport által javasolt módosításöszön a feje tetejére állította a jelentésemet, valamint arra vonatkozó célját, hogy a leszerelésről szójon és a Tanács elé ajánlást terjesszünk, és egy gyenge, toldozott-foltozott szöveggé változtatta. Parlamentként egyik felelősségünk, hogy most foglaljunk állást, nem utalhatjuk át későbbi időpontra vagy más parlamenteknek.

Azért lobbizunk a nukleáris fegyverekről szóló egyezmény és a Hiroshima–Nagaszaki Jegyzőkönyv támogatásáért, mert a leszerelés lehetséges. Nem valami ostoba és távoli illúzió. Véghez tudjuk vinni, ha szorgalmazzuk a kérdést. Az általunk követelt dokumentumok nem ütköznek az atomsorompó-szerződéssel; hiányosságot pótolnak az atomsorompó-szerződésben, és ezáltal megerősítik azt. Egyértelmű politikai nyilatkozatra van szükségünk, és ez a kérés minden képviselőcsoporthoz a holnapi szavazás előtt: gondolják át ma, hogy mi a helyes út előre.

Tudom, hogy az atomsorompó-szerződés civil elemeket is tartalmaz, de ma nem a polgári felhasználású atomenergia reneszánszáról beszélünk; a nukleáris leszerelésről beszélünk. Az Iránnal fenntartott kapcsolatokért felelős delegáció elnökeként és külpolitikai szóvivőként azt is leszögezném, hogy az, aki az elmúlt évek során nem tanult a bennünket gyakran katonai terjeszkedés veszélyével fenyegető iráni válságból, valamint abból, hogy az atomenergia polgári felhasználása nem választható el a katonai erővel való visszaéléstől és a nukleáris fegyverek elterjedésétől, nem értette meg az elmúlt évek egész külpolitikáját, a veszélyeket és az előttünk álló nukleáris leszerelési kihívást sem.

Mindannyian tudjuk, hogy célkitűzésünk nem teljesíthető máról holnapra, de kezdeményeznünk kell. Nem tölthetünk évtizedeket azzal, hogy – teljesen egyhangúan – nukleáris leszerelést kérjünk az amerikaiaktól, és most, amikor Obama elnök azt állítja, hogy felkészült erre, amikor Medvegyev elnök azt mondja, hogy felkészült erre, e Parlamenten belül egy konzervatív többség elutasítja, hogy ezt az utat kövessük. Ezért szeretném ismét – a Külügyi Bizottság utasítása szerint nagyon komolyan – nyomatékosan felkérni Önöket arra, hogy ne keverjék össze az atomenergia polgári felhasználását a nukleáris leszerelés lehetőségének újbóli felmerülésével. Bárki, aki elzárja a nukleáris leszerelés kínálókozó lehetőségét, nem lesz abban a helyzetben, hogy megmondja, mikor adódik másik. Azt kérném, hogy bárki, aki holnap az Európai Szocialista Párt és a mi javasolt módosításaink ellen szavaz, közölje szavazóival a választási kampány során, miért gondolja, hogy a nukleáris fegyverek jelenléte Európában jó dolog.

Petr Nečas, a Tanács soros elnöke. – (CS) Elnök úr, hölgyeim és uraim, nagy öröömre szolgál, hogy részt vehetek a mai vitában. Szeretném különösen megköszönni az Európai Parlamentnek a tárgyalási kérdés iránt tanúsított érdeklődését és Angelika Beer előadói munkáját, melyet ennek az érdekes jelentésnek a kidolgozása

során végzett. A Tanács minden bizonnyal alaposan tanulmányozni fogja a jelentésben megfogalmazott ajánlásokat.

Amint azt a jelentés egyértelműen leszögezi, fontos további haladást elérni az atomsorompó kérdésében. Az egyik legfőbb prioritás az atomsorompó-szerződés felülvizsgálatára vonatkozó konferencia pozitív és konkrét eredményének biztosítása. Az atomsorompó-szerződést előkészítő bizottság soron következő, májusi ülése fontos előkészítő lépés erre a konferenciára. Az EU – a tömegpusztító fegyverek elterjedésének megakadályozására irányuló stratégiájával összhangban, valamint a Tanács által 2008 decemberében elfogadott, a nemzetközi biztonság megerősítéséről szóló közelmúltbeli nyilatkozatnak megfelelően – továbbra is pozitív hozzájárulást biztosít a felülvizsgálati folyamathoz.

Érdekünk fűződik egy olyan kiegyensúlyozott felülvizsgálathoz, amelynek célja az atomsorompó-rendszer alapját jelentő általános egyensúly fenntartása, és amely egyenlő jelentőséget tulajdonít az atomsorompó-szerződés mindhárom pillérének: azaz az atomsorompónak, a leszerelésnek és a békés célokra történő felhasználásnak. Úgy véljük, hogy a konferencia csak kiegyensúlyozott megközelítéssel lehet sikeres.

Az EU tisztában van az atomsorompó-szerződés új lehetőségeivel, különösen az Oroszország és az USA közötti párbeszéd újrafelvételével összefüggésben, valamint az Átfogó Atomcsend Szerződés végrehajtására és egy olyan hiteles szerződésre irányuló nemzetközi megbeszélések megkezdésére vonatkozó megújított kötelezettségvállalás összefüggésében, amely korlátozza a nukleáris fegyverekhez használt hasadóanyagok előállítását. Az EU az atomsorompó-szerződésben körvonalazott célkitűzések megvalósításának módjára vonatkozó megújított nyilvános vitát is érdeklődéssel figyeli.

A felülvizsgálati folyamat fontosságának az az egyik oka, hogy az atomsorompó-rendszer komoly problémákkal küzd. Ezek a problémák főként Észak-Koreából, Iránból és Szíriából indulnak ki. Foglalkoznunk kell ezekkel a problémákkal, és meg kell oldanunk őket a betartás nyomán követési mechanizmusának megerősítésével. Amint azt mindannyian tudjuk, az EU aktív ezen a területen, és a partnereivel együtt továbbra is vezető szerepet játszik, különösen az iráni nukleáris kérdés diplomáciai rendezésére tett erőfeszítésben.

Ahogy azt a jelentés megállapítja, az atomsorompó kérdésén kívül a nukleáris leszerelés kérdése is összpontosítanunk kell. Határozott szándékunk, hogy kulcsszerepet játszunk ezen a fontos területen. Az EU feltett szándéka, hogy előmozdítsa a nukleáris leszerelést, és ezáltal megvalósítsa az atomsorompó-szerződés 6. cikkének célkitűzéseit. A téma különös jelentőséggel bír az EU számára; két uniós tagállamnak vannak nukleáris fegyverei. Felkérjük a nemzetközi közösséget arra, hogy csatlakozzon hozzánk az EU által az ENSZ-közgyűlésnek 2008-ban benyújtott konkrét, realista kezdeményezések előmozdításában.

Ezzel egy időben kell foglalkoznunk az atomenergia kérdésével. Fontos, hogy az atomenergia békés célokra történő fejlesztése maximális biztonságra, védelemre és atomsorompóra vonatkozó feltételek mellett folytatódjon. Az EU felkészült arra, hogy megerősítse a nemzetközi együttműködést ezen a területen, az atomsorompó-szerződés következő felülvizsgálatára vonatkozó konferencia összefüggésében és más fórumokon is. Különösen a nukleárisfűtőanyag-ellátás többoldalú megközelítése kínálhat megbízható alternatívát a szenitív nukleáris technológia területén folytatott egyedi nemzeti programok kidolgozására. Vonzóbbá kell tennünk a nukleárisfűtőanyag-ellátást célzó többoldalú mechanizmusokat, különösen a fejlődő országok számára, mivel egyre több ilyen ország mérlegeli atomenergia-programok indítását.

A jelentés helyesen hangsúlyozza az Átfogó Atomcsend Szerződés ratifikálásának jelentőségét. Az EU különös hangsúlyt fektet a ratifikálás előrehaladására, és e célkitűzés elérése érdekében előre fog lépni. Az elnökség magas szintű látogatásokat tett abban a kilenc országban, amelyek ratifikálása továbbra is elengedhetetlen a szerződés hatálybalépéséhez. Dolgozunk azon, hogy – a szerződés hatálybalépésének támogatása érdekében – 2009 szeptemberében a szerződés 14. cikke alapján sikeres konferenciára kerülhessen sor New Yorkban. Az EU jelentősen hozzájárul egy szerződés-nyomonkövetési rendszer kifejlesztéséhez, és ezáltal megerősíti a szerződés jövőbeli ellenőrzési rendszerének hitelességét. Emellett úgy véljük, hogy igen kedvező lenne, ha megpróbálnának tárgyalásokat kezdeményezni egy hiteles hasadóanyag-korlátozási szerződésre vonatkozóan.

Az USA-nak a nukleáris leszerelés területén az Átfogó Atomcsend Szerződéssel és a hasadóanyag-korlátozási szerződéssel kapcsolatos mostani pozitív hozzáállása nagyon biztató. Őszinte véleményünk, hogy ez a megközelítés a közeljövőben bizonyos nagyon konkrét intézkedéseket fog eredményezni. Ez az új lehetőség általánosságban jelentős szerepet játszhat abban, hogy megfelelő irányba terelje az atomsorompó-szerződés felülvizsgálati folyamatát.

Olli Rehn, *a Bizottság tagja*. – Elnök úr, a tömegpusztító fegyverek elterjedése az elmúlt években komoly kihívásként merült fel, és a nemzetközi közösségnek készen kell állnia arra, hogy meggyőződéssel nézzen szembe ezekkel a kihívásokkal, és ezeket határozottan kezelje.

Véleményünk szerint történt némi előrelépés az új amerikai kormánnyal az atomsorompó-szerződésre irányuló tárgyalások összefüggésében, továbbá a fegyverzet-ellenőrzésre vonatkozó, Oroszország és az USA közötti pozitív dinamikának szabadabbá kell tennie az utat a nukleáris kérdésekhez kapcsolódó új lendület előtt.

Az Európai Unió számára az atomsorompó-szerződés három, egymást kölcsönösen erősítő pilléren alapul: az atomsorompón, a leszerelésen és az atomenergia békés felhasználásán. Beer asszony atomsorompóról szóló jelentése kedvező alkalmat biztosít arra, hogy ismertessem a Közösség e három pillér szerinti hatásköreit és tevékenységeit.

Az Euratom-Szerződés értelmében a Bizottság felel annak ellenőrzéséért, hogy – a közösségi felhasználók által bejelentetteknek megfelelően – a nukleáris anyagokat, például a plutóniumot, az urániumot vagy a tóriumot ne használják a tervezett céltól eltérő célokra – akár az atomenergia-iparban, akár más területeken, például kutatóközpontokban és egészségügyi intézményekben.

A Bizottság jelenleg a vegyi, a biológiai, a radiológiai és a nukleáris terrorizmus fenyegetéseinek kezelési módjáról szóló cselekvési terven dolgozik. E politika előterjesztésére az idei év közepén kerül sor, a 27 tagállam közötti biztonsági és védelmi kultúra további erősítésére vonatkozó ajánlásokkal együtt. Ezen túlmenően az EU exportszabályozási rendszere a tömegpusztító fegyverekkel kapcsolatos politikáinknak egy másik kulcseleme.

A Bizottság atomsorompóval és leszereléssel kapcsolatos fellépése nem áll meg az Unió határainál. Az új stabilitási eszközzel és a nukleáris biztonsági eszközzel, melyek együttesen a pénzügyi tervből csaknem 1 milliárd eurót kötnek le, a Bizottságnak lehetősége nyílik arra, hogy az elkövetkezendő években a biztonság és a védelem egész világban történő előmozdításával fokozza globális hozzájárulását.

A közösségi eszközök célja olyan fenyegetéscsökkentő, mindenre kiterjedő programok kidolgozása, amelyek a harmadik országok számára biztosítanak minden lehetséges együttműködést az exportszabályozás, a határellenőrzés, a tengeri megfigyelés, a tudósok újraorientálása, a biotudományok és a nukleáris biztonság területén. A következő programok logikája kifejezetten összhangban van a G8 Globális Partnerség 2002-ben meghatározott céljaival, melyekre a Bizottság 1 milliárd eurót irányzott elő a 2002-2013 közötti tízéves időszakra.

Végezetül ösztönözni kell a civil nukleáris együttműködés új modelljének kialakítására irányuló kezdeményezéseket annak érdekében, hogy az országok a nukleáris fegyverek elterjedése kockázatának növelése nélkül férhessenek hozzá atomenergiához. A NAÜ nemzetközi fűtőanyagbankja, amelyhez a Bizottság a tervek szerint 20 millió euróval járul hozzá, a helyes irányba tett lépés – feltéve, ha meg tudjuk magyarázni az ilyen program mögött meghúzódó logikát.

Zárásképpen hozzátenném, hogy a Bizottság meglehetősen keményen dolgozik az atomsorompó-szerződés mindhárom pillérének támogatásán, és tulajdonképpen mind az idő, mind a nemzetközi légkör megérett arra, hogy megváltoztassuk a nukleáris kérdések kezelésének módját. A Bizottság készen áll arra, hogy együttműködjön másokkal és megragadja az előttünk álló hatalmas lehetőségeket, továbbá arra, hogy ebben a tekintetben is biztonságosabb és veszélytelenebb világ megteremtésére törekedjen.

Josef Zieleniec, *a PPE-DE képviselőcsoport nevében*. – (CS) Obama amerikai elnök nevét ma mindenki emlegetni fogja, különösen az április 5-i prágai beszédével összefüggésben. Célunk azonban nem az új amerikai kormány megközelítésének értékelése, hanem az, hogy ajánlásokat tegyünk a Tanácsnak, amely jelenleg az atomsorompó-rendszer jövőjére vonatkozó uniós álláspontot szövegezi. Parlamentünket csak akkor veszik komolyan ebben a vitában, ha olyan megoldást mozdít elő, amely egyértelmű, de minden tekintetben realista. Képviselőcsoportunk receptje következőképp az, hogy inkább minden rendelkezésre álló nemzetközi eszközt igénybe kell venni, mint újakat létrehozni. Ez magában foglalja az atomsorompó-szerződés mindhárom szorosan összefüggő pillérének – azaz a nukleáris leszerelés, a nukleáris fegyverek elterjedésének megakadályozása, valamint a nukleáris technológia területén folytatott békés együttműködés – megerősítését. Ezért fontos az olyan realista leszerelési kezdeményezések támogatása, amelyek egyértelmű eljárásokat tartalmaznak a meglévő fegyverek megsemmisítésére és az azokat előállító létesítményekre vonatkozó nyomon követésre és ellenőrzésre. A nukleáris technológia békés felhasználása területén folytatott

együttműködés pillérének megerősítésével kapcsolatban őszintén támogatjuk az urániumdúsítási ciklus nemzetközivé tételét is, különösen egy nemzetközi nukleárisfűtőanyag-bank létrehozásával.

Nagy örömmre szolgál, hogy a bizottsági szavazás eredménye egyértelműen tükrözi álláspontunkat. Biztos vagyok abban, hogy Obama elnök beszédét követően semmit sem kell változtatni a bizottság eredményei tekintetében. Az amerikai elnök megerősítette, hogy az előttünk álló út hosszú lesz, több valóságérzéklet, mint naivitást követel, valamint azt, hogy semmi sem fontosabb a konkrét, megvalósítható lépéseknél. Az új amerikai kormánnyal folytatott tárgyalások során azonban fontos és ugyanakkor nehéz feladattal állunk szemben. Ragaszkodnunk kell ahhoz, hogy ezekről a kérdésekről ne csak az atomnagyhatalmak döntsenek az EU feje felett. Ez hatalmas kihívás az európai diplomácia számára.

Ana Maria Gomes, a PSE képviselőcsoport nevében. – Elnök úr, szeretnék gratulálni Beer asszonynak kiváló és időszerű jelentéséhez. Ez a nukleáris viták éve. Az USA most készíti nukleáris álláspontjának felülvizsgálatát, a NATO a stratégiai koncepcióját vizsgálja felül, a világ pedig az atomsorompó-szerződés felülvizsgálatára vonatkozó 2010-es konferenciára készülődik.

Mindez különleges környezetben történik. Az USA-t ismét egy olyan elnök irányítja, Barack Obama, aki támogatja a nukleáris fegyverek nélküli világra vonatkozó elképzelést. Ez nem a szerénység vagy a tétovázás ideje. Szavazóink nem értenék meg, ha e Parlament a jelenlegi amerikai kormányénál kevésbé ambiciózus atomsorompó-szerződésről szóló jelentést készítené.

Az USA e kérdésben vállalt vezető szerepe üdvözlendő. Elvégre az USA és Oroszország a vitathatatlan globális atomnagyhatalmak. Európa azonban nem ülhet passzívan, miközben Moszkva és Washington a stratégiai jövőjéről folytat megbeszélést. Ismertetnünk kell az atomsorompó-szerződésre vonatkozó saját beszámolóinkat, amely az atomsorompóra és a leszerelési menetrendre vonatkozó szigorú egyensúlyon alapul. Pontosan erről szól ez a jelentés, és ez a szocialisták plenáris módosításainak szelleme.

Miért ne támogassuk a nukleáris fegyverekről szóló mintaegyezményt és a Hiroshima-Nagaszaki Jegyzőkönyvet, melyek mindegyikét világszerte civil szervezetek és politikai vezetők népszerűsítik? Parlamenti képviselőként – mentesülve a végrehajtó hatalom súlyától és korlátozásaitól – az a szerepünk, hogy megmutassuk kormányainknak, és következésképp a Tanácsnak, az e területen követendő utat. Remélem, a Ház támogatni tudja a PSE módosításait.

Janusz Onyszkiewicz, az ALDE képviselőcsoport nevében. – (PL) Elnök úr, némileg paradox, hogy a nukleáris fegyverek jelentős mértékben hozzájárultak ahhoz, hogy a hidegháború nem ért véget a harmadik világháborúban. Ez annak tudható be, hogy mindkét oldal meg volt győződve arról, hogy a nukleáris fegyverek használata mindkét oldal teljes megsemmisülését okozná.

Ma más a helyzet. A nukleáris fegyverekre természetesen nem így kellene tekinteni, viszont tisztában kellene lennünk azzal, hogy számos ország a nukleáris fegyvereket rendkívül fontos dologként kezeli. Sok ország számára a nukleáris fegyverek hatalmi jelképnek, mások számára – mint például Izrael esetében – végső elrettentő eszköznek minősülnek, ismét mások számára pedig – mint például Oroszország esetében – a hagyományos fegyverek gyengeségét kompenzálják.

Ezzel összefüggésben a nukleáris leszerelés, amelyre természetesen törekednünk kellene, nem lehet gyors folyamat, és Obama elnök ezt nagyon jól tudja. Jelenleg a nukleáris fegyverek leszerelése a legfontosabb, és tisztában kell lennünk a veszéllyel, amit egyes csoportok okoznak. Bin Laden ezt igen egyértelműen demonstrálta, amikor azt állította, hogy a tömegpusztító fegyver megszerzése vallási kötelesség. Az atomsorompó abszolút mértékben alapvető jelentőségű.

Rebecca Harms, a Verts/ALE képviselőcsoport nevében. – (DE) Elnök úr, hölgyeim és uraim, annak a programnak a neve, amely lehetővé tette Irak, Irán és Észak-Korea számára a nukleáris technológia megszerzését, *Atoms for Peace* (Az atom békés felhasználásáért) volt. Kelet és Nyugat is részt vett ebben a programban. Láttuk, hová vezetett Irakban, ahol egy eredetileg polgári célú technológián alapuló atomfegyverkezést követően szörnyű háborúra került sor. Azt, hogy hová vezet Iránban, ma nem tudom megmondani. Korea elhagyta az atomsorompó-közösséget.

Ugyanazon a héten, amikor Észak-Korea agresszív módon bejelentette új terveit, és végül eltávolította a NAÜ-t az országból, a NAÜ a maga részéről bejelentette, hogy új tárgyalásokba kezd 30–50 fejlődő országgal a polgári fegyverkezésről; felszerelésnek nevezik, de én fegyverkezésnek hívom. Ez egy halálos körforgás. Ha nem állítjuk meg a polgári fegyverkezést, soha nem fékezzük meg a nukleáris technológia, azon belül a katonai technológia elterjedését.

Tobias Pflüger, *a GUE/NGL képviselőcsoport nevében.* – (DE) Elnök úr, hölgyeim és uraim, elérkezett az idő arra, hogy végre véget vessünk a nukleáris fegyvereknek ezen a bolygón, és végrehajtsuk az atomsorompó-szerződésben, különösen a 6. cikkben foglalt leszerelési kötelezettséget. Az új amerikai elnök, Barack Obama azt állította, hogy nukleáris leszerelést akar. Most felkérjük az Európai Unió kormányait, hogy lépjenek fel és vállaljanak kötelezettséget a nukleáris leszerelésre.

Ez a brit és francia atomfegyverek korszerűsítése helyett tulajdonképpen leszerelést jelent. Ezenkívül Németország nukleáris szerepvállalásának megállítását is jelenti, ami az amerikai nukleáris fegyverek Európából – például a Rajna-vidék–Pfalz tartománybeli Büchelből – történő kivonását jelenti. Az Európai Parlamentben és a Külügyi Bizottságban eddig elért többségnek nem kellene semmitmondó jelentésekről szavaznia, és meg kellene tartania a jelentésben eredetileg szereplő konkrét leszerelési felhívásokat. Az a benyomásom, hogy az Európai Néppárt (Kereszténydemokraták) és az Európai Demokraták Képviselőcsoportja még mindig a múltban él. Arra van szükségünk, hogy erőteljesebb leszerelési elemek legyenek az atomsorompó-szerződésben, és ez az, amiről holnap szavaznunk kellene.

Philip Claeys (NI). – (NL) A Beer-jelentés általánosságban beszél, ami némileg érthető, hiszen az atomsorompó-szerződés értelmetlen, ha azt nem tartja be és nem hajtja végre minden állam. Másfelől azonban határozottan úgy vélem, hogy a jelentés sokkal egyértelműbben hivatkozhatott volna Észak-Korea és Irán két konkrét esetére, mivel igen nyilvánvaló, hogy a legnagyobb fenyegetést ez a két állam jelenti.

Az Európai Uniónak más nemzetközi intézményekkel, például a NATO-val, az ENSZ Biztonsági Tanácsával együtt tisztázni kellene az olyan totalitárius rendszerekkel, mint amilyen Észak-Korea és Irán, hogy a nukleáris fegyverek további fejlesztése nem tolerálható. E tekintetben mindennél fontosabb, hogy az olyan országok, mint például Oroszország és Kína, aktív ösztönzést kapjanak, szükség esetén negatív intézkedésekkel, félreérthetetlenül arra, hogy véget lehessen vetni az említett országokkal a nukleáris fegyverek fejlesztése területén folytatott együttműködésnek. Ha Észak-Koreát és Iránt nem lehet rávenni arra, hogy maguk változtassák meg álláspontjukat, akkor mindenesetre el kell szigetelni őket minden olyan lehetséges csatornától, amely segítséget nyújthat számukra nukleáris fegyverek fejlesztéséhez.

Karl von Wogau (PPE-DE). – (DE) Elnök úr, hölgyeim és uraim, a Szovjetunió megszűnésekor sokan arra az álláspontra helyezkedtek, hogy az egyben a nukleáris rémület végét is jelenti, de az akkori globális nukleáris rémület újra megjelent regionális szinten; csak Iránt, Észak-Koreát, Indiát és Pakisztánt kell megemlítenem. Sajnos még az atomsorompó-szerződés sem képes ezt megakadályozni. A tényleges veszélyt az jelenti, hogy terroristák, bűnözők vagy felelőtlen rezsimok nukleáris fegyvereket szerezhetnek.

Kissinger és Shultz kezdeményezése és Obama prágai beszéde most új lendületet ad ennek a kérdésnek. Ez rendkívül fontos. Egyértelművé válik, hogy most még az atomhatalmak is készen állnak fegyverzetük csökkentésére; pontosan erről szólt Obama elnök nyilatkozata. Fontos, hogy Európa most egységes álláspontot képviseljen, és fontos, hogy Európa, atomhatalmai és a többiek is egységes álláspontot képviseljenek.

Az első lépést ezen az úton az jelenti, hogy Solana úr most valamennyi európai ország és az Európán kívüli országok nevében tárgyalásokat folytat Iránnal. Úgy vélem, ennek tudatára kellene ébrednünk. Nem számíthatunk gyors csodákra ezen az úton, ahogyan azt Beer asszony teszi, de ha ma lehetőségünk van arra, hogy – lépésről lépésre – tényleg enyhíteni tudjuk ezt a fenyegetést, akkor meg kellene ragadnunk ezt az alkalmat.

Petr Nečas, *a Tanács soros elnöke.* – (CS) Elnök úr, hölgyeim és uraim, szeretném megköszönni Önöknek a kiváló vitát. Amint azt a vita elején mondtam, az atomsorompó-szerződés és a fegyverkezés-ellenőrzés története fordulópontra érkezett. Szeretnék minden itt felszólalónak köszönetet mondani észrevételeiért. Szeretném kifejezni, hogy őszintén helyeslem azt az elgondolást, hogy támogatni kell az e területen megvalósítandó hiteles, konkrét és realista lépéseket, amint az Zieleniec úrtól elhangzott, továbbá szeretném helyeselni Onyszkiewicz úr nyilatkozatát is, aki azt mondta, hogy a leszerelés lassú folyamat, és mindennél fontosabb, hogy pontosan ezeket a realista lépéseket támogassuk. Egyetértek ugyanakkor azzal, hogy elengedhetetlen felhívni a figyelmet a hasadóanyagok békés célokra történő előállítására vonatkozó programmal való bármilyen visszaélésre, amint arra Harms asszony rámutatott. Egyetértek Claeys úrral is abban, hogy alapvető fontosságú, hogy igen határozott fellépést tanúsítsunk a programmal – esetlegesen a saját fegyverkezésük érdekében – visszaélő országokkal szemben. Szeretném hangsúlyozni azt is, hogy az EU továbbra is részt vesz az atomsorompó-szerződés felülvizsgálataiban, és tevékenyen hozzájárul az egész folyamat sikeréhez.

A New Yorkban májusban tartandó előkészítő ülésen az EU – a szerződés mindhárom pillére keretében – konkrét javaslatokat fog meghatározni a 2010-es felülvizsgálati konferenciával kapcsolatos jövőbeli cselekvési

tervre vonatkozóan. Javaslatunkat az egyes pillérekre vonatkozó együttes nyilatkozatok, valamint munkadokumentumok formájában fogjuk benyújtani. A 2010-ben esedékes felülvizsgálati konferencia előkészítése keretében a Tanács felülvizsgált és aktualizált közös álláspontot kidolgozását tervezi. Az EU munkája során arra fog törekedni, hogy sikeres eredményt érjen el, és az előkészítő bizottsági ülést megelőzően – célkitűzéseink széles körű támogatottságának biztosítása érdekében – együtt fog működni a kulcsfontosságú érdekelt felekkel.

Ki kell használnunk ugyanakkor a nukleáris leszerelés területén felmerülő új lehetőségeket; az EU-nak eltökélt szándéka, hogy nem passzív szemlélő lesz. Az EU-nak vannak nukleáris fegyverekkel rendelkező tagállamai, nukleáris fegyverekkel nem rendelkező tagállamai, atomenergiát használó tagállamai, és olyan tagállamai, amelyek ellenzik az atomenergia felhasználását. Az Unió egésze fontos szerepet tölthet be, és határozott szándéka, hogy így tegyen. A Tanács elhatározta, hogy – az előkészítő bizottságban folytatott megbeszélések eredményei tekintetében, és általánosabban a jövő évi konferenciára való felkészülés keretében – rendszeresen tájékoztatja az Európai Parlamentet a jövőbeli fejleményekről.

Olli Rehn, a Bizottság tagja. – Elnök úr, szeretnék köszönetet mondani azoknak, akik részt vettek a mai konstruktív vitában. Ez tulajdonképpen óriási jelentőséggel bír. Ami minket illet, a Bizottság folytatja az atomsorompó-szerződést támogató munkáját a nukleáris hasadóanyagok Euratom-Szerződés szerinti megfelelő felhasználásának ellenőrzésére irányuló munkája során.

A Bizottság dolgozik azon, hogy a kettős felhasználású anyagok megerősített közösségi exportszabályozási rendszerével, a NAÜ veszélyeztetett nukleáris anyagok biztonságossá tételére tett erőfeszítéseinek támogatásával, a nukleáris csempészet kezelésével – ami igen fontos –, valamint a stabilitási és nukleáris biztonsági eszközök keretében rendelkezésre álló alapvető erőforrásokat felhasználó világméretű nukleáris biztonsági és védelmi kultúra előmozdításával megghiúsítsa a terroristák vegyi, radiológiai és nukleáris anyagokhoz jutásra tett kísérleteit

Várom a Parlamenttel folytatódó együttműködést e célkitűzések továbbvitelében, és számítok jövőbeli együttműködésünkre.

Angelika Beer, előadó. – (DE) Elnök úr, Biztos úr, hölgyeim és uraim, itt most nem ideológiai vitát folytatunk. Az amerikaiak által Irak, Afganisztán és más térségek elleni katonai beavatkozásokat követően egy olyan korszakba kerültünk, amelyben egyre több a válság, aligha lehetett álmodni arról, vagy reménykedni abban a kilátásban, hogy a nukleáris leszerelésről még beszélni is lehet. Ma egyedülálló lehetőség kínálkozik. Nem tudom, hogy ez a kínálkozó lehetőség meddig lesz adott, de kötelességünk, hogy a jövő generációi számára békés világot biztosítsunk, amelyben élhetnek.

Azokon a területeken, amelyeket Rehn biztos úr az imént említett, a siker előfeltételei között szerepel az, hogy ne fogadjunk el kettős normákat az EU-n belül. Ez azt jelenti, hogy európaiként nekünk is van egy olyan kötelességünk, hogy újra lökést adjunk a nukleáris leszerelésnek. Hadd emlékeztessen Önöket tavaly decemberi, Javier Solana jelenlétében tartott vitánkra, amelyen a biztonsági stratégia felülvizsgálatáról tárgyaltunk. Solana úr az egyik legnagyobb veszélyként – és ezt a véleményt e Ház is osztotta – a tömegpusztító fegyverek elterjedésének veszélyét nevezte meg.

Ezért fordulok Önökhöz újra. Nézzék meg újra az Európai Parlament Szocialista Képviselőcsoportja és a Zöldek/az Európai Szabad Szövetség Képviselőcsoportja által egy leszerelési és ellenőrzési folyamat elindítására javasolt mindhárom módosítást annak érdekében, hogy az atomsorompó-szerződés kiegészítésére elérhetővé váljanak olyan eszközök, mint a nukleáris fegyverekről szóló egyezmény. Gondolják át újra, hogy tudnak-e nem rájuk szavazni, mert a PPE módosításának elfogadása esetén képviselőcsoportom nem szavazhatja meg ezt a jelentést.

Zárásképpen szeretnék köszönetet mondani például a „Polgármesterek a Békéért”, az IPPNW és az ICAN elnevezésű nemzetközi szervezeteknek. Az ICAN – a nukleáris fegyverek megsemmisítésére irányuló nemzetközi kampány – már jóval Obama előtt jelen volt.

Elnök. – A vitát lezárom.

A szavazásra 2009. április 24-én, pénteken kerül sor.

Írásbeli nyilatkozatok (az eljárási szabályzat 142. cikke)

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), írásban. – (PT) Annak ellenére, hogy ez az európai parlamenti ajánlásjavaslat tartalmaz néhány pozitív szempontot, nem tud megfelelni a nukleáris leszerelésre vonatkozó alapvető kéréseknek, különösen azért, mert kizárólag az atomsorompóra összpontosít.

Ami szükséges és kívánatos, az az, hogy létrejöjjön egy olyan teljes program, amely tiltja a nukleáris fegyverek használatát, ösztönözve teljes és maradéktalan leszerelésüket, az ilyen fegyverektől mentes területek létrehozása, a nukleáris leszerelésre irányuló tárgyalások újrafelvétele, valamint az atomsorompó-szerződés – jelenlegi atomhatalmak általi – szigorú alkalmazása is.

Egy olyan nukleáris leszerelési programra van szükségünk, amelyet a nemzetközi kapcsolatok demilitarizálódásának kell kísérnie az ENSZ Alapokmányának tiszteletben tartásával, a gyarmati rendszer lezárásával, a be nem avatkozás elveivel és a nemzetközi konfliktusok békés rendezésével.

Egy olyan programra van szükségünk, amely szükségessé teszi a világűr demilitarizálását, a hagyományos fegyverek és a katonai kiadások csökkentését (nem pedig növelését teszi szükségessé, ahogyan az amerikai kormányzat védekezett a legutóbbi NATO-csúcson), a külföldi katonai bázisok felszámolását, az EU militarizálásának, valamint politikai és katonai blokká alakításának elutasítását, biztonsági kérdésekben a NATO ENSZ alá rendelését, valamint a politikai és a katonai blokkok felszámolását.

18. A fogyatékkal élők jogairól szóló ENSZ Egyezmény - A fogyatékkal élők jogairól szóló ENSZ-egyezmény - A fogyatékkal élők jogairól szóló ENSZ-egyezmény (fakultatív jegyzőkönyv) (vita)

Elnök. – A következő napirendi pont a következők együttes tárgyalása:

- a Tanács nyilatkozata a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezményről;

- Jeleva asszony Foglalkoztatási és Szociális Bizottság nevében előterjesztett jelentése (A6-0229/2009) a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezmény Európai Közösség által történő megkötéséről szóló tanácsi határozatra irányuló javaslatról [COM(2008)0530 - C6-0116/2009 - 2008/0170(CNS)];

- Jeleva asszony Foglalkoztatási és Szociális Bizottság nevében előterjesztett jelentése (A6-0230/2009) a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezményhez kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv Európai Közösség által történő megkötéséről szóló tanácsi határozatra irányuló javaslatról [COM(2008)0530 - C6-0117/2009 - 2008/0171(CNS)].

Petr Nečas, a Tanács soros elnöke. – (CS) Elnök úr, hölgyeim és uraim, először is szeretném megköszönni az előadónak, Rumiana Jelevának az általa készített két kiváló jelentést. Úgy gondolom, a jelentésekkel és azok következtetéseivel kapcsolatos észrevételeim viszonylag rövidnek lesznek.

2007. június 11-én a fogyatékossgal kapcsolatos kérdések tárgyában tartott első nem hivatalos miniszteri értekezleten a Tanács a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezményt támogató, egyértelmű álláspontot fogadott el. Ezen az értekezleten a Tanács az ENSZ-egyezményt valamennyi fogyatékossgal élő személy emberi jogainak és alapvető szabadságainak támogatására, védelmére és megfelelő érvényesítésére vonatkozó alapvető lépésként hagyta jóvá. Ezzel egy időben a miniszterek kötelezettséget vállaltak arra, hogy az egyezmény teljes körű végrehajtása érdekében továbbfejlesztik a vonatkozó politikákat. Felkérték a Bizottságot annak biztosítására, hogy a fogyatékossgal területére vonatkozó európai cselekvési terv új prioritásai hozzájáruljanak az ENSZ-egyezmény hatékony végrehajtásához.

Az esélyegyenlőség 2007-es európai évéhez kapcsolódó tevékenységekre vonatkozó, 2007 decemberében elfogadott állásfoglalásában a Tanács felkérte a Bizottságot és a tagállamokat arra, hogy – hatáskörüknek megfelelően – folytassák az ENSZ-egyezmény aláírási, megkötési és ratifikálási folyamatát. 2008. március 10-én a Tanács állásfoglalást fogadott el a fogyatékossgal élők Európai Unión belüli helyzetéről. Az állásfoglalásban a Tanács felkérte a tagállamokat és a Bizottságot arra, hogy – hatásköreiknek megfelelően – biztosítsák, hogy a fogyatékossgal élők hozzáférjenek valamennyi emberi jogukhoz. Ez magában foglalja az ENSZ-egyezmény ratifikálását, megkötését és végrehajtását, ideértve az említett egyezmény végrehajtásának irányított és összehangolt megközelítése keretében illeszkedő európai megoldásokat is. A Tanács ezt követően megkapta a Bizottságtól a fogyatékossgal élők jogairól szóló ENSZ-egyezmény Európai Közösség általi megkötéséről szóló tanácsi határozat tervezetét. E javaslat felülvizsgálata a tavalyi év végén kezdődött, és a Tanács még mindig foglalkozik vele.

Hölgyeim és uraim, amint azt az Önök jelentése kiemelte, számos fontos kérdés merül fel a jelentésből a hatáskörrel kapcsolatban, és ezek a kérdések további megbeszéléseket tesznek szükségessé a Tanácson belül. Az elnökség azonban kötelezettséget vállalt arra, hogy megpróbálja mielőbb lezárni a tárgyalásokat. Szeretném megköszönni a Parlamentnek a szóban forgó téma iránti érdeklődését. Az elnökség folyamatosan tájékoztatni fogja Önöket a Tanácson belül folyamatban lévő tárgyalásokról.

Olli Rehn, a Bizottság tagja. – Elnök úr, a fogyatékoságról szóló egyezmény az első emberi jogi egyezmény, amelyet az Európai Közösség a tagállamaival együtt aláírt. Ez szükséges lépés volt ahhoz, hogy lehetővé tegyük az egyezmény Európai Unión belüli – többek között az Európai Közösség hatáskörébe tartozó politikaterületeken megvalósítandó – maradéktalan végrehajtását.

Mivel mind az egyezmény, mind pedig az ahhoz kapcsolódó fakultatív jegyzőkönyv egy évvel ezelőtt, 2008. március 3-án lépett hatályba, a tagállamok és a Közösség által történő mielőbbi megkötésük most prioritás. Valóban, eddig hét tagállam már aláírta ezeket az okmányokat.

Szeretném kifejezni, hogy hálával tartozom a Parlamentnek, és különösen az előadónak, Jeleva asszonynak azért, hogy támogatták a fogyatékosággal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezmény és az ahhoz kapcsolódó fakultatív jegyzőkönyv Európai Közösség általi megkötését. Örömmel látom, hogy a Parlament mindkét javaslatot támogatni tudja.

Mivel az egyezmény a Közösség és a tagállamok közös hatáskörébe tartozik, és az EU intézményeire nézve is kötelező, örömmel látom, hogy készek együttműködni az említett egyezmény megfelelő végrehajtásának biztosítása érdekében.

Az egyezmény céljai összességében nagyon fontosak ahhoz, hogy kedvezően befolyásolják fogyatékosággal élő polgártársaink életét, javítsák a Közösség hatáskörébe tartozó bizonyos rendelkezések jogi értelmezésének következetességét, továbbá ahhoz, hogy az egyezményből eredő kötelezettségek tekintetében az Európai Unió egészében biztosítsák a fogyatékosággal élők jogainak minimális védelmét.

Együtt kell működnünk a fogyatékosággal élő személyek emberi jogainak védelmezése érdekében; az ENSZ-egyezmény hatékony végrehajtása pontosan ezt fogja tenni, és eleget fog tenni ennek a célkitűzésnek. Számítok arra, hogy együttműködünk e közös cél érdekében.

Rumiana Jeleva, előadó. – (BG) Miniszter úr, Biztos úr, hölgyeim és uraim, ma, amikor a fogyatékosággal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezményről és az ahhoz kapcsolódó fakultatív jegyzőkönyvről szóló jelentésről, valamint a Foglalkoztatási és Szociális Bizottság két említett dokumentumára vonatkozó nyilatkozatról folytatunk vitát, szeretném emlékeztetni Önöket arra, hogy a fogyatékosággal élő személyek az Európai Unió és a világ lakosságának több mint 10%-át teszik ki. Az Egészségügyi Világszervezet szerint ez az arány – a Föld össznépességének növekedése, az orvostudomány haladása és a globális öregedési tendencia miatt – ma is növekszik.

Az általunk ma vizsgált ENSZ-egyezmény az első olyan egyezmény az emberi jogok területén, amely az Európai Parlament általi csatlakozásra és hivatalos jóváhagyásra meg van nyitva. Egyedülálló első lépést is jelent az Európai Parlament tevékenységeiben. Az egyezmény célja annak előmozdítása, védelmezése és biztosítása, hogy valamennyi fogyatékosággal élő személy teljes körűen és egyenlő mértékben élvezzen minden emberi jogot és alapvető szabadságot, tiszteletben tartva ugyanakkor emberi méltóságukat.

Rendkívüli örömmel tölt el, hogy a Foglalkoztatási és Szociális Bizottságon belüli vita során a jó szándék és az együttműködés szellemében dolgoztunk együtt. Úgy vélem, nagyon fontos, hogy parlamenti bizottságunkban a kollégáimmal együtt úgy döntöttünk, hogy kicsit többet mondunk egy egyszerű igennél az egyezményről és a jegyzőkönyvről szóló jelentések alátámasztására, és egy állásfoglalásra irányuló javaslatot készítettünk.

Tisztelt képviselőtársak! Az Európai Parlament mindig is következetesen támogatta a Közösség minden olyan erőfeszítését, amelyet az esélyegyenlőségre és a fogyatékosággal élőkkel szembeni megkülönböztetés tilalmára vonatkozó jogszabályok szövegezésével, végrehajtásával és érvényesítésével kapcsolatban tett. A fogyatékosággal élők kérdésének felferülésekor politikai nézeteltéréseink megszűnnek, amikor a végső célról van szó, mégpedig arról, hogy jobb életminőséget és munkát kell biztosítani. Természetesen eltérő vélemények vannak arról, hogyan érhetjük el célkitűzésünket, de a Foglalkoztatási és Szociális Bizottság csaknem egyhangú döntésével – csak egyetlen szavazat tért el az igentől – bebizonyította, hogy a szenzitív, hosszú távú és fenntartható megoldások elérésének módjával kapcsolatos nézeteltéréseken felül kell kerekedni.

Tisztelt képviselőtársak! Úgy vélem, hogy döntéseink, az Európai Parlament döntései az Európai Unión belül fogyatékossgal élők számára rendkívüli jelentőséggel bírnak. Ezen a ponton szeretném felhívni a figyelmüket arra a tényre, hogy az ENSZ-egyezményből és az ahhoz kapcsolódó fakultatív jegyzőkönyvből eredő hatáskörök megoszlanak a Közösség és annak tagállamai között. A fakultatív jegyzőkönyv végrehajtása abból a szempontból fontos, hogy egyének vagy adott embercsoport számára lehetőséget biztosít arra, hogy a fogyatékossgal élőkkel foglalkozó ENSZ-bizottságot tájékoztassák az egyezményből következő jogaik bármilyen megsértéséről. Fontos kiemelni, hogy ez a lehetőség a nemzeti jogi védelmi eszközök igénybevételét követően áll majd rendelkezésre.

Amint azt a fakultatív jegyzőkönyvről szóló jelentés kifejezésre juttatta, meg fogjuk követelni az Európai Bizottságtól és a tagállamoktól, hogy – hatásköri területeiknek megfelelően – háromévente tájékoztassanak bennünket annak alkalmazásáról. Úgy gondolom, hogy az Európai Parlamentnek – mivel a Parlament az egyetlen olyan intézmény, amelynek képviselőit az Unió polgárai közvetlenül választják meg – joga van ahhoz, és az az elsődleges felelőssége, hogy tiszteletben tartsa valamennyi polgárának jogait.

Szeretném hangsúlyozni, hogy amikor 2008 végén megkezdjük a dokumentumokkal kapcsolatos munkát, addigra csak négy tagállam – Ausztria, Spanyolország, Szlovénia és Magyarország – ratifikálta az egyezményt és a fakultatív jegyzőkönyvet, míg azóta három másik tagállam – Svédország, Németország és Olaszország – is így tett.

Úgy vélem, hogy a mai vitával, és reményeim szerint a holnapi megszavazással két legyet ütünk egy csapásra: jóváhagyjuk a tanácsi határozatokra irányuló bizottsági javaslatokat, és pozitív, ösztönző jelzést adunk a tagállamoknak a ratifikálási és/vagy csatlakozási folyamat továbbviteléhez.

Zárásképpen szeretnék még egyszer köszönetet mondani minden olyan munkatársamnak, aki részt vett a jelentések és az állásfoglalásra irányuló javaslat szövegezésének feladatában. Szeretnék köszönetet mondani az európai bizottsági kollégáimnak is segítőkész együttműködésükért, valamint a fogyatékossgal élőkkel foglalkozó szervezetek képviselőinek javaslataiért.

Hiltrud Breyer, a Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság véleményének előadója. – (DE) Elnök úr, hölgyeim és uraim, a fogyatékossgal élő nők és lányok többszörös hátrányos megkülönböztetésben részesülnek, és a fogyatékossgal igen egyértelmű, nemekre jellemző dimenziói vannak. A fogyatékossgal élő nőkre és lányokra jobban fel kell hívunk a figyelmet, és mindenekelőtt biztosítanunk kell, hogy uniós szinten több odafigyelésben részesüljenek.

Az Európai Parlament nagyon fontos kérdéseket tett számomra egyértelművé a fogyatékossgal élő nők helyzetéről szóló, 2007-ben elfogadott állásfoglalásban. A nők és lányok sajátos helyzetét mindenre kiterjedően figyelembe kell venni az ENSZ-egyezmény végrehajtásakor. Sajnálatos módon eddig csak négy tagállam ratifikálta az egyezményt és a jegyzőkönyvet. Szükségünk van a nemek közötti esélyegyenlőség érvényesítésére a fogyatékossgal élőkre vonatkozó uniós politikákban, különösen a munkához jutás és a munkahelyi beilleszkedés vonatkozásában. Az oktatást, a megkülönböztetés tilalmát és a munkához való jogot biztosítani kell.

A legnagyobb problémát az erőszak jelenti, és ezt nagyon egyértelműen meg kell tiltanunk. A fogyatékossgal élő nők és lányok rendkívüli módon ki vannak téve erőszaknak, azon belül nemi erőszaknak, otthon és otthonukon kívül egyaránt. A szexualitáshoz vagy az anyasághoz való joguk gyakran korlátozott, illetve gyakori a kényszerű terhesség-megszakítás és a meddővé tétel. A tagállamoknak ezért jogszabályokat kellene elfogadniuk annak érdekében, hogy megvédjék őket az erőszaktól, és megfelelőbben támogassák az áldozatokat.

(Az elnök félbeszakítja a felszólalót)

Rovana Plumb, a PSE képviselőcsoport nevében. – (RO) Elnök úr, Biztos úr, Miniszter úr, először is szeretnék köszönetet mondani képviselőtársnőmnek, Jeleva asszonynak a szóban forgó jelentés kapcsán tanúsított hatékony együttműködéséért, valamint más képviselőtársaknak és a fogyatékossgal élők egyesületeinek.

Szeretném hangsúlyozni, hogy egyértelmű védelmet kell biztosítanunk a hátrányos helyzetű csoportoknak, annál is inkább, mert vitánkra olyan időpontban kerül sor, amikor a gazdasági válság érezteti hatását.

Szeretném hangsúlyozni, hogy az Európai Unió támogatja a fogyatékossgal élők aktív befogadását és a társadalomban való teljes jogú részvételét. Ez a megközelítés áll a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezmény középpontjában. Ezért szólítunk fel arra, hogy az Európai Unió tagállamai ratifikálják mielőbb ezeket a nemzetközi dokumentumokat, valamint arra, hogy a fogyatékossgal élők és az őket

képviselő szervezetek aktívan vegyenek részt az említett dokumentumok nyomon követési és végrehajtási folyamatában. Emellett arra szorgalmazzuk a tagállamokat és a Közösség vezetőit, hogy biztosítsanak szabad hozzáférést és biztosítsák az elosztást...

(Az elnök félbeszakítja a felszólalót)

Elizabeth Lynne, az ALDE képviselőcsoport nevében. – Elnök úr, először is szeretnék köszönetet mondani az előadónak a szóban forgó jelentés Foglalkoztatási és Szociális Bizottságon belüli elfogadtatása során tanúsított valamennyi együttműködéséért. Mint tudják, 2003-ban, az ENSZ-egyezmény szövegezése idején az Európai Parlament részéről én voltam az ENSZ-egyezményért felelős előadó.

Azóta elértünk egy jogilag kötelező egyezményt, ami véleményem szerint történelmi jelentőségű. Ez önmagában mérföldkő, de megismétlem azt, amit 2003-ban elmondtam. Ha az EU-nak bármilyen hitelessége is van ebben a vitában, példamutatónak kell lennie. A nemzetközi emberi jogi szerződések hasznavehetetlenek, ha az országok nem írják alá, nem ratifikálják és nem hajtják végre azokat. Igen, minden tagállam aláírta az egyezményt, de nem minden tagállam írta alá a jegyzőkönyvet. Többségük nem teljesítette a ratifikálást, és bizonyára nem hajtotta ezeket végre: erre számtalan parlamenti jelentésben tettünk felhívást.

Az Egyesült Királyság kormánya – saját kormányom – például megint elmulasztotta az egyezmény ratifikálására megadott tavalyi határidejének betartását, ami abszolút szégyen. Véleményem szerint gyalázatos. Szeretném látni, hogy a Bizottság és a Parlament folyamatosan nyomást gyakorol a tagállamokra a ratifikálás és a végrehajtás érdekében. Ez az egyezmény képes arra, hogy az EU-ban fogyatékossgal élők millióit jogokkal ruhazza fel. Most kell minden tőlünk telhetőt megtennünk annak érdekében, hogy ez valósággá váljon.

Elisabeth Schroedter, a Verts/ALE képviselőcsoport nevében. – (DE) Elnök úr, Biztos úr, soros elnök úr, hölgyeim és uraim, a fogyatékossgal élők számára az egyezménnyel nemzetközi szinten biztosítottá vált a védelemhez és emberi méltóságuk elismeréséhez, valamint a társadalomban való teljes jogú részvételhez való jog. Most mindennél fontosabb, hogy a ratifikációs okmányt a Tanács legkésőbb a fogyatékossgal élők idei évi nemzetközi napjáig benyújtsa az ENSZ-nek.

Ugyanakkor arra kérünk valamennyi tagállamot, hogy ratifikálják a fakultatív jegyzőkönyvet annak érdekében, hogy az ENSZ-egyezmény eljuthasson egy nemzetközi panaszbizottsághoz. Csak azt tudom elmondani Önöknek, hogy ez milyen fontos az én országom vonatkozásában. A fogyatékossgal élőtől a mai napig megtagadják az oktatáshoz való egyenlő hozzáférést. A fogyatékos gyermekeknek mindössze 15%-a integrálódik az iskolarendszerbe. A fogyatékos személyek hozzáféréseire irányuló kérelmeket hazámban fordítási trükkökkel játsszák ki. Ez az oka annak, hogy tiltakozunk az ellen, hogy efféle még mindig megtörténhessen, és a jövőben garantálnunk kell a fogyatékos személyek teljes jogú társadalmi részvételét az EU valamennyi tagállamában.

Richard Howitt (PSE). – Elnök úr, nagyon büszke vagyok arra, hogy 2001-ben jelen voltam az egyezményért indított kampány megnyitóján a Sadler's Wells Színházban. Nagyon büszke vagyok arra, hogy e Parlament képviselői vezető szerepet játszottak az egyezmény létrehozásának támogatásában. Nagyon büszke vagyok arra, hogy az Emberi Jogi Albizottsággal ott voltam Genfben az Emberi Jogi Bizottságban és Tanácsban, és lobbizhattam ennek elfogadásáért. Nagyon büszke vagyok arra, hogy az Európai Bizottság és az Európai Közösségek először írtak alá emberi jogi okmányt. Nagyon büszke vagyok arra, hogy az Egyesült Nemzetek történetében ez a legrövidebb idő alatt elfogadott egyezmény, de leginkább arra vagyok nagyon büszke, hogy a fogyatékos személyek és a fogyatékos személyek szervezetei teljes körűen részt vettek az egyezmény átgondolásában és elfogadásában.

Az e heti ratifikáció általunk megszerzendő támogatásának három kérdést kellene tisztáznia. Először is az Európai Unió – azáltal, hogy a nyolcadik ratifikáló félé válik – azt kommunikálja a tagállamok felé, hogy nekik is ratifikálniuk kell és végre kell hajtaniuk a fakultatív jegyzőkönyvet is.

Másodszor, Biztos úr, át kellene világítanunk és – valamennyi hatáskörén belül – az Európai Bizottságnak is át kellene világítania a meglévő politikákat és eljárásokat, hogy meggyőződjünk arról, hogy eleget teszünk az egyezménynek, és annak megfelelően járunk el.

(Az elnök félbeszakítja a felszólalót)

Ilda Figueiredo (GUE/NGL). – (PT) Én is kedvezőnek tartom azt, hogy itt vagyunk ma, hogy megvitassuk és elfogadjuk a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezményt, valamint azt, hogy ezzel egy időben azt is kérjük, hogy a tagállamok az egyezmény fakultatív jegyzőkönyvét is vegyék figyelembe.

Ez fontos előrelépést jelent a fogyatékossgal élő személyek jogainak – méltóságuk tiszteletben tartása érdekében történő – védelmezése és előmozdítása terén. Nem elég azonban, ha az országok aláírják ezt az egyezményt, sőt még az sem, ha felkészülnek az egyezmény fakultatív jegyzőkönyvének figyelembevételére. Ezeknek az országoknak ratifikálniuk is kell az egyezményt, és felkészültnek kell lenniük az egyezmény és a jegyzőkönyv lehetőség szerinti mielőbbi alkalmazására.

Petr Nečas, a Tanács soros elnöke. – (CS) Elnök úr, hölgyeim és uraim, úgy vélem, egyetértünk abban, hogy az elmúlt évek és évtizedek során az EU ugyan jelentős előrelépést tett a fogyatékossgal élő személyek elleni hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelemben, a helyzet még mindig távol áll attól, hogy kielégítő legyen. Ma és minden nap, ebben a hónapban, ezen a héten, a mai napon fogyatékossgal élő uniós polgárok ezreit, tízezreit, százazreit éri hátrányos megkülönböztetés. Hátrányosan megkülönböztetik őket a munkaerőpiacon, a szolgáltatási szektorban, a közlekedésben. Hátrányosan megkülönböztetik őket azáltal, hogy rosszabb hozzáférésük van a közszolgáltatásokhoz, és igen gyakran hátrányosan megkülönböztetik őket még néhány olyan alapvető közszolgáltatáshoz való hozzáférés tekintetében, mint az oktatás – valamennyi szinten. Egészen biztos vagyok abban, hogy egyetértünk abban, hogy az ezen a területen előttünk álló legnagyobb problémát fogyatékossgal élő polgártársaink társadalmi kirekesztése jelenti. Ennek kezelésére egész sor olyan jogalkotási aktusra van szükségünk, amelyek megakadályozzák a hátrányos megkülönböztetést, ugyanakkor viszont szükségünk van szociális szolgáltatások működő rendszerére is – nemcsak a társadalmi kirekesztés korlátozásának kulcsfontosságú eszközeként, hanem a társadalmi befogadás előidézéséhez is. A fogyatékossgal élő polgárok legnagyobb problémáját természetesen a sokkal magasabb szintű munkanélküliségük jelenti.

Az EU-t jelenleg befolyásoló gazdasági problémák kapcsán mindannyian tudjuk, hogy a munkaerőpiacon tapasztalható romló helyzetért a legnagyobb árat fogyatékossgal élő polgártársaink fizetik. Számukra a foglalkoztatási lehetőségek elérhetősége rosszabb, mint jólét idején. Nagyon gyakran megfizetik az árat annak, hogy gyengébb képesítési és oktatási struktúrákkal rendelkeznek, mint a lakosság többi része, ennek pedig természetesen rendkívül negatív következményei vannak munkaerő-piaci beilleszkedési esélyeikre. Nagyon gyakran sokkal rosszabb hozzáféréssel rendelkeznek az oktatáshoz, a hagyományos iskolákhoz és oktatási intézményekhez, amint azt Schroedter asszony helyesen kiemelte. Szeretném elmondani azt is, hogy teljes mértékben tisztában vagyunk a sok fogyatékossgal élő polgárt érő többszörös diszkriminációval, amint arra Breyer asszony rámutatott. Ezenkívül itt szeretném elmondani, hogy a vitánk tárgyát képező egyezmény tartalmaz egy külön a nőkre alkalmazandó cikket, tehát a többszörös diszkriminációt ez esetben nem felejtettük el. Pillanatnyilag természetesen meg kell dicsérnünk azt a hét államot, amelyek ratifikálták az egyezményt. Például szolgálnak más olyan államok felé, amelyeknek még be kell fejezniük a folyamatot. Lynne asszonynak a ratifikációs folyamat felgyorsítására irányuló egyértelmű felhívása fontos, másfelől viszont tiszteletben kell tartanunk azt a tényt, hogy a ratifikációnak szabályai vannak, ezeket a szabályokat be kell tartani, ezek a szabályok gyakran nagyon eltérőek a különböző tagállamokban, és ezt tiszteletben kell tartani.

Szeretném megdicsérni a ma elhangzott nyilatkozatokat is, például Plumb asszonyét, aki rámutatott az önkéntes szektorbeli partnerek fontos szerepére a fogyatékossgal élő polgártársainkkal kapcsolatos olyan politikák kidolgozásában és végrehajtásában, amelyek kísérletet tesznek a velük szembeni hátrányos megkülönböztetés korlátozására, valamint arra, hogy korlátozzák társadalmi kirekesztésüket, és beillesztik őket a társadalomba. Csak azt szeretném elmondani, hogy a Tanács kitüntetett figyelmet szentelt ennek a témának, és az elnökség kiemelkedő hangsúlyt fektetett az önkéntes szektorbeli partnerek részvételére. „Európa korlátok nélkül” mottónk szellemében meghívtuk a fogyatékos személyek valamennyi képviselőjét az e kérdéshez kapcsolódó eseményekre. Az elnökség védnöksége alatt fogyatékossgal foglalkozó szervezetek által megrendezett eseménysorozatra került sor.

Szeretnék említést tenni az Európai Fogyatékosági Fórum Tanácsának 2009. február 28. és március 1. között Prágában tartott értekezletéről. Szintén ugyanezen a héten „Európa korlátok nélkül” címmel nemzetközi konferenciát rendeztek. Ezt a Fogyatékossgal Élők Cseh Országos Tanácsa szervezte meg. A konferenciát közvetlenül az elnökség égisze alatt tartották, és elnökségi rendezvénynek minősült. Résztvevőként megerősíthetem, hogy a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezmény a konferencia egyik legfontosabb napirendi pontja volt. Az elnökségnek határozott szándéka, hogy jelentős tevékenységeket alakítson ki ezen a területen, beleértve az önkéntes szektor képviselőivel páneurópai szinten fenntartott rendszeres kapcsolatokat is.

Zárásképpen szeretném kiemelni a fogyatékossgáról szóló európai cselekvési terv és az ENSZ-egyezmény konvergenciáját, valamint – a méltóságra, az alapvető jogokra, a hátrányos megkülönböztetés elleni védelemre, az igazságosságra és a társadalmi kohézióra különleges hangsúlyt fektető – cselekvési terv végrehajtása során

elért eredményeket. Jelenleg általánosan elismert tény, hogy a megoldás kulcsa a fogyatékoság kérdésének tudomásulvétele. A fogyatékoságról szóló cselekvési terv ezért szorgalmazta és támogatta a szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférést, és fokozta a javakhoz és a szolgáltatásokhoz való hozzáférést. Határozottan úgy vélem, hogy az EU folytatja fogyatékosággal élő polgártársak teljes társadalmi befogadását és társadalmi integrációját szolgáló, tervezett pozitív lépéseket.

Olli Rehn, a Bizottság tagja. – Elnök úr, szeretnék még egyszer köszönetet mondani mindazoknak, akik részt vettek az érdekes vitában, főleg az előadónak, Jeleva asszonynak – különösen a holnapi plenáris ülésen elfogadandó fontos jelentésért. Szeretném megköszönni a Tanácsnak is, hogy megnyugtatót afelől, hogy a cseh elnökség a ratifikálás és az egész folyamat mielőbbi lezárására fog törekedni.

Szeretnék köszönetet mondani a Parlamentnek is, amiért a közelmúltban támogatta a megkülönböztetés-ellenes horizontális irányelvre vonatkozó bizottsági javaslatot. Ez az irányelv, amennyiben a Tanács elfogadja – amelyhez egyhangúság szükséges – tovább fogja erősíteni a fogyatékosággal élők jogait európai szinten; bízom benne, hogy ez a közös célunk mind a Tanácson belül, mind pedig a Parlamentben; a Bizottságé kétségkívül ez.

Rumiana Jeleva, előadó. – (BG) Hölgyeim és uraim, szeretném mindenkinek megköszönni a részvételét és a kifejtett véleményét. Szeretném azt gondolni, hogy a mai vitát szélesebb összefüggésbe helyezhetjük, mégpedig úgy, hogy összekapcsoljuk azzal a ténnyel, miszerint az ENSZ Gazdasági és Szociális Tanácsa tavaly elfogadott egy olyan határozatot, amelynek értelmében a 2009–2010-es felülvizsgálat és politikai ciklus kiemelt témája a társadalmi integráció lesz.

Ebben a politikai ciklusban a társadalmi integráció esetében különleges helyet fog kapni a fogyatékosággal élőkért létrehozott cselekvési világprogram. Ezenkívül az a véleményem, hogy a mai vita arra fogja ösztönözni azokat a tagállamokat, amelyek még nem ratifikálták az egyezményt és/vagy a fakultatív jegyzőkönyvet, hogy ezt a közeljövőben tegyék meg. Biztos vagyok abban, és ezen a ponton szeretnék egyetérteni a Tanáccsal, hogy a jelentésekre vonatkozó szavazás segíteni fog nekünk abban, hogy a helyes irányba mutató pozitív lépést tegyünk.

Az Európai Parlamentnek vállalnia kell a felelősségét a fogyatékosággal élők körülményeinek javításáért. Ahogyan ez a vita is hangsúlyozta, valóban fáradhatatlanul kell dolgoznunk, és minden lehetséges ellenőrzést gyakorolnunk kell az általunk létrehozott jogszabályok megfelelő végrehajtása, valamint annak érdekében, hogy ne fordulhasson elő, hogy a jó jogalkotási alapot gyenge végrehajtás követi, amiért mi vagyunk a felelősek.

Szeretnék még egyszer köszönetet mondani a különböző képviselőcsoportokhoz tartozó képviselőtársaknak a támogatásukért, valamint az Európai Bizottságon belüli kollégáimnak és azoknak a nem kormányzati szervezeteknek, amelyekkel együtt dolgoztunk a folyamat egésze során.

Elnök. – Kaptam egy, az eljárási szabályzat 103. cikkének (2) bekezdésével összhangban előterjesztett állásfoglalásra irányuló indítványt⁽²⁾.

A vitát lezárom.

A szavazásra 2009. április 24-én, pénteken kerül sor.

ELNÖKÖL: Diana WALLIS

alelnök

Írásbeli nyilatkozatok (az eljárási szabályzat 142. cikke)

Filip Kaczmarek (PPE-DE), írásban. – (PL) A fogyatékos személyek jogai rendszeresen sérülnek. Szülővárosomban, Poznańban, nemrég történt egy erre utaló eset. A lengyel nemzeti parlament képviselője a fogyatékosok számára fenntartott helyen parkolt autójával. Paradox módon ennek a képviselőnek van egy fogyatékos barátja. Miért említem ezt? Azért, mert egyetlen törvény, egyezmény vagy dokumentum sem fog javítani a fogyatékos személyek helyzetén, ha a köztisztviselők nyíltan és büntetlenül megsértenek olyan szabályokat, amelyeket kifejezetten a fogyatékos személyek életének és működésének segítésére hoztak létre. Az egyezmények természetesen nagyon fontosak, de ugyanilyen fontos a valódi, megbízható és teljes körű

⁽²⁾ Lásd a jegyzőkönyvet.

végrehajtás is. A fogyatékosok nem örülnek olyan jogoknak, amelyek csak papíron illetik meg őket. A fogyatékosokkal élők olyan tényleges változásokra számítanak, amelyek egyenlő esélyeket biztosítanak számukra. Nagyon köszönöm.

19. Kérdések órája (a Tanácshoz intézett kérdések)

Elnök. – A következő napirendi pont a kérdések órája (B6-0227/09).

A Tanácshoz a következő kérdéseket intézik.

Elnök. – A **Gay Mitchell** által feltett 2. számú kérdés (H-0130/09)

Tárgy: Lisszabon-ellenes retorika

A globális pénzügyi válság megmutatta nekünk, milyen fontos, hogy erős Európai Uniónk legyen. Gyorsan megtanultuk Írországban, hogy a Lisszaboni Szerződésről szóló mítoszok és félretájékoztatás milyen kevés vigaszt jelent egy gyengülő gazdaságban és növekvő munkanélküliség mellett. Azáltal, hogy a Cseh Köztársaság biztosította EU-elnökség és az ország saját elnöke Lisszabon-ellenes stratégiát támogat, hogyan szándékozik az ország összeegyeztetni ezeket az üzeneteket az inkább több, mint kevesebb uniós együttműködés nyilvánvaló szükségességével?

Petr Nečas, a Tanács soros elnöke. – (CS) Elnök asszony, hölgyeim és uraim, a Tanács mindig is világossá tette, hogy határozott szándéka az EU-n belüli együttműködés megerősítése, különösen válságok idején. A cseh elnökség – elődjének tevékenységeit folytatva – keményen dolgozik a jelenlegi pénzügyi és gazdasági válság okozta problémák megoldásán, és ebben az összefüggésben különböző szinteken intézkedéseket fogadott el. Létrehozott egy közös keretet a tagállamok számára, amely látható például a bankok megmentési tervéből, az európai gazdaságélénkítési tervből, a pénzügyi piacok szabályozásából és felügyeletéből. Az Európai Parlament infrastrukturális beruházások támogatásával, és nem utolsósorban a nemzetközi szinten tett erőfeszítéseivel is hozzájárult ezekhez az intézkedésekhez. A Tanács március 19-i és 20-i ülésén a pénzügyi válság leküzdésére és a realgazdaság problémáira összpontosított, és kifejezetten egyértelművé tette, hogy Európa csak az egységes piac, valamint a gazdasági és monetáris unió keretén belüli egységes és összehangolt fellépéssel szállhat szembe ezekkel a problémákkal, és oldhatja meg a jelenlegi válságot. A Tanács március 19-i ülésén arról döntött, hogy az európai gazdaságélénkítési terv keretében megadott, szorosan koordinált uniós válasznak kellene mobilizálnia valamennyi rendelkezésre álló eszközt, a közösségi erőforrásokat is beleértve, továbbá arról, hogy ebbe a válaszba teljes mértékben be kellene épülniük a növekedésre, foglalkoztatásra, társadalmi integrációra és szociális biztonságra vonatkozó stratégiáknak.

Ami a Lisszaboni Szerződést illeti, a Tanács tavaly decemberben megállapodásra jutott a jövőbeli előrelépést illetően. Írország kérésére a tagállamok megállapodtak abban, hogy a tavalyi írországi népszavazás során aggodalmat keltő kérdésekre vonatkozóan konkrét jogi garanciákat biztosítanak. A Tanács megállapodott arról is, hogy a Lisszaboni Szerződés hatálybalépése esetén – az elengedhetetlen jogi eljárásoknak megfelelően – az egyes tagállamok Bizottságon belüli folyamatos nemzeti képviselőre vonatkozó határozat elfogadására kerül sor. Az e téma hangsúlyos elemeit jelentő részletes, kapcsolódó tevékenységek 2009 közepéig történő lezárásának kivételével, valamint megfelelő végrehajtással az ír kormány ugyanakkor kötelezettséget vállalt arra, hogy a Bizottság jelenlegi működési időszakának végéig a Lisszaboni Szerződés ratifikálásán dolgozik. Az Európai Tanács március 19-i és 20-i ülésén tájékoztatást kapott az e kérdéssel kapcsolatos jelenlegi helyzetről és úgy döntött, hogy 2009. júniusi ülésén visszatér rá.

Gay Mitchell (PPE-DE). - Elnök asszony, hadd köszönjem meg a Miniszter úr válaszát.

Úgy gondolom, túlságosan defenzívek vagyunk ebben a Házban – és általában az intézményekben –, amikor Lisszabonról és általában az Európai Unióról van szó. Itt az ideje, hogy az Európát támadók közül egyeseket védekező álláspontra kényszerítsünk. Hol lennénk az Európai Központi Bank nélkül? Hol lennénk az euróövezet nélkül, mármint azok nélkül, akik közülünk az euróövezet tagjai?

Csak azt hiányoljuk, hogy az Európai Tanácsnak nincs egy olyan azonosítható vezetője, aki gazdaságélénkítési kérdésekről tudna beszélni, és úgy gondolom, egyértelmű, hogy a Lisszaboni Szerződés ilyen személy biztosítására vonatkozó rendelkezése valóban alapvető. Ha lenne most hivatalban ilyen személy, akkor nem állna fenn a hat hónapig tartó elnökségek között folyó huzavona.

A Miniszter úr talán azt mondhatná válaszában, hogy mit tekint a Szerződés Cseh Köztársaságban megvalósítandó ratifikálása kilátásainak.

Petr Nečas, a Tanács soros elnöke. – (CS) Minden kérdésre később, egyszerre fogok választ adni.

Elnök. – Az a szokásos eljárásunk, hogy először Ön ad választ a kérdés feltevőjének és az általa feltett kiegészítő kérdésre, azt követően pedig szokás szerint én gyűjtöm össze – és ez a döntésem – a többi kiegészítő kérdést, és továbbítom Önnek azokat.

Lekötelezne, ha először Ön válaszolna.

Petr Nečas, a Tanács soros elnöke. – (CS) Köszönöm, Elnök asszony. Hölgyeim és uraim, válaszolok a kérdésre. Szeretném hangsúlyozni, hogy ami a Lisszaboni Szerződés ratifikálását illeti, a Cseh Köztársaságban a Képviselőházból és a Szenátusból álló kétkamarás parlament nagyon keményen dolgozik ezen a szerződésen, és azt idén február 18-án a Képviselőház elfogadta. Itt nyomatékosítanom kell, hogy a cseh alkotmányos szabályok értelmében e szerződésnek az elfogadásához elengedhetetlen az alkotmányos többség. A cseh parlament Szenátusa valószínűleg május 6-án fog szavazni a Szerződésről, a Szenátus azonban a jóváhagyást egy olyan megfelelő törvény szövegezésétől tette függővé, amelynek értelmében a minősített többségi szavazás szintjéről való hatáskör-átruházáshoz a parlament mindkét kamarájának hozzájárulása szükséges. Ez úgynevezett feltételes felhatalmazásnak felel meg. A vonatkozó törvény szövegezése és jóváhagyása már megtörtént, és arra számítunk, hogy május 6-án a Szenátus megszavazza ezt a törvényt, valamint arra, hogy – elfogadását követően – a Lisszaboni Szerződést a parlament ratifikálja.

Richard Corbett (PSE). - Nem ért-e egyet a cseh elnökség azzal, hogy a Lisszaboni Szerződés esetében nem a szerződéssel kapcsolatos információk hiánya a probléma, mivel az információk megvannak és rendelkezésre állnak, hanem inkább a Szerződés ellenzői által szándékosan terjesztett jelentős mennyiségű félretájékoztatás?

Tekintettel arra, hogy a Szerződést nem az európai intézmények írják alá, hanem a tagállamok tárgyalták meg, azzal sem ért egyet, hogy a nemzeti kormányoknak sokkal többet kellene tenniük a Mitchell úr által említett mítoszok és félretájékoztatás kiküszöbölésére, és egyesíteniük kellene fellépésüket ebben az Európa jövője szempontjából létfontosságú vitában?

Christopher Heaton-Harris (PPE-DE). - Miniszter úr, biztosra veszem, hogy az Ön országában – csakúgy, mint Írorszában – a szavazók érzékelik az EU-val kapcsolatos jelenlegi orwelli hangulatot, és aggódnak miatta. Nem ostobák és tudják, hogy a Bizottság önkényesen megváltoztatta jogalkotási menetrendjét annak érdekében, hogy ne kerüljön rossz hír az ír média vérkeringésébe.

Szégyenteljes, hogy Mitchell urat, Corbett urat és másokat olyannyira elvakítanak sikeres eurokrata létük csillogó jutalmai, hogy nem fogják fel a lényegét: azt, hogy Írország népe meghozta a maga döntését. Uram, esetleg rávehetné a Tanácsot arra, hogy utasítsa a Bizottságot arra, hogy vessen véget kommunikációs és tájékoztatási – másként propagandaként ismert – szolgálatai tömeges gyarapításának, és tegye lehetővé, hogy a csodálatos ír nép által hozott eredmények érvényesek legyenek, és bebizonyítsák, hogy az Európai Unióban demokrácia él.

Petr Nečas, a Tanács soros elnöke. – (CS) Hangsúlyoznom kell, mindannyiunknak vennünk kell a bátorságot ahhoz, hogy beismerjük, az uniós polgárok nagyon keveset tudnak az EU működéséről. Az EU nagyon gyakran elvontan érinti az uniós polgárokat, intézményei pedig nagyon nehezen érthetőek. Minél alacsonyabb szintű a tudatosság, annál könnyebben állnak elő olyan feltételek, amelyek például félretájékoztatáshoz vezetnek, ez utóbbi pontosan azért rögzül könnyebben az emberek agyában, mert nem tájékoztatják őket kellően az EU működésének módjáról. Véleményem szerint a demokratikus deficit kezelése, valamint annak a ténynek a kezelése, hogy a polgárok nem mindig azonosulnak az EU-val és intézményeivel, biztosítaná, hogy ne legyen esély arra, hogy a nem megfelelő tájékoztatás és a hazugságok rögzüljenek. Határozottan úgy vélem, hogy minden uniós tagállam kormányának alapvető kötelessége, hogy nyíltan beszéljen a nem megfelelő tájékoztatás és a hazugság ellen. Az uniós tagállamok kormányainak ugyanakkor rendszeresen kellene tájékoztatniuk polgáraikat az európai integrációval összefüggő valamennyi kérdéstről. Határozottan úgy vélem, hogy csak ekkor érünk el tényleges demokratikus előrelépést.

Elnök. – A **Manuel Medina Ortega** által feltett 3. számú kérdés (H-0132/09)

Tárgy: Kettős adóztatás

A Bíróság kettős adóztatásra vonatkozó közelmúltbeli ítélezési gyakorlatára tekintettel a Tanács milyen intézkedéseket szándékozik javasolni az európai adójog harmonizálására, annak érdekében, hogy az európai polgároknak ne kelljen kétszer fizetniük ugyanazért az adóköteles ügyletért?

Petr Nečas, a Tanács soros elnöke. – (CS) Elnök asszony, hölgyeim és uraim, ami a Közösségben tapasztalható jelenlegi helyzetet illeti, a különböző tagállamok anya- és leányvállalatai esetében alkalmazandó adóztatás közös rendszeréről szóló, 1990. július 23-i 90/435/EGK tanácsi irányelv, a kapcsolt vállalkozások nyereségkiigazításával kapcsolatos kettős adóztatás megszüntetéséről szóló, 1990. július 23-i egyezmény, valamint a megtakarításokból származó kamatjövedelem adóztatásáról szóló, 2003. június 3-i 2003/48/EK tanácsi irányelv kivételével, közösségi szinten még nem került sor a közvetlen adózás területén a kettős adóztatás megszüntetését célzó intézkedés elfogadására. Ez abból a tényből adódik, hogy a kérdéses terület a tagállamok hatáskörébe tartozik – feltéve, hogy tiszteletben tartják a közösségi jogot. A kettős adóztatás megszüntetéséről szóló, a tagállamok között – az előbb említett autonóm hatásköröknek megfelelően, és az OECD-mintamegállapodással összhangban – kétoldalúan megkötött megállapodások – úgy tűnik – nem elegendőek az EU-ban létező valamennyi jogi kettős adóztatás megszüntetéséhez.

A Bizottság, amely kizárólagos joggal rendelkezik arra, hogy a kettős adóztatással kapcsolatban jogszabályokat kezdeményezzen a Közösségben, jelenleg – a kettős adóztatás területén a közösségi jogalkotásra alkalmazandó szubszidiaritás elvére, valamint az egyhangúság követelményére tekintettel – egyértelműen inkább pragmatikusan közelít ehhez a kérdéshez. Ennek a pragmatikus megközelítésnek együttműködésre kellene ösztönöznie a tagállamokat annak biztosítása érdekében, hogy belső adórendszereik – azon belül az adózási tárgyú kétoldalú megállapodások is – zökkenőmentesen működjenek. Többek között ez is említésre kerül a tagállamok közvetlenadó-rendszereinek a belső piacon való összehangolásáról szóló bizottsági közleményben, különösen a COM(2006) 823. számú dokumentum végleges változatában. A Tanács ezt a koordináción alapuló bizottsági megközelítést 2007. március 27-i következtetéseiben megerősítette. Hangsúlyozta, hogy a belső piac működése tagállami, és adott esetben európai szinten javítható az adózás területén folytatott együttműködéssel, a tagállami hatáskörök tiszteletben tartása mellett. A Tanács kinyilatkoztatta, hogy az elfogadható megoldások – a szubszidiaritás elvével összhangban – különböző formákat ölthetnek.

Manuel Medina Ortega (PSE). – (ES) Elnök úr, az Ön által adott információk helyesek, de nekünk – e Ház képviselőiként – az a benyomásunk, és még határozottabban Európa polgárainak az a benyomása, hogy nagyon veszélyes hiányosság van a közösségi jogban.

Jelenleg, miközben az adóügyi követelmények folyamatosan erősödnek minden egyes tagállamban, a mobilitás szinte lehetetlen.

Amikor arra kérjük a Bizottságot, hogy adjon magyarázatot erre a pragmatikus megközelítésre, úgy tűnik, a Bizottság egyáltalán nem élvez támogatást a Tanácson belül. Úgy tűnik, olyan ördögi körbe kerültünk, amelyben a Bizottság ránk, a Tanácsra hivatkozik, a Tanács pedig visszahivatkozik a Bizottságra, de közben az a realitás, hogy ennek az Európának a polgárai, amelynek az építésére törekszünk, az adórendszer harmonizációjának hiánya okozta súlyos adóterhek miatt nem választhatják, hogy különböző országokban rendelkezzenek adóügyi illetőséggel vagy jogviszonyokat létesítsenek.

Tudna-e a Tanács valamit tenni azért, hogy véget vessen ennek az ördögi körnek?

Petr Nečas, a Tanács soros elnöke. – (CS) Először is szeretném hangsúlyozni, hogy a hosszú távú célkitűzés egy irányelv vagy többoldalú szerződés formáját öltő megoldás. A jogi alapelvek szempontjából csak így fejleszthetjük hatékonyan ezt a rendszert. A Bizottság – a tagállami adószabályozások jobb koordinációja, valamint tökéletesített döntéshozatali eljárások segítségével – megoldást javasol a belső piaccal összefüggésben felmerülő legégetőbb problémákra. A Bizottság az összehangolásról szóló 823. számú közleményében az EU-ban felmerülő nemzetközi kettős adóztatáshoz kapcsolódó viták hatékony megoldását célzó mechanizmus létrehozására irányuló javaslatot terjesztett elő, azonban a tagállamok elégtelen támogatása miatt – ahogyan azt az európai parlamenti képviselő úr itt említette – a Bizottság lemondott erről a kérésről más kezdeményezések javára. A Bizottság tökéletesen tisztában van a kettős adóztatásról szóló megállapodások belső piacra gyakorolt hatásával, és 2009-ben nyilvános konzultációk előkészítésébe kezd. E konzultációk alapján a Bizottság a megállapításairól közleménytervezetet, a meglévő problémák esetében pedig elfogadható megoldásra irányuló javaslatot fog készíteni.

A Tanács több alkalommal küzdött ezzel a problémával különböző kezdeményezések keretében. Az első a különböző tagállamok anya- és leányvállalatai esetében alkalmazandó adóztatás közös rendszeréről szóló 90/435/EK irányelv keretében a 2003/123/EK tanácsi irányelvvel keresztül történő bővítése volt, amely közösségi kereteken belül megszünteti az osztalékok határokön átnyúló áramlásának gazdasági és jogi kettős adóztatását. 1990-ben sor került egy választottbírói szerződés elfogadására, azzal a céllal, hogy megszűnjön a kapcsolt vállalkozások közötti transzferárak megállapításából adódó kettős adóztatás. Mindazonáltal ez

az irányelv nem bizonyult nagyon hatékonynak, részben azért, mert tagállamok közötti nemzetközi szerződés jellegű, nem pedig közösségi jogi aktus jellegű. 2003-ban sor került a 2003/49/EK irányelv elfogadására, amely a különböző tagállambeli társult vállalkozások közötti kamat- és jogdíjfizetések esetében megszüntette a kettős adóztatást, és amely irányelv csak a kifizetés kedvezményezettje szerinti ország számára engedélyezi az adott kifizetés megadóztatását. A Tanácson belüli további tárgyalásoknak az említett irányelv keretének kibővítésére kellene irányulniuk. A tagállamok közvetlenadó-rendszereinek a belső piacon való összehangolásáról szóló bizottsági közleménnyel és a kilépési adóról szóló bizottsági közleménnyel összefüggésben az ECOFIN 2008 decemberében a kilépési adóról szóló tanácsi állásfoglalást fogadott el. Ez az állásfoglalás a kettős adóztatás megszüntetésére törekszik, és összehangolja a kilépési adó területén alkalmazott állami gyakorlatokat, annak érdekében, hogy a gazdasági tevékenységek egyik államból a másikba történő áthelyezésével, amikor természetes vagy jogi személyek eszközeit a kilépéskor alkalmazandó adó hatálya alá tartozó államból áthelyezik, a kedvezményezett állam annak az eszköznek a piaci értékét alkalmazza, amelyet az eszköznek a kilépés szerinti államból történő áthelyezésekor az eszköz eladásakor kiadásként cseréltek.

Syed Kamall (PPE-DE). - Mindannyian tudjuk, hogy ezek az adózási kérdések kifejezetten technikai jellegűek lehetnek, de általánosságban a Miniszter úr egyetért-e azzal, hogy az, aki érti ezeket a kérdéseket, bizonyára úgy látja, hogy az adóharmonizáció nem elengedhetetlen a kettős adóztatás elkerüléséhez? Mindössze a tagállamok közötti jobb együttműködés szándékára van szükség – tudom, hogy meglehetősen technikai jellegű. Tekintettel arra a pénzüsszetre, amelyet a tagállamok jelenleg elvesznek súlyosan megterhelt adófizetőiktől, kétségkívül itt az ideje egy fokozottabb adóverseny ösztönzésének, hogy csökkenthető legyen az Unió-szerte dolgozó családok terhe.

Paul Rübig (PPE-DE). - (DE) Tisztelt soros elnök úr! Úgy vélem, a cseh elnökség igen pozitív és proaktív megközelítést alkalmaz ehhez a kérdéshez. Szeretnék gratulálni Önöknek ehhez, mert természetesen fontos a polgárok és a kis- és középvállalkozások védelme ahhoz, hogy amikor szolgáltatásokat nyújtanak, ők is megfelelően visszaszerezhessék jövedelmüket. A kettős adóztatás olyasvalami, amire nincs semmiféle társadalmi igazolás. Ezért merült fel a kérdésem: úgy gondolja-e, hogy az Európai Bíróság követendő példát állíthat fel?

Petr Nečas, a Tanács soros elnöke. – (CS) Elnök asszony, hölgyeim és uraim, az Európai Bíróság úgy döntött, hogy a közösségi jog, a szabad mozgás és a megkülönböztetés tilalmára vonatkozó elvek közvetlen alkalmazása nem kötelezi a tagállamokat a Közösségen belül határokon átnyúló helyzetekben a különböző adórendszerek kölcsönhatása során felmerülő jogi kettős adóztatás megszüntetésére. Ez az álláspont az Európai Bíróság C-513/04. sz. „Kerckhaert Morres” ügyben hozott határozatából származik. A Bíróság már hozott ítéletet ebben a kérdésben, és határozottan úgy vélem, hogy itt nagyon kevés mozgástér marad. A Bíróság ítélkezési gyakorlata szerint a kettős adóztatást megszüntető szerződéseknek eleget kell tenniük a belső piac követelményeinek, és különösen nem vezethetnek be diszkriminációt vagy különbözőségeket az Európai Közösségek Szerződésében foglalt alapvető szabadságok vonatkozásában. Másfelől határozottan úgy vélem, hogy a kettős adóztatás kockázata jelentősen bonyolítja az adórendszereket, és mindenekelőtt bonyolítja a dolgokat a kis- és középvállalkozások számára, amelyek néha nagyon nehezen tudnak belépni az egyes nemzeti jogok bonyolult rendszereibe. Pontosan a kkv-k vannak a leginkább kitéve ennek a kockázatnak, ugyanis a kkv-knak azért vannak magasabb költségeik, mert nem engedhetik meg maguknak, hogy drága tanácsadó cégeket vagy ügyvédi irodákat szerződtessenek, ahogyan azt a nagyvállalatok – és különösen a multinacionális vállalatok – megtehetik. A kkv-kra ezért több terhet rónak ezek a bonyolult adórendszerek. Személyes meggyőződés, hogy valamennyi tagállam számára az a legkorrektebb megoldás, ha közvetlen adózási rendszerük a lehető legegyszerűbb és legátláthatóbb, és ami engem illet, ha a lehető legalacsonyabb adók vannak.

Elnök. – A **Marian Harkin** által feltett 5. számú kérdés (H-0136/09)

Tárgy: Baromfihús

A mezőgazdasági piacok közös szervezésének létrehozásáról szóló 1234/2007/EK rendeletnek a baromfihúsról vonatkozó egyes forgalmazási előírások tekintetében történő módosításáról szóló, COM(2008)0336. számú bizottsági közlemény fényében a cseh elnökség egyetértene-e azzal, hogy az élelmiszer- és fogyasztóbiztonság, a nyomon követhetőség és a termékminőség érdekében minden „friss”-ként eladott baromfihúsnak frissességi garanciát kell nyújtania a fogyasztóknak? Egyetértene-e az elnökség azzal, hogy komoly probléma merül fel a harmadik országban levágott és fagyasztott, valamelyik uniós országba szállított és kifagyasztott – és néhány esetben uniós országban feldolgozott –, és azt követően „friss” uniós terméként forgalmazott és értékesített baromfi hússal kapcsolatban? Egyetértene-e azzal, hogy ez elfogadhatatlan és félrevezeti a

fogyasztót, és nem tisztességes az EU azon termelőivel szemben, akik szigorú uniós iránymutatásokat tartanak be? Milyen lépéseket tesz jelenleg a cseh elnökség e rendelet zökkenőmentes elfogadásának biztosítására?

Petr Nečas, a Tanács soros elnöke. – (CS) Elnök asszony, hölgyeim és uraim, az elnökség szeretné biztosítani a tisztelt képviselő asszonyt afelől, hogy a Közösség keretén belül kiemelkedő jelentőséget tulajdonít az élelmiszerbiztonság és a fogyasztóvédelem magas szintjének, függetlenül attól, hogy az élelmiszereket helyben állítják-e elő, vagy harmadik országokból importálják. Ebben az összefüggésben az elnökség a 2008. december 18-i és 19-i ülésén elfogadott, az importált mezőgazdasági és élelmiszeripari termékekről szóló következtetésekre szeretne hivatkozni. Közösségi szabályokkal összhangban a Tanács következtetéseiben felkérte a Bizottságot arra, hogy 2010 végéig nyújtson be a Tanácsnak és az Európai Parlamentnek az importált élelmiszerek higiéniai és növény-egészségügyi ellenőrzéseinek hatékonyságáról és alkalmazásáról szóló jelentést. A közösségi politikák végrehajtása során az emberi egészség magas szintű védelmének biztosítására vállalt kötelezettsége eredményeként a Tanács elutasította a 853/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a vágott baromfi felületi szennyeződésének eltávolításához használt antimikrobás szerek tekintetében történő végrehajtásáról szóló, a Bizottság által előterjesztett tanácsi rendeletjavaslatot. A Tanács arra az álláspontra helyezkedett, hogy ezeknek a szereknek a használata esetlegesen a rossz higiéniai gyakorlatokat leplezheti. Az Európai Parlament 2008. június 19-i állásfoglalásában kifejezésre juttatta, hogy ellenzi a javaslatot, és arra kérte a Tanácsot, hogy utasítsa el a javaslatot. Ami a baromfihús kereskedelmi előírásairól szóló bizottsági javaslatot illeti, az elnökség szeretné megerősíteni, hogy a javaslat jelenleg tárgyalás alatt van a Tanácson belül, célja pedig magas szintű fogyasztóvédelem biztosítása, valamint annak megakadályozása, hogy ne értékesítsenek frissként baromfihúst, ha azt előzőleg lefagyasztották. Az elnökség biztosíthatja a tisztelt képviselő asszonyt arról, hogy minden intézkedést megtesz annak érdekében, hogy lehetővé tegye az említett rendelet mielőbbi elfogadását rögtön azt követően, hogy az Európai Parlament kiadta véleményét.

Marian Harkin (ALDE). - Köszönöm az elnökségnek ezt a választ, mert tulajdonképpen úgy értettem, hogy a cseh elnökség intézkedést tervezett ebben a témában. Örömmel hallok, hogy jelenleg tárgyalnak a Tanácson belül arról, hogy intézkedjenek annak megakadályozására, hogy a fagyasztott baromfihúst később ne lehessen frissként eladni, mert ez természetesen azt jelenti, hogy az EU termelői – tulajdonképpen az EU valamennyi termelője – nem egyenlő feltételek mellett működnek.

Tehát úgy gondolom, az elnökséghez intézett kérdésem a következő: milyen rövid időn belül számíthatunk ezzel kapcsolatban valamiféle reakcióra a Tanács részéről, és tudna-e adni nekünk bármilyen információt arra vonatkozóan, hogy esetlegesen milyen konkrét intézkedéseket tennének ebben a témában?

Petr Nečas, a Tanács soros elnöke. – (CS) Elnök asszony, hölgyeim és uraim, ezt a problémát a Tanács munkacsoportjai a mezőgazdasági piacok közös szervezésének létrehozásáról szóló 1234/2007/EK rendeletnek a baromfihúsra vonatkozó egyes forgalmazási előírások tekintetében történő módosításáról szóló tanácsi rendeletjavaslatra irányuló tárgyalások keretében mára megoldották. A cseh elnökség egy kompromisszumos szövegre tett javaslatot, amelyhez a Tanács Mezőgazdasági Bizottsága többségi támogatást biztosított. A szöveget a kereskedelmi partnerekkel folytatott konzultációk keretében be fogjuk nyújtani WTO-értékelésre. Ha pozitív eredmény születik, és az Európai Parlament azzal egyidejűleg a plenáris ülésen elfogadja a jelentését, ami minden bizonnyal megtörténik, akkor a cseh elnökség benyújtja a kompromisszumos szöveget a Tanácsnak. A Tanácsnak van egy olyan hivatalos kötelezettsége, hogy ki kell várnia az Európai Parlament véleményének benyújtását, bár arra nem kell hivatkoznia határozatában. A kompromisszumos szöveg megállapítja, hogy a szóban forgó rendelettel összhangban friss baromfihúsból készített termékek esetében a tagállamok kiköthetnek kisebb változtatásokat azoknál a minimumkövetelményeknél, amelyeket a feltétlenül szükséges minimális időre és csak olyan mértékben alkalmaznak, amely a friss baromfihús-termékek előállításának során a feldolgozó üzemekben végzett kezelési és felvágási műveletekhez szükséges. Számítunk arra, hogy a Tanács maga foglalkozik ezzel a javaslattal májusban, és az eddigi tárgyalások alapján pozitív eredményeket várunk.

Avril Doyle (PPE-DE). - A marhahúságazatban néhány évvel ezelőtt jelentkező BSE-válságot követően a marhahústermékek esetében bevezettük a teljes azonosítást és nyomon követhetőséget Európában. A Tanács ugye egyetértene azzal, hogy mielőbb lépnünk kell, nemcsak a baromfi-, hanem a juh- és a sertéshús kérdésében is annak érdekében, hogy ugyanilyen tájékoztatást adjunk a fogyasztóknak, és hogy tulajdonképpen ugyanazt a nyomon követhetőséget biztosítsuk, ha esetleg valami baj történik?

A fogyasztók tájékoztatásáról szóló Sommer-jelentés pillanatnyilag a Parlamenten halad keresztül, és talán a kiegészített címkézéssel – amely kiegészítené a nyomon követhetőséget – a Tanács esetleg egyetért velem abban, hogy ezzel ez megvalósítható lenne.

Petr Nečas, a Tanács soros elnöke. – (CS) Elnök asszony, hölgyeim és uraim, a baromfihús származásának feltüntetése nem képezi az 1234/2007/EK tanácsi rendelet 14. mellékletének részét, és ezért nem része az általunk most tárgyalt javaslatnak sem. A származás feltüntetését az 543/2008/EK bizottsági rendelet kezeli, ezért az a Bizottság hatáskörébe tartozik, és arról bizottsági vita folyik. Azt is elmondanám, hogy nagyon is értem ezt a kérdést, mert ha – az uniós tagállamok népességének egészségére gyakorolt tényleges hatást figyelembe véve – megnézik a fertőzött szarvasmarhák esetében az úgynevezett szivacsos agyvelőbántalomból adódó fenyegetést, akkor a baromfihúsból eredő betegségek némelyike, például a szalmonella lényegesen több egészségügyi problémát okoz – sőt halált is –, mint a szarvasmarhák szivacsos agyvelőbántalma a maga idejében. Másfelől szeretném ismételten hangsúlyozni, hogy a származás feltüntetése a Bizottság hatáskörébe tartozik, és nem feledkezhetünk meg arról, hogy a származási hely nyomon követése a baromfi esetében természetesen sokkal nehezebb, mint a szarvasmarhaféléknél. El kell kerülnünk azt is, hogy olyan helyzetbe kerüljünk, amelyben a fogyasztó olyan mértékű védelmezésének kísérlete, hogy minden kétség és minden lehetséges kockázat tökéletesen megszűnjön, adminisztrációs szempontból olyannyira bonyolult rendszerhez vezet, hogy jóval magasabb élelmiszerárakat eredményez. Szeretném még egyszer megismételni, hogy a baromfihús esetében a kötelező jelölések területén a döntő felelősség a Bizottságé, és nem a Tanácsé.

Elnök. – A **Marie Panayotopoulos-Cassiotou** által feltett 9. számú kérdés (H-0144/09)

Tárgy: Válságkezelés, valamint kis- és középvállalkozások

Az európai válságkezelési program az európai kisvállalkozói intézkedéscsomag értelmében magában foglalja a kisvállalkozások támogatását. Ebben az összefüggésben eddig milyen intézkedések történtek, és milyen további intézkedések vannak tervben?

Petr Nečas, a Tanács soros elnöke. – (CS) Elnök asszony, hölgyeim és uraim, az Európai Tanács tavaly decemberben megállapodott egy európai gazdaságélénkítési tervről. Ez a terv konkrét intézkedéseket tartalmaz a kis- és középvállalkozások támogatására, melyek közül a legfontosabbak a finanszírozáshoz jutás javítását és a vállalkozások adminisztratív terheinek csökkentését célzó intézkedések. Ezzel egyidejűleg az Európai Tanács kifejezésre juttatta, hogy a 2008–2011 közötti időszakban támogatja az Európai Beruházási Bank fokozottabb beavatkozását, különösen a kis- és középvállalkozásoknak nyújtott hitelek esetében, ami az említett szektoron belül a jelenlegi hitelnyújtáshoz képest 10 milliárd eurós növekedést jelent. Ezen túlmenően az Európai Tanács legalább két éve támogatja a küszöbértékek ideiglenes túllépését az 500 000 eurós összegeket érintő állami támogatások, valamint az állami támogatási keretrendszer olyan kiigazításai tekintetében, amelyek elengedhetetlenek a gazdasági társaságoknak, különösen a kis- és középvállalkozásoknak nyújtott támogatások növelésében. Az Európai Tanács az európai közösségi jog értelmében a közbeszerzési eljárások odaítélése és a gazdasági társaságok adminisztratív terheinek csökkentése esetében engedélyezett, felgyorsított eljárások alkalmazását is kérte. Az Európai Tanács az európai kisvállalkozói intézkedéscsomaggal kapcsolatos kezdeményezésre vonatkozóan a Tanács által 2008. december 1-jén elfogadott bizottsági cselekvési terv teljes körű végrehajtását is támogatja. Az európai kisvállalkozói intézkedéscsomaggal kapcsolatos kezdeményezésre vonatkozó cselekvési tervnek gazdasági zűrzavar időszakában segítenie kellene a kis- és középvállalkozásokat a hitelekhez jutás javításával, az adminisztratív terhek csökkentésével, a belső piac nyújtotta előnyök kis- és középvállalkozások által történő kihasználásának elősegítésével, valamint a külföldi piacokon a versenyképesség növelésével. Március 5-én a Tanács azt a következtetést vonta le, hogy a cselekvési tervet lehetőleg mielőbb teljes körűen végre kellene hajtani közösségi és tagállami szinten, eleget téve közben a szubszidiaritás elvének.

Ezen túlmenően a Tanács ismételten megemlítette a finanszírozáshoz jutás – a hitelek, a garanciákra, a mezzanine finanszírozásra stb. gondolkodás – további tökéletesítéseinek, valamint az újonnan létrehozott innovatív vállalkozásoknak és a kis- és középvállalkozásoknak szánt kockázati tőkéhez jutás javításának jelentőségét is, olyan esetekben, amikor figyelembe kell venni a jelenlegi pénzügyi válság hatásait. A kis- és középvállalkozások piacra jutását – a belső piac előtti akadályok felismerése és kezelése érdekében – mindenekelőtt a piacok és az egyes ágazatok fokozottabb felügyeletével kell megerősíteni. A számviteli és az új társaságok létrehozására vonatkozó követelményeket alapvetően egyszerűsíteni kellene és fel kellene gyorsítani. Március 19-i és 20-i ülésén az Európai Tanács a következő intézkedésekről állapodott meg: a meglévő akadályok felszámolása és az újabbak megakadályozása, egy teljes mértékben működőképes belső piac megvalósítása, az adminisztratív terhek további csökkentése, a vállalkozások erős ipari alapjának fenntartása érdekében az iparra vonatkozó keretfeltételek javítása, különös hangsúlyt fektetve a kis- és középvállalkozásokra és az innovációra, az üzleti tevékenységek, a kutatás, az oktatás és a képzés különböző területei közötti partnerségek támogatása, valamint a kutatásba, a tudásba és az oktatásba való befektetések minőségének javítása.

Hölgyeim és uraim, azt is szeretném elmondani, hogy a Tanács 2009. március 10-én olyan politikai megállapodásra jutott, hogy a 2006/112/EK irányelv módosítása alapján valamennyi tagállamnak lehetősége lenne arra, hogy számos munkaerő-intenzív szolgáltatásra tartósan lecsökkentett HÉA-kulcsokat érvényesítsen, és persze ezek általában kis- és középvállalkozások által nyújtott szolgáltatások. Az európai kisvállalkozói intézkedéscsomag szerinti kezdeményezésekből származó egyéb jogalkotási javaslatok között a Tanácsnak az európai zártkörű társaság státútumáról szóló rendeletet kellene elfogadnia, amely a kis- és középvállalkozások számára megkönnyítené a határokon átnyúló üzleti tevékenységek folytatását. A Tanács meg fogja vizsgálni a késedelmes fizetésekről szóló irányelvet is, hogy biztosítsa, a kis- és középvállalkozásokat valamennyi kereskedelmi ügylet esetében időben kifizessék. Ami a szabályozás javítására vonatkozó menetrendet illeti, a Bizottság az elmúlt évben 11 új gyorsított intézkedést terjesztett elő a vállalkozások adminisztratív terheinek csökkentésére annak érdekében, hogy 2012-ig megvalósulhasson az uniós szabályozások okozta jelenlegi adminisztratív terhek 25%-os csökkentése. Becslések szerint ez mintegy 30 milliárd eurós megtakarítást eredményezhet, és leginkább a kis- és középvállalkozásoknak kedvezne. Idén március 10-én a Tanács felkérte a Bizottságot arra, hogy a cselekvési terv mind a 13 kiemelt területe vonatkozásában javasoljon új konkrét intézkedéseket a terhek csökkentésére. Az ehhez kapcsolódó tényleges lépések között szerepel a kereskedelmi vállalkozások egyesülésére és szétválására alkalmazandó harmadik és hatodik irányelv egyszerűsítésére irányuló javaslatok Európai Parlamenten belüli első olvasatban történő elfogadása, valamint a negyedik és hetedik irányelv felülvizsgálatának jóváhagyása is. Ezt a fontos munkát azonban az adminisztratív terhek 25%-os csökkentésének megvalósítása érdekében folytatni kellene, a Bizottságnak pedig lehetőleg mielőbb be kellene fejeznie valamennyi meglévő jogszabály felülvizsgálatát.

Marie Panayotopoulos-Cassiotou (PPE-DE). – (EL) Elnök asszony, köszönöm a Miniszter úr válaszát, amely felsorolta az összes tervezett intézkedést. Most természetesen az említett intézkedések alkalmazásának tényleges eredményeket kell hoznia az Európai Unióban mindazok számára, akiknek a válság következményei által érintett kis- és középvállalkozása van és mindazok számára, akik új kis- és középvállalkozást akarnak létrehozni. Pontosan ennek kapcsán szeretném, hogy a Miniszter úr közölje velem, léteznek-e új vállalkozások indítására, valamint megszűnő vállalkozásokra vonatkozó statisztikák. Érdekelne ezek az összehasonlító számadatok, ha nem ma, akkor egy jövőbeli válaszban.

Petr Nečas, a Tanács soros elnöke. – (CS) Először is szeretném hangsúlyozni, hogy a csődbe jutott és az újonnan létrehozott társaságok száma, valamint az új társaságok létrehozására vonatkozó sajátos feltételek jelentősen eltérnek az EU egyes tagállamaiban. Míg néhány tagállamban egy kis- és középvállalkozás létrehozása néhány napot vesz igénybe, más államokban sajnos néhány hónapig tarthat. Panayotopoulos-Cassiotou asszony, természetesen lehet készíteni részletes összefoglalót az Ön által kért információkról, azokat írásban közölnék.

Elnök. – Az **Avril Doyle** által feltett 10. számú kérdés (H-0145/09)

Tárgy: Az Európai Tanács globális éghajlat-megállapodás finanszírozásáról tartott tavaszi ülésének eredménye

A múlt heti tavaszi csúcson fényében az elnökség elégedett-e a globális éghajlat-változási megállapodás előmozdítása érdekében a fejlődő országoknak nyújtandó pénzügyi segítségnyújtásról a decemberi koppenhágai COP-15 konferencián folytatott tárgyalások eredményével?

Petr Nečas, a Tanács soros elnöke. – (CS) Elnök asszony, hölgyeim és uraim, a 2009. március 19-i és 20-i ülés következtetéseiben a Tanács megállapította, hogy az éghajlatváltozás mérséklését és az ahhoz való alkalmazkodást célzó intézkedések jelentős – köz- és magánszektorbeli – hazai és pénzügyi erőforrást igényelnének, különösen a leginkább fenyegetett fejlődő országokban, és az EU a fejlődő országokban az említett intézkedések finanszírozására méltányos részt biztosítana. Közelmúltbeli felméréseken alapuló bizottsági becslések azt jelzik, hogy 2020-ra a kiegészítő köz- és magánberuházások várhatóan csaknem 175 milliárd euróra emelkednek, ha a kibocsátások várhatóan az EU célkitűzéseivel összeegyeztethető szintre csökkennek.

Jelenlegi felmérések azt mutatják, hogy e beruházásoknak több mint felét fejlődő országokban kell végrehajtani. Az ENSZ Éghajlat-változási Keretegyezményének Titkársága ezenfelül úgy becsüli, hogy 2030-ban a fejlődő országokban az alkalmazkodás költsége évente a 23–54 milliárd eurós tartományban lenne. Ami a fejlődő országokban az éghajlatváltozás mérséklését célzó intézkedések finanszírozását illeti, a Tanács egyértelmű álláspontot helyezett ki. A fejlődő országoknak a fejlett országok segítségével kellene stratégiákat és terveket kidolgozniuk az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaság kialakítására. Ezeknek a stratégiáknak és terveknek különbséget kellene tenniük az önállóan elfogadható intézkedések – mivel középtávon vagy nulla, vagy nagyon alacsony ráfordítással, sőt nettó haszonnal is járnak –, valamint az

olyan pozitív kiegészítő költségekkel járó intézkedések között, amelyeket az egyes országok nem engedhetnek meg egykönnyen maguknak.

A Koppenhágai Megállapodás végrehajtása érdekében elengedhetetlen az elegendő, kiszámítható és kellő időben nyújtott pénzügyi támogatás. Az említett támogatást nyújtó nemzetközi pénzügyi struktúrának a hatékonyság, a megfelelőség, az egyenlőség, a felelősség, a kohézió, a kiszámíthatóság és a megfelelő pénzgazdálkodás elvén kell alapulnia. A finanszírozási forrásokkal kapcsolatban a Tanács megerősített olyan lehetőségeket, amelyek nemzetközi tárgyalások keretében tovább vizsgálhatók, és amelyek kölcsönösen megállapodott alkalmazási körön alapuló hozzájárulásokra hagyatkozó megközelítést, szerződések versenyeztetésén alapuló piaci megközelítést, illetve ezeket és más lehetőségeket ötvöző lehetőségeket foglalnak magukban. Ezen túlmenően a globális szén-dioxid-kereskedelmi piacra való áttérés során a rugalmas mechanizmusok, a tiszta fejlesztési mechanizmus és az együttes végrehajtás továbbra is jelentős szerepet fog játszani a kibocsátás-csökkentések fejlődő és átalakuló gazdaságokban megvalósuló finanszírozásában. Ennek kapcsán fontos lesz a környezet integritásának megerősítése, a fenntartható fejlődéshez való hozzájárulás, valamint a méltányos földrajzi eloszlás. A szén-dioxid költségére vonatkozó egyértelmű jelzések közvetítése érdekében szükség van a szén-dioxid-kereskedelmi piac kiterjesztésére is. Ez egyben a kibocsátások csökkentésének egyik legköltséghatékonyabb módja, miközben ugyanakkor nyilvánvalóan ösztönöz az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaságra való áttérésre. Az éghajlat- és energiátügyi csomagra vonatkozó uniós megállapodással összefüggésben a Tanács azt is megerősítette, hogy ez a csomag hozzájárul az éghajlatváltozás mérsékléséhez és az ahhoz való alkalmazkodást célzó intézkedések finanszírozásának biztosítására tett uniós erőfeszítésekhez. Világos, hogy sokkal többet kell tennünk a finanszírozás területén. A Tanács úgy döntött, hogy júniusi ülésén visszatér erre a kérdésre, annak érdekében, hogy pontosabban meghatározza a folyamatban lévő nemzetközi tárgyalásokkal kapcsolatos álláspontját.

Avril Doyle (PPE-DE). - Szeretném megköszönni a cseh elnökségnek a kimerítő választ. Ezt tulajdonképpen a mai nap folyamán már korábban megkaptam, mert nem gondolták, hogy eljutunk a 10. számú kérdéshez.

Feltételezhetem, hogy valóban ez a cseh kormány véleménye, ahogyan azt az imént jegyzőkönyveztetette, mert bizonyára megnyugtatta engem, ha így gondolnám? Köszönöm Önnek, mert ez azt jelenti, hogy a cseh kormány az általa biztosított elnökség kezdete óta hosszú utat tett meg az éghajlat-változási kérdésekkel kapcsolatban.

A Tanács júniusi ülésén kívül közölné annak az ütemtervnek a többi részét, amely a harmadik országok mérséklési és alkalmazkodási célú finanszírozásában az EU úgynevezett „méltányos részével” kapcsolatos megállapodás elérését célozza? Maximálisan egyetértek egyébként azzal, amit a szén-dioxid-piacról és annak hozzájárulásáról mond.

Elnök. – Köszönöm, Doyle asszony. Kíváncsi vagyok, hogy előre megkapta-e választ. Ez egy olyan gyakorlat, amelyet régóta ösztönözni szeretnék mind a Tanács, mind pedig a Bizottság részéről, tehát mindkettőjüknek gratulálok, hogy ezt megvalósították.

(Avril Doyle közbeszólása: „Ez azért van, mert azt gondolták, nem fogunk eljutni a 10. kérdéshez!”)

Petr Nečas, a Tanács soros elnöke. – (CS) Hölgyeim és uraim, úgy tűnik, hogy minél kevesebb ideje van a cseh elnökségnek hátra, annál gyorsabban telik, és talán ezért próbálunk sietni és időben foglalkozni minden adminisztrációval. A tisztelt képviselő asszony kérdésére válaszul azt szeretném mondani, hogy a Tanács idén júniusban újra tárgyal erről a témáról. A Tanács véleménye szerint fontos jobban koncentrálni az éghajlatváltozás elleni küzdelem pénzügyi mechanizmusaira. A koppenhágai ülés előtt a Tanács közzé fogja tenni az éghajlatváltozás mérséklését és az ahhoz való alkalmazkodást, az új technológiák támogatását, valamint az említett tervek végrehajtásához szükséges megfelelő környezet létrehozását célzó intézkedések finanszírozásának különböző módjaira vonatkozó uniós megközelítést. A Tanács azt is bemutatja majd, hogy az EU hogyan fog konkrét hozzájárulást biztosítani ezekhez a tervekhez, továbbá ki fogja fejteni a tagállamok közötti költségmegosztás módját és az említett célok végrehajtására tett erőfeszítéseket is. Mindez a Bizottság tényleges javaslatain fog alapulni.

Ami az éghajlatváltozás elleni küzdelemről szóló globális megállapodás finanszírozásához kapcsolódó egyéb problémákat illeti, az EU egyértelművé tette, hogy ebben a kérdésben arányos felelősséget szándékozik vállalni. Ezenkívül az EU kialakított a finanszírozáshoz kapcsolódó alapelveket, és világossá tette, hogy meg kívánja vitatni ezeket a lehetőségeket globális partnereivel. Nyilvánvaló azonban, hogy túl korai lenne néhány számadat közzétételével felfedni lapjainkat. Nem lenne ésszerű, nem lenne óvatos, nem lenne taktikus. Van elképzelésünk arról, hogy mennyi finanszírozásra lesz szükség a globális terv végrehajtásához. Ugyanakkor legalább hozzávetőlegesen tudnunk kell, hogy a harmadik országok milyen mérséklési intézkedések

végrehajtását tervezik. Ebben az összefüggésben szeretném elmondani, hogy 2007-ben az EU önkéntes kötelezettségvállalást tett arra, hogy 20%-kal csökkenti a kibocsátásokat – sikeres globális megállapodás esetén pedig 30%-kal –, és ezt még jóval azt megelőzően tette, hogy a világ bármely más országa bármit is közzétett volna mérséklési javaslatokról.

Elnök. – Amíg lesz lehetőségem, szorgalmazni fogom a kérdést, mert kifejezetten úgy tűnik számomra, hogy azokra a kérdésekre adott válaszok, amelyekről úgy gondoljuk, hogy nem kerülnek sorra, előzetesen átadhatók, viszont akkor semmi sem indokolja, hogy azokra a kérdésekre, amelyekről úgy gondoljuk, hogy sorra *fognak* kerülni, ne legyenek meg előre a válaszok, így – az előbbihez hasonlóan – jobb és hasznosabb eszmecserét folytathatunk. Köszönöm mindkettőjüknek, hogy bebizonyították ezt, hiszen megmutatta, hogy közülünk sokaknak hosszú kutatást kell végeznie.

Az idő hiányában megválaszolatlanul maradt kérdések írásban kerülnek megválaszolásra (lásd a mellékletet).

A kérdések óráját lezárom.

(Az ülést 20.10-kor felfüggesztik és 21.00-kor folytatják.)

ELNÖKÖL: MARTÍNEZ MARTÍNEZ ÚR

alelnök

20. Az energiával kapcsolatos termékek környezetbarát tervezésére vonatkozó követelmények (vita)

Elnök. – A következő napirendi pont Csibi úr Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság nevében előterjesztett jelentése (A6-0096/2009) az energiával kapcsolatos termékek környezetbarát tervezésére vonatkozó követelmények megállapításának kereteiről szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre irányuló javaslatról (átdolgozás) (COM(2008)0399 – C6-0277/2008 – 2008/0151(COD)).

Magor Imre Csibi, előadó. – Elnök úr, szeretném megköszönni az árnyékelőadóknak, hogy a környezetbarát tervezésről szóló irányelv átdolgozása kapcsán együttműködtek a Tanáccsal kialakított kompromisszumos megállapodás elérésében.

Ez egy kihívást jelentő folyamat volt, leginkább az átdolgozás igen korlátozó természete miatt. Egy olyan jogalkotási javaslat, amelyen a Parlament alig változtathat valamit, nem a megfelelő keret az együttdöntéshez. Már nem jóváhagyásra korlátozott intézmény vagyunk, és a Parlament átdolgozás esetén nem így akar a jövőben dolgozni.

Örülök azonban annak, hogy e kihívások ellenére sikerült olyan kompromisszumra jutnunk, amely megerősíti a Bizottság javaslatának alapelveit, például az energiával kapcsolatos termékek körének bővítését, de amely jobban egyértelművé tesz minden lényeges környezeti paramétert, és több hangsúlyt fektet azokra.

A kompromisszum tehát javítja az „energiával kapcsolatos termékek” meghatározását azáltal, hogy tisztázza, mely termékek tartozhatnak végrehajtási intézkedések hatálya alá, például ablakszigetelő anyagok vagy néhány vízhasználó termék, például zuhanyfejek vagy csapok. Emellett ragaszkodom ahhoz, hogy e példák megadása ne jelentse azt, hogy ezek a termékek automatikusan az irányelv hatálya alá fognak tartozni.

Először is külön hatásvizsgálat tárgyát fogják képezni, végrehajtási intézkedések kidolgozására pedig csak azon termékek esetében kerül sor, amelyeknek számottevő környezeti hatásuk van, jelentősen tökéletesíthetők, és nem tartoznak más olyan jogszabály hatálya alá, amely ugyanazokat a célkitűzéseket gyorsabban és kevesebb kiadással tudja megvalósítani.

A kompromisszum ezt követően – az erőforrás-hatékonyság és az életciklus-alapú megközelítés jobb elérése érdekében – előírja a végrehajtási intézkedések előkészítéséhez használt módszertan értékelését. A természeti erőforrások szűkülése idején nem csak az energiahatékonyság kell legyen a célunk, hanem az összes erőforrás felhasználásának optimalizálása is. Ezenkívül törekednünk kell termékeink környezeti hatásának csökkentésére nem csak használati szakaszukban, hanem teljes életciklusuk során, a nyersanyag-kiválasztástól a gyártásig, a csomagolásig, a felhasználásig és a termékek élettartamának végéig.

Annak ellenére is, hogy az irányelv mostanáig csak az energiával kapcsolatos termékekre terjedt ki, fel kellene készülnünk arra, hogy a jövőben minden termékre kiterjedjen. A Környezetvédelmi Bizottság és az Ipari

Bizottság is egyértelmű kötelezettségvállalást kért – az irányelv 2012-es felülvizsgálatát követően – az irányelv hatályának az energiával kapcsolatos termékeken túl történő kiterjesztésére.

A Bizottság válaszul kötelezettséget vállalt arra, hogy szükség esetén elfogadja a jelenlegi módszertant, annak érdekében, hogy a hatályát később ki lehessen terjeszteni minden termékre. Egyáltalán nem tudunk azonban határozott kötelezettségvállalást szerezni arra, hogy az irányelv 2012-es felülvizsgálatát követően a hatály minden termékre kiterjed majd. Szerettem volna, ha a Bizottságnak határozottabb és előrelátóbb a megközelítése, különösen azért, mert ma előttünk van minden jogi eszköz, és ez volt a hatásvizsgálat által meghatározott legjobb megoldás. Ebben az értelemben úgy vélem, elszalasztottuk annak lehetőségét, hogy kevesebb bürokráciával többet tegyünk a környezetért.

Felmerül a 2012-es felülvizsgálat is. Kétségtől nem fogjuk vitatni azt a tényt, hogy tisztább termékekre való áttéréssel kell változtatnunk fogyasztási és termelési szokásainkon. Változtatásra szükség van, azonban a változtatás gazdasági társaságaink és háztartásaink túlterhelése nélkül is lehetséges.

Az alacsony szén-dioxid-kibocsátású és erőforrás-hatékony gazdaság kiépítésével új lendületet adhatunk a versenyképességnek. A környezetbarát tervezésről szóló irányelv hatalmas lehetőséget jelent az ipar számára ahhoz, hogy környezetbarát technológiák alapján több, versenyképesebb vállalkozást hozzon létre. Egyenlő feltételeket teremt Európa-szerte, csökkentve a bürokráciát és a termelési költségeket. Rugalmasságot is biztosít az ipar számára, mivel felismerhető, hogy az önszabályozási intézkedések a szabályozási végrehajtási intézkedések alternatívái.

Végül, de nem utolsósorban konzultálni fogunk a fontos érdekelt felekkel, akik részt fognak venni a végrehajtási intézkedések meghatározásában és felülvizsgálatában, valamint az önszabályozási intézkedések értékelésében. Az érdekelt felekkel folytatott konzultációimból azt veszem észre, hogy a vállalkozások nem várnak szabályozásokra azért, hogy szabálykövetővé váljanak, hanem proaktív intézkedéseket tesznek. Egyesek ezt önzetlenségből teszik, de a többség azért teszi, mert a környezettudatosság egyszerűen jó az üzletnek.

Az iparnak azonban a megfelelő jelzéseket kell adnunk. Annak ellenére, hogy a környezetbarát tervezés valamennyi termékre történő kiterjesztésével kapcsolatos elképzelésemet nem minden kollégám osztja, határozottan úgy vélem, hogy a környezetromlást csak a tisztább termékekre való áttéréssel állíthatjuk meg.

Egy adott termék valamennyi környezeti hatásának több mint 80%-a a terméktervezés során kerül meghatározásra. A tökéletesített terméktervezés kiküszöbölné a hulladékképződést, és a fogyasztóknak hatékonyabb, megbízhatóbb és tartósabb termékeket biztosítana.

A környezetbarát tervezésre vonatkozó követelmények energiával kapcsolatos termékekre – például ablakokra vagy vízcsapokra – történő kiterjesztése jelenti az első lépést egy uniós szintű ambiciózusabb megközelítés és fenntarthatóbb termékpolitika felé.

Néha kis lépések is vezethetnek nagy eredményekhez. Remélem, hogy előremutató útként jóvá fogják hagyni ezt a kompromisszumos megállapodást, és a továbbiakban is nyomást gyakorolnak a környezetjavítás teljes lehetőségének optimalizálására és a fokozottabban környezetbarát termékek tervezésének ösztönzésére.

Günter Verheugen, a Bizottság alelnöke. – (DE) Elnök úr, tisztelt képviselők, azzal kezdeném, hogy köszönetet mondok az előadónak, Csibi úrnak a szóban forgó javaslattal kapcsolatos kiváló munkájáért, és hogy elmondom, milyen nagyon örömmre szolgál, hogy munkája első olvasatkor megállapodást tett lehetővé.

A javaslat tartalma – tisztán jogi szempontból – korlátozott. Alapvetően a környezetbarát tervezésről szóló meglévő irányelv hatályának az energiát használó termékeken túlra történő kiterjesztéséből áll, hogy immár kiterjedjen valamennyi energiával kapcsolatos termékre is. Politikai szempontból azonban ez a módosítás rendkívüli jelentőséggel bír. Fontos lépést jelent a harmadik európai ipari forradalomhoz vezető úton, európai nemzetgazdaságaink alacsony szén-dioxid-termelésű nemzetgazdaságokká átalakulásához.

Van elképzelésem arról, hogy a jövő európai terméke hogyan fog kinézni. A jövő európai terméke, amelyen a „Made in Europe” címke szerepel, a leginnovatívabb, a legbiztonságosabb, és egyben a leginkább energia- és erőforrás-hatékony termék is lesz az egész világon. Meg vagyok győződve arról, hogy az energiahatékonyság és az erőforrások takarékos használata területén Európa vezető szerepe nem csak a környezetnek kedvez, hanem foglalkoztatási adatainknak is. A környezetbarát termékek és környezetbarát eljárások jelenleg gazdaságélénkítők, még ebben a válságban is, és ez várhatóan folytatódni fog.

Véleményem szerint ez az irányelv jó példa az integrált termékpolitikára. Már bebizonyította értékességét, és pillanatnyilag jó eredményeket látunk, ha energiát használó termékek kerülnek szóba. Ez az irányelv keretet biztosít olyan környezetbarát tervezési követelmények megállapításához, amelyek a termék teljes életciklusa során figyelembe veszik annak tényleges környezeti hatását. Mint már Csibi úrtól elhangzott, az irányelv kikövezi az utat az ipar önkéntes kezdeményezéséhez. Korlátozza a hivatalosan meghatározott követelményeket azon termékek esetében, amelyekben jelentős megtakarítási potenciál valósítható meg gazdaságilag életképes módon.

A jelenleg hatályos irányelv – a villanykörték, vízmelegítők és más, nem energiahatékony fogyasztási cikkek megszüntetésével – számottevően hozzájárul az európai csökkentési célokhoz. Az irányelv hatályának oly módon történő kiterjesztése, hogy valamennyi energiával kapcsolatos termékre vonatkozzon, hatalmas lehetőséget biztosít az energiafogyasztás, és ezáltal a CO₂-kibocsátások további csökkentésére.

Röviden összefoglalva: minden olyan termék, amely az energiafogyasztás szempontjából releváns, immár az irányelv hatálya alá tartozik. Ide tartoznak tehát mindazok a termékek, amelyek használat közben közvetlenül nem fogyasztanak energiát, de amelyek közvetett módon befolyásolják az energiafogyasztást. Tehát például megállapíthatók követelmények vízhasználó termékekre és ablakokra. Hadd mondjak egy példát: a kettős üvegezésű ablakok arányának egyszerű növelése 2020-ra további 30%-os energia-megtakarításra adhat lehetőséget. Ez 55 000 gigawattóra megtakarítással egyenértékű, ami 27 megatonna CO₂-megtakarítást, vagy két-három atomerőmű teljesítményét jelenti. Ez bizonyítja, hogy az ilyen, látszólag ártalmatlan változtatások mögött milyen jelentős hatások rejlenek.

A Bizottság szándéka, hogy folytassa a 2009–2011 közötti időszakra vonatkozó munkatervében a környezetbarát tervezésről szóló irányelv esetében meghatározott mintegy 25 végrehajtási intézkedéssel kapcsolatos folyamatban lévő munkáját. Ezen túlmenően – az irányelv 16. cikke értelmében – a környezetbarát tervezéssel foglalkozó konzultációs fórummal folytatott konzultációt követően meg fogja állapítani, hogy 2011. október 11-ig mely termékeket kell belefoglalni a második munkatervbe.

A 21. cikk értelmében 2012-ig a Bizottság is felülvizsgálja, hogy indokolt lenne-e az irányelv hatályának olyan termékekre történő kiterjesztése, amelyek az energiafogyasztás szempontjából nem lényegesek, de amelyek határozottan kihatással vannak az erőforrások megőrzésére.

Az első olvasat alatti megállapodáshoz vezető tárgyalásokban egyeztetetteknek megfelelően a Bizottság nyilatkozatot ad ki. A Parlament tud a nyilatkozatról. Az ülést követően továbbítani fogom az Elnökségnek.

A javaslat első olvasat alatti gyors elfogadásának köszönhetően a Bizottság most már végrehajthatja fenntartható iparpolitikáját és rögtön munkához láthat az energia-megtakarításra és a CO₂-kibocsátások csökkentésére irányuló, más konkrét lépések előterjesztése tárgyában.

Hadd zárjam annak észrevételezésével, hogy a Parlament, a Tanács és a Bizottság közötti szoros együttműködés felgyorsította a tárgyalásokat. Nagy örömmre szolgál, hogy elmondhatom: a Bizottság képesnek érzi magát arra, hogy támogassa az előadó, Csibi úr által előterjesztett valamennyi módosítást. Köszönöm.

Anders Wijkman, a PPE-DE képviselőcsoport nevében. – Elnök úr, szeretnék köszönetet mondani az előadónak, Csibi úrnak.

A környezetbarát tervezésről szóló irányelv felülvizsgálatára tett együttes erőfeszítéseink eredménye véleményem szerint messzemenően kihagyott lehetőség. A hatály kiterjesztése az energiafogyasztó termékekről az energiával kapcsolatos termékekre természetesen pozitív. De miért állnánk meg itt? Az erőforrások vonatkozásában felmerülő problémáink természetesen túlléphetnek az energián. A Biztos úrnak tudnia kellene ezt.

A problémát az ökoszisztémákat és a természetierőforrás-bázist érő általános nyomás jelenti. Sok tudományos jelentés tanúskodik erről, nem utolsósorban a természeti erőforrásokról szóló tematikus stratégiánk. Becslések szerint a világ jelentősebb ökoszisztémáinak kétharmadát túlzottan kihasználjuk, és kimerítjük a természeti tőkét. Ez a probléma a növekvő gazdaságok és népesség miatt folyamatosan súlyosbodik. Tény, hogy a jelenlegi növekedési modell nem fenntartható. Ki más, mint az Európai Unió segíthetne abban, hogy az elképzelést fenntarthatóbbá tegyük?

A környezetbarát tervezésről szóló irányelv véleményem szerint igenis előrevivő utat biztosít. Az energiahatékonyasághoz hasonlóan szabványokat és normákat hozhatnánk létre arra vonatkozóan, hogyan kell anyagokat beszerezni, hogyan kell termékeket tervezni úgy, hogy elősegíthető legyen az újrahajszolás és az újrahajszolás, és javítható legyen az erőforrás-hatékonyaság. Inkább előbb, mint később kell foglalkoznunk

az erőforrás-hatékonysággal. Látva az erőforrás-hatékonyságot tartalmazó bizottsági javaslatok korábbi tervezeteit, számomra rejtély, hogy az ilyen javaslatok megvalósítása miért maradt el.

Mondják meg, hogy az uniós jogszabályokban hol máshol vannak erőforrás-hatékonyságot ösztönző intézkedéseink? Szükségünk van olyan politikai keretekre, amelyek mindenre kiterjedően ösztönzik az erőforrás-hatékonyságot, amelyek új modellek kipróbálására – például funkcionális gondolkodásra – ösztönzik a vállalkozásokat, inkább szolgáltatásokat, mint termékeket kínálva, és amelyekben szolgáltatási színvonal, és nem csak megnövekedett értékesítési volumen révén szerzett bevételek is vannak.

Mint mondtam, minderre kiterjedhetett volna az irányelv hatálya. Előrejelzem, hogy néhány éven belül mindannyian sajnálni fogjuk, hogy ma nem voltunk proaktívabbak. Mint mondtam, kihagyott lehetőség.

Dorette Corbey, a PSE képviselőcsoport nevében. – (NL) Elnök úr, először is szeretnék köszönetet mondani az előadónak. Csodálom és értékelem elhivatottságát és elkötelezettségét, és ugyanakkor igen nagyra becsülöm a gyorsaságát. Ami engem illet, mindez kicsit gyorsabban is történhetett volna, és kár, hogy olyan komolyan hátráltatták őt.

Európa ma gazdasági válsággal küzd, de tulajdonképpen mindannyian sok éve küzdünk az innováció hiányával. Más kontinensek gyakran innovatívabbak, mint az Európai Unió. Az Egyesült Államok azért, mert jóval több – köz- és magánszektorbeli – pénzt fektet kutatásba és fejlesztésbe. Japán nagyságrendekkel innovatívabb, részben „top runner” megközelítése miatt. A környezetbarát tervezésről szóló irányelvünk az innovációt célozza. Ez a környezetnek és a gazdaságnak is kedvez. A „Made in Europe” információnak a leginkább környezetbarát termékeket kell képviselnie.

Az innovációnak több vonalon kell végbemennie: alacsonyabb energiafogyasztás, kevesebb termelésből és fogyasztásból származó szennyezés, a természeti erőforrások sokkal jobb kezelése, valamint a termékek újrafelhasználása és újrahasznosítása hasznos élettartamuk végén. Nem csupán energiát használó termékekről van szó, hanem energiával kapcsolatos termékekről is, és teljes mértékben egyetértek az előadóval abban, hogy tulajdonképpen minden termékről szólnia kellene.

Másképp fogalmazva: az erőforrások fontosak. Ha húsz éven belül a Földnek közel kilencmilliárd lakosa lesz, és ha mindannyian ésszerű jóléti szintet akarnak, akkor elengedhetetlen, hogy jól és takarékosan kezeljük a természeti erőforrásokat. Vannak inspiráló koncepciók, mint például a Michael Braungart által előterjesztett bölcsőtől a síríg tartó koncepció, az anyagok teljes újrafelhasználásának lehetővé tételét célzó radikális ötletek.

Ma a fontos kérdés a következő: valójában működik-e a környezetbarát tervezésről szóló irányelv? A környezetbarát tervezésről szóló irányelvből származó legjobban ismert példa a hagyományos izzókra vonatkozó tilalom: nem népszerű, de igen pozitív döntés. Sajnos még mindig van némi bizonytalanság a LED-es körték energiahatékonyságát illetően, mivel némileg kevésbé előnyösnek bizonyulnak, mint amilyen színben azt a gyártók feltüntették.

A környezetbarát tervezésről szóló irányelv másik sajnálatos példája az energiafogyasztás címkézése. Most létezik A, A+, A20, A40 minősítés, és hamarosan minden termék valamilyen A típusú minősítéssel fog rendelkezni. Közben pedig egyáltalán nem világos, mi mit jelent, ami aligha jó példa a környezetbarát tervezésre.

Tisztelt képviselőtársak! Ez a felülvizsgálat sajnos nem oldhat meg mindent. Ragaszkodunk saját eljárásainkhoz és megállapodásainkhoz, és ez tulajdonképpen kihagyott lehetőség. Remélhetőleg az értékelés lehetőséget nyújt majd tökéletesítésre. Fontos, hogy a környezetbarát tervezésről szóló irányelv rövid időn belül mélyreható értékelés tárgyát képezze. Valóban előidézi-e az általunk kért innovációt? Valóban piacvezetővé teszi-e az Európai Uniót és gyártóit? Takarít-e meg energiát? Csökkenti-e a hulladékképződést és a természeti erőforrások használatát? És ami a legfontosabb: kiterjeszthető-e a hatálya az energiával nem kapcsolatos termékekre és minden termékre?

Holger Krahmer, az ALDE képviselőcsoport nevében. – (DE) Elnök úr, Verheugen biztos úr, hölgyeim és uraim, van néhány figyelmeztető szavam erről a kompromisszumról, amelynek elérése nagyon gyors – tulajdonképpen elképesztően gyors volt.

Olyan gyorsan léptünk előre, hogy ezt az irányelvet ma este gyakorlatilag vita nélkül elfogadhattuk volna. Bizonyára ez az egyik oka annak, hogy miért olyan kevés képviselő tervez felszólalást. Szeretnék figyelmeztetni arra, hogy a szóban forgó irányelv hatályát egy olyan időpontban terjesztjük ki, amikor alig van tapasztalatunk a jelenlegi irányelv átültetésével kapcsolatban. Szeretnék arra is figyelmeztetni mindenkit, hogy a hatállyal

kapcsolatos vitát folytattunk a Parlamentben, és e Ház ki akarta azt terjeszteni minden termékre. Úgy gondolom, ez lenne a helytelen út. Elfogadhatatlan és ésszerűtlen is az EU-ban előállított összes terméket környezetvédelmi megfelelés-értékelésnek alávetni, és sajnálatos – legalábbis amennyire én látom –, hogy ez 2012-re nézve lehetőségként szerepel a szövegben.

Szeretnék figyelmeztetni arra, hogy óvakodnunk kell attól, hogy az Európai Bizottság terméktervező hatósággá váljon. A politikusok és a vezető tisztviselők nem tudják jobban – a pénzügyi és gazdasági válság tapasztalatait követően sem –, hogy a termékeket hogyan kell előállítani, ezt a mérnökök talán jobban meg tudják csinálni. Zárásképpen szeretnék mindenkit emlékeztetni arra, hogy ennek a termék-jogszabálynak a fokozódó bonyolultsága megsemmisíti a kis- és középvállalkozásokat. Ezek a vállalkozások sok említett követelménynek alig tudnak eleget tenni, mivel ez és a ma folytatott tevékenységünk további terhekkel fogja fenyegetni őket, melyeknek a gyakorlati következményeivel kapcsolatban az az érzésem, hogy azokat nem gondoltuk át kellően.

Satu Hassi, a Verts/ALE képviselőcsoport nevében. – (FI) Elnök úr, hölgyeim és uraim, őszinte köszönettel tartozom az előadónak, Csibi úrnak kiváló munkájáért.

A környezetbarát tervezésről szóló irányelv nem tartozik a médiát vagy a nagyközönséget lázba hozó kérdések közé, de valójában nagyon fontos dologról szól, bár osztom Wijkman úr azon véleményét is, hogy bővíteni kellene a perspektívát, hogy az irányelv kiterjedjen általában az erőforrás-hatékonyságra.

Az éghajlat védelmének költségét elemző valamennyi tanulmány azt mutatja, hogy a jövőben a leggyorsabban és olcsóbban az energia-megtakarítással csökkentjük a kibocsátásokat. Ha energiahatékonysági követelményeket írunk elő berendezésekre és termékekre, akkor jelentős mennyiségű energiát takarítunk meg – anélkül, hogy az embereknek sok felesleges gonddal kellene bajlódniuk.

Becslések szerint az EU-ban az üvegházhatású gázok 36%-át épületek okozzák. A mindannyiunk által látott jelentések szerint az épületek energiahatékonyságának javítása az éghajlat védelmének egyik leggyorsabb módja. Most ki akarjuk terjeszteni a környezetbarát tervezésről szóló irányelv hatályát például ablakokra, valamint épületek falazó- és szigetelési elemeire vonatkozó energiakövetelmények előírásával. Ez helyes, és úgy vélem, remek dolog, hogy nem engedjük a vegyipari lobbistáknak, hogy blokkolják ezt a kifejezetten szükséges döntést. Ez az irányelv jelentős segítséget nyújt abban, hogy elérjük a 20%-os energia-megtakarítási célt.

Egy másik fontos rendelkezésünkre álló eszköz a berendezések energiafogyasztásának címkézése. Betegesen ostoba dolog, hogy a Bizottságnak arra kellene törekednie, hogy megszüntesse az A-tól G-ig terjedő skálát, amely eddig olyan jól működött, amelyet a fogyasztók közlelől megismertek, és amely a világ többi részén is mintául szolgált. Örülök annak, hogy az Ipari, Kutatási és Energiaügyi Bizottság ezen a héten határozottan állást foglalt amellett, hogy az A-tól G-ig terjedő skálát meg kell tartani, és kritériumait a technológia fejlődésének megfelelően frissíteni kell. Remélem, hogy a Bizottság végre figyelmet szentel e Parlament nagyon határozott és egyértelmű véleményének.

Günter Verheugen, a Bizottság alelnöke. – (DE) Tisztelt Képviselők! E vitában az ellentmondás nem az energiahatékonysághoz kapcsolódik. Úgy vélem, mindenki egyetért azzal, hogy a Bizottság javaslata jelentős előrelépést eredményez majd az energiahatékonyság növelése, az energia-megtakarítás és az üvegházhatású gázok kibocsátása terén. Erről szól ez a javaslat. Ez egy olyan javaslat, amely éghajlat- és energiapolitikánkhoz kapcsolódik. Némileg meglep az imént hallott heves kritika. Úgy vélem, hogy a ma itt elmondottakban igen világossá tettem, hogy a Bizottság által folytatott integrált termékpolitika az energiahatékonyságot és az erőforrások megőrzését szervesen összetartozónak tekinti. Ebben a tekintetben az erőforrások megőrzése igenis abszolút mértékben döntő szerepet játszik az előterjesztett javaslatban. Úgy tűnik, hogy ez a tény elkerülte a figyelmüket.

Hadd emeljem ki azt is, hogy a végrehajtási intézkedések vonatkozásában az irányelv 1. melléklete már a termék teljes életciklusa esetében környezeti szempontból lényeges összes tulajdonságra kiterjed – azaz inkább az erőforrás-hatékonyságot, mint pusztán az energiahatékonyságot tartalmazza –, és hadd emeljem ki azt is, hogy a Bizottság a környezetbarát tervezési paraméterek megállapításakor – kifejezetten e célra kidolgozott módszertan segítségével – figyelembe veszi, hogy melyek igényelnek szabályozást az energiát használó termékek környezetbarát tervezésére vonatkozó végrehajtási intézkedésekben. Az egyedi végrehajtási intézkedések vonatkozásában az erőforrás-hatékonyság feltétlenül kulcsfontosságú.

Hadd mondjak azonban valami nagyon általánosat az e kérdéssel kapcsolatos politikáról. Úgy gondolom, hogy ez az új termékpolitika, amelynek számottevő hatása lesz a fogyasztói viselkedésre, a teljes ipari

termelésre és egész gazdasági kultúránkra, nem valósítható meg egyetlen csapással, hanem azt folyamatos növekedéssel kell megvalósítani. Ezenkívül jogszabályban foglalt szabályokat mindig csak akkor ésszerű megállapítani, miután már van legalább minimális tapasztalatunk, és ebből jelenleg nincs elég, amikor alapvető fogyasztási cikkek erőforrás-hatékonysága kerül szóba. Igen egyértelműen meghatároztuk azonban azt az irányt, amerre tartunk, és egészen biztos vagyok abban, hogy amikor legközelebb foglalkozunk ezzel az irányelvvel, a hangsúly már nem az energiahatékonyságon, hanem inkább az erőforrások megőrzésén lesz.

Hálás lennék mindannyiuknak, ha a jelenlegi helyzetben megtehetnénk azt, ami pillanatnyilag ésszerűen elérhető, és együtt valósíthatnánk meg azt, ami igazán fontos és tartós hozzájárulás az energiafogyasztás minimálisra csökkentéséhez, és ezáltal azon célunk eléréséhez, hogy Európát világelsővé tegyük az energiahatékonyság és a CO₂-termelés csökkentése terén.

, a Bizottság alelnöke.

A Bizottság nyilatkozata

Csibi-jelentés (A6-0096/2009)

A Bizottság nyilatkozik arról, hogy az energiával kapcsolatos termékek környezetbarát tervezésére vonatkozó követelmények megállapításának kereteiről szóló európai parlamenti és tanácsi irányelv javasolt hatálykiterjesztésének elfogadása nem fogja érinteni a jelenleg létrehozott munkaprogram végrehajtását.

Ezen túlmenően a munkaprogram létrehozásakor, valamint az átdolgozott irányelv szerinti új végrehajtási intézkedésekre vonatkozó jelentéstétel során megfelelően figyelembe fogja venni az irányelv alapján szerzett tapasztalatokat. Az irányelv 15. cikke (2) bekezdésének c) pontjával és a szabályozás javítására vonatkozó alapelvvel összhangban a Bizottság különösen annak biztosítására fog törekedni, hogy a termékekre vonatkozó uniós jogszabályok általános koherenciája fennmaradjon.

Ezenkívül a Bizottság az irányelv hatályának az energiával nem kapcsolatos termékekre történő – 21. cikk szerinti – kiterjesztése megfelelőségének értékelésekor mérlegelni fogja az ilyen termékekre vonatkozó jelentős környezeti paraméterek azonosítására és kezelésére vonatkozó módszertan kiigazításának szükségességét.

Magor Imre Csibi, előadó. – Elnök úr, a kompromisszum soha nem könnyű, és a mai vita megmutatta, hogy eltérő a véleményünk, ugyanakkor viszont soha nem könnyű helyes középutat találni az Európai Parlament progresszív szemlélete, valamint a főigazgatóságok és a Tanács realizmusa között.

Szeretném azonban őszintén megköszönni a főigazgatóságoknál dolgozó kollégáink rugalmasságát. Szeretnék köszönetet mondani Verheugen biztos úrnak is támogatásáért és pozitív szavaiért, továbbá megköszönöm az árnýelőadóknak, akik segítettek nekem ebben a jogalkotási folyamatban.

Véleményem szerint sikerült helyes középutat találnunk ebben a javaslatban, és sikerült e csomag olyan kezelési módját megtalálnunk, amely nem fogja túlterhelni az ipart, hanem segíteni fog nekünk egy fokozottabban energiahatékony és erőforrás-hatékony európai ipar megvalósításában.

Bizonyos fókig szeretnék ugyanakkor reflektálni kollégám, Krahmer úr mondanivalójára, és kifejezni abbéli reményemet, hogy e javaslat végrehajtása ugyanolyan gyors lesz, mint a jogalkotási munkánk.

Szeretnék tehát gyors végrehajtást látni, szeretnék gyors eredményeket látni, és szeretnék olyan eredményeket látni, amelyek elsősorban az európai polgárok érdekeit, másodsorban pedig az európai ipar érdekeit is szolgálják.

Elnök. – A vitát lezárom.

A szavazásra holnap, déli 12 órakor kerül sor.

Írásbeli nyilatkozatok (az eljárási szabályzat 142. cikke)

Rovana Plumb (PSE), írásban. – (RO) A jelenlegi pénzügyi válság csak segít az EU azon felelősségének megerősítésében, hogy betartsa az energiaügy és a környezetvédelem területén vállalt kötelezettségeit. Számos intézkedést kell hozni (például a környezetbarát tervezés területén) annak érdekében, hogy európai fogyasztási és gyártási szokásaink – vállalkozásaink és polgáraink további költségekkel terhelése nélkül – fenntarthatóbbá váljanak.

A környezetbarát tervezés a termék életciklusának első szakaszához kapcsolódik. Az új koncepció célja a termékek és a gyártási eljárás környezeti hatásának megszüntetése. A termék környezeti hatásának, valamint a teljes életciklusa során felmerülő költségeknek mintegy 80%-a kiszámítható a tervezési szakaszban. A gyártók környezetbarát tervezési erőfeszítéseinek köszönhetően keletkezett ismeretanyag felhalmozása és terjesztése a környezetbarát tervezésről szóló irányelv korszerűsítésének egyik döntő előnye.

A fogyasztók energiahatékonyságról és erőforrásokról történő tájékoztatásának kulcsfontosságú elemmé kell válnia a gyártók döntéseiben. Az energiahatékonyság javítása az üvegházhatású gázok kibocsátása csökkentésének leggyorsabb és legolcsóbb módja. Annak érdekében, hogy fokozottabb átláthatóságot lehessen biztosítani a fogyasztóknak, az iparnak és az illetékes hatóságoknak, és biztosítani lehessen a fogyasztóknak és a kvv-knak szánt adatok gyors összegyűjtését, léteznie kell egy elérhető adatbázisnak.

Támogatom az online környezetbarát tervezési nyilvános adatbázis létrehozására vonatkozóan a Bizottságnak benyújtott kérést.

21. Az építési termékek forgalmazására vonatkozó harmonizált feltételek (vita)

Elnök. – A következő napirendi pont Neris asszony Belső Piaci és Fogyasztóvédelmi Bizottság nevében előterjesztett jelentése (A6-0068/2009) az építési termékek forgalmazására vonatkozó harmonizált feltételek megállapításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatról (COM(2008)0311 – C6-0203/2008 – 2008/0098(COD)).

Catherine Neris, előadó. – (FR) Elnök úr, Biztos úr, hölgyeim és uraim, ma este végéhez közeledik annak a munkánknak az első szakasza, amely a Bizottság építési termékek forgalmazásának feltételeire vonatkozó javaslatát vizsgálja.

Ezzel kapcsolatban szeretném megköszönni a Bizottság szakmai támogatását, és szeretném megköszönni minden árnyékelőadó fogékonyságát és párbeszéd kialakítására való hajlandóságát, amely lehetővé tette, hogy fokozatosan ugyanarra a véleményre jussunk, és ennek az ügynek a fontosabb kérdéseit illetően megállapodás szülessen.

Mindamellet, hogy valóban maximálisan támogatjuk a reform céljait, amelyek a piac működésének javítására, a CE-jelölés hitelességének biztosítására és a rendszer egyszerűbbé tételére irányulnak, illetve osztozunk annak a kétségtelen érdeknek a képviselőjében, hogy közös szakmai nyelvet kell találnunk, a Belső Piaci és Fogyasztóvédelmi Bizottság tagjainak többsége aggodalommal fejezte ki kétségeit.

Ezek a bizonytalanságok elsősorban azzal magyarázhatóak, hogy egyöntetűen az a szándékunk, az egyszerűsített és könnyített eljárás ne csökkentse a termékekre vonatkozó ellenőrzési és tájékoztatási kötelezettséget.

A kétségek a Bizottság azon álláspontjával kapcsolatosan is felmerülnek, amely – véleményünk szerint – megelégszik egy olyan helyzettel, ahol a termék értékelésére vonatkozó kritériumok meghatározásának egy része a tagállamok hatáskörébe tartozik, tehát a CE-jelölés valódi jelentése attól az országtól függ, ahol a termékeket forgalmazzák; ezáltal hitelességi problémákat okoz.

Végül a fenntartásaink egyik oka az is, hogy egy olyan időszakban, amikor Európát a környezetbarát gazdaság útjára próbáljuk terelni, az elénk terjesztett szöveg nem foglalkozik sem a termékek energiateljesítményével, sem a felhasználókra gyakorolt részben káros hatásával.

Ezen aggodalmakra válaszul a Belső Piaci és Fogyasztóvédelmi Bizottság egy sor változtatást ismertetett. Személy szerint ezek közül ötöt említek meg.

Először is azt javasoljuk, hogy tartsuk fenn a CE-jelölés kötelező feltüntetését a piacra kerülő építési termékeken – így garantálható, hogy minden Európában eladott terméket megfelelő ellenőrzési eljárásnak vetnek alá.

Nem szabad, hogy ez a döntés még több terhet rójon a leggyengébb vállalatokra, és így akadályozza a működésüket. Ezért álltunk ki a mikrovállalkozásokra vonatkozó egyszerűsített eljárás fenntartása mellett, és ezért vezettünk be olyan intézkedést, amely felmenti a kis tételben dolgozó kisiparosokat a kötelező CE-jelölés használatáról.

A második észrevétel a CE-jelöléshez való hozzáférést megkönnyítő eljárásokra vonatkozik. Úgy döntöttünk azonban, hogy ezekkel az eljárásokkal kizárólag az építési termékeket előállító gyártók élhetnek, importőrök

nem. Ez a megközelítés, amely a piac felügyeletének javítására irányul, lehetővé teszi, hogy megakadályozzuk alacsony színvonalú termékek gyanús importőr cégek által történő behozatalát.

A harmadik legfontosabb változtatás a harmonizáció minimumszintjének bevezetése az európai építési termékek értékelési kritériumai tekintetében. Ez azt hivatott biztosítani, hogy a CE-jelölés azonos jelentéssel bírjon, bármely országban forgalmazzák is az adott terméket.

Ahol csak lehetséges, tulajdonképpen azt szeretnénk, ha a termékek értékelésekor Európában használt kritériumok minden tagállamban megegyeznének. Ezért bevezettük olyan új értékelési kritériumok létrehozásának lehetőségét is, amelyek nem csupán műszaki tulajdonságok, hanem olyan közérdekű témák teljesítményének értékelésére is használhatóak, mint a környezetvédelmi, a biztonsági és az egészségügyi kockázatok.

Ugyanezen okból kifolyólag – és ez lesz a negyedik észrevételem – hozzájárultunk a gyártók által a teljesítményre vonatkozóan kibocsátott felhasználói információk számottevő javításához. A gyártók, például, ezután egy mellékelt listán kötelesek feltüntetni minden egészségre ártalmas anyagot, beleértve a vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről és korlátozásáról szóló REACH-irányelvben szereplő anyagokat is.

Végezetül, és ez lesz az utolsó észrevételem, a Belső Piaci és Fogyasztóvédelmi Bizottság tagjai több átláthatóságot próbáltak bevezetni az építési termékek tanúsítási feltételeivel kapcsolatban, a vállalatok szerepére vonatkozóan a tanúsítvány megszerzésének folyamatában, illetve a CE-jelöléshez való hozzájutás feltételeinek tisztázásával kapcsolatban, világosan megkülönböztetve a hozzájutás módját a harmonizált szabványnak megfelelő termékek, valamint azon termékek esetében, amelyekre nem vonatkozik szabvány, illetve amelyeket gyakran innovatív termékeknek neveznek.

Ez a munka tulajdonképpen a végéhez közeledik, de nem jutott el arra a szintre, amelyet szerettünk volna. Azok a nehézségek, amelyekkel az álláspont kialakításakor a Tanács küzdött, valójában azt jelentették, hogy a francia és a cseh elnökség megfelelő együttműködése ellenére sem tudtunk közös megegyezésre jutni.

Ma sajnálom ezt, bár tudom, ha a számunkra biztosított többletidő ezt lehetővé teszi, a második olvasat alkalmával sokkal szélesebb körű konszenzust érhetünk el, és mindenekelőtt sokkal érdemibb megbeszéléseket folytathatunk, és kifejezésre juttathatók a szóban forgó ágazatra vonatkozó különböző álláspontok.

Günter Verheugen, a Bizottság alelnöke. – (DE) Elnök úr, tisztelt Képviselők, szeretném megköszönni az előadót, Neris asszony ilyen átfogó és szakmai szempontból bonyolult javaslat elkészítésére tett erőfeszítéseit. Ez egy olyan jogalkotási folyamat, amely mindannyiunk számára nagy kihívást jelent, de tisztában kell lennünk azzal, hogy itt egy rendkívül fontos ágazat jövőjéről van szó.

Az építési termékek önmagukban a belső európai termékek 30%-át teszik ki, és ha ide számítjuk az építési tevékenységet is, az építőipari ágazat az Európai Unió teljes gazdasági termelésének 10%-áért felelős. Ennél fogva teljesen egyértelmű, hogy az ágazat versenyképességének javítására irányuló törekvések – főként a jelenlegi válsághelyzetben – különösen fontosak.

Ezzel a javaslattal az építési termékek piacának megerősödéséhez szükséges szilárd alapok megteremtése a célunk. Csak így biztosíthatjuk a fellendülési szakasz után szükséges növekedést és foglalkoztatást. E cél elérése érdekében az építési termékekről szóló jelenlegi irányelvet össze kell hangolni a jobb jogalkotás elveivel.

Most pedig felvázolom, mit is próbáltunk elérni. Tisztázni akartuk a CE-jelölés fogalmának és használatának alapjait, a vállalkozások költségeinek csökkentése érdekében le akartuk egyszerűsíteni az eljárásokat, különösen a kis- és középvállalkozások esetében, és meg akartuk erősíteni az egész rendszer hitelességét.

Számomra ez arról szólt, hogy kerüljük a vállalkozások szükségtelen terheit, különösen ami a legkisebb vállalkozásokat illeti. Véleményem szerint tehát fontos, hogy ne vezessünk be újabb adminisztratív, illetve értékelési eljárásokat, és ez mindenekelőtt a legkisebb helyi vállalkozások számára elengedhetetlen fontosságú.

Az európai kisvállalkozói intézkedéscsomagnak megfelelően, amelyről el kell mondanom hogy nemrégiben rendkívül meleg fogadtatásban részesült a Házban, a Bizottság javaslata egyszerűsített eljárásokat indítványoz mikrovállalkozások számára, olyan termékekre vonatkozóan, amelyek esetében nem merül fel komoly biztonsági aggály. Nem szeretném, ha ez a megközelítés változna – ez a javaslat egyik legfontosabb eleme. A gyakorlatban ugyanis az építési termékek számos kategóriája – például ablakok, beltéri ajtók, padlóburkolatok – esetében a nagyon kis gyártók létezése rendkívül fontos a piac működése szempontjából,

és ez a fogyasztók érdeke is. A kis gyártókban rejlő lehetőségeket hatékonyan ki kell aknázni az európai építőipar javára.

Nem osztom azt a véleményt, hogy szükséges lenne a veszélyes anyagok feltüntetését előírni azon a szabályozáson túl, amelyet a REACH-rendelet keretében már bevezettünk. Teljes mértékben biztosíthatom Önöket arról, hogy a REACH-szabályozások keretén belül megállapított szabályok mindenre kiterjednek – nincs semmi egyéb, amit az építőipari ágazattal kapcsolatban tennünk kellene – minden problémát, amit eddig hallottam, átfogóan kezel a REACH-rendelet. Valóban azon gondolkodom, mi értelme lenne, hogy amikor van egy mindenre kiterjedő, vegyi anyagokra vonatkozó integrált szabályozási rendszerünk, új, a régiektől eltérő szabályokat vezessünk be az egyes termékek tekintetében? Semmi esély arra, hogy a Bizottság támogasson egy ilyen felvetést.

Végül a CE-jelölésről és a nemzeti jelölések használatának eltörléséről beszélek. Egészen világos leszek: ahol elő vannak írva, ott a nemzeti jelölések több, kiegészítő tesztelési eljárást követelnek meg az építési termékek esetében, mint amelyeket a harmonizált európai szabályok meghatároznak, de tartalom tekintetében ez egyáltalán nem jelent többletértéket. Ami hozzáadódik, az az érintett vállalkozások számára több bürokrácia és többletmunka. Ez pontosan ellentétes a javaslat fő céljával.

Az építőipari ágazat helyzete különbözik azoktól a szokványos területektől, amelyeket „új megközelítést alkalmazó jogalkotás” terminussal szoktunk illetni, és amely a közelmúltban a belső piaci csomag témája volt. Nem másolhatjuk le egyszerűen azokat a megoldásokat, amelyeket az „új megközelítést alkalmazó jogalkotás” keretén belüli egyéb ágazatokban bevezettünk, mivel az építőipari ágazatnak teljesen más a szerkezete és teljesen más anyagokkal dolgozik.

Érthető okok miatt nem tértem ki minden módosításra. A Parlament munkatársait írásban fogjuk tájékoztatni a többi parlamenti módosításra vonatkozó bizottsági álláspontról.

Az építési termékekre vonatkozó rendeletjavaslat véleményem szerint igen nagy jelentőségű. Fontosnak tartom a mai vitát és egyetértek az előadóval abban, hogy ha egy kicsit több idő áll rendelkezésünkre, jó esélyünk van közös eredmény és szilárd kompromisszum elérésére.

Den Dover, az Ipari, Kutatási és Energiaügyi Bizottság véleményének előadója. – Elnök úr, a Biztos úr mondhatni jó rálátással rendelkezik az építőiparra. Csak annyit szeretnék megjegyezni, hogy a teljes GDP jelentős hányada származik az építőiparból, mintegy 12 vagy 13%, ami az építőanyagokat illeti, az anyagoknak mintegy 4 vagy 5%-a, tehát igen fontos ágazatról van szó.

Eredetileg általános mérnök vagyok, és nagy megtiszteltetés volt számomra az Ipari, Kutatási és Energiaügyi Bizottság nevében véleményezni a javaslatot. Örültem, hogy végül teljes és egyöntetű támogatásban részesült az általunk elkészített vélemény. Mi inkább a műszaki részt helyeztük előtérbe, mint a kereskedelmet, mivel igazából ma este a belső piac szemszögéből folyik a vita.

Az építőipari ágazatnak valóban szüksége van egy rendeletre, miután az irányelv 20 éve lépett életbe. Szeretném hangsúlyozni a több CE-jelölés szükségességét, ez rendkívül fontos. Nem szeretnénk több nemzeti szabványt látni, és kívánom, hogy ez az egész folyamat nagyon sikeres legyen a jövőben. Ez egy nagyon fontos intézkedés egy nagyon fontos iparágban.

Zita Pleštinská, a PPE-DE képviselőcsoport nevében. – (SK) Jelenleg sok eltérés van az egyes tagállamokban az építési termékekre vonatkozó elvárások, illetve azok épületekbe való beépítésének tekintetében.

Mivel az építőipar egyike azon ágazatoknak, amelyekben a kölcsönös elismerés elvét a leggyakrabban megsértik, örömmel fogadom az építési termékek forgalmazásáról szóló javasolt rendeletet. Ez egy igen átfogó jogszabály, amely egy, az építési termékekre és számos szabályozásra vonatkozó húszéves irányelvet kíván megújítani. Ez a rendelet módosítja a megfelelőségi követelményre vonatkozó nyilatkozatot is, harmonizálja a jogi terminológiát, és meghatározza a kis- és középvállalkozásokra vonatkozó kivételeket. Tudomásom szerint az építőanyag-gyártók nagyon érdeklődnek a CE-jelölés iránt. Emellett ennek igencsak meg kell könnyítenie az adminisztrációt mind az exportőrök, mind az importőrök számára, és a forgalmazás szempontjából is igen nagy jelentőséggel bír.

A meszet, cementet és téglát előállítók például már élvezik a CE-jelölés nyújtotta előnyöket. Az építőipari ágazatban a CE-jelölés nem jelzi a termékbiztonságot, a nemzeti jelölések pedig nem jelentenek többletértéket a felhasználók számára – ehelyett akadályozzák a nemzetközi piacra jutást. A nemzeti jelölések nem jelzik, hogy egy-egy termék egyéb tulajdonságait is tesztelték, és nem is közölnek semmit az építési termék

minőségéről. Ennek ellenére a gyártóknak igen gyakran fizetniük kell a tesztelésért, valamint azért, hogy a termékeiket nemzeti jelölésekkel láthassák el.

Nincs ellenvetésem a jelölések önkéntes használata ellen, melynek célja a termékek minőségi tulajdonságai – például a környezetbarát tervezés – tesztelése. Azt hiszem, fő célul a CE-jelölés megerősítését, illetve használatának kötelezővé tételét kell kitűznünk. Verheugen biztos úr, tiszteletben tartom a nemzeti jelölések építési termékeken való feltüntetésére vonatkozó véleményét, de árnyékelőadóként én a Bizottság eredeti javaslatát támogatom.

A harmonizált szabványok a gyártók számára hatékonyabb és helyénvalóbb eszközök az építési termékek piacán, ezért büszke vagyok arra, hogy itt az Európai Parlamentben én szövegeztem az európai szabványok finanszírozási keretrendszerét. Szeretném megköszönni az előadók, Neris asszony, Fourtou asszony és Rühle asszony, illetve munkacsoportjaik kitűnő együttműködését, valamint kollégáim, Den Dover, Malcolm Harbour, Andreas Schwab és Tereza Pinto de Rezende e kiváló munkához való hozzájárulását. Szintén szeretném kifejezni köszönetemet a Bizottságon belüli kollégáimnak, valamint a cseh elnökségnek a befogadó és konstruktív szemléletükért. Sok sikert kívánok ennek a jogszabálynak.

Jan Cremers, a PSE képviselőcsoport nevében. – (NL) A termékszabványok létrehozása nem pusztán műszaki kérdés. Húsz éve részt vettem az első szabványok megalkotásában egy teljesen más felelősségi területen, az építési szektorban. Azt kell mondjam, elégedett vagyok a Neris asszony által elért eredménnyel.

Egy építési termék hatékonyságát ugyanis nem csak annak műszaki adottságai és főbb tulajdonságai alapján kell értékelni, hanem egészségügyi és biztonsági szempontból is, mégpedig annak teljes életciklusára vonatkozóan. Képviselőcsoportunk ezért keményen dolgozott, hogy a jelentésbe olyan intézkedések is bekerüljenek, amelyek mind a munkavállalók, mind a felhasználók biztonságát és a környezet védelmét is szolgálják. Köszönöm az előadónak az ehhez nyújtott segítségét.

Képviselőcsoportunk azon a véleményen van, hogy minden, a gyártó által ismert információnak bele kell kerülnie a teljesítményre vonatkozó nyilatkozatba, beleértve a veszélyes anyagokkal kapcsolatos információkat is. A tagállamoknak biztosítaniuk kell a jogszabályok megfelelő alkalmazását, és gondoskodniuk kell a jogsértések szankcionálásáról, ideértve a komolyabb jogsértések esetében a büntetőjogi szankciókat is.

Elnök úr, a termékek harmonizálásakor túl gyakran merül fel az az érv, hogy ez egy műszaki probléma, amelyet nem keverhetünk össze társadalmi intézkedésekkel. Örülök, hogy ebben az esetben rá tudunk cáfolni erre az érvre, és remélem, holnap pontot tudunk tenni az ügy végére.

Janelly Fourtou, az ALDE képviselőcsoport nevében. – (FR) Elnök úr, Biztos úr, hölgyeim és uraim, először is szeretnék gratulálni Neris asszonynak munkájához, amelyet egy olyan műszaki kérdéssel kapcsolatban végzett, amit nekünk, laikusoknak különösen nehéz átlátnunk.

A Bizottság által előterjesztett rendelet célja harmonizált jogi keret megteremtése a rugalmasság megtartása, valamint az adminisztratív kiadások és rezsiköltségek csökkentése mellett. Nem tudom, valaha elértük-e ezt a célkitűzést, de az előadóval és a többi árnyékelőadóval együtt legalább megpróbáltuk megkönnyíteni a második olvasattal kapcsolatos munkát, hiszen a Tanács nem ért el közös álláspontot.

Nem bocsátkozom most részletekbe, de szeretném kihasználni a rendelkezésemre álló időt, hogy ismertessem az Európai Szabad Szövetség Képviselőcsoportjának a CE-jelölésre vonatkozó álláspontját, amely a jelentés egyik legfontosabb elemét képezi. Ebben a kérdésben az ALDE képviselőcsoport teljes mértékben egyetért a Bizottsággal, és mindig is ellenezte a nemzeti jelölések túlzott elterjedését.

Ezért mi meg fogjuk szavazni a CE-jelölés kizárólagossá téételét, a jelölés megszerzésére vonatkozó eljárás egyszerűsítését és a mikrovállalkozásokat illető könnyítést.

Andreas Schwab (PPE-DE). – (DE) Elnök úr, Biztos úr, hölgyeim és uraim, én is szeretném megköszönni az előadónak, az árnyékelőadónak és mindenekelőtt Pleštinská asszonynak. Ott folytatnám, ahol Fourtou asszony abbahagyta.

Végül is egy évvel ezelőtt megállapodtunk az árukra vonatkozó intézkedéscsomagról, és meg kellett oldanunk a CE-jelölés összetett kérdését. Verheugen biztos úr, az Európai Parlament Szocialista Képviselőcsoportja azon döntésének, hogy az akkor elért kompromisszum kerüljön bele az irányelvbe, szintén köze van ahhoz, hogy az Önök által megrendelt tanulmányban valószínűleg nem volt hatékonyan képviselve a Ház minden része. Önnek, Biztos úr, most kiváló alkalma nyílik arra, hogy erősebb nyomást gyakoroljon a Szocialista Képviselőcsoportra a tanulmány eredményeinek figyelembevétele érdekében. Ezt talán elismeri majd a

holnapi szavazás is, főleg mivel a CE-jelölés ebben az irányelvben – ellentétben az árukra vonatkozó intézkedéscsomaggal – nem kapcsolódik a fogyasztók számára lényeges információkhoz, csak olyan terméktulajdonságokhoz, amelyek egyébként is más célokat szolgálnak.

Másodszor, az építési termékekről szóló rendelet nagyon sikeres volt a belső piac kialakításához szükséges erőfeszítések tekintetében, mivel egyfelől számos területen sikerült véghezvinnünk a kis- és középvállalkozásokra vonatkozó szabályozások leegyszerűsítését, másrészt pedig a mikrovállalkozások esetében bevezettük az európai kisvállalkozói intézkedéscsomagban említett könnyítéseket. Ezeket a könnyítéseket nyíltan és gyakran követelték tőlünk, több fórumon is.

Maximálisan egyetértek azokkal a véleményekkel, amelyeket a nemzeti szabványügyi intézetekkel kapcsolatban kifejtettek. Ebben a tekintetben sokkal erősebb európai belső piacra lenne szükségünk. Egy spanyol gyártó számára lehetségesnek kellene lennie, hogy egy spanyol szabványügyi intézet engedélyezze egy adott termék németországi vagy svédországi forgalmazását, mintsem próbáljon megfelelni az engedélyezés nemzeti intézetek által meghatározott kritériumainak.

Ezenkívül, Biztos úr, örömmel hallottam a vegyi anyagokra vonatkozó szabályozással kapcsolatos mondanivalóját. Számunkra nagy erőfeszítést jelentett a REACH-rendelet létrehozása, és nem kellene emellé még újabb szabályokat elfogadnunk minden egyes törvényjavaslat esetében, amely ilyen vagy olyan módon vegyi anyagokra vonatkozik.

Van néhány olyan kérdés, amelyekkel újra foglalkoznunk kell a második olvasat alkalmával. Az első ilyen kérdés a termékkérélmekre irányuló szabályozás kérdése. Azt gondolom, sokkal több szabályozásra van szükség ezen a területen annak érdekében, hogy a felhasználók valóban hatékony betekintést nyerhessenek. Meg kell akadályoznunk a kettős szabályozást is. A 6. melléklet véleményem szerint túl messzire megy. Az alacsony feszültségről szóló irányelv és a gépekről szóló irányelv e tekintetben sok területet lefed. Alaposan át kell gondolnunk, szükség van-e ebben az esetben egy *lex specialis* szabályozásra. Ami a többi illeti, Neris asszony szilárd alapot teremtett az első olvasat alatti szavazáshoz.

Günter Verheugen, *a Bizottság alelnöke*. – (DE) Elnök úr, köszönöm, hogy ismét átadta nekem a szót, de nincs rá szükségem. Mindössze annyi hozzáfűznivalóm maradt, hogy megköszönjem Önöknek ezt a konstruktív és hasznos vitát.

Catherine Neris, *előadó*. – (FR) Elnök úr, köszönöm, Biztos úr, köszönöm, hölgyeim és uraim, köszönöm Önöknek, hogy ilyen részletesen hozzájárultak ehhez a munkához.

Csak egyetlen észrevételt teszek: tulajdonképpen figyelembe vettem mindazt, ami elhangzott, mert úgy vélem, hogy ennek a munkának folytatódnia kell. Fontosnak tartjuk, hogy ez az ágazat kicsit strukturáltabb legyen a Közösségen belül, de mindenekelőtt azt, hogy az előírás, amelyet a CE-jelölés tekintetében kicsit kimerítőbbnek szeretnénk, jóval következetesebb legyen. E tekintetben mindenekelőtt egy jobb Európa érdekében további európai integrációt szeretnénk, és tulajdonképpen e szenzitív ágazatok további integrációját, mert tudjuk, hogy ezek jelentik gazdaságaink középpontját, és a gazdasági fellendülés szempontjából katalizátorként szolgálnak. Emellett szükség van az általunk említett valamennyi kérdés kezelésére.

Az utolsó dolog, amiről beszélni akartam, tulajdonképpen ahhoz kapcsolódik, amit Schwab úr az összes tanulmányról mondott. Természetesen figyelembe fogjuk venni a lezárt tanulmányokat, nemcsak azért, hogy megerősítsük az eddigi értékeléseket, hanem azért is, hogy elvégezzünk bármely, szükségesnek bizonyuló ismételt értékelést. Úgy vélem, hogy elengedhetetlen számunkra az együttgondolkodás ebben az ágazatban, és így fogunk tenni.

Köszönöm, Biztos úr, hogy megtartotta ezeket a gyümölcsöző eszmecsereket, és mindenesetre remélem, hogy második olvasat alkalmával ez a szöveg összhangban lesz vállalatunk igényeivel, és igazodni is fog azokhoz.

Elnök. – A vitát lezárom.

A szavazásra holnap, déli 12 órakor kerül sor.

22. A megtakarításokból származó kamatjövedelem adóztatása - Közös hozzáadottértékadó-rendszer az importtal és más határokon átnyúló műveletekkel kapcsolatos adócsalások vonatkozásában (vita)

Elnök. – A következő napirendi pont a közös vita a következő jelentésekről:

- Hammon úr Gazdasági és Monetáris Bizottság nevében előterjesztett jelentése (A6-0244/2009) a megtakarításokból származó kamatjövedelem adóztatásáról szóló 2003/48/EK irányelvet módosító szülő tanácsi irányelvre irányuló javaslatról (COM(2008)0727 – C6-0464/2008 – 2008/0215(CNS)), valamint

- Visser úr Gazdasági és Monetáris Bizottság nevében előterjesztett jelentése (A6-0189/2009) a közös hozzáadottértékadó-rendszerről szóló 2006/112/EK irányelvnek az importtal és más határokon átnyúló ügyletekkel kapcsolatos adócsalás tekintetében történő módosításáról szóló tanácsi irányelvre irányuló javaslatról (COM(2008)0805 – C6-0039/2009 – 2008/0228(CNS)).

Benoît Hamon, előadó. – (FR) Elnök úr, először is szeretnék köszönetet mondani az árnyékelőadóknak, akik hozzájárultak a szóban forgó jelentés Gazdasági és Monetáris Bizottságon belüli elfogadásához, nem utolsósorban Pietikäinen asszonynak és Raeva asszonynak, továbbá szeretnék gratulálni az Európai Néppárt (Kereszténydemokraták) és az Európai Demokraták Képviselőcsoportja, valamint a Liberálisok és Demokraták Szövetsége Európáért Képviselőcsoport koordinátorainak, Gauzès úrnak és Klinz úrnak, akik fontos szerepet játszottak abban, hogy a holnapi plenáris ülésünkön szavazásra bocsátandó, szóban forgó jelentést a Gazdasági és Monetáris Bizottság elfogadta.

Tudják, hogy a G20 találkozó lezárásakor az EU néhány állam- és kormányfője – mégpedig kiemelkedő személyiségek – győzelmet hirdettek, és egy közleménysorozatban jelentették be, hogy a banki titoktartás kora lejárt.

Ezek a dörgegelmes nyilatkozatokon túl az Európai Parlament – és ezt örömmel veszem – most már hozzáfogott a gyakorlati munka megvalósításához, és nem csak a kommunikáció iránt mutatott érdeklődést, hanem azok iránt az erőfeszítések iránt is, amelyeket az évente 200 milliárd euróra becsült adóikikerülés elleni hatékony küzdelem érdekében megtehet. Ezt a 200 milliárd eurót össze kellene vetni az európai országok válságkezelésében segítő gazdaságélénkítési tervek összegeivel, össze kellene azokat vetni az Európai Unió költségvetésével, továbbá az európai országok deficitszintjével is. Ma az európai adófizetők teljesen indokoltan kérik az európai bankszektortól, következésképp az európai bankoktól, hogy tegyék meg azokat az erőfeszítéseket, amelyek révén a tagállami adóhatóságok behajthatják az adóikikerülés vagy -csalás révén kiesett adóbevételek egy részét.

Konstruktív munkát végeztünk, és úgy vélem, elkerültük, hogy utasítgatáshoz vagy kölcsönös vádaskodáshoz folyamodjunk. Három területen előreléptünk, és szeretném üdvözölni az Európai Bizottság szövegtervezetét és a Kovács biztos úr mellett folytatott munkát, aki kétségkívül a helyes irányba tartott. Amennyire tőlünk tellett, a lehető legjobban megpróbáltuk mérvadónak tekinteni az európai adófizetők által mondottakat annak érdekében, hogy három vonalon javítsunk a Bizottság szövegén.

Úgy döntöttünk, hogy ami az irányelv hatályát illeti, a szöveg kicsit túlságosan szerény, mind az érintett jogi struktúrák, mind pedig a megtakarítási termékek meghatározása vonatkozásában. Tudjuk, hogy a pénzügyi tervezésnek gazdag a képzelete, amikor olyan új pénzügyi termékek kitalálásáról van szó, amelyek egyesek számára lehetővé teszik az adóikikerülést. A Parlament és a Bizottság ezért tesz javaslatot egy olyan bizottsági eljárás indítására, amely a megtakarítási termékek meghatározását az említett pénzügyi tervezés jelenlegi realitásához igazítja.

Ami azonban ezt a kérdést illeti, jelenleg sok termék az irányelv hatályán kívül esik, és véleményünk szerint ezeket mielőbb a hatálya alá kellene vonni; különösen ez a helyzet néhány olyan nyugdíjrendszer esetében, amelyek tőkésítésen keresztül működnek, és még általánosabban: úgy véljük, hogy a befektetés 95%-át garantáló termékeknek az irányelv hatálya alá vonására tett javaslat nem nyújt kellő garanciákat.

Ezért gondoljuk úgy, hogy a 90%-os küszöb ésszerűbb. Az erre irányuló módosítások előterjesztésére a holnapi plenáris ülésen kerül sor. Meglátjuk, hogy elfogadják-e ezeket a módosításokat. Sajnálom, hogy ebben a kérdésben nem jutottunk kompromisszumra a bizottságban, és remélem, hogy a plenáris ülés határozott jelzést fog adni azzal, hogy a megtakarítási termékeket olyan termékeként határozza meg, amelyek a tőke 90%-át és nem csak – a Bizottság javaslata szerinti – 95%-át garantálják.

Széles körű konszenzusra jutottunk azonban azt illetően, hogy az irányelv hatályát hogyan kellene kiterjeszteni, különösen az I. és a III. melléklet szövegezésében. Az I. mellékletet ezenkívül jelentősen megerősíti a jelentés, mivel elkészítjük az adóparadicsomok igen kimerítő listáját, amely egyetlen jogrendszer sem kímél, és amely a G20-listától eltérően tartalmazza Delaware és Nevada államot is. A Bizottságnál tágabban határoztuk meg azokat a jogi konstrukciókat, amelyekről ezeknek a jogrendszereknek igazolniuk kell vagy azt, hogy nem léteznek a területükön, vagy azt, hogy adóügyi szempontból átláthatóak, és véleményem szerint a bizonyítási tehernek ez a megfordítása hatékonyabb módja az adókikerülés elleni küzdelemnek.

E szöveg legfőbb gyenge pontja – és ez a záró gondolatom – három tagállamnak: Belgiumnak, Ausztriának és Luxemburnak biztosított átmeneti időszak. Bár Belgium bejelentette, hogy megszünteti a forrásadó-rendszert, szeretném látni, hogy az automatikus információcsere-rendszer széles körben elterjedtté válik, és ahhoz, hogy ez megtörténjen, szeretném, ha megállapításra kerülne az átmeneti időszak végét jelentő időpont. Éppen ezért, bár elfogadtuk, hogy a forrásadó-rendszer, valamint az információcsere-rendszer érdemi értékeléséről 2011-re, az irányelv felülvizsgálatának idejére készül el a tanulmány, szeretném látni, hogy 2014-et állapítják meg ennek az átmeneti időszaknak a végeként. Szeretném elmondani, hogy megpróbáltunk az átláthatóság szellemében és a tökéletesebb átláthatóság érdekében dolgozni egy olyan időpontban, amikor az európai adófizetők járulékfizetésre kötelezettek különösen annak érdekében, hogy kisegítsék az európai bankszektor.

Cornelis Visser, előadó. – (NL) Azzal kezdeném, hogy köszönetet mondok az árnyékelőadónak eredményes együttműködésükért.

Hadd helyezzem távlatba a dolgokat. A csalás elleni küzdelem, bár túlnyomórészt a tagállamok felelőssége, nem folytatható kizárólag nemzeti szinten. Prioritásnak kell lennie az Európai Unió számára, és meg kell győződünk arról, hogy szoros együttműködés van a tagállamok és az Európai Bizottság között. Tekintettel arra, hogy a HÉA-reformot pillanatnyilag elhalasztottuk, a Bizottság az úgynevezett klasszikus intézkedésre összpontosított, azaz a HÉA-jogszabályok azon módosításaira, amelyek technikai tökéletesítéseket vezetnek be, de alapvetően nem változtatják meg a meglévő rendszert.

Támogatom a Kovács biztos úr által előterjesztett kezdeményezést, ugyanis az a helyes irányba mutat. Az adócsalás elsősorban a tisztességes és átlátható adózás elvének megsértéséhez vezet, és versenytorzulást is kiválthat, ha az egyik vállalat felszámítja a HÉA-t, míg a másik nem, mindenekelőtt a kormány költségére. Ez érinti a belső piac működését, mivel a becsületes vállalkozásoknak versenyhátránya van az adócsalás miatt. Őszinte örömmel fogadom a Bizottság arra irányuló erőfeszítéseit, hogy megpróbálja kezelni azoknak a bűnbándáknak a HÉA-rendszerrel való szándékos visszaélését, amelyek megpróbálják kihasználni a rendszer hiányosságait.

A HÉA nemcsak a tagállamok, hanem az EU számára is fontos bevételforrást jelent. Az Európai Unió évente hozzávetőlegesen 20 milliárd EUR HÉA-bevételhez jut. Becslések szerint a HÉA-csalás Európában évente 100 milliárd eurót tesz ki. Ez az importőrök által a határon át nem adott összegnek felel meg. Ezért küzdeni kell a csalást elkövető importőrök és exportőrök ellen.

Az Európai Bizottság jelentős változást vezet be, közben azonban arra törekszik, hogy a jóhiszeműen eljáró szállítókat egyetemlegesen felelőssé tegye a csalást elkövető importőrök miatt. Ezért próbáltam megerősíteni a jóhiszeműen eljáró exportőrök jogi védelmét. Másképp fogalmazva: a vállalkozásoknak nem kellene felelősséget vállalniuk a tagállamok közötti igazgatási együttműködés hiányosságaiért. Ha a tagállamoknak egyszerűen csak kiegészítő hatáskört biztosítunk arra, hogy az exportőrök ellen határokon átnyúló büntetőeljárást folytassanak, akkor kevés ösztönzésük lesz az igazgatási együttműködés javítására.

Módosításainkkal a becsületes exportőrök szükségtelen szankcionálását próbáljuk megakadályozni. Ezért a becsületes exportőrnek a tényleges szankció előtt két hónappal figyelmeztetést kell kapnia annak érdekében, hogy bebizonyíthassa, jóhiszeműen járt el. Ebben a tekintetben az exportőr saját adóhatósága útján, nem pedig az importáló tagállam adóhatósága útján kell kapcsolatfelvételnek történnie.

Az Európai Parlament Szocialista Képviselőcsoportja a legfeljebb öt évig terjedő behajtási időszak mellett érvel. Én nem értek egyet ezzel. A HÉA esetében a felelősségvállalási időszak nemzeti szintű harmonizálása elmaradt. Belgiumban például – a bizonyítható csalás esetének kivételével – három év. A határokon átnyúló ügyletekre alkalmazott HÉA esetében egy hosszabb egyetemleges felelősségvállalási időszak nem kívánatos, ugyanis a vállalkozásoknak jóval nagyobb adminisztratív terhet kell viselniük, amely az üzleti tevékenység folytatásához – a jelenlegi válságban kétségkívül nem kívánatos – magasabb költségeket keletkeztet.

Ezen túlmenően a vállalkozásoknak 2010-től összesített havi bevallásokat kell benyújtaniuk az EU-n belül bonyolított, határokon átnyúló ügyletekre, melynek eredményeként az adóhatóságok – a közösségen belüli ügyletek összevetése érdekében – automatikusan megkapják majd a szükséges információkat. Ezeket az információkat az adóhatóságoknak megfelelően és célirányosan kell felhasználniuk.

Miért kellene további öt évet adnunk nekik az összevetések elvégzése előtt, miután már megkapták a havi adatokat? Attól tartok, hogy egy túl hosszú ötéves követelési időszak azt fogja jelenteni, hogy az adóhatóságok későn fognak eljárni, és a csalók addigra eltűnnek. Ennek eredményeként a behajtási követeléseket olyan vállalkozások ellen érvényesítik, amelyek elképzelhető, hogy jóhiszeműen jártak el.

Elnök úr, záró gondolatom következik. A csalást elkövető importőrökkel gyorsan kell foglalkozni. A becsületes exportőrrel a saját adóigazgatási szervének kell foglalkoznia, két hónapos előzetes értesítés mellett, de legfeljebb két éven belül, mivel ez az időtartam – amennyire csak lehet – korlátozza a becsületes vállalkozások adminisztratív terheit.

ELNÖKÖL: KRATSA-TSAGAROPOULOU ASSZONY

alelnök

László Kovács, a Bizottság tagja. – Elnök asszony, egy globalizálódott világban, ahol az adókikerülők és az adócsalók kihasználják a nemzeti adóhatóságok korlátozott hatáskörét, az adócsalás és -kikerülés elleni eredményesebb küzdelem érdekében az adóhatóságok közötti hatékony együttműködés és kölcsönös segítségnyújtás elengedhetetlen. A jobb szabályok és a fokozottabb átláthatóság döntő jelentőségűek.

Ezt nemrég kiemelte a londoni G20 csúcstalálkozó, és még fontosabb a pénzügyi válság kellős közepén lévő, valamint az Európai Unión belüli fiskális politikák szigorítására szoruló belső piacon. Ezzel összefüggésben örülök, hogy ma este megvitathatom Önökkel azt a két javaslatot, amelyek két különböző adózási területen hozzájárulnak az adócsalás és az adókikerülés elleni küzdelem célkitűzéséhez.

A megtakarítások adóztatásáról szóló irányelv javasolt felülvizsgálata a kiskapuk bezárására és az adókikerülés jobb megelőzésére törekszik. Igen kedvezőnek tartom a szóban forgó javaslat iránti, Hamon úr jelentésében és Siitonen asszony véleményében megnyilvánuló konstruktív és támogató hozzáállást.

Tisztában vagyok azzal, hogy a bizottságokon belüli viták legellentmondásosabb pontja a 20. módosítás volt, amely annak az átmeneti időszaknak a végét állapítja meg, melynek során három tagállam számára az automatikus információcsere helyett engedélyezett a forrásadó kivetése. Tudomásul veszem azt is, hogy Lulling asszonynak ellentétes a kezdeményezése, Karas úr pedig a 28. módosításnál támogatja azt a lehetőséget, hogy e három tagállam továbbra is forrásadót vessen ki, és tartósan tartózkodjon az automatikus információcserétől.

Hadd emlékeztessenek arra, hogy a megtakarítások adóztatásáról szóló irányelv végső célja a lehető legszélesebb alapon megvalósítandó automatikus információcsere, mivel ez az egyetlen ésszerű eszköz, amely lehetővé teszi az adófizető lakóhelye/székhelye szerinti ország számára, hogy a megtakarításokból származó, határokon átnyúló jövedelemre a saját adózási szabályait alkalmazza. Ez tökéletesen összhangban van a közelmúltbeli nemzetközi fejleményekkel – például a G20 következtetéseivel – előnyben részesítve az átláthatóságot, és megerősítve az adóhatóságok közötti, információcserén alapuló együttműködést. Ezért biztosíthatom Önöket arról, hogy a Bizottság – bár visszautasítja a 28. módosítást, mert az ellentmond az irányelv céljának – nincs negatív véleménnyel a 20. módosításról.

Úgy tekintjük azonban, hogy az átmeneti időszak végső időpontjának megállapítása ebben a szakaszban korai, és akadályt teremthet a Tanács módosító javaslatának szükséges gyors elfogadása előtt. Pillanatnyilag annak értékelésére van szükség, hogy a számos jogrendszer által a jobb együttműködésre tett politikai kötelezettségvállalások ténylegesen hogyan és mikor hajthatók végre. Mindazonáltal a Bizottság nem fogja ellenezni az irányelv olyan kapcsolódó rendelkezéseinek bármilyen szigorítását, amelyekről a Tanács egyhangúlag megállapodhat.

A 22. módosításban arra kéri a Bizottságot, hogy 2010 végéig készítsen az információcsere-rendszer és a forrásadó-rendszer előnyeit és hiányosságait összehasonlító tanulmányt. E tanulmány elkészítésének céldátuma azonban nem tűnik reálisnak: ettől az évtől minden tagállamnak is a Bizottság rendelkezésére kellene bocsátania azokat a statisztikai adatokat, amelyeknek a továbbítását a 2008. májusi tanácsi következtetések és a módosító javaslat V. melléklete számukra fakultatívnak állapított meg.

Ami a többi, szakmaibb jellegű módosítást illeti, melyeknek vagy az a célja, hogy egy adott rendelkezés hatályát kiterjesszék – mint a biztosításra vonatkozó 17. módosítás –, vagy az, hogy korlátozzák a gazdasági szereplők adminisztratív terheit, a Bizottság úgy ítéli meg, hogy ez a javaslat már az irányelv hatékonyságának javítása és a kiegészítő adminisztratív terhek korlátozása közötti kifinomult egyensúly eredménye.

A javasolt módosítások azonban negatívan befolyásolhatják ezt a kifinomult egyensúlyt. Vagy aránytalanul megnövelhetik az adminisztratív terheket – konkrétan ez a helyzet a hatálykiterjesztést célzó módosítások esetében –, vagy kedvezőtlenül befolyásolhatják a rendelkezések hatékonyságát.

A Bizottság ugyan méltányolja a Parlament konstruktív megközelítését, mégsem fogadhat el néhány módosítást a jelenlegi formájában. A Bizottság azonban – javaslatának hivatalos módosítása nélkül – a Tanácson belüli tanácskozások során védelmezni fogja e módosítások szellemét.

Rátérve most a HÉA-csalás érzékeny témakörére: szeretnék emlékeztetni arra, hogy az ECOFIN 2007. december 4-i ülésén a Tanács felkérte a Bizottságot arra, hogy gyorsítsa fel a HÉA-csalás elleni küzdelmet célzó hagyományos intézkedésekkel kapcsolatos munkáját. Az ECOFIN is felkérte a Bizottságot arra, hogy terjesszen elő jogalkotási javaslatokat a jelenlegi jogszabályokban felmerült hiányosságok javítására.

Ezt követően a Bizottság 2008 decemberében előterjesztette a HÉA-csalás ellen az Európai Unióban folytatott küzdelem hatékonyabbá tételére vonatkozó koordinált stratégiáról szóló közleményt. A közlemény olyan intézkedések sorozatát állapítja meg, amelyekre a Bizottság rövid távon jogalkotási javaslatokat kíván előterjeszteni. A jelenlegi javaslat az említett közleményben bejelentett első módosításkészlet részét képezi.

A javaslat lehetővé fogja tenni a tagállamok számára, hogy kétféleképpen, eredményesebben küzdjenek a HÉA-csalás ellen. Először is azzal, hogy tovább pontosítják bizonyos áruk behozatala menetesítésének feltételeit, másodsor pedig azzal, hogy – határokon átnyúló egyetemleges felelősség lehetővé tételére – jogalapot hoznak létre a jelentéstételi kötelezettségeiket elmulasztó kereskedők vonatkozásában.

Szeretném megköszönni a Parlamentnek, és különösen az előadónak, Visser úrnak, hogy ilyen rövid időn belül foglalkozott ezzel a javaslattal, és szeretném megköszönni a konstruktív jelentést is. Engedjenek meg azonban néhány észrevételt.

A jelentés 2. és a 4. módosítása előírná a Bizottság számára, hogy értékelje az új, határokon átnyúló egyetemleges felelősség működését. A Bizottság sajnálatos módon nem rendelkezik ezekkel az információkkal, mivel az adók és behajtások értékelése tisztán nemzeti hatáskörbe tartozik. Ezenkívül, amennyiben a Bizottság olyan panaszt kap a gazdasági szereplőktől, hogy a nemzeti adóhatóságok visszaélnek a rendelkezéssel, vállalni fogja a közösségi jogszabályok őreként őt terhelő felelősségét, és megfelelő intézkedéseket fog hozni. Ez különösen a szóban forgó rendelkezés szükség esetén történő módosítására irányuló javaslat előterjesztését foglalja magában.

A 3. és az 5. módosítás ellentétes a közösségi HÉA-rendszer általános működésében a tagállamok közötti hatáskör-megosztással. Ez a rendszer azon alapul, hogy valamelyik tagállamban adóköteles esemény keletkezik, amely az adott tagállamban HÉA-tartozáshoz és HÉA-kötelezettséghez vezet. A szóban forgó HÉA – többek között a más tagállamban székhellyel rendelkező kereskedőktől történő – beszedése érdekében követendő eljárást az a tagállam fogja meghatározni, amelyben a HÉA fizetendő.

Ezért az a kereskedő, amely a kiindulási tagállamban nem teljesítette jelentéstételi kötelezettségét, hiányosságait azon állam adóhatóságának lesz köteles megindokolni, amelyben a HÉA fizetendő, nem pedig saját tagállama adóhatóságának. Ez utóbbi csak az első tagállam kérésére fog beavatkozni – kiegészítő információk szerzése érdekében, vagy az adóbehajtási folyamatban.

Eva-Riitta Siitonen, a Jogi Bizottság véleményének előadója. – (FI) Elnök asszony, hölgyeim és uraim, támogatom a Gazdasági és Monetáris Bizottság által elért kompromisszumot. Hamon úrnak a megtakarítások adóztatásáról készített jelentése kiváló és kiegyensúlyozott. Az adókikerülés megakadályozásával és a fokozottabb átláthatósággal foglalkozik.

A Parlamentnek ezen a téren szigorúnak kell lennie. Harmonizálnunk kell például a kamatfizetések formájában keletkezett megtakarításokból származó jövedelemre vonatkozó adóztatási rendszereket. Fel kell vennünk az utolsó fennmaradó tagállamokat az információcsere-rendszerbe. A túlságosan merev banki titoktartást hozzáférhetővé kell tenni annak érdekében, hogy küzdhessünk az adóparadicsomok ellen. A G20 konferencia az adóparadicsomok felszámolását is az egyik kulcsfontosságú célkitűzéssé tette.

A Parlamentnek példát kell mutatnia, hogy fellendüljünk a pénzügyi válságból és visszaszerezzük a nagyközönség bizalmát. A bankszektorbeli átláthatóságot biztosítani kell, ez pedig csak az információcserével lesz lehetséges.

Astrid Lulling, a PPE-DE képviselőcsoport nevében. – (FR) Elnök asszony, a megtakarításokra vonatkozó adórendszer körüli viták olyan szenvedélyes fordulatot vettek, hogy ez zavaróvá vált. Nem riadok vissza attól, hogy olyasmit védelmezzek, ami itt kisebbségi álláspontnak tűnik, de meglátjuk, mi történik holnap, még akkor is, ha az előadónk és a biztos még mindig összekeveri a szezont a fazonnal.

Térjünk vissza a probléma gyökeréhez. A megtakarítások adóztatásáról szóló irányelv 2005-ben lépett hatályba azzal a céllal, hogy megadóztassa a nem honos adóalanyok tőkejövedelmeit. Itt két rendszer érintett: az adóhatóságok közötti információcsere és a forrásadó.

Mit találunk több évi működést követően? Hivatalos és nem hivatalos tanulmányok mind azt mutatják, hogy az információcsere komoly kudarcot vall, mert bonyolult, nehézkes és költséges. Másfelől a forrásadó számos előnyt mutat.

Mit gondolnak, mi következik mindebből – mindenekelőtt az előadónk és a biztos szerint? Hát az, hogy a működésképtelen és az esedékes adó fizetését nem garantáló rendszert kötelezővé fogják tenni. Értsék ezt meg, ha tudják!

A kérdés nem mentes a pikantiától, mivel azt is megjegyezzük, hogy a forrásadó-rendszer folyamatosan teret nyer különböző tagállamokban: a 27-ből – általános megelégedésre – 19 alkalmazza. Ami azonban elég jó otthon, a határok átlépése után elfogadhatatlanná válik.

Ez a logika éppen annak szétzilálásához vezet, amit itt évtizedek óta építünk, azaz a pénzügyi szolgáltatások egységes piacának szétzilálásához. A tőke szabad mozgására vonatkozó közösségi vívmányok is megkérdőjeleződnek, mivel az úgynevezett fontosabb országok a honos adóalanyaik tőkéjének hazatelepítését szorgalmazzák.

Azonban most bármilyen csapás mérhető a banki titoktartás eme új hidrája elleni küzdelemben. Azon képviselőtársaimnak, akik küzdenek ez ellen az úgynevezett szörny ellen, amely minden bűnben vétkes, azt mondanám: Önök elvették a célt azzal, hogy összekeverik a szóban forgó irányelv keretébe tartozó kérdéseket, és mindenekelőtt áztatják magukat.

Zárásképpen, Elnök asszony, remélem, hogy sok képviselőtársam hallgat az észérvekre, és megszavazza a képviselőcsoportom által javasolt 28. módosítást, amely nem kevesebbhez fog vezetni, mint annak lehetővé tételéhez, hogy a tagállamok szabadon választhassanak a forrásadó és az információcsere között.

Kristian Vigenin, a PSE képviselőcsoport nevében. – (BG) Elnök asszony, Biztos úr, sajnálom, hogy Visser úr nem maradt a szóban forgó témával kapcsolatos vita végéig, hogy végighallgassa ezt a vitát, de azzal kell kezdenem, hogy közöljem: támogatjuk a Bizottság ilyen irányú javaslatait. A HÉA teljes reformja természetesen jobb munkát eredményezne, de mivel ez pillanatnyilag nem lehetséges, az Önök javaslatának kellene megoldania a tagállamok HÉA-csalás megfékezésére törekvése közben felmerült bizonyos problémákat.

Különösen a válsággal összefüggésben gondoljuk azt, hogy kiemelkedő jelentőségű a HÉA-bevétel garantálása, mivel jelenleg a tagállamok megpróbálnak milliárdokat investálni a gazdaság támogatásába. Ebben a tekintetben a Parlamentnek a csalás esélyének korlátozására kínáló valamennyi lehetőséget támogatnia kellene.

Azt is szeretném elmondani, hogy összességében támogatjuk Visser úr Gazdasági és Monetáris Bizottságon belül tett javaslatait. Talán a Bizottság eredeti javaslataihoz képest valamivel nagyobb bizalmat fognak csepegtetni az üzleti szektorba. Ezenkívül azonban az a véleményünk, hogy az 1. cikk c) pontjában arra vonatkozóan tett javaslat, hogy az áruk leszállítása és a második albekezdésben említett értesítés közötti időszaknak két évnek kell lennie, meglehetősen rövid, és meglátásunk szerint további lehetőségeket teremt az európai bizottsági javaslat hatályának és eredményeinek korlátozására.

Ezért javasolja a PSE képviselőcsoport, hogy ennek az időszaknak öt évnek kell lennie, amely véleményünk szerint kellően rövid az üzleti szektor számára, ugyanakkor elég hosszú időszak is ahhoz, hogy az adóhatóság befejezhesse munkáját. Ezen túlmenően ennek a c) pontnak a bevezetése sem konkrét dátumra, sem pedig a végrehajtás módjához vonatkozó javaslatokhoz nem kapcsolódik, ami véleményünk szerint további problémákat fog teremteni a tagállamok számára.

Remélem, hogy a javaslat támogatást fog élvezni, és meghozza a várt eredményeket.

Bilyana Ilieva Raeva, az ALDE képviselőcsoport nevében. – (BG) Biztos úr, Elnök asszony, hölgyeim és uraim, gazdasági és pénzügyi válság háttérében támogatnunk kell az Európai Uniót egy hatékonyabban működtetett és hatékonyabb adórendszer elérésére tett erőfeszítéseiben.

A megtakarítások adóztatásáról szóló irányelv módosítására irányuló bizottsági javaslat lehetőséget nyújt a meglévő rendszer javítására. Az Európai Parlament Gazdasági és Monetáris Bizottságán belül támogatjuk az irányelv alkalmazásának új pénzügyi eszközökre és földrajzi területekre történő kiterjesztését. Az Európai Szociáldemokraták javaslatot tettek a különösen enyhén szabályozott adórendszerekkel rendelkező területek, például az USA-beli Delaware és Nevada állam felvételére, valamint a tagállamok közötti egyenlő bánásmód biztosítására és az irányelv végrehajtásával járó adminisztratív terhek csökkentésére.

Biztos úr, az alapvető vita azonban az marad, hogy el kell-e törölni a forrásadó-számítási rendszert egy automatikus információcsere javára. Liberális szempontból itt az a kérdés, hogyan sikerül javítanunk az adóbevételek beszedését, és pusztán az információcsere végrehajtása hogyan nem fogja eredményezni – a már elvégzett tanulmányok szerint megerősítetteknek megfelelően – az adóval való visszaélések megakadályozását vagy a bevételek beszedésének fokozását, hanem csak meg fog fosztani néhány tagállamot a versenyelőnyétől. A forrásadó alkalmazása nemcsak hatékonyabb, hanem nagyobb átláthatóságot is biztosít a beszedés során.

Határozottan úgy vélem, hogy a tagállamoknak meg kell őrizniük autonómiájukat az adóztatási rendszer kiválasztásakor. Az ALDE képviselőcsoport a két rendszer összehasonlító elemzésére tett javaslatot. Reméljük, hogy legkésőbb 2010 decemberéig megkapjuk az eredményeket a Bizottságtól. Azt is reméljük, hogy ezek az eredmények alapul szolgálnak majd a megtakarítások Európai Unión belüli adóztatási rendszerének módosítására irányuló jövőbeli bizottsági javaslatokhoz.

Holnap szavazunk egy másik fontos szövegről, amely az importhoz kapcsolódó HÉA-csalásra vonatkozik. Ez az irányelv a megfelelő, jó minőségű információk gyors cseréjének biztosítását célozza. Ebben az esetben az öt év meglehetősen hosszú időszak az üzleti szektor számára. Az irányelv továbbá a megosztott felelősségi mechanizmus bevezetését is célul tűzi ki. Az összes tagállam adóbevételeinek védelmezése mellett azonban azt is fontosnak tartjuk, hogy az egyetemleges felelősség csak akkor vetődjön fel, ha a benyújtott információk súlyos szabálytalanságokat tartalmaznak, vagy ha azok biztosításában indokolatlan késedelem jelentkezik. Egyébként fennáll annak kockázata, hogy még károsabb terhet kényszerítünk a vállalkozásokra.

Remélem, hogy holnap megszavazzuk ezeket a jelentéseket.

Nils Lundgren, az IND/DEM képviselőcsoport nevében. – (SV) Elnök asszony, az adókikerülés nem a legfőbb problémánk akkor, amikor a világ gazdaság alapjaiban rendül meg. Igaz, hogy az adócsalás része az életünknek egész Európában, az USA-ban és tulajdonképpen az egész világon. Igaz, hogy világszerte léteznek adóparadicsomaink, ahol a tehetősebb polgárok és gazdasági társaságok pénzt helyezhetnek el és pénzt hagyhatnak. Ez azonban ma nem a legfőbb problémánk. Az erre való összpontosítás a felelősségünk kikerülésének módja.

Ha azt akarjuk, hogy a jövőben egyáltalán maradjon bármilyen adóalapunk, most az a teendőnk, hogy felülkerekedünk a pénzügyi válságon. Miért vagyunk a mostani helyzetben? Ez mindenekelőtt annak a ténynek köszönhető, hogy jelenleg zabolátlan kapitalizmus van. A gyakorlatban a pénzügyi vállalkozásokat, a nagy bankokat és a nagyvállalatok többségét hivatalnokok vezetik, és ezek a hivatalnokok az általuk vezetett gazdasági társaságok nyereségétől függő jutalmakat, végkielégítéseket és nyugdíjakat vezethetnek be. Semmi sem egyszerűbb ezen a világon, mint a jövedelmezőség, és következésképp a gazdasági társaságok realizált nyereségének rövid távú növelése. Ez csak a kockázat növelésének kérdése. Számos tanulmány létezik a „Taleb-féle eloszlásokról”, ahogyan ezeket gyakran nevezzük, amelyekben – a kockázat számottevő növelése esetén – drasztikusan emelkedő nyereségre számíthatunk, és mindenki megkaphatja ezeket a jutalmakat és más juttatásokat, más szóval „extra jövedelmeket”. Aztán természetesen a kockázatok elkezdnek realitássá válni, de addigra a társaságok vezetői már távoztak vagy távozniuk kell. Előfordul, hogy franciaországi kastélyokat vagy spanyolországi golfpályákat vásárolnak. Nem kellene sajnálnunk őket, de a rendszer egészen egyszerűen fenntarthatatlan.

Ráadásul egyetlen szereplőnek sincs készítése e fejlemény megakadályozására. A hitelminősítő ügynökségek az ügyfélszerzéstől függnek, de egyetlen ügyfelük sem lesz, ha azt mondják, hogy ügyfeleik nem hitelképesek. A betétesek tudják, hogy léteznek betéti garanciák, és így nem kell aggódniuk amiatt, hogy melyik bankba tegyék a pénzüket. Más szereplők tudják, hogy megállapodásra juthatnak a másik féllel, és számíthatnak

arra, hogy túl nagyok ahhoz, hogy elbukjanak, és az adófizető mindig rendezi a számlát. Ez azt jelenti, hogy az államoknak a kezdetek kezdetén azt kell mondaniuk, hogy nem vállalják az összes kockázatot. Ez rendkívül nehéz, de meg kell tenni. Sajnos nem hiszem, hogy az Európai Parlament együtt fog működni ebben, de ajánlom mindenkinek e Parlamentben, hogy tegyen így.

Ieke van den Burg (PSE). - (NL) Általános szokásommal ellentétben politikai nyilatkozattal kezdem felszólalásomat, mivel az adókikerülést és -elkerülést a jelenlegi növekvő munkanélküliség és növekvő béregyenlőtlenség idején valódi botránynak tartom. A választások során világossá fog válni, hogy ténylegesen mely pártok hajlandóak ezt felvállalni.

Hamon úrnak a megtakarítások adóztatásáról szóló jelentése egy példa erre a kézzelfogható kérdésre. Úgy látom, hogy a Biztos úr az egyhangúsági szabály alapján nehezen ér el valódi megállapodást ezzel kapcsolatban. Az Európai Parlament Szocialista Képviselőcsoportja több ambícióval rendelkezik, mint amennyi a Bizottság javaslatában fellelhető, és ezeket belefoglaltuk számos, általunk előterjesztett módosításba.

Egy záró észrevétel Lulling asszonnyal kapcsolatban, aki az információcsere-rendszert és a forrásadórendszert állítja szembe. Úgy vélem, nem igazán ez a lényeg. A mindkét rendszerben létező joghézagokról beszélünk, és ezek jelentik azokat a lényegi kérdéseket, amelyekre koncentrálnunk kellene. Történtek lépések, de a mostani jelentésben javasoltnál többet kell tenni.

László Kovács, a Bizottság tagja. – Elnök asszony, szeretném megköszönni Önnek az észrevételeket és a vita során Ön által kifejezésre juttatott véleményeket. Örömmel látom, hogy az Európai Parlament és a Bizottság osztja az Európai Unión belüli adócsalás és adókikerülés elleni eredményesebb küzdelem érdekében teendő intézkedésekről szóló véleményeket, és örülök a két javaslat általános támogatottságának.

Szeretném még egyszer megköszönni Önöknek, hogy prioritást biztosítottak a megtakarítások adóztatásával kapcsolatos ügyiratnak, és támogatták a Bizottságnak az adózás területén megvalósítandó felelősségteljes kormányzás előmozdítására tett erőfeszítéseit. A módosító javaslattal kapcsolatos megbeszélések során a gyors haladás megvalósítása szintén a cseh elnökség egyik prioritása. A nemzetközi légkör – a pénzügyi és gazdasági válság – miatt ez a legtöbb tagállam számára is prioritás.

Meggyőződésem, hogy miután a tagállamok megállapodnak a megtakarítások adóztatásáról szóló irányelvben meglévő joghézagok megszüntetésének módjairól, a Tanács valószínűleg fel fogja kérni a Bizottságot arra, hogy ehhez hasonlóan tegye naprakésszé az öt nem uniós országgal és a megtakarítások adóztatási mechanizmusában részt vevő 10 másik jogrendszerrel kötött megállapodásokat. Ma korai találgatni, hogyan fognak reagálni a megközelítésünkre. Az EU-nak először egyhangú megállapodásra kell jutnia az Unión belül. Tekintettel azonban az OECD információcserére vonatkozó előírásainak betartására vonatkozóan a G20 keretében folytatott tárgyalások során elért haladást, én ezen a területen is optimista vagyok.

Ami Visser úr jelentését illeti, korábban jeleztem, hogy a Bizottság nem tudja elfogadni a Parlament módosításait, viszont figyelembe vettük a jelentésben foglalt ajánlásokat. A Bizottság által határozottan támogatott elképzelések különösen a következők: a különböző tagállamok közötti jobb koordináció szükségessége, a cserélt információk minőségének szükséges javítása, annak szükségessége, hogy más tagállamok számára automatikus hozzáférést kell engedélyezni a tagállami adatbázisokban található bizonyos adatokhoz, valamint a regisztrációra és a regisztráció megszüntetésére vonatkozó eljárások harmonizálására vonatkozó követelmény. Egyben ez az oka annak is, hogy a Bizottság május végéig miért fog előterjeszteni az igazgatási együttműködésről szóló rendelet átdolgozására irányuló érdemibb javaslatot, abban az esetben, ha ezek a javaslatok beépítésre kerülnek.

Zárásképpen, és mivel korábban már említettem, világos, hogy nem létezik egyetlen és átfogó megoldás az adócsalás és az adókikerülés felszámolására. A mai vitánk tárgyát képező javaslatok két fontos előrelépést jelentenek az uniós szintű adócsalás-ellenes átfogó stratégia keretében.

Benoît Hamon, előadó. – (FR) Elnök asszony, rövid leszek, mivel az imént már hosszan beszéltem.

Először is szeretnék köszönetet mondani Raeva asszonynak és Siitonen asszonynak, valamint a képviselőknek is a felszólalásaikért és a tárgyalat szöveghez való hozzájárulásukért, és azt szeretném mondani Kovács úrnak, hogy véleményem szerint megértettem a mondanivalóját.

Úgy vélem azonban, hogy az Európai Parlament holnapi erőteljes jelzése a hatály, a banki titoktartás és az adóparadicsomok listájának kérdésével kapcsolatban értékes segítséget nyújt majd a Tanácsnak, különösen akkor, ha a jövőben új megállapodásokról kell tárgyalnunk harmadik országokkal.

Most pedig a Kovács úrra és Lulling asszonyra irányuló kritikával – hozzátenném, hogy udvarias kritikával – zárnám felszólalásomat. A képviselő asszony azzal bíralt bennünket, hogy „összekeverjük a szezont a fazonnal”, bár ezt nagyon udvariasan tette. Közölném vele, hogy úgy vélem, holnap ez a Parlament – ha néha össze is keveri a szezont a fazonnal – képes lesz különbséget tenni a közérdek és a magánérdek között, és remélem, hogy ezzel hozzá fogunk járulni az adókikerülés elleni küzdelem megerősítéséhez.

Astrid Lulling (PPE-DE). – (FR) Elnök asszony, azért kértem szót, hogy egy személyes megállapítást tehessek. Hamon úr az előbb bíralt engem valamiért, de azt kell mondanom neki, hogy azt látom, ő és a biztos sajnálatos módon továbbra is összekeveri a szezont a fazonnal. Azt is közölnöm kell vele, hogy az egyetlen rendszer, amely biztosítja, hogy minden adófizető befizesse az adóit – amit mindannyian akarunk –, azaz a legjobb rendszer a forrásadó kivetése, mert az információcsere-rendszer kudarcot jelent. Nem működött, és nem tudjuk, ki mit fizetett, mert a hatóságok nem tudják, hogyan irányítsák a rendszert.

Ezt akartam tisztázni.

Elnök. – A vitát lezárom.

A szavazásra holnap, 2009. április 24-én, csütörtökön déli 12 órakor kerül sor.

Írásbeli nyilatkozatok (az eljárási szabályzat 142. cikke)

Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk (UEN), írásban. – (PL) A megtakarításokból származó jövedelem adóztatása és a HÉA területén az adókikerülésről folytatott vitában a következő kérdésekre szeretném felhívni a figyelmüket.

1. Az Európai Unió valamennyi adórendszerében az adókikerülés évente 200 milliárd EUR körül van. Ez a tagállamok GNP-jének több mint 2%-a, és azt jelenti, hogy a tagállamokban a közkiadások jelentős összeggel csökkennek.

2. Pozitív azonban az, hogy az új irányelv az adójogszabályokban észlelt hiányosságokat pótol, valamint az is, hogy – tekintetbe véve az adókikerülő személyek képzeletét – megpróbálja megakadályozni az adójogszabályok kikerülésére irányuló új stratégiák kialakulását.

3. Felmerült az Európai Unió területén, valamint az EU tagállamainak függő területein létező adóparadicsomok kérdése. A jelenlegi pénzügyi válság megmutatta, hogy a nem egyértelmű adójogszabályok, az anonim tranzakciók tolerálása és az adózás területén az együttműködés hiánya rövid távon többletbevételt biztosíthat adott országoknak és függő területeknek, hosszú távon azonban destabilizálja a pénzügyi rendszert, és súlyos pénzügyi válságok oka lehet.

Siiri Oviir (ALDE), írásban. – (ET) Az összes adóztatási kategóriában elkövetett adócsalás miatti bevételkiesés az EU-ban évente több mint 200 000 millió eurót tesz ki, ez a GDP közel 2%-ának felel meg.

Minden évben az adócsalás miatt kiesett több milliárd eurós bevétel az EU tagállamain belüli további beruházások csökkenéséhez és az általános érdekű közkiadások mérsékléséhez vezet, ami a jelenlegi pénzügyi válság összefüggésében jelentősen csökkenti a tagállamok azon képességét, hogy megoldják a szociális ügyek, az egészségügy és az oktatás területén felmerülő problémákat.

Az adócsalás elleni küzdelem rendkívül fontos kérdés az EU számára, és meg kell őriznünk vezető szerepünket ezen a területen! Csak így érhető el egy olyan helyzet, amelyben az Európai Unión kívüli jelentős pénzügyi központok a tagállamokban végrehajtottakhoz hasonló intézkedéseket hajtanak végre.

Támogatom az Európai Bizottság azon elképzelését, hogy – megfelelően figyelembe véve az Európai Közösséget létrehozó szerződésben meghatározott elvet, a tőke szabad mozgásának elvét – megfontolás tárgyává kellene tennünk olyan rendelkezések hozzáadását, amelyek megakadályozzák az EU-ban lakóhellyel rendelkező természetes személyek által a megtakarításokról szóló irányelv végrehajtásának kikerülésére tett kísérleteket, az EU-ban szerzett kamatjövedelem olyan adómentes fedővállalatokon vagy jogalanyokon keresztül átirányításával, amelyek az EU területén kívül vagy olyan területeken kívül találhatók, ahol az EU szintjén megállapodott intézkedésekhez hasonló vagy azokkal megegyező intézkedéseket hajtanak végre.

Az adóparadicsomokra a „zéró tolerancia” politikáját kell alkalmazni. Az ezen a területen alkalmazott intézkedések tisztességesebb és következetesebb alkalmazását biztosító megoldások megtalálásában jelentkező késedelem nem indokolható meg a jelenlegi gazdasági helyzetben!

Sirpa Pietikäinen (PPE-DE), írásban. – (FI) A megtakarítások adóztatásáról szóló irányelv fontos része a pénzügyi struktúra és a pénzügyi piacok szabályai átdolgozásának. A jelenlegi irányelv reménytelenül idejétmúlt. Viszonylag egyszerű megkerülni, például olyan befektetési társaságokat használva közvetítőként, amelyeket az irányelv nem határoz meg kifizető ügynökként, és amelyek következképp nem kötelesek részt venni az információcsere-rendszerben. Hasonlóképpen, lehetséges befektetési portfóliókat oly módon kialakítani, hogy a kamatjövedellel egyenértékű jövedelem az „átcsomagolás” eredményeként a fogalommeghatározás hatályán kívül essen.

A reform egy kísérletet jelent e problémák kezelésére. A közvetítők problémájának rendezése érdekében a Bizottság bővíti a kifizető ügynök fogalommeghatározását, hogy kiterjedjen az alapítványokra és az alapokra is. Vannak tervek arra, hogy új, innovatív termékek, és például bizonyos életbiztosítási kötvény-típusok bekerüljenek az irányelvbe.

Jóval nehezebb más új termékek felvétele. Sajnos rendkívül nehézkes olyan definíciókat megalkotni, amelyek lehetővé tennék minden olyan jövedelem felvételét, amely kamatfizetesként hasonló lehet a kamatjövedelemhez, különösen akkor, amikor viszonylag könnyű új termékeket létrehozni. Erre való tekintettel – még az irányelvbe való felvételük előtt – széles körűen meg kellene vizsgálnunk, hogy ezek a termékek hogyan szabályozhatók a legjobban. A Bizottságnak szándékában áll az is, hogy a kölcsönös segítségnyújtási irányelvre vonatkozó módosítási javaslatot terjesszen elő, amely tartalmazni fogja az automatikus információcseréhez kapcsolódó reformokat is.

Az adókikerülés elkerülése érdekében ugyancsak elengedhetetlenül fontos, hogy a jelenlegi információcsere-rendszer alól mentesülő országok – Belgium, Luxemburg és Ausztria – is bekerüljenek a többi ország által alkalmazott rendszerbe. Az előadó erre javasolt határidejét, amely 2014, teljes mértékben támogatnunk kellene.

23. Az etnikai és faji alapú besorolás problémája, különösen terrorellhárításnál, jogérvényesítésnél, bevándorlásnál, valamint, vám- és határellenőrzésnél (vita)

Elnök. – A következő napirendi pont Ludford asszony Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság nevében előterjesztett jelentése (A6-0222/2009) a Tanácshoz intézett, a terroristaellenes műveletek, a rendfenntartás, a bevándorlás ellenőrzése, valamint a vámeljárások és a határellenőrzések során felmerülő, az etnikai vagy faji hovatartozás ismervein alapuló profilalkotás problémájáról szóló európai parlamenti ajánlásra irányuló javaslatról [2008/2020(INI)].

Sarah Ludford, előadó. – Elnök asszony, az elmúlt évtizedben hatalmas mennyiségű személyes adat megőrzését és cseréjét lehetővé tevő jogszabályokat és gyakorlatokat vezettünk be. Jelenleg maga az EU javasol számos olyan intézkedést, amelyek megkönnyítik a profilalkotást – ez egy olyan eljárás, amely különböző forrásokból származó adatokat tömörít egybe, egyfajta sablont hozva létre, ehhez viszonyítva azonosítják azokat az embereket, akiknek a tulajdonságai, a magatartása vagy a társai gyanúsak tűnnek, és akik – bűncselekmények vagy terrorizmus valószínűsíthető elkövetőiként – további szűrést igényelnek.

A rendőri fellépésben volt egy előrejelző és megelőző megközelítésre irányuló áttérés is, amely – bár bizonyos körülmények között nem értéktelen – gyakran fajra, sőt vallásra épülő sztereotípiák-alkotás alapján is ártatlan emberek elleni korlátozó intézkedésekhez vezethet.

A profilalkotás és az adatbányászat miatt azért aggódom, mert abból az általános szabályból indulnak ki, hogy a bűnüldözési határozatoknak az egyén magatartásán kell alapulniuk. Fennáll annak a veszélye, hogy ártatlan embereket szolgáltatnak ki önkényes letartóztatásnak, vallatásnak vagy utazási korlátozásoknak. Aztán, ha érdekelt személyként való megjelölésüket nem szüntetik meg azonnal, hosszabb távú korlátozások következhettek, például a vízum vagy a belépés megtagadása, foglalkoztatási tilalom, sőt letartóztatás és őrizet.

A növekvő nemzetközi adatcsere világában valakinek biztonsági vagy rendőrségi érdekeltségű személyként történő azonosítása – ha azt nem helyesbítik – nem csak nem megfelelő vagy drága lehet, hanem tulajdonképpen döbbenetes következményekkel járhat. Az embernek csak arra kell emlékeznie, hogy a kanadai kínzásos repülőút áldozatát, Maher Arrart – akinek a szörnyű tapasztalatán a „Kiadatás” című film alapult – a fivére által véletlenül ismert személyeken alapuló profilalkotás alapján fogták el, ő maga semmit sem tett, hogy gyanúsítást érdemeljen ki, mégis hét hónapot töltött egy szíriai kínzókamrában.

A most Önök elé terjesztett jelentésem sokat köszönhet az árnyékelőadók jelentős hozzájárulásának, akiknek őszinte köszönettel tartozom. A jelentés emberi jogokat, adatvédelmet és a megkülönböztetés tilalmára vonatkozó normákat tekint át nagyvonalakban, megpróbál két olyan alapvetet megerősíteni, amelyeket bármely profilalkotásnak teljesítenie kell: a korlátozó következményeknek egyéni magatartáson kell alapulniuk, és a törvény szerinti egyenlőség elvét meg kell erősíteni.

Nem minden profilalkotás vált ki jogi kifogásokat. Mindannyian jól ismerünk thrillereket, amelyekben a pszichológust behívják, hogy a gyilkossággal gyanúsítottól alkosson bűnügyi profilt, és ha egy tanú világos leírást, profilt ad – egy bankrablóról, aki mondjuk fehérbőrű, 30 éves férfi –, akkor abszurdum lenne letartóztatni egy 50 év körüli ázsiai nőt.

A profilalkotás legnyilvánvalóbb kockázata az etnikai vagy faji hovatartozáson alapul. Ha a rendőrök csak ennek alapján döntenek el, hogy kit állítsanak meg, kutassanak át vagy tartóztassanak le, az lusta, félrevezető sztereotipizálás; a kisebbségek elleni jogellenes diszkriminációnak felel meg.

Sok aggodalomra ad okot a romák ily módon történő áldozattá válása. Városomban, Londonban a fiatal fekete férfiakat érő hatás szigorúbb iránymutatásokat és védintézkedéseket eredményezett, melyek közül – hangsúlyozni kell – egyik sem akadályozhatja a hírszerzésen alapuló bűnügyi nyomozást.

A legitimitásra vonatkozó aggodalmak mellett határozottan megkérdőjelezem a profilalkotás hatékonyságát. Ha továbbra is külső megjelenés vagy magatartás alapján történik a gyanús személyek keresése, az eltéríthet a valóban veszélyes személyek keresésétől. Fennáll annak a kockázata is, hogy a profilnak megfelelő valódi bűnözők ártatlan külsejű embereket használnak drogdílerként szállítóiként vagy öngyilkos merénylőként, vagy az ellenőrzött útvonalaktól eltérő útvonalakra térnek át.

A terroristaellenes erőfeszítések ázsiaiakra, különösen pakisztáni származásúakra összpontosítanak. A nagy-britanniai muzulmánok 32 százaléka számol be arról, hogy a repülőtereken hátrányos megkülönböztetésnek teszik ki őket. Hatalmas a kockázata annak, hogy elidegenítjük ezeket az embereket, akik a végén esetleg nem működnek együtt a rendőrséggel, és végül akadályozzák a biztonságot.

Ez a jelentés ezért azt kéri, hogy hozzák összhangba a profilalkotási tárgyú európai vagy nemzeti jogszabályokat a hatályos európai jogszabályokkal és nemzetközi szerződésekkel. Ha lehetséges, a profilalkotásra vonatkozó valamennyi védintézkedést egyetlen jogi eszközben kellene egyesíteni.

A jogi értékelésen kívül tovább kellene tanulmányozni a profilalkotás arányosságát és hatékonyságát. Az Alapjogi Ügynökségnek és az európai adatvédelmi biztosnak – hatáskörükön belül – kulcsszerepet kellene betölteniük ezekben a tanulmányokban.

Végezetül, ha a profilalkotást a biztonság fenntartásához való hozzájárulás eszközeként jogszerűen és méltányosan akarjuk használni, akkor koherens és igazságos jogi keretet kell létrehozni.

László Kovács, a Bizottság tagja. – Elnök asszony, a Bizottság nevében szeretném üdvözölni a Parlamentnek ezt a kezdeményezését, hogy európai szinten a figyelem középpontjába helyezte az etnikai és faji alapú profilalkotás kérdését, különösen terrorellhárításnál, bűnüldözésnél, a bevándorlás ellenőrzésénél, a vám- és határellenőrzésnél.

A Ludford-jelentés kiváló platformot jelent, amely még további hozzájárulást biztosít ehhez a kérdéshez, széles körű vitát indítva, és javaslatot téve a probléma kezelésének módjára. Szeretném hangsúlyozni, hogy a már hatályos adatvédelmi jogszabályok a személyes adatok – azon belül például az etnikai vagy a faji hovatartozásra vonatkozó szenzitív adatok – magas szintű védelmét biztosítják, és a használt technológiára való tekintet nélkül alkalmazandóak. Következésképp nyilvánvaló, hogy az általános adatvédelmi elvek alkalmazandóak a profilalkotásra, mint az adatfeldolgozás egyik módjára is.

A Bizottságnak határozottan az a véleménye, hogy az indokolatlan vagy szükségtelen etnikai alapú profilalkotás tisztességtelen és tiltott gyakorlat, még akkor is, ha ezt bűnüldözési céllal, illetve a bevándorlás ellenőrzésével, a vám- és határellenőrzéssel kapcsolatban teszik, és ellentétben az Európai Unió alapvető értékeivel.

A Bizottság által javasolt fontos eszközök –mint például a Schengeni Határ-ellenőrzési Kódex, az Eurodac, a SIS, a VIS – értelmében az indokolatlan etnikai alapú profilalkotási eljárások használata nem engedélyezett. Ami például a határellenőrzéseket illeti, a Schengeni Határ-ellenőrzési Kódex 6. cikkének rendelkezései előírják, hogy az ellenőrzések lefolytatása során a határőrök részéről tilos az utasok faji vagy etnikai származás, vallás vagy világnézet alapján történő megkülönböztetése.

Szeretnék említést tenni az Alapjogi Ügynökség e területen folytatott tevékenységeiről is. Az Ügynökség hamarosan közreadja az etnikai profilalkotás elleni küzdelemre és annak megelőzésére vonatkozó helyes gyakorlatok kézikönyvét. A Bizottság támogatja, hogy az ügynökség 2010-es munkaprogramjába bekerüljön a FRONTEX-szel tartandó közös képzés, amennyiben az említett kézikönyv használatára sor kerülhet. A Bizottság azt is támogatja, hogy az ügynökség 2010-es munkaprogramjába kerüljön be egy, a Schengeni Határ-ellenőrzési Kódex 6. cikkének végrehajtására irányuló, adatgyűjtési célú projekt.

Végezetül a Bizottság örömmel fogadja a tegnap bemutatott, kisebbségekre és hátrányos megkülönböztetésre vonatkozó felmérést. A bűnüldözésről és a határellenőrzésről szóló szakaszok további friss adatokat szolgáltatnak az etnikai alapú profilalkotás tapasztalatairól. A Bizottság természetesen alaposan tanulmányozni fogja a kisebbségekre és a hátrányos megkülönböztetésre vonatkozó felmérést, amely az év folyamán fejezetenként kerül közzétételre. Azonban már most levonhatjuk azt a következtetést, hogy a rasszizmus és az idegengyűlölet még mindig állandó jelenség az Európai Unióban, és hogy ezek a jelenségek befolyásolják az etnikai kisebbségek tagjainak életét.

A Bizottság egyetért a jelentéstervezettel abban, hogy – többek között az etnikai, a faji hovatartozásra, vagy a származásra vonatkozó – adatok statisztikai célokra történő gyűjtése felhasználható közvetett diszkrimináció vagy indokolatlan bűnüldözési gyakorlatok azonosítására. Ezt a szempontot azonban megfelelően kell értékelni. A Bizottság ezért fontolóra veszi azt a lehetőséget, hogy megkérje a 29. cikk szerinti adatvédelmi munkacsoportot arra, hogy készítsen véleményt a személyes adatok – azon belül az etnikai, a faji hovatartozásra vagy származásra vonatkozó adatok – statisztikai célú feldolgozásáról.

A Bizottság közelről követi az Európa Tanács profilalkotásról szóló ajánlástervezetét is. A Bizottság hamarosan kérést intéz a Tanácshoz, hogy felhatalmazást szerezzen ennek az ajánlástervezetnek a tárgyalására.

Ami a profilalkotás meghatározásához tartozó jogi keret szükségességét illeti, a Bizottság úgy véli, hogy a határigazgatási és adatvédelmi tárgyú vonatkozó uniós jogszabályok megfelelőek az alapvető jogok védelméhez. Tulajdonképpen megköveteli, hogy bármely feldolgozási tevékenységnek konkrét, elismert jogalapra kell épülnie, és különösen tiszteletben kell tartania a szükségesség, az arányosság, a célirányosság és a pontosság elvét. Ez független hatóságok felügyelete alá tartozik. A keret jelenleg a szenzitív személyes adatok, illetve automatizált határozatok feldolgozására vonatkozó szigorú szabályokat is tartalmaz. Mindezek az elvek a profilalkotásra, mint a személyes adatok feldolgozásának egyik módjára is vonatkoznak.

A Bizottság elköteleződött – és személy szerint én is elköteleződtem – a rasszizmus és az idegengyűlölet elleni küzdelem mellett, maximálisan a Szerződések által a Bizottságra ruházott hatáskörök erejéig, és ez kiterjed olyan esetekre, amelyekben a rasszizmus a hatóságoktól indul ki. A Bizottságnak határozott szándéka, hogy a stockholmi összefüggésben megerősíti a rasszizmus és az idegengyűlölet elleni küzdelmet célzó politikánkat, amelynek magában kell foglalnia az etnikai alapú profilalkotás kérdését is.

Ismét a Bizottság nevében, nagyon pozitívan fogadom a jelentéstervezetet, és várom a holnapi plenáris ülésen történő elfogadását.

Claude Moraes, a PSE képviselőcsoport nevében. – Elnök asszony, szocialistaként teljes egészében támogatjuk ezt a jelentést, és azért járultunk hozzá, mert úgy véljük, ez az első alkalom e Parlamentben, hogy megfelelően vetődött fel az etnikai alapú profilalkotás és a hétköznapi emberekre gyakorolt hatásai körüli politikai, jogi és erkölcsi vita.

Úgy véljük, az előrejelző profilalkotás és az adatbányászat régóta vizsgálatlan kérdések, és igen kedvezően fogadom, hogy a Bizottság pozitív megközelítést alkalmaz e kérdés elismerésére és az etnikai profilalkotásból esetlegesen adódó lehetséges közvetett diszkriminációra is.

A szocialisták remélik, hogy amennyiben ez a jelentés holnap elfogadásra kerül, és az Európa Tanács profilalkotásról szóló közeljövőbeli ajánlását követően elegendő politikai ösztönzés lesz arra, hogy ezt a kérdést a legmagasabb szinteken kezeljék. Miért? Ami londoni választókerületemet illeti, és személy szerint engem illet, azt mondhatom, hogy tudom mit jelent az etnikai alapú profilalkotás. Azt jelenti, hogy az embert a külseje miatt rendszeresen megállítják és átkutatják, ahelyett, hogy megfelelő hírszerzés, megfelelő rendőri fellépés, megfelelő, érvénybe léptetett eljárások miatt állítanák meg és kutatnák át.

Az ilyen jellegű profilalkotás erőforrás-pazarlás. Nem fog el terroristákat, nem fog el bűnözőket. Közvetetten vagy közvetve éppen azokra irányul, akik kiszolgáltatottak, akiknek épp rossz az etnikai háttere.

Ez vetkőztetéssel járó átkutatókhoz és más tapasztalt visszaélésekhez vezethet, és úgy vélem, az embereknek tisztában kell ezzel lenniük. Ez a jelentés fontos előrelépést jelent az emberek olyasvalamivel szembeni

védelfelvezésében, amely eddig nem képezte vizsgálat tárgyát, de örülök, hogy Sarah Ludford most felvetette ezt a Parlamentben, és mi holnap maximálisan támogatni fogjuk ezt a jelentést.

Carl Schlyter, a Verts/ALE képviselőcsoport nevében. – Elnök asszony, szeretnék köszönetet mondani Sarah Ludfordnak a jelentéséért. Kathalijne Buitenweg nem lehet itt, de én fogom képviselni a véleményét.

Annak felvetésével kell kezdenem, hogy mit jelent a terrorista? Miféle érzéseket keltenek a terroristák? Biztonságérzet hiányát keltik. A terroristák emellett mindenkit kiszolgáltatottá tesznek, és megakadályozzák, hogy az emberek akarataik szerint éljék életüket.

Aztán nézzék meg a profilalkotást tartalmazó terrorizmusellenes jogszabályokat és látni fogják, hogy a mindennapi életüket élő emberek számára biztonságérzet hiányát keltik és problémákat keltenek. Nem lehet a terrorizmus ellen küzdeni olyan terrorizmusellenes jogszabályokkal, amelyek ugyanúgy a biztonságérzet hiányát okozzák.

Úgy vélem, az Európai Bíróság nagyon világos volt ezzel kapcsolatban, amikor kimondta, hogy ezt meg kellene tiltani. Láthatjuk, hogy ez se nem hatékony, se nem jogszerű. Az amerikai Carter Center bebizonyította, hogy ez nem hatékony. A németországi 18–40 év közötti muzulmán férfiakra vonatkozó német felügyeleti rendszer nem volt hatékony. Nem működik, és nagyon remélem, hogy felszámolhatjuk azokat az utolsó kivételeket, amelyek lehetővé teszik a repülőterek, a kikötők stb. számára, hogy alkalmazzák ezeket az emberekben rossz érzést keltő, hatástalan módszereket.

És hogyan mondhatják, hogy magas szintű védelem lesz, amikor egyesek 20 millió ember adatait tartalmazó CD-ket hagynak kávéházakban, és amikor tudjuk, hogy milyen könnyű számítógépekbe betörni? Gyerekkoromban tulajdonképpen én magam is tettem ilyet.

Úgy gondolom tehát, hogy ez a jelentés fontos. A Tanácsnak ki kell igazítania a logikáját, és hatékonyan kell elköltenie a forrásokat, konkrét személyeket célozva meg, és inkább időt szánni rájuk, mint etnikai nyilvántartásba venni őket, ami tökéletesen sért minden emberi jogi előírást.

Emine Bozkurt (PSE). – (NL) Először is szeretném megköszönni Ludford bárónőnek kiváló jelentését. A jelentésnek még határozottabbnak kellett volna lennie, de előrelépést jelent az e témában folytatott vitában.

A „profilalkotás” néha szükséges lehet, de az ilyen eseteket egyértelműen körvonalazni kell, és meg kell óvni a visszaéléssel szemben. Az információk tárolására, cseréjére és értelmezésére vonatkozó lehetőségek az elmúlt években gyorsabban nőttek, mint azok a szükséges korlátok, amelyeket a demokráciák e tekintetben maguknak megállapítottak. Az amerikai biztonsági szolgálatok nem szereztek jobb vagy megbízhatóbb információkat az adatbányászat vagy a profilalkotáson alapuló nyomozás következtében, ehelyett elsősorban súlyosabb lett a munkaterhelésük. Egy biztonsági ügynök találóan egy vízespohárba töltött tűzoltófecskendő hasonlatát alkalmazta, azaz különösen hatástalan.

Etnikai származáson alapuló profilokat természetesen évek óta használnak, még akkor is, ha általában más névvel illetik. Még engem – a mindössze 160 centis magasságommal, és ennél fogva aligha a legfenyegetőbb fizikummal is – rendszeresen félrevonnak a vámnál. Jelentéktelen személyes kellemetlenség, de sok olyan ember, aki lelkiismeretesen betartja a törvényt, nem rendszeresen, hanem szisztematikusan tapasztalja ezt a kellemetlenséget. Az ilyen emberek azt az üzenetet kapják a társadalmunktól, hogy ők mindig gyanúsak, kevésbé értékesek és nem szívesen látottak. Ezzel a módszerrel nem fogunk bármely népességcsoportból származó, igazi bűnözőket elkapni.

László Kovács, a Bizottság tagja. – Elnök asszony, a különböző európai parlamenti képviselők hozzászólásai jelzik a profilalkotás és az alapvető jogok tiszteletben tartása kérdésének fontosságát, és azt, hogy a Parlament figyelmet szentelt ezeknek.

A jelentés kiváló képet nyújt a profilalkotási eljárások alkalmazása miatt felvetődött kérdésekről, különösen akkor, ha azok bűnüldözési, bevándorlás-ellenőrzési vagy határellenőrzési céllal etnikai, faji hovatartozáson, nemzetiségen vagy valláson alapulnak.

A Bizottság közelről követi – és a jövőben is közelről fogja követni – általában a profilalkotás alkalmazása okozta problémákat, és különösen a jelentésben kifejezetten említett területeken.

A Bizottság jelenleg konzultációt indít azokról a kihívásokról, amelyeket az új technológiák az adatvédelem szempontjából jelentenek. Eredményeinek olyan tényeket kellene szolgáltatniuk a Bizottságnak, amelyek

ösztönzik a Bizottság elméleti munkáját és útmutatóul szolgálnak azoknak a problémáknak a kezelése során, amelyeket a profilalkotás okozhat a jogérvényesülés, a szabadság és a biztonság területén.

Az Alapjogi Ügynökség által az EU-n belüli kisebbségekre és hátrányos megkülönböztetésre vonatkozóan nemrégiben közzétett, a Bizottság által tegnap pozitívan fogadott eredmények azt mutatják, hogy a rasszizmus és az idegengyűlölet tartós jelenségek az Európai Unióban, és érintik kisebbségeink életét.

A Bizottságnak alaposan tanulmányoznia kell ennek a felmérésnek az eredményeit, hogy eldöntse az előrevívó utat. Ismét elmondom, hogy nagyon nagy örömmel fogadom ezt a jelentéstervezetet, és várom, hogy a holnapi plenáris ülésen elfogadásra kerüljön.

Sarah Ludford, előadó. – Elnök asszony, igen kedvezőnek tartom a Biztos úr pozitív választát. Úgy vélem, az általa említettek közül néhány dolog rendkívül hasznos lesz: az Alapjogi Ügynökség, az etnikai alapú profilalkotásra vonatkozó útmutatás, a Bizottság együttműködése az Európa Tanáccsal ez utóbbi ajánlásával kapcsolatban, és az a felvetés, hogy a 29. cikk szerinti munkacsoporttól útmutatást lehessen kérni.

Szeretném azonban szorgalmazni, hogy a Bizottság lépjen kicsit távolabb, miközben a profilalkotás sajátos problémáira koncentrál. Elvégre van egy előterjesztett ajánlásunk a PNR-adatok összefüggésében megvalósuló profilalkotáshoz, tehát speciális problémák vannak.

Szeretnék nagyon őszintén köszönetet mondani a vitához hozzájárult kollégák kicsi, de válogatott csoportjának. Úgy vélem, két dolog határozottan kikristályosodott: először is az a tény, hogy az úgynevezett „biztonsági” intézkedések biztonság hiányát kelthetik, másodsor pedig az, hogy az erőforrások célirányos felhasználása helyett azok pazarlását jelenthetik. Itt tehát a hatékonyságról és a polgári szabadságjogokról van szó.

Elnök. – A vitát lezárom.

A szavazásra holnap, 2009. április 24-én, pénteken déli 12 órakor kerül sor.

24. A növényvédő szerekre vonatkozó statisztikák (vita)

Elnök. - A következő napirendi pont Bart Staes úr Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság nevében előterjesztett jelentése (A6-0256/2009) a növényvédő szerekre vonatkozó statisztikákról [11120/2/2008 - C6-0004/2009 - 2006/0258(COD)].

Bart Staes, előadó. – (NL) Előttünk van a Tanáccsal és a Bizottsággal megtárgyalt végleges megállapodás – egy olyan, első olvasat után végleges megállapodás, amelyben mi a Parlamentben nagyon határozott álláspontra helyezkedtünk és számos olyan elemet vezettünk be, amelyek túlnyomórészt nagyon határozott kiindulópontot biztosítottak nekünk a Tanáccsal szemben. Azt kell mondanom, hogy az első olvasatunk után néhány hónappal a Tanács közös álláspontja meglehetősen kiábrándító volt. Tulajdonképpen nem volt benne sok hajlandóság arra, hogy kövesse megközelítésünket, és ezért a Tanáccsal folytatott tárgyalások távolról sem voltak könnyűek.

Ennek ellenére határozottan előreléptünk, és nagyon konstruktív légkör jött létre. A parlamenti delegáció is erős csoport volt. Egység volt a sokféleségben. Úgy vélem, holnap büszkén továbbíthatjuk az eredményt szavazásra. Mindenesetre hozzájárulunk ahhoz, és biztosítjuk azt, hogy létezzen egy alap a peszticidekről már elfogadott két jogszabályon – azaz a fenntartható használatról szóló irányelvben és a növényvédő szerek forgalomba hozataláról szóló rendeleten – kívül, amelyek a statisztikán keresztül történő adatszolgáltatás tartós szabályozásának eszközei. Ezért véleményem szerint ez az általunk végzett parlamenti jogalkotási munkának az alapja.

Az egyik legjelentősebb eredmény az, hogy sikerült a Tanácsot – még akarata ellenére is – rávennünk arra, hogy a Tanáccsal létrejött politikai megállapodásba a peszticidek alapvető meghatározásaként az a parlamenti meghatározás kerüljön, amely korábban a fenntartható használatról szóló irányelvben szerepelt. Ez hozzájárul bizonyos koherenciához, és fontos a későbbi használat szempontjából is.

A javaslatba bele tudtunk foglalni a statisztikákra vonatkozó általános jogi keretre, a statisztikák felhasználásának módjára, kezelésére, és mindenekelőtt az adatok jövőbeli felhasználásának módjára vonatkozó általános jogi keretre történő hivatkozást is, többek között a titoktartás szempontjából. Elértük célunkat, amennyiben a tagállamoknak jelentős mennyiségű információt kell biztosítaniuk a peszticidekről

olyan formában, hogy azok kölcsönösen összehasonlíthatóak legyenek. Én személy szerint még messzebb szerettem volna menni, de amit eddig elértünk, az az első lépés.

Másik eredmény kétségkívül az a tény, hogy mivel alapvető meghatározásként a „peszticidek” szót, valamint a peszticidek fenntartható használatáról szóló irányelvben alkalmazott meghatározását tekintettük, egy második esetben a „biocid termékek” fogalmát is befoglaltuk a javaslatba. Ez az Európai Parlament Szocialista Képviselőcsoportjának fontos kérése volt. Ez eredmény. Megjelenik a rendeletben és a jelenlegi politikai megállapodásban, bár az utóbbi határozottan leszögezi, hogy kötelezettséget kell vállalnunk a növényvédő szerekre vonatkozó statisztikákról szóló rendelet kiterjesztésére, mivel az most a „biocid termékek” fogalmát a jogszabályok létezése idején, valamint – és ez a Tanács részéről érkezett sürgős kérés volt – a témával kapcsolatos hatástanulmányt követően is tartalmazza.

Nagyobb átláthatóságot értünk el. Sikerült kötelezővé tennünk az adatok interneten történő közzétételét. Ugyanakkor, mint megjegyeztük – mindig tárgyalás kérdése, ugyanis ez a demokrácia – nem sikerült bizonyos dolgokat elérnünk. Ezekről már említést tettem, többek között arról, hogy a peszticidek nem mezőgazdasági használatának megfogalmazása gyengébb: ezen a ponton a rendelettervezet nem teljesen felel meg az első olvasatkor elért eredménynek. Ez azonban kompromisszum kérdése.

Azt kell mondanom, nagyon hálás vagyok az árnyékelőadóknak. Kellemes volt az együttműködés. Ez volt az utolsó jogalkotási jelentésem ebben a törvényhozási ciklusban, és remélem, a következő törvényhozási ciklusban valamivel többel tudok ehhez hozzájárulni.

László Kovács, a Bizottság tagja. – Elnök asszony, az Európai Parlament és a Tanács által 2009 januárjában elfogadott, a peszticidek fenntartható használatáról szóló tematikus stratégia a meglévő jogalkotási keretet kívánja kiegészíteni, megcélozva a peszticidek használati szakaszát, célja pedig a peszticidek emberi egészségre és környezetre gyakorolt hatásának csökkentése.

Ez a javaslat – a keretirányelv és a növényvédő szerek forgalomba hozataláról szóló rendelet mellett – a stratégia harmadik jogi pillére, és az a célja, hogy megbízható adatokat biztosítson a stratégia előrehaladásának mérésére.

E javaslat legfőbb célkitűzése tehát annak biztosítása, hogy minden tagállamban hasonló és megbízható adatokat gyűjtsenek és továbbítsanak a Bizottságnak, lehetővé téve harmonizált kockázati mutatók kiszámítását, valamint a tematikus stratégia előrehaladásának mérését.

A szóban forgó javaslattal kapcsolatban első olvasatkor nem jöhetett létre megállapodás a Tanács és a Parlament között, főként a rendelet hatályához és az eredmények közzétételéhez kapcsolódó okok miatt.

A második olvasatban folytatott intenzív és eredményes háromoldalú megbeszéléseknek, valamint különösen az előadó és az árnyékelőadók kompromisszumkészségének köszönhetően találhattunk megoldásokat mindezekre a kérdésekre.

A Bizottság úgy véli, hogy az elért kompromisszum nagyon ésszerű, és választ ad a Parlament aggodalmaira – anélkül, hogy aránytalan terheket keletkeztetne a nemzeti közigazgatási szervek és vállalkozások számára, és ezért támogatni tudja.

A Bizottság szeretné megragadni ezt a lehetőséget arra, hogy megköszönje az előadónak, Bart Staes úrnak a szóban forgó összetett javaslattal kapcsolatos kiváló munkáját, türelmét és a Bizottsággal folytatott rendkívül konstruktív eszmecseréit. A jelenlegi kompromisszum alapján a Bizottság bízik abban, hogy – a peszticidek fenntartható használatáról szóló tematikus stratégia sikerének biztosítása érdekében – második olvasatban megállapodás jöhet létre az Európai Parlament és a Tanács között erről a fontos javaslatról.

Anne Laperrouze, az ALDE képviselőcsoport nevében. – (FR) Elnök asszony, Biztos úr, hölgyeim és uraim, 2009 januárjában tartott plenáris ülésünkön két jogalkotási szöveget fogadtunk el: a peszticidek fenntartható használatáról és a növényvédő szerek forgalomba hozatalára vonatkozó eljárásokról. E szövegek tárgyalása szenvedélyes volt, és valódi előrelépést tett lehetővé az emberi egészség és a környezet védelme terén.

Az említett két szöveg azonban e mostani szöveg nélkül semmit sem érne. Ez a rendelet tulajdonképpen a két másik szöveget erősíti. Emlékeztetett arra, Biztos úr, hogy e statisztikák szükségesek annak megismeréséhez, hogy mennyi új termék kerül a piacra, és ahhoz is, hogy a használatuk hogyan növekszik, és mindenelekett a peszticidek fenntartható használatáról szóló jelentésben meghatározott kockázati mutatók kiszámításához.

Azt is szeretném hangsúlyozni, hogy véleményem szerint nemcsak az adatok szükséges továbbítása és ezek titkossága közötti egyensúlyt értük el, hanem arányos igazgatási követelményeket is megállapítottunk, hiszen a felhasználók aggódnak emiatt.

Ami a biocid termékeket illeti, fontos hangsúlyozni, hogy – egy hatástanulmány eredményeivel összhangban – ennek a szövegnek idővel ki kell azokra terjednie.

Tanulmányoztuk a peszticidek nem mezőgazdasági célú kereskedelmi felhasználását. Mennyiségüket pillanatnyilag nem tudjuk pontosan megbecsülni. Ezen okból kifolyólag az Európai Bizottság által végzett kísérleti tanulmányok nagyon sok felvilágosítással fognak szolgálni.

Végezetül szeretnék köszönetet mondani előadónknak, aki a tárgyalások során mindvégig támogatott bennünket, és számottevően hozzájárult ahhoz, hogy megállapodásra jussunk.

Bart Staes, előadó. – (NL) Úgy vélem, minden elhangzott. Ez egy jó megállapodás, és remélem, hogy holnap délelőtt elfogadásra kerül.

Elnök. – A vitát lezárom.

A szavazásra holnap, 2009. április 24-én, pénteken déli 12 órakor kerül sor.

Írásbeli nyilatkozatok (az eljárási szabályzat 142. cikke)

Daciana Octavia Sârbu (PSE), írásban. – (RO) A hatodik közösségi környezetvédelmi cselekvési programban említetteknek megfelelően az Európai Unió elismerte, hogy következetesebben kell csökkenteni a peszticidek környezetre és az emberi egészségre gyakorolt hatását. A növényvédő szerekre vonatkozó statisztikákról szóló, szóban forgó rendelet a peszticidek tagállamokban történő használatához kapcsolódó meglévő hiányosságokat fogja pótolni.

A Bizottság által a peszticidek felhasználásával és értékesítésével kapcsolatban szolgáltatott adatokból kiderült, hogy közösségi szinten szükségünk van a statisztikák gyűjtésére vonatkozó harmonizált módszerre, mind a termékek forgalomba hozatali szakaszából és a gyártók részéről is.

Mindannyian tisztában vagyunk azzal, hogy a peszticidek használatára vonatkozóan az Európai Unió szintjén következetesebb jogalkotási keret létrehozására van szükség. Ezért szeretném hangsúlyozni, hogy üdvözlöm a növényvédő szerek forgalomba hozatalára vonatkozó közösségi statisztikák rendszeres előállítását célzó közös keret – szubszidiaritás elvével összhangban történő – létrehozását.

25. Egyes dokumentumokra vonatkozó határozatok: lásd a jegyzőkönyvet

26. A következő ülésnap napirendje: lásd a jegyzőkönyvet

27. Az ülés berekesztése

(Az elnök 23.05-kor berekeszti az ülést.)